הארץ

120 אג׳ שנה נ״ד, יום ו׳, י״ח בתמוז תשל״ב, 30 ביוני 1972 VOL 54 / 16,098 / JUNE 30, 1972

ציוד אלקטרוני משוכלל יותקן בנמל ביירות

ביירות, 29 (ע״צ). בנמל־התעופה הבינלאומי של ביירות יותקן ציוד אלקטרוני חדיש ביותר לשם גילוי כלי־נשק וחומרי־נפץ — מסר היום העתון הלבנוני „אל־נהר״.

ההחלטה על כך נתקבלה בישיבה מיוחדת בראשות נשיא לבנון.

כל הנוסעים ייאלצו לעבור ב־פרוזדור מיוחד וגם מזוודותיהם ייבדקו ע״י מכשירי לחץ מיוחדים המסוגלים לגלות חומרי־נפץ. כן מ־סר העתון, שגדרי התיל סביב נמל־התעופה יחוזקו וגם יתוגברו סיורי המשטרה.

סוריה תומכת בהסכם על הקפאת פעולות המחבלים בלבנון

אומרים חוגים בביירות ✱ ערפאת קיבל הסכמת דמשק לשליטתו על כל אירגוני המחבלים בלבנון

ביירות, 29 (ע״ר). מזכיר הלי־גה הערבית, מחמוד ריאד, קיים היום שיחות נוספות עם ממשלת לבנון ועם מנהיגי המחבלים.

השיחות נסבו על היחסים בין ממ־שלת לבנון המחבלים בעיקבות ה־התקפה הישראלית בשבוע שעבר על דרום לבנון וכן בשאלת הסיוע שיו־גש ללבנון. בהגיעו לביירות אתמול אמר ריאד, כי הוא יעביר לממשלת לבנון את הצעת המלך חסן ממרו־קו לוועידת פיסגה ערבית שתדון ב־סיוע למחבלים וללבנון כאחד. לאחר

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

צרפת מפתחת פצצת מימן מסוג חדש

פאריס, 29 (יופ״יע). צרפת הו־דיעה היום, כי ב־1976 תפעיל ראש חץ מימני שלא יהיה פגיע לקרינות המשוגרות ע״י טיל אנטי־טילי־גר־עיני.

ההודעה כלולה בספר בן 70 עמ־דים על הגנת צרפת, שפורסם ה־יום ע״י שר־ההגנה הצרפתי, מישל דברה.

במיסמך נאמר, כי לאחר השל־מת ייצור פצצת המימן המשוכל־לת, תשקול צרפת את דבר ייצור ראשי־חץ גרעיניים מתפצלים.

בוטל עונש המוות בארה״ב

„מנוגד לחוקה ואכזרי״

ואשינגטון, 29 (יופ״יע, ע״ר ו־ע״צ). בית־המשפט העליון של ארה״ב הצהיר היום, כי עונש ה־מוות מנוגד לחוקה, אכזרי ואינו מקובל על הציבור.

ההחלטה נתקבלה ברוב של 5 קולות נגד ארבעה. כל ארבעת ה־מתנגדים הם שופטים שמונו ע״י הנשיא ניכסון. ההחלטה שנתקבלה הצילה את חייהם של כ־600 נדונים למוות ברחבי ארה״ב.

כל אחד מחמשת השופטים שתמכו בהחלטה כתב הנמקה נפרדת בפסק־הדין עצמו נמסר בהודעה קצרה.

פסק־הדין ניתן בארבעה מקרי מיבחן של אנשים שנדונו למוות ואשר סניגוריהם טענו, כי עונש המוות מנוגד לתוספת השמינית של חוקת ארה״ב האוסרת על הטלת עונשים אכזריים ולא־מקובלים. ה־דיון בבקשה נמשך חודשים אחדים.

ההוצאה להורג האחרונה בארה״ב היתה ב־2 ביוני 1967. מאז אותו תאריך לא נתנו מושלי המדינות (ש־בידם זכות חנינה לנדונים למוות) היתר להוצאה להורג, משום שהמ־תינו להכרעת בית־הדין העליון.

ביה״נ אישר ההקצבה לקליטת יהודי רוסיה בישראל

הסכום: 85 מיליון דולר; ההצעה — לאישור הסינאט

ואשינגטון, 29 (ע״ר). ביה״נ ה־אמריקאי סמך את ידו על הצעה על 85 מיליון דולר כסיוע לישראל ב־מיבצע יישובם של העולים החדשים מבריה״מ.

ההקצבה מיועדת לבית־הנבחרים ה־מתכנס ביום ו׳ (היום) והצעת־החוק עוברת עתה לאישור בסנאט.

ואשינגטון, 29 (ע״ר). סנאטור ג׳ורג׳ מקגאוורן המועמד בראש המי־רוץ לקבלת מועמדות המפלגה ה־דמוקרטית לנשיאות ארה״ב, קרא ב־יום ד׳ לשגריר הסובייטי מר אנטולי דוברינין, לסייע בהבאצים לשיחרור המהנדס היהודי־סובייטי גבריאל שי־פירא הנתון במעצר בבריה״מ.

מזג האויר

ירושלים 17 עד 27 מעלות, ת״א 22 עד 28, רמת הגולן 16 עד 25, באר־שבע 17 עד 32, מפרץ שלמה 27 עד 37, יריחו 21 עד 37 מעלות. גובה הגלים 80—120 ס״מ.

בגליון זה 28 עמודים בצרוף המוסף השבועי בן 56 עמודים

חופי — אלוף פיקוד הצפון; גור — לתפקיד אחר בצה״ל

אלוף יצחק חופי

מאת סופרו הצבאי של „הארץ״

אלוף יצחק חופי, בן 45, שעמד עד לאחרונה בראש מחלקת ה־הדרכה במטכ״ל, מונה אתמול ל־אלוף פיקוד הצפון, במקום ה־אלוף מרדכי גור. זה האחרון יתמנה בשבועות הקרובים לתפקיד בכיר אחר בצה״ל.

האלוף גור מונה לתפקידו כאלוף פיקוד הצפון לפני כשנתיים וחצי. בתקופה זו עמד הפיקוד במשימות לחימה נגד המחבלים שבאו מגבולות ירדן, סוריה ולבנון, ונגד ה־צבא הסורי עמו אירעו מספר תקריות גדולות. בין השאר פקד האלוף גור על הפריצות הגדולות לפתחלאנד. פעולתו האחרונה היתה הסיורים וה־פעולות בשטח לבנון, שבאחת מהן נישבו הקצינים הסוריים הבכירים.

אלוף פיקוד הצפון החדש נכנס עתה לתפקידו השני כאלוף. הוא אחד האלופים מבניני הלכת בצה״ל. הצטרף ב־1944. במלחמת העצמאות היה מפקד פלוגה בגדוד הראשון של הפלמ״ח. לאחר המלחמה עשה ב־תפקידי הדרכה כקצין מיבצעים ותחת פיקודם של יגאל אלון ומשה דיין. הוא התפרסם בתקופת פעולות ה־גמול כסגנו של האלוף אריק שרון בפיקוד על חטיבת הצנחנים. בתפ־קיד זה לחם גם במיבצע קדש ב־מעבר המיתלה. אח״כ היה מפקד בית״ס לקצינים ומפקד חטיבת ה־צנחנים.

לאחר בביה״ס לפיקוד ולמטה ב־ארה״ב ועם שובו מונה לראש החל־קת המיבצעים במטכ״ל. בתפקיד כו־ כוי זה עשה גם בתקופה מלחמת ששת הימים. אח״כ מונה לעוזר ראש אג״ם. נשוי ואב לשתי בנות, שאחת מהן חברת קיבוץ.

החל מו״מ השכר בסקטור הציבורי

מאת סופר „הארץ״

במעמד הנציגי ובהשתתפות נצי־גות של המעסיקים הציבוריים, ה־מחלקה לאיגוד מקצועי ההסתדרו־תית הארציות של פקידים ועובדי המדינה, נפתח אמש בת״א מו״מ לחידוש הסכם עבודה של עובדים בדירוג אחיד בסקטור הציבורי.

בטקס הפתיחה השתתפו ראשי נציבות שירות המדינה, המנכ״לים במשרדי הממשלה, ראשי המחלקה לאיגוד מקצועי ההסתדרותית הנוג־עים בדבר. כן השתתפו ראשי מר־כז השלטון המקומי, נציגי מוסדות להשכלה גבוהה ומוסדות לאומיים ונציגי העובדים. המשתתפים הביעו תקווה, כי המו״מ יסתיים תוך זמן קצר.

ריביקוף מוזכר כסגן למקגאוורן

מאת רפאל רוטשטיין סופר „הארץ״ בארה״ב

ניו־יורק, 29 (מיוחד ל„הארץ״). הסינאטור אברהם ריביקוף ממדינת קונטיקאט הוא היהודי היחיד מבין 4 סינאטורים המוזכרים ע״י השבו־עון הניו־יורקי „טיים״ ו„ניוז״ כ־מועמדים אפשריים למשרת סגן הנשיא ש„ירוצו״ יחד עם הסינאטור ג׳ורג׳ מקגאוורן.

באחרונה פעל מר ריביקוף כ־שותפו של מר מקגאוורן כשהוא מנסה לגייס תמיכה יהודית בשביל הסינאטור.

הסינאטור יוברט האמפרי (מ־שמאל) מבקר אצל מושל אלא־באמה, ג׳ורג׳ ואלאס, בבית־החולים במרילנד. (צילום רדיו של אי.פי.)

ג׳יק אנדרסון ב„ואשינגטון פוסט״:

ברית־המועצות וסין מתכוננות למלחמה

נמשכים ריכוזי הצבא משני צדי הגבול

ואשינגטון, 29 (ע״צ). בריה״מ וסין מתכוננות למלחמה. אין הס־בר אחר לריכוזי החיילים משני צידי הגבול שאורכו 8 אלפים ק״מ — כותב היום בעל הטור ג׳יק אנדרסון ב„ואשינגטון פוסט״.

ריכוזי הכוחות בגבול הסיני־סובייטי גרמו אחרים ההייצרות ההופות בין האחראים לאסטרטגיה האמריקנית בוואשינגטון, — מוסיף אנדרסון. הוא מציין, כי בזמן מס־עותיו בפקינג ובמוסקבה ניסה ה־נשיא ניכסון להפעיל השפעה ממת־נת על שני הצדדים. הוא הכריז ב־פירוש באזניהם, כי מלחמה סינית־סובייטית תהיה מנוגדת לאינטרסים האמריקניים וזו היא צורה דיפלומ־טית לומר, שארה״ב עלולה לשקול התערבות לשם הגנה על האינטרסים שלה.

מר אנדרסון כותב, כי מנהיגי ה־קרמלין מוטרדים ע״י הסכנה הצהובה ואילו מנהיגי פקינג מודאגים לאיפוזות. הסינים הציבו בקווי סינג קיאנג טילים חדשים בעלי ראשי־חץ גרעיניים, המסוגלים לפגוע במטרה מרוחקת 4 אלפים ק״מ. אשר ל־סובייטים, הם ריכזו יותר ממיליון אנשים בגבול שבין סין ובין בריה״מ ומונגוליה. בשני צידי הגבול נמ־שכים הריכוזים בקצב מסחרר וה־אחראים האמריקאים מודאגים מאוד — כותב בעל הטור.

ברגע האחרון

שר־האוצר הבריטי מקווה שניוד הליש״ט יסתיים עד סוף השנה

לונדון, 29 (ע״ר). שר־האוצר ה־בריטי, מר אנטוני בארבר, אמר הערב, כי הוא מקווה שאפשר יהיה לסיים את ניוד הליש״ט לפני ה־1 בינואר 1973, מועד כניסת בריטניה לשוק.

בפרלמנט הבריטי הופלתה היום הצעת גינוי נגד הממשלה ע״י סיעת הלייבור, המאשימה את ממשלת מר הית בפיחות הליש״ט ובכישלון ה־מאמצים לרסן את עליית הוצאות המחייה.

נוצר רוב למען בחירות אזוריות

הליברלים יצביעו בעד הצעת־החוק בתנאי שייכנס לתוקפו לקראת הכנסת ה־9

מאת מתי גולן כתבו הפרלמנטרי של „הארץ״

רוב חברי הסיעה הליברלית בגח״ל יצביעו בעד הצעת־החוק שיזם ח״כ גד יעקבי לשינוי שי־טת הבחירות מיחסית לאזוריות־יחסיות — זאת אמר לי אתמול יו״ר המפלגה הליברלית, ח״כ אלימלך רימלט.

פירוש הדבר, כי לראשונה מאז הועלתה היוזמה באופן רציני ע״י ד״ר יעקבי, לפני כשנה, נוצר ל־הצעה רוב בעד שינוי השיטה, מ־כיון שח״כ יעקבי הצריך בלא תמיכת הליברלים הסרו להצעתו 5 קולות. לפי החוק יכולה הצעת־החוק לעבור את שלב הקריאה הרא־שונה בכנסת רק אם זכתה ברוב מוחלט, דהיינו — 61 חברי כנ־סת לפחות.

ד״ר רימלט הוסיף, כי תמיכת הליברלים מותנית בכך שהחוק ייכ־נס לתוקפו רק לקראת הבחירות ל־כנסת ה־9, מכיון שהזמן אין די בו כדי להכינו כראוי לכנסת ה־8.

ד״ר רימלט גילה, כי בשיחות ה־מרובות שהתקיימו עם חירות נדון נושא זה ואנשי חירות לא הבי־עו התנגדות לתמיכת הליברלים ב־חוק המוצע, בתנאי זה.

כשהתבקשו להגיב אמר לי מר יע־קבי, כי כמילא לא היתה כוונה ששיטת הבחירות תשתנה כבר ב־בחירות לכנסת ה־8. מר יעקבי הס־ביר, כי עד הבחירות הקרובות, אם יהיו במועדן, נותרו עוד כ־16 חו־דש, וזמן זה אין די בו לדיון ממצה בוועדת הכנסת. מר יעקבי הוסיף, שהוכן סטודר גם אינו מאפשר ביצוע נאות של החוק ע״י ועדת ה־בחירות ומשרד־הפנים, מכיוון ש־הוא כרוך בפרטים רבים, כמו קבי־

(הסוף בעמוד 2, טור 9)

באו״ם יודעים שישראל לא תגשים את החלטת מועה״ב

משלחת ישראל מסבירה את טעמי הסירוב ✱ תקוע פנה לנשיא מועה״ב בעניין יהודי סוריה

מאת רפאל רוטשטיין סופר „הארץ״ בניו־יורק

ניו־יורק, 29 (מיוחד ל„הא־רץ״). משלחת ישראל באו״ם פו־עלת עתה להסברת סירובה של ישראל לשחרר מייד את הקצי־נים הסוריים והלבנוני.

אמש מסר מר יוסף תקוע לידי נשיא מועצת־הבטחון מכתב ארוך המפרט את מצבם הנואש של יהו־די סוריה. במכתב מצהיר מר תקוע ברורות, שכל עוד יוסיפו הסורים לענות את יהודי סוריה ולשלול מ־הם את חירותם, תמשיך ישראל במאמציה לשחררם.

סבורים, כי צעד ישראלי זה הוא שלב במתקפה מדינית כוללת ש־מטרתה להבהיר, כי לישראל סו־בלנות משלה ואין היא מוכנה ל־השלים עם ההחלטה החד־צדדית של מועה״ב.

חוגים ישראליים רמזו שסוריה עשויה לבקש כינוס מועה״ב לדיון בשיחרור הקצינים השבויים במח־צית יולי ואולי אף קודם לכן.

בינתיים מנסות צרפת, בריטניה ובלגיה, להצדיק את פעולתן המשו־תפת בניסוח החלטה של מועה״ב שזו לראשונה מאז מלחמת 6 ה־ימים זכתה לביקורת חריפה בעתו־נות האמריקאית על היותה חד־צדדית ולא־צודקת.

הדעה הרווחת באו״ם היא, ש־ישראל לא תבצע את ההחלטה וכי כבר הבהירה את עמדתה שמועה״ב אינה רשאית לייעץ לישראל כיצד עליה להתגונן מפני הפרות של הפ־סקת האש.

דיפלומטים אירופאים ואחרים ב־או״ם עומדים על דעתם שפעולת הגמול הישראלית היתה קיצונית מדי בהשוואה לפעולות הטרור עליהן הגיבה. משקיפים אחרים מצביעים על כך שהחלטת מועה״ב המצב ב־לבנון מוכיחים, כי הבעייה הפלש־תינית היא שוב הבעייה המרכזית והמיכשול העיקרי בדרך להשגת שלום במזה״ת.

הצלב־האדום: לא שלחנו נציג לדמשק בעניין השבויים

„יש לנו נציגות קבועה בדמשק״

(ע). סגן יו״ר הצלב־האדום בג׳נבה הכחיש אתמול, כי נציג כלשהו נשלח מטעם האירגון ל־דמשק בקשר לחילופי שבויים בין ישראל ומדינות־ערב.

סגן היו״ר מר קון, אמר בשיחה טלפונית עם כתב שירותי ישראל בירושלים, כי לצלב האדום יש נצי־גות קבועה בדמשק, כמו בירוש־לים.

„תפקידנו בשאלה זו לשמור על מעורבות ניטראלית, כלומר — ל־העביר הצעות לשני הצדדים המעו־רבים. אין זה מתפקידנו להכין תכ־ניות לעתיד, אלא זה מתפקידן של המדינות המעורבות. ברור שיש לנו עניין בשאלות של חילופי שבויים, אבל אין זה מעניינו לנקוט בצע־דים מעשיים כלשהם״ — אמר ה־דובר.

חיפושי סרק במטוס בי.אי.איי.

(ע) במשך כשעה וחצי ערכו אנשי הבטחון בנמל־התעופה לוד חיפוש מדוקדק ביותר בחפצים, ב־נוסעים ובמיטען של מטוס בי.אי.איי. מלונדון.

המטוס נחת אמש סמוך לשעה 8. הנוסעים הראשונים הגיעו לבית־הנתיבות רק בשעה 9 וחצי, עייפים וכעוסים.

נוסעים אלה סיפרו, שגם לפני המ־ראתם עברו חיפוש מדוקדק ביותר. הם עוכבו ונאלצו לפרק כל פריט במיטענם לפני שהותר להם לעלות למטוס. וכאן עברו שוב את ה־תהליך הזה. הם הוחזקו במטוס עד שהורדו כל המזוודות ממנו. כשהם חונים בקצה הרחוק של נמל־התעו־פה, במקום שם היה מטוס סבנה החטוף. כל נוסע נדרש לזהות את מזוודתו לפתוח אותה במקום, ורק לאחר שזוהה אף הוא, עבר חיפוש על גופו ובתיק היד שהיה בידו הור־שה להתקדם לעבר בית־הנתיבות.

כמה מן הנוסעים סיפרו, שכפי ה־נראה נתקבלה הודעה על פצצה ב־מטוס, אך עובדי החברה הכחישו זאת והסתפקו בגירסה, כי „החיפוש נערך עפ״י דרישת אנשי הבטחון כאן בישראל״. אולם, במשך היום נתקבלו מסוכנויות הידיעות הזרות כמה ידיעות על איומים ואזהרות בד־בר נסיון חטיפה של מטוסים שנועד להיות מבוצע בידי תיירים זרים או נוסעים זרים בשירות אירגוני החב־לה. ייתכן שע״פ אחת מאזהרות אלה פעלו גם גורמי הבטחון הישראליים.

ברם, שום דבר לא נמצא וכאשר כבר הגיעו הנוסעים לבית־הנתיבות, נשמו לרווחה.

18 נהרגו בהתנגשות מטוסים

ויסקונסין, 29 (ע״ר). כ־18 איש נהרגו כנראה בהתנגשות בין שני מטוסים קטנים בקירבת אושקוש ש־במדינת ויסקונסין שבארה״ב.

מטוס נוסעים מדגם קונוויר 580 שהיה מעורב בתאונה הסיע 2 נוס־עים וצוות של שלושה. המטוס ה־שני היה של אייר ויסקונסין והיו בו 13 איש.

בראיון מיוחד למערכת הארץ:

אלון: לבנון מסוגלת לבלום את המחבלים — כמו ירדן

„אנו רוצים שלבנון תחתום עמנו על חוזה שלום״

מאת סופר „הארץ״

„אנו רוצים שלבנון תחתום עמנו על חוזה שלום ולפחות תכ־בד את הפסקת האש. ממשלת לבנון מסוגלת לבלום את פעולת המחבלים בלא־פחות אפקטיביות מכפי שעשתה זאת ירדן״, — אמר השר יגאל אלון, מ״מ ראש ה־ממשלה, בראיון מיוחד ל„הארץ״.

מר אלון הוסיף: אם כי איננו מתכוונים לפגוע באזרחים, הרי אוכלוסיית דרום לבנון חייבת להפ־עיל את כל השפעתה על ממשלת לבנון כדי להרחיק את המחבלים.

בתשובה לשאלה בעניין חילופי השבויים, אמר מר אלון: דווקא נוכח העיקשות הסורית בשאלת ה־חילופים, עלינו לעשות מאמץ גדול להגיע למיבצע כולל של חילופים. אני מקווה, שמתוך סולידריות עם סוריה, הם יסכימו לכך.

מר אלון דחה טענות שאנשי אחה״ע משתלטים על התפקידים המר־כזיים. בתשובה לשאלה אם הוא רואה אפשרות לצרף את השגריר רבין לממשלה הנוכחית, אמר, כי אין למפלגת העבודה מקום פנוי בממשלה הנוכחית חוץ מאשר תפ־קיד שר־המשפטים. „לוא היה מקום פנוי לתפקיד אחר בממשלה, היה מר רבין זוכה בו״, — אמר מר אלון.

בתשובה לשאלה בענייני משרדו, אמר מר אלון, כי אינו נוטה למנות סגן במקום מר אהרון ידלין. „אנו נמצאים בקירבה כזאת לסיום ה־קדנציה, שחוששני, כי יקשה על סגן חדש להשתלב במערכת המו־רכבת. עם זאת אצטרך להכניס כמה שינויים בדרג הגבוה של המשרד״.

(הראיון המלא — בעמוד 13)

מכינים השיחות בין אינדירה ובהוטו

סימלה, הודו, 29 (ע״ר, ע״צ ו־יו.פי.). פקידים הודים ופקיסטאנים עסקו היום בהכנת שיחות השלום הישירות בין ראש ממשלת הודו, אינדירה גאנדי, ונשיא פקיסטאן, זולפיקר עלי בהוטו. אך עדיין לא ידוע מתי ייפגשו שני המנהיגים ל־שיחות.

נערכו פגישות רבות בין משלחות הפקידים המכינים את השיחות, הפ־גישות הרבות הולידו ניחושים, כי התעוררו קשיים במציאת גישה מוס־כמת לשיחות הפיסגה. נמסר, כי קיימים חילוקי דעות על הנוהל של הוועידה והיום ניסו נציגי שתי ה־מדינות לקבוע את הפרטים. מתברר כי ממשלת הודו מצדדת בדיון כולל על כל הסעיפים, בעוד שהפקיסטא־נים מעדיפים לדון בכל סעיף לחוד.

דיווח על מגעים עם ל״ע ועבודה במזכירות מפ״ם

סניפים וקיבוצים דורשים להצביע בעד הצעת ח״כ האוזנר ✱ מפ״ם תדרוש תוספת־יוקר מ־1 ביולי

מאת סופר „הארץ״ לענייני מפלגות

מזכירות מפ״ם שמעה אתמול דיווח על המצב שנוצר לאור ההחלטה ה־קודמת שלה להצביע בעד הצעת־החוק של ח״כ האוזנר ועל המגעים עם ל״ע ועם מפלגת־העבודה. לא נערך דיון לגופו של העניין, אך ממזכירות המפלגה נמסר לי, כי לפי הלך־הרוח ששלט בישיבה אתמול, נראה לבטח, כי ההחלטה הקודמת של ה־מזכירות (להצביע בעד הצעת־החוק) תקבל אישור מחודש של הוועדה ה־מדינית וכי ביום בו תדרוש ל״ע הצבעה בכנסת, תצביע מפ״ם בעד החוק.

ח״כ ראובן ארזי מסר בישיבה דיווח על המגעים עם ל״ע, ממנו מסתבר, כי ל״ע תדרוש את ההצבעה עוד לפני הפגרה. ח״כ מאיר יערי מסר על המגעים עם צמרת מפלגת־העבודה. במגעים אלה ינסו נציגי מפ״ם להשפיע על גב׳ גולדה מאיר שתסיר את האיום בהתפטרות הממ־שלה. סוכם, כי המגעים יימשכו עד לרגע אחרון ועל כן תתוועד הוועדה המדינית סמוך למועד ההצבעה ב־כנסת.

בינתיים מוסיפות להגיע למרכז מפ״ם החלטות של הקיבוצים וסניפי המפלגה, הדורשים הצבעה בעד הצ־עת־החוק לנשואין של ח״כ האוזנר. השבוע נערכו אסיפות חברים בקי־בוצי השומר־הצעיר בנושא זה. בין היתר החליטו בעד שני הקיבוצים הוותיקים של מפ״ם, התומכים בדרך כלל בעמדות המנהיגים הוותיקים — קיבוץ מרחביה (קיבוצו של מאיר יערי) ועין־השופט. ההחלטות נתק־בלו ברוב מכריע.

מזכירות מפ״ם דנה אתמול גם בענייני אינפלציה ותוספת־יוקר. הו־חלט לדרוש תשלום תוספת יוקר מ־1 ביולי, אם יעלה מדד היוקר על 5%.

מודעות משפחתיות

עמודים 2, 4, 12, 28

פתיחת שגרירות בהונג־קונג — תידחה

בגלל טעמים תקציביים

מאת סופרו המדיני של „הארץ״

פתיחת השגרירות הישראלית ב־הונג־קונג, בעיקר מטעמים כלכ־ליים, נדונה בהבנה ובחיוב ע״י כל הגורמים בירושלים, אך היא תיד־חה לזמן־מה, בגלל קשיים תקצי־ביים. עם זאת לא יורד העניין מ־סדר־היום — נודע אתמול בירו־שלים.

מוסקבה, 29 (ע״צ). תחנת חלל אוטומטית חדשה, פרוגנוז 2, שנוע־דה לחקור את פעולת השמש והשפ־עתה על החלל הבין־כוכבי, שוגרה הבוקר ע״י בריה״מ.

הארץ נותן לך עתה

✱ יותר עמודי חדשות

✱ סיקור חדשות נרחב יותר

התחל את יומך עם הארץ

מיצ׳נר מצטער על התקרית במוסקבה

מאת רפאל רוטשטיין, סופר „הארץ״ בארה״ב

ניו־יורק, 29 (מיוחד ל„הארץ״). הסופר ג׳יימס מיצ׳נר אמר, כי הוא חש רגשות מעורבים על המעשה ש־עשה במוסקבה לפני זמן מה כאשר יצא ממסיבה שנערכה במחאה על הגישה הבלתי מכובדת שם לבעיית יהודי רוסיה.

מיצ׳נר היה אתמול אורח בסעודה מטעם הפדראציה הציונית בארה״ב. הוא אמר, כי הוא מצטער שיצא מ־אותה מסיבה, הואיל ולדעתו היה זה מעשה גם כלפי המארחים הסובייטים. „אולם, מישהו חייב היה לע־שות זאת. אני רק מצטער שאני ה־יתי זה שעשה זאת״.

הרב ישראל מילר חלק דברי שבח למיצ׳נר והוסיף, כי היהודים אסי־רי־תודה לו על שבעת הפיסגה ב־מוסקבה, כאשר הנשיא ניכסון שהה שם, הסב את תשומת־הלב לסבל יהודי בריה״מ.

מיצ׳נר סיפר, כי לאחר התקרית באה אליו משלחת של עתונאים סו־בייטיים כדי להרגיעו והוא הודה שחש מבוכה. כן אמר, שהסובייטים מודאגים מאוד מהבעייה היהודית.

הסעודה עם הסופר מיצ׳נר היתה סגורה לעתונאים, אך חלק מהערות הסופר נמסרו לסופר „הארץ״ ממקור יודע־דבר. במוסקבה ייצג מיצ׳נר את הירחון „רידרס דייג׳סט״.

נשיא סוריה וראש הממשלה לביקור בבריה״מ

ביירות, 29 (ע״צ). נשיא סוריה, הגנראל אסאד, וראש הממשלה, עב־דל רחמן חליפאווי, יפתחו את בי־קורם המתוכנן במוסקבה ב־6 ב־יולי — מסר היום העתון הלבנוני „אל־אנוואר״.

היום בהארץ

בעמוד 13: פולס: איך לנהוג בלבנון ✱ א. שוייצר: היהו־דים רוסיים ✱ אבנון הביט־שטיין: צוול והיוולה ✱ ראיון מיוחד עם יגאל אלון מ״מ ראש הממשלה.

בעמוד 14: אורי קיסרי: מדאם באטרפליי ✱ יאיר קוטלר: תל אביב: כורך עובר על גדותיו ✱ רן כסלו: החולה מערכת ה־בחירות ✱ אליהו כלפטר: ה־מעגל האפריקאי והאמריקאי.

בעמוד 15: צ׳רלס ריצ׳י: שי־פוט מוקדם נגד שמאלנים מדאיג אנשי־רוח בגרמניה ✱ אליה טל: אחורי ניוד הליש״ט ✱ שמעון מאמס: עברית בהוצאות בוקרסט.

בעמוד 16: ג׳יימס הנלנד: מר־תו של אנטי־מחבל.

בעמוד 17: יהושע בלובשטיין: תור־רות אקדמית על הלוקת המסאר־בים ✱ נתן ריבנן: במאבקו ה־ציבורי של אב שכול.

בעמודים 18 ו־19: תרבות ו־ספרות: נ. קיסל: סופרים עב־ריים לימין הרצל ✱ אבנון בר־זיל: מונוציה של הביאנלה ה־36 ✱ עידו בסוק: אל הדיוט־קווים (שיר) ✱ אהוד בן־עזר: אדם לאדם הפק ✱ מערכון מ־את פ. ג. לורקה ✱ תערוכות.

בעמוד 20: ברידג׳ ✱ שחמט ✱ שמואל שלום: בולים.

בעמוד 21: יהודית וינקלר: המאבק על פינוי משכנות העו־ני ✱ עוזי בנזימן: הקרב על אחוזת בתי־החולים ✱ יהודה אריאל: היום בו נבנתה איק־רית ✱ חביב כנען: הנבצים העזים של אבי נתן ✱ נחמן פפואן: ביקור בסמכות צ־ידגדי.

בעמוד 28: מכתבים למערכת ✱ ראיתי שמעתי ✱ יוסף כב: הימים הללו.

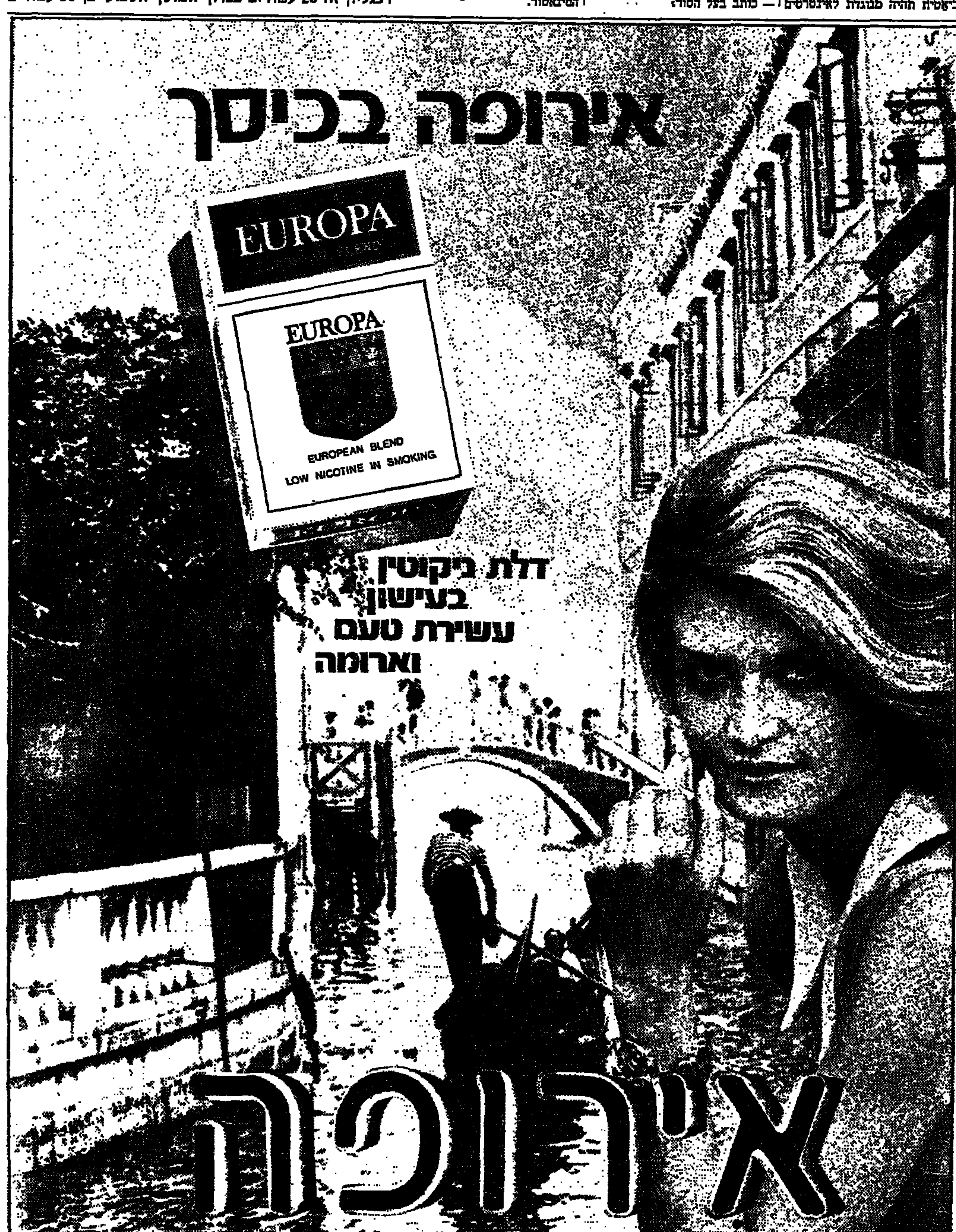

"גונדולה" בונציה

פרסום א. אריאלי

هكذا من الأصل

[مكذا من الأصل]

שילר איים בהתפטרות בעקבות משבר המטבע

אם יונהג פיקוח חמור על מטבע־החוץ

לונדון, 29 (ע״ר וי.פי.). שר־הכלכלה של מערב־גרמניה, קארל שילר, איים היום בהתפטרות ב־עקבות הצעדים הממשלתיים ל־עצירת זרם מטבע־החוץ המגיע לגרמניה, הנובעים מהחלטת ה־ממשלה הבריטית לנייד את ה־לישי״ט.

ממשלת בון התכנסה כדי לדון בדרכים להגנת המשק הגרמני מפני החדירה האינפלציונית של מטבע זר, בעוד שבשוק החליפין בעולם נמשכת ירידת הלישי״ט.

מקורות המקורבים לממשלה מס־רו, כי פרופ׳ שילר איים בהתפט־רות אם יונהגו אמצעי פיקוח חמו־רים על מטבע־החוץ, שלהם הוא מת־נגד אישית. ההתפטרות נמנעה כא־שר הממשלה החליטה שרק מניות בשאלות רווחים קבועים יהיו טעונות אישור הבנק הממלכתי במכירות לקונים בחו״ל.

ממשלת בון והבנק המרכזי ב־פרנקפורט החליטו על שורה ארוכה של תקנות שמטרתן למנוע חדירת מטבע זר בלתי־רצוי למדינה.

בשוקי המטבע בניו־יורק הוסיפה הלישי״ט לרדת בערכה וגם הדולר ירד ביחס למטבע אירופית אחרת. המארק הגרמני והפראנק השווייצי בשאר איתנים.

שר־האוצר הבריטי, אמר היום ב־פארלמנט כי בריטניה החליטה ל־נייד את הלישי״ט לאחר שהמדינה הפסידה כמעט שליש מרזרוות ה־מטבע שלה.

העתון הקומוניסטי „ניו איוונינג פוסט", המופיע בהונג קונג מסר היום, כי סין ייספה באופן זמני את המטבע שלה, ב־5 אחוזים ביחס ל־דולר של הונג קונג וללישי״ט.

מקורות בבנק של שווייץ מסרו היום, כי דרום־אפריקה היא כיום במצב חזק בשוק הזהב העולמי, אך המצב עלול להשתנות בקרוב. ה־מקורות מצפים שדרום־אפריקה תמ־שיך במדיניות של עצירת הזהב ו־מניעת הזרמתו לשוק העולמי מתוך תקווה להעלאת המחירים.

ביקורת על ממשלת שווייץ

ארתור כהן, סופר „הארץ" ב־שווייץ מוסיף: בבנקים שווייצים מתחו היום ביקורת חריפה על ממ־שלת שווייץ בעקבות סירובה להתע־רב בשוק כדי לתמוך בדולר. רמת התערבות זו מבוססת על השערים המוסכמים כפי שנקבעו בוואשינג־טון בדצמבר 1971. עם סגירת הבור־סה היה היום שער הדולר 3.73 ר רמת ההתערבות הנמוכה ביותר היא 3.75.

הואיל ושווייץ אינה חברה בקרן המטבע, היא שומרת על זכותה ל־החליט האם לתמוך בשער החליפין של הדולר כפי שנקבע בוואשינגטון. הבנקאים השווייצים טוענים, כי ה־ניידות של הפרנק השווייצי גורמת לאי־יציבות. אך מקורות ממשלתיים רמזו, כי דווקא משום ששווייץ סיר־בה לתמוך בדולר, פצלו הספקול־ציה על הדולר נגד ארצות אחרות ונמנעה התקפה על הפרנק השווייצי.

שער הלישי״ט בבנקים בלוד

(ע). עם פירסום שערי־החליפין החדשים ללישי״ט, המירו אתמול ה־בנקים בנמל התעופה בלוד לישי״ט ב־10 ל״י ו־10 אגורות למזומנים, ו־10 ל״י ו־24 אגורות להמחאות־נוסעים.

לפני השינוי בערך המטבע ה־בריטי, היו הבנקים משלמים 10 ל״י ו־85 אגורות ללישי״ט במזומ־נים.

במשך תקופת ההקפאה פרטו ה־בנקים בלוד לישי״ט רק עד לשווי של 200 ל״י, כדי לאפשר לתיירים לממן את צרכיהם עד לבואם העירה.

פריס נגד כינוס מדינות הים־התיכון

מאת אליהו מאייטי, סופר „הארץ" בצרפת

פריס, 29 (מיוחד ל„הארץ"). ממ־שלת צרפת הבהירה לנשיא טוניסיה, חביב בורגיבה, השוהה בפריס בבי־קור רשמי, כי היא מתנגדת להצעת שר־החוץ הטוניסי לכנס בהקדם מו־עצה של מדינות אגן הים־התיכון. הצעה זו פירושה, בין היתר, שיש־ראל לא תוכל להשתתף בכנס.

לא־מכבר עמד שר־החוץ הטוני־סי על כך שיש לכנס בהקדם ועידה שורי מרצפה כזאת. אבל גם המדינות התומכות ברעיון זה אינן מצליחות להגיע להסכם ביניהן לגבי השאלה מי צריך להשתתף בכנס כזה. בעוד המדינות הערביות טוענות נגד שי־תוף ישראל, מעוניינות מדינות אח־רות להרחיק מן הכנס גם את יוון וטורקיה ואולי אף את ספרד, ב־היותן דיקטטורות צבאיות.

פצצת עשן על רוג׳רס

פרת, 29 (ע״ר). פצצת עשן הוש־לה הערב לעבר שר־החוץ האמרי־קאי, מר ויליאם רוג׳רס, בעת שיצא ממלון בעיר פרת שבאוסטרליה ה־מערבית בלווית אשתו. השניים לא נפגעו.

המשטרה עצרה צעיר בקשר ל־תקרית.

דאגלס יום: גם משרדי גולים אפריקאים פועלים בלונדון

„יש קושי המבוסס על היעדר סמכות חוקית לאסור פתיחת משרד של אש״פ בלונדון"

מאת סופרו המדיני של „הארץ"

סירוב בריטניה למנוע את פתיחת המשרד של האירגון ל־שיחרור פלשתין בלונדון, יידון כנראה בישיבת הממשלה הקרו־בה.

(ראה מאמר ראשי בעמ׳ 13)

שר־החוץ, מר אבא אבן, קיבל אמש את תשובת עמיתו הבריטי, סיר אלק דאגלס־יום, לפנייתו אליו ב־26 בח.ז. מקורות בירושלים אמרו אתמול, כי הם סבורים שהידיעה ש־נמסרה לפירסום בלונדון מפחיתה את הסיכוי לסיים את הפרשה „ב־שקט". עם זאת ישקול שר־החוץ את המשך הבירורים עם בריטניה ב־בעייה זו.

לישראל נודע על כוונת אש״פ כבר לפני כמה שבועות. פנייתה ה־ראשונה נעשתה באמצעות השגריר מיכאל קומיי, בשיחתו עם סגן שר־החוץ הבריטי, מר גודבר, לפני כ־שבועיים. בעקבות שיחה זו שיגר מר אבן את איגרתו לסיר דאגלס־יום ובה ביסוס הבקשה הישראלית תוך הסתמכות על האידיאולוגיה הגזענית של אש״פ ועל מעשיו.

בתשובה הבריטית נאמר, כי יש קושי המבוסס על היעדר סמכות חו־קית לאסור את פתיחת המשרד. לפי החוק האנגלי, לא צריכים המתבלים לבקש רשות לפתוח משרד. עם זאת נאמר בתשובה סיר דאגלס־יום, כי בריטניה תפעל בתקיפות נגד ה־משרד, אם יתברר לה, כי הוא מהווה מרכז לפעילות לא־חוקית. עוד הז־כיר, כי בלונדון פועלים כמה מש־רדים של אירגוני גולים אפריקאים נגד ממשלותיהם ואי־אפשר לאסור זאת עליהם כל עוד לא עברו על החוק האנגלי.

במערב יש כמה משרדים מוסמכים של אש״פ, אך בצורה ישירה ורש־מית יש לאירגון זה רק משרד אחד במערב, בניו־יורק.

מקורות הזכירו אמש, שגם משרד של אירה — הצבא הרפובליקני ה־אירי — פועל בלונדון. נראה, כי ישראל תבקש עתה סיוע במערב, ו־בעיקר תסתמך על החלטת מועצת אירופה, כדי לשכנע את לונדון למ־נוע את פתיחת המשרד של אש״פ באנגליה ולמנוע תקדים מסוכן ל־גבי ארצות אירופה אחרות.

מתרחבת המחלוקת

סופר „הארץ" בלונדון מוסר: ב־בריטניה מתרחבת המחלוקת בעניין התכנית לפתוח משרד של אש״פ בלונדון, בעוד הבריטים טוענים ש־זה „עניין פרטי".

מיניסטריון החוץ הבריטי מתייחס בחיוב לעניין.

בפרשה זו כבר הוגשו מספר שאילתות לפרלאמנט. אחד העתונים הבריטיים, „ליברפול דיילי", כתב היום, כי „התשובה חייבת להיות — לאו".

„כבודים פתח, יאסר ערפאת, הגיש לפני זמן־מה בקשה לקבל אשרת־כניסה לבריטניה ומשרד־הפנים עדיין מעיין בבקשה.

אין ספק, כי יחסי ישראל—ברי־טניה עוברים עתה את אחד המשב־רים התקופתיים. ברקע לא רק עניין הסניף של פתח, אלא העובדה ש־בריטניה הצביעה באחרונה בעד החלטת מועה״ב שגינתה את ישר־אל. לפני כן הצביעו הבריטים בעד החלטה שנתקבלה בסאנטיאגו ובה גינוי לכך שישראל אשמה בהגירת העלית סואץ.

סגן שר־החוץ הבריטי אמר השבוע לכותבים הדיפלומטיים של העתונים: „אנו חשים שסאדאת מתרחק מרו־סיה ועלינו לעודדו".

יש לזכור, שכאשר הממשלה ה־בריטית רוצה בכך, היא מבהירה היטב לזרים במקרים מסויימים, כי אינם רצויים בבריטניה ואף יודעת לגרשם.

משורר סובייטי הוצא מן המפלגה

מוסקבה, 29 (יופ״יע). אגודת ה־סופרים אישרה היום, כי המשורר הנודע בולאט אוקודז׳אבה הוצא מ־שורות המפלגה הקומוניסטית, אך נשאר חבר באגודת הסופרים.

ההודעה נמסרה במסיבת עתונאים במוסקבה, שהוקדשה לאופי הרב־לאומי של הספרות הסובייטית. נשיא אגודת הסופרים של הפדרציה הרו־סית, סרגיי מיכלקוב, אמר, כי מ־אוקודז׳אבה ניטל כרטיס החבר ה־מפלגתי משום שהוא „לא התנהג כ־יאות לסופר קומוניסטי". לדברי מי־כלקוב הפר אוקודז׳אבה את תקנות המפלגה בהרשותו לאירגוני גולים אנטי־סובייטיים להוציא לאור את יצירותיו בתוספת פרשנות אנטי־סו־בייטית. אוקודז׳אבה דחה את תביעת התא המפלגתי שלו להתנער מפעולה אנטי־סובייטית כזו.

קהיר, 29 (ע״צ). חוזה מסחרי בין רומניה ומצרים נחתם היום בקהיר לתקופה מיולי 1972 ועד דצמבר 1973, בשיעור של 38 מיליון לישי״ט.

בריה״מ מוכנה ליטול חלק במאבק נגד חוטפי מטוסים

נתפס חוטף המטוס האמריקאי ✱ אלג׳יריה החזירה הכופר שלקחו חוטפי המטוס ב־3 בח.ז.

מוסקבה, 29 (ע״ר, ע״צ ויו.פי.). מיניסטר התעופה הסובייטי, בו־ריס בוגייב, אמר היום בראיון, כי בריה״מ מוכנה לשתף פעולה עם ארצות אחרות במאבק נגד חוטפי מטוסים ולהבטחת הבטחון לתעופה האזרחית בעולם.

בראיון לשבועון „זמנים חדשים" הביע המיניסטר תמיכה בהחלטת מועה״ב שקראה להילחם בחוטפי מטוסים. הוא אמר כי בריה״מ מגנה חטיפת מטוסים, התערבות בלתי חוקית בפעילות התעופה האזרחית המסכנת את התעבורה האוירית ואת חיי הנוסעים והצוות.

נעצר חוטף המטוס

שירות־הבזק האמריקאי הודיע ה־יום על מעצרו של מרטין ביוזף מקנלי, החשוד בחטיפת מטוס אמ־ריקאי בשבוע שעבר וסחיטת כופר בסך חצי מיליון דולר לערך. מקנלי, בן 28, נעצר הבוקר במבואות של דטרויט. בשבוע שעבר חטף מטוס שהיה בדרכו מסנט לואיס לטולסה והגה מעל מדינת אינדיאנה. הכסף ששולם לחוטף נמצא ביום ב׳ ע״י חקלאי, החשבו, כי החוטף נהרג בצניחה, אך היום נעצר.

האלג׳ירים החזירו הכופר

מנהל חברת־התעופה האלג׳ירית מסר היום להנהלת חברת התעופה האמריקאית וסטרן איירליינס כופר נפש בסך חצי מיליון דולר ששולם לשני חוטפי מטוסים ב־3 ביוני ה־שנה. השניים חטפו את המטוס בסאן פרנציסקו והנחיתוהו באלג׳יריה.

יהודים ראשונים מבוכרה — בארה״ב

ניו־יורק, 29 (עסס״א). הראשו־נים מבין יהודי בוכרה שקיבלו הי־תרי יציאה מבריה״מ מזה כמה ש־נים הגיעו אתמול בדרך האוויר מ־רומא לכאן.

הבאים הם משפחה בת 4 נפשות, אבנר אלישייב ורעייתו, עם שני יל־דיהם, בני 20 ו־21. הם באו לארה״ב כדי להצטרף אל דודה של אם ה־משפחה, מר אפרים שמחיוף, המת־גורר בניו־יורק.

מר שמחיוף ביקר לפני 5 שנים אצל קרוביו ולאחר שובו מארה״ב פתח בפעולה כדי לאפשר את הגיי־רתם לשם.

המפלגה הליברלית

פעולות

ראה עמ׳ 28

המכונית הגדולה ביותר מסוג מכוניות עד 1300 C.C.

VAUXHALL-VIVA

חברת המזרח למכוניות בע״מ

תל־אביב • חיפה • ירושלים

למכירה

וילה 2 קומות, 10 חדרים

[שטח פרטי 600 מ״ד]

שד׳ רוטשילד בין אלנבי ובלפור

לפנות ללא מתווכים לת.ד. 522 ת״א

סוריה תומכת בהסכם

(סוף מעמוד 1)

פגישה היום עם הנשיא פראנג׳ייה ועם ראש הממשלה סאאיב סלאם, אמר ריאד, שלבנון מעיינת עתה ב־הצעת מארוקו.

אמש שוחח ריאד עם מנהיג המח־בלים, יאסר עראפאת, על ההסכם בין לבנון והמחבלים לפיו תוקפא פעילותם בלבנון.

ההסכם בין המחבלים ובין לבנון הושג כנראה ע״י האמיר מכוויית, שייך סאבאח, המבלה חופשת קיץ בלבנון.

בביירות נודע, כי ההסכם זכה לתמיכת סוריה, שכן הו־דיע אירגון אל־צאיקה, הנתמך בתמיכת ממשלת סוריה, כי הוא יפעל ע״פ ההסכם ויקפיא את הפעולות נגד ישראל משטח לבנון.

אחד מאירגוני המחבלים, החזית העממית לשיחרור פלשתין, הביע מורת־רוח מן ההסכם. לדברי מקורות מוסמכים שולט עתה עראפאת על כל המחבלים בדרום, על אירגוניהם השונים.

המקורות אמרו, כי עראפאת קיבל את אישור סוריה לאמר־יות זו בעת ביקורו האחרון ב־דמשק.

ההסכם כולל גם אפשרות של שי־מוש בכוח נגד כל אירגון מחבלים שיפר אותו, אך חוגים דיפלומטיים ערביים בביירות הביעו את החשש ש„יסודות התרניים" עשויים לנסות להכשיל את ההסכם החדש.

ינועו לפנים המדינה

ניו־יורק, 29 (עסס״א). „ניו־יורק טיימס" מוסר היום בכתבה מביירות, כי המחבלים הסכימו לסגת מכמה כפרים וערים בקרבת הגבול ולנוע יותר לפנים המדינה. המקורות מצ־ינים, שמחצית מבין 2,000 המחבלים המוצבים עתה בדרום לבנון יועברו למחנות בסוריה.

ערפאת: המחבלים ימשיכו בפעולתם מכל מדינות ערב

ביירות, 29 (יופ״יע). המחבלים ימשיכו בפשיטותיהם „בעומק השטח הכבוש ע״י ישראל" כשהם מש־תמשים בכל ארצות ערב כקרש־קפיצה, אך יתחשבו ב„נסיבות ה־מיוחדות" של לבנון, — אמר הערב יאסר ערפאת.

„המהפכה הפלשתינית מתכוונת לערוב לאינטרסים של לבנון ולו־קחת בחשבון את הנסיבות המיו־חדות של ארץ זו", — אמר ער־פאת. „אולם, על אף זאת הודענו לפקידים הלבנונים ולערביים ש־מטרתנו העיקרית היא להמשיך במאבק המזוין נגד האוייב הציוני", — אמר ערפאת.

בוריס ספאסקי, בסרוב להצט־לם לאחר שביים בשחק מנים בריקיאוויק, בירת איסלאנד, שם תיערך אליפות העולם ב־שחמט. ספאסקי עדיין מצפה לבואו של האלוף האמריקאי, בובי פישר. (צילום רדיו של אי.פי.)

בובי פישר טרם הגיע לאיסלנד

רייקיאוויק, 29 (ע״ר). רב־האמן האמריקאי רוברט פישר, העומד ל־התמודד החל מיום א׳ על תואר אלוף העולם עם בוריס ספאסקי הסובייטי ואשר לבואו לרייקיאוויק ציפו היום, לא הגיע עד כה לאיסלנד.

פקידי חברת־התעופה האיסלנדית אמרו, כי צוד שתי טיסות מארה״ב עומדות להגיע לרייקיאוויק, אולם פישר לא קנה כרטיס לאחת מהן. עם זאת הביע נשיא איגוד השחמט ה־איסלנדי את אמונו, כי בסופו־של־דבר אמנם יבוא פישר להתחרות.

יריבו, אלוף העולם הנוכחי בוריס ספאסקי, נמצא באיסלנד מזה שבוע ומתכונן להתחרות.

שוחרי השחמט באיסלנד סבורים, כי פישר משהה את בואו כדי להפ־גין את אי־רצונו לשחק ברייקיאוויק בגלל המריבה הפינגסית שהיתה לו עם איגוד השחמט האיסלנדי.

עד כה התמודדו ביניהם ספאסקי ופישר 5 פעמים. ספאסקי ניצח 3 פעמים ושני משחקים נסתיימו ב־תיקו.

8 נהרגו בבלקפול במטוס גרמני

בלקפול, 29 (יופי״ע). מטוס־סילון דו־מנועי מערב־גרמני, שהמריא ה־יום מבלקפול, התרסק על מסילת־ברזל ואח״כ פגע במחנה נופש ב־הרסו מספר מיבנים.

8 אנשים נהרגו בתאונה ונוסע נוסף נלקח לבית־חולים פצוע קשה.

המטוס היה בטיסה למינכן. הוא פגע במספר צריפים במחנה הנופש של „באטליק", אך כל המיבנים היו ריקים, שכן היתה זו שעת הצהריים וכל האורחים במחנה היו מרוכזים בחדר־האוכל.

האינט׳ הסוצ׳ מדגיש חשיבות שיחות ישירות בין ישראל ערב

גינוי לחטיפת מטוסים, לאלימות ולטירור

מאת לוציאן מייזלס, סופר „הארץ" באוסטריה

וינה, 29 (טלפונית, מיוחד ל„הארץ"). ראש הממשלה, הגב׳ גול־דה מאיר, סיימה את החלק הרשמי של ביקורה כאן בקבלת־פנים חגי־גית שנערכה בארמון אוארספרג, ל־שעבר מעון „אביר השושנים" וב־עבר הקרוב יותר מטה המחתרת ה־אנטי־נאצית האוסטרית.

אתמול בשעות הצהרים אושרו ע״י מליאת האינטרנציונל הסוציאליסטי שלוש החלטות הנוגעות בבעיית־ל־ישראל: א) אושרה ההחלטה הקו־דמת (מהלסינקי) על המזה״ת ה־מדגישה את חשיבותן של שיחות ישירות; ב) גינוי בחריפות טירור בכל צורה שהיא ובעיקר חטיפת מטוסים; ג) פנייה פומבית לבריה״מ להתיר עליית יהודים לישראל.

ראש ממשלת מלטה, דום מינטוף, עשה נסיון חלוש לשנות את ההח־לטה על המזה״ת, אבל ויתר על מא־מצים נוספים בשטח זה, לאחר ש־נוכח לדעת שלא יזכה בתמיכה כל־שהי.

מאידך הכריז מר מינטוף בפומבי, שמלטה מעוניינת ביחסים טובים גם עם ארצות ערב וגם עם ישראל.

סיכם אחד מראשי המשלחת ה־ישראלית: המאבק היה הרבה יותר קל מאשר בוועידה האחרונה בהל־סינקי.

הרושם שגב׳ מאיר השאירה ב־אוסטריה היה רב. היא היתה ה־„כוכב" באסיפת־עם שנערכה באו־לם העירוני בהשתתפות קהל של כמה אלפים. „העמידה בצל" מדי־נאים חשובים כמו וילי בראנדט, אולף פאלמה והארולד וילסון. ה־עתונאים אינם חדלים מלהתפעל מן המרץ וכוח ההתמדה של „הסבתא ה־רעננה תמיד" שעמדה ללא־הרף מ־בוקר עד ערב במרכז תשומת־הלב כל־עת הועידה.

(יופ״יע). בלי להזכיר במפורש את הטבח בלוד, נאמר בהחלטה, כי „הסוציאליסטים דמוקרטים אנו מג־נים כל ביטוי של אלימות וטרוריזם המתבטא בחטיפת מטוסים והתקפה על נוסעיהם, חטיפת בני־ערובה ל־מען סחטנות פוליטית, התקפות על אוכלוסיה אזרחית ורצח בכוונה תחילה". שש מדינות נימנעו מ־הצבעה על החלטה זו ו־2 הצביעו נגדה.

(ע). קבוצת כדורגלניות של מש־טרת ברלין המערבית הגיעה אמש בערב במטוס אל על מפרנקפורט ו־נתקבלה כאן ע״י נערות קבוצת מי־לין — כדורגל ליגת נשים לכדורגל בישראל והברות של קבוצת יבזור.

מהגרים בגרמניה מותחים ביקורת על הואתיקן

בפרשת אודר־נייסה

מאת צ׳ארלס ריצ׳י, סופר „הארץ" בגרמניה

בון, 29 (מיוחד ל„הארץ"). איר־גוני מהגרים במערב־גרמניה מות־חים היום ביקורת קשה נגד הוא־תיקן, על החלטתו למנות בישופים לטריטוריות המערביות של פולין, בטענה שבכך יש משום הכרה ב־גבול אודר־נייסה כגבולה המערבי של פולין.

נמתחת ביקורת גם על הממשלה המערב־גרמנית מצד האופוזיציה ב־פרלמנט, על שלא עשתה די כדי לבטל את הרושם שנוצר בעולם כי הצעד של הואתיקן כאילו החוזה ה־גרמני—פולני פתר אחת ולתמיד את שאלת הגבול בין שתי המדינות. האופוזיציה הטילה את האחריות ל־החלטות הואתיקן על ממשלת בון והאשימה את הממשלה בכך שלא יצגה כראוי את האינטרסים הגר־מניים בחו״ל.

משרד־החוץ המערב־גרמני פיר־סם הודעה בה נאמר, שהחלטת הוא־תיקן מבוססת על שיקולים כנסי־תיים בלבד. המיניסטריון הודיע, כי הובטח לו ע״י הואתיקן שצעדים אלה הכרחיים לניהול תקין של עבו־דת הכנסיה בקרב כ־9 מיליון קא־תולים החיים באיזורים האמורים.

הואתיקן הצהיר כי ברסונות, ספק על סמך המצב המשפטי שנוצר כ־תוצאה מן החוזה הגרמני—פולני ו כי הואתיקן דוחה את הטעייה הנבר־לה של הבלי הכנסיה עד שנכנס לתוקפו ההסכם בין שתי המדינות. הואתיקן אומר, כי לקח בחשבון את המצב המשפטי כפי שהוא נראה ב־בון, כלומר שהתוויה סופית של ה־גבולות צריכה להכהין לפיתרון ע״י חוזה שלום לגרמניה כולה.

רב תובע חצי מיליון ד. פיצויים על שהוכה ע״י שוטרים

ניו־יורק, 29 (עסס״א). ראש מוס־מכי בית־המדרש לרבנים בבלטי־מור, הרב גורדון ליינר, בן 39, הגיש תביעת פיצויים בסך חצי מ־ליון דולר לביה״ד הפדרלי בניו־יורק. פיצויים אלה הוא תובע בגין הפרת זכויות האזרח שלו ע״י 6 שוטרים עירוניים בניו־יורק.

הללו, מתלונן הרב בתביעתו, אס־רוהו שעה שעצר את מכוניתו ב־רחוב וביקש לתקן קילקול בה. הם הובילוהו לתחנה שם ערכו חיפוש בכליו והשיחו בפניו הערות אנטי־שמיות. גלקחו ממנו תשמישי קדו־שה שהיו אתו לצורך תפילה וצ׳ייך והחזיקו בבית־הכלא. נמנע מ־מנו למלא חובותיו הדתיות באותו יום. ידיו הושמו באזיקים והוא הושלך לצינוק בלי שהועלו נגדו אש־מות כלשהן. לדבריו, תוך כדי הקר־יה, דחפו אותו לתוך פינה אפילה בבית־הסוהר ושם היכוהו בבוה־בחפיזה בצוואר, בגוף, ברגלים ו־בזרועות.

בעקבות המעצר הובא בפני שו־פט על אשמות־שווא של „הפרעה להבעוה" ו„התנגדות למאסר" על עצמו". אך בית־הדין העירוני זיכהו מהאשמות הנ״ל. בעקבות ה־זיכוי, הגיש את תביעתו.

זכו בפיס

בהגרלה כפעל הפיס כב׳ 26/72 שהתקיימה ביום 29.6.72 זכו הכר־טיסים הבאים:

בסך 150,000 ל״י זכו המספרים 364463 ; 585261. בסך 50,000 ל״י זכה המספר 684595.

בסך 12,500 ל״י זכו המספרים 569031 ; 775701.

בסך 6,250 ל״י זכו המספרים 124168 ; 292635 ; 369764 ; 606423.

בסך 1,250 ל״י זכו הכרטיסים ה־באים: 023048 031351 057398 060310 067627 150963 197590 200297 245695 290661 337162 400354 539085 556846 577723 595278 598350 659926 683369 702293 765731.

בסך 600 ל״י זכו הכרטיסים ש־מספריהם מסתיימים ב־15470; 29049; 30742; 30999; 45605; 62182; 65981; 71296; 73756; 92111.

בסך 250 ל״י זכו הכרטיסים שמס־פריהם מסתיימים ב־00426; 01783; 03438 09144 14533 15316 16971 18397 20041 20886 22750 41558 41990 44792 51395 53522 59908 63917 721176 73420 73272 78850 79430 80123 97851.

בסך 100 ל״י זכו הכרטיסים ש־מספריהם מסתיימים ב־0964 3334 4355 7048 7412 7780 8393.

בסך 50 ל״י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0014 0097 0536 0923 1326 1406 1848 2330 3173 3319 3949 4176 4226 4515 4939 5299 5313 5448 5742 5885 6163 6412 6448 6628 6699 7722 7791 7956 7957 8043 8221 9427 8484 5510 8581 9259 9430 9510 9909.

בסך 4 ל״י זכו כל הכרטיסים ש־מספריהם מסתיימים בספרה 7.

ניסוחי הרפוב׳ כלפי ישראל יהיו זהירים יותר מהדמוקרטים

„המפ׳ הדמוקרטית נבהלה מהישגי ניכסון במזה״ת"

מאת צ׳ארלס פאניוואסי, סופר „הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון, 29 (מיוחד ל„הארץ"). בתגובה על העמדה הפרו־ישראלית ללא־תקדים של המפלגה הדמוקרטית כפי שהדבר מתבטא במצעה לקראת הבחירות הקרובות, טוענים פרשנים מסויימים, כי מצע המפלגה שאינה בשילטון תמיד קיצוני יותר מזה של המפלגה בשילטון. ובמקרה זה גור־סים הספקנים, נבהלה המפלגה הד־מוקרטית מהישגי הנשיא ניכסון ב־מזה״ת ומן הדיווחים השוטפים על תנועת קולות יהודיים אל המחנה הרפובליקאני.

משקיפים אחרים גם מצביעים על העובדה, כי ערכו של מצע מפלגתי לקראת בחירות הוא ייצוגי בלבד וכי ההמלצות המופיעות בו אינן מ־חייבות את נושאי המשרות לאחר היבחרם.

אף־על־פי־כן, נראה שמצע המפ־לגה הדמוקרטית לגבי המדיניות ב־מזה״ת הוא כה חזק ומפורט, עד ש־קשה יהיה להתעלם ממנו אם אמנם ינצחו הדמוקרטים בבחירות. ייתכן שבנסיבות שונות ניתן יהיה לדחות לזמן־מה את ביצוע ההמלצות בעניין אספקת הנשק וההכרה בירושלים כ־בירת ישראל, אך קשה יהיה לבטלן לחלוטין.

אין זה סביר שהרפובליקנים ינסו להתמודד עם המצע הקיצוני של הד־מוקרטים. תהיה בכך משום הפ־תעה גדולה אם עניין ההכרה בירו־שלים יוזכר בכלל במצע הרפובלי־קני. גם לגבי שאלת אספקת הנשק הגבולות ודאי יהיו ניסוחי המפלגה הרפובליקנית זהירים יותר וישקפו את המלצות הפנטגון והסטייט־די־פרטמנט בעניין זה. בס״ה, הסיכויים הם שהנשיא ניכסון יסתפק בעמדתו הנוכחית לגבי המזה״ת, עמדה ה־מוכרת ע״י הכל כחיובית ביותר לגבי המזה״ת, עמדה המוכרת ע״י הכל כחיובית ביותר לגבי ישראל.

„מהלומה על מקגאוורן"

וואשינגטון, 29 (ע״ר ויופ״יע). מה־לומה חזקה הונחתה היום על תקוות מר מקגאוורן לזכות בניצחון בהצ־בעה ראשונה בוועידת הדמוקרטים שתתכנס לבחירת מועמד המפלגה לנשיאות, לאחר שוועדת המגנדים החליטה לשלול ממנו 151 קולות של צירים מקליפורניה.

הסנאטור יוברט המפרי, שהפסיד בבחירות המוקדמות בקליפורניה ב־6 ביוני וכן יריבים אחרים של מק־גאוורן, טענו בתוקף נגד הסעיף אשר לפיו מקבל המנצח את כל ה־קולות, דבר שבעיקבותיו היה מק־גוורן זוכה ל־271 הצירים מקליפור־ניה.

וועדת המגנדים קיבלה את החל־טתה בעת דיונים בוואשינגטון ש־בהם נקבעו 3000 הצירים אשר יבחרו במועמד המפלגה לנשיאות בוועידה שתערך במאיימי ביץ׳. לפני החלטת הוועדה היום הביע סנאטור מקגאוורן את ביטחונו, כי הוא ינצח בקלות בוועידה הדמוקרטית.

עוד ביום ב׳ טען מר מקגוורן ש־בידיו 1,509 צירים ויוכל לנצח ב־הצבעה ראשונה, אך לאחר בחינה מחדש של הקולות, הודה שחסר לו קומץ קולות לניצחון.

ההצבעה בוועדת המגנדים נחש־בת כניצחון חשוב לקואליציה של הכוחות המתנגדים למקגאוורן ש־בראשם הסנאטור המפרי.

הממונה על ענייני הנפט במשרד הפיתוח:

יש לסיים השאיבה בחלץ תוך שנה — שנה וחצי

נוכח הירידה בתפוקת הנפט שם

מאת שלמה גרבר, סופר „הארץ" לענייני פיתוח

נוכח הירידה בתפוקת הנפט ב־שדות חלץ, יש להפסיק את השאיבה בשדות אלה תוך 12 עד 18 חודש, — למסקנה זו הגיע מר משה אסינ־גר, הממונה על ענייני הנפט במשרד הפיתוח.

מר אסינגר בדק את כדאיות המ־שך ההפקה של הנפט בחלץ, ע״י לפידות, לפי בקשת סגן שר־האוצר, ד״ר צבי דינשטיין, הממונה על ענייני הדלק. מר אסינגר מצא, כי תפוקת הנפט בחלץ ירדה באחרונה ל־50,000 טונות בשנה, וגם היא מהולה במים בשיעור 85%, דבר הדורש הפרדה. לדעת מר אסינגר, תרד התפוקה עוד יותר בתוך שנה — שנה וחצי, ואז הוצאות ההפקה יעלו על ההכנסות מן הנפט.

ד״ר דינשטיין שיגר את תוצאות מימצאיו של מר אסינגר להנהלה לפידות וכן לשרי האוצר והפיתוח. לפידות נתבקשה לדון במימצאים ולהחליט על המשך כדאיות ההפקה ועל היערכותה לקראת הפסקתה.

תחזית בארה״ב:

מחשבים מדברים — עד סוף המאה

ניו־יורק, 29 (יופי״ע). עד סוף ה־מאה שלנו ייתכן שמכשירים אלק־טרוניים ילמדו לדבר ואם הדבר יי־גשם, כל מנוי טלפון יוכל להשיג ע״י קריאת טלפון פשוטה אינפורמ־ציה מצטברת במחשבים, בלי כל ציוד נוסף, פרט לרשם־קול.

תחזית זו נמסרה ע״י ד״ר איימס פלנגן ממעבדות חברת הטלפון בל, שכתב מאמר בביטאון האגודה הא־קוסטית של אמריקה.

לדברי ד״ר פלנגן, יוכל המחשב המדבר למסור בכל לשון מבוקשת הרצאות ארוכות למדי מתוך האינ־פורמציה הצבורה בזכרון שלו. הדבר עשוי, למשל, לחסוך זמן יקר בבתי חולים, שם יוכל המנתח לדעת מפי המחשב את תולדות מחלתו של ה־חולה ואת תוצאות הבדיקות, בלי שהנתונים יובאו אליו. נתונים אלה נאספים גם עתה בבתי־החולים מגד־לים במחשבים, אולם העברת האינ־פורמציה לידי הרופאים מחייבת פי־ענוח מכני, הגוזל זמן רב.

סגן מנכ״ל תע״ש עומד להתפטר

מאת יגאל לביב, סופרו הכלכלי של „הארץ"

מר יעקב ליאור, ממיסדי התעשייה הצבאית, סגן המנכ״ל שלה, הודיע על התפטרותו מתפקידו כמחאה על מי־נויו של מר מיכאל שור לתפקיד מנכ״ל התעשייה הצבאית במקום יצ־חק עירוני.

מר עירוני נתמנה, כידוע, לתפ־קיד מנכ״ל משרד־הבטחון. מר לי־אור מסר לי, כי היה בחו״ל כאשר נודע לו על מינויו של מר שור. הוא הודיע מחו״ל, כי יכלו לפחות להי־וועץ עמו ועל כן הוא מתפטר מתפ־קידו. מר ליאור הוסיף, כי מאז הת־פטר הופעל לחץ חזק שימשיך ב־תפקידו ובאות אליו משלחות עוב־דים רבות. הוא אמר, כי בגלל לח־צים הוא מעכב את ביצוע הודעתו.

מר ליאור היה בתפקיד מקביל ל־מר עירוני כאשר מונה מר עירוני כמנכ״ל תע״ש במקום מר צבי דר. מקורות בתע״ש מסרו, כי בחירת מר דר במר עירוני כמחליפו היתה מסי־בות אישיות ולא מהותיות, ומר לי־אור סבור, שגם עתה בחר מר עי־רוני במר שור מסיבות דומות. המקו־רות ציינו, כי מר ליאור הוא ה־מומחה הטוב בארץ בייצור נשק. הפרשה כולה עוררה סערת רו־חות בתע״ש, שהתפלגה לתומכי מר שור ולתומכי מר ליאור.

פיקוד דרום ושריון — לחצי הגמר

מאת סופר „הארץ"

נבחרות פיקוד הדרום וגייסות ה־שריון הבטיחו אמש את עלייתן ל־משחקי חצי הגמר לגביע הרמטכ״ל לכדורגל הנערכים במכון וינגייט.

ההפתעה הגדולה של אתמול היתה הצלחת קבוצת פיקוד הדרום לתפוס את המקום השני בבית א׳ לפני מח־זקת הגביע היוצא, פיקוד הצפון ו־פיקוד ההדרכה. היה זה לאחר ש־נבחרת חיל־האוויר ניצחה את פי־קוד הצפון בתוצאה 1:2 (0:0). את השערים לחיל־האוויר כבשו: שיפרוט (54) וישי (62). אסיאג (80), הבקיע את השער לפיקוד הצפון.

במשחק הקובע ניצחה פיקוד ה־דרום את פיקוד ההדרכה 0:2 (0:1). את השערים הבקיעו: אלבז (40) וחיים כהן (78). שפט אהרן גאון. נבחרת גייסות השריון לא התאמצה לנצח את חיל־הים 0:3 (0:1). את השערים הבקיעו: אלקובי (6), ספי־בק (49) ורכטר (85).

קודם לכן הבטיחה עלייתה לשלב חצי הגמר נבחרת פיקוד המרכז ו־אילו העולה הרביעית תיקבע מחר ב־משחק בין פיקוד הנח״ל לבין פיקוד הגדנ״ע.

לארקיע צפוי השנה הפסד של 3 מיליון ל״י

אם לא תאושר לה העלאת מחירים

מאת אדר קיסרי, סופר „הארץ" לענייני תעופה

ב־1971 הסתכמו הפסדי אר־קיע בחצי מיליון ל״י. מנהל ה־חברה, מר ביגון, סבור, שאם לא תאושר לחברה העלאת התעריפים, צפויים לה הכבה הפסדים בשיעור 3 מיליוני ל״י.

לסופר „הארץ" נמסר, כי ארקיע זקוקה להעלאת התעריפים של 15 עד 20 אחוז, כדי שתוכל להשאר רווחית. [illegible] 1966 [illegible] לחברה להעלות את המח־פיה.

מר ביגון טען אמש, כי מחירי ארקיע נמוכים ב־50 אחוז מן ה־מחירים בחו״ל. „אנו דורשים הפל־אה — הוסיף, — בהתאם להוצאות. בה שמאפשרים לאגד, מותר גם ל־אשר לנו. כבכיבים לנו מתן הנחות לתושבי אילת, למשל, בממדים ה־עוברים כל גבול. מחיר הדלק עלה ב־42 אחוז וגם הפיתוח עשה את שלו. ארקיע מקופחת בהשוואה ל־מצב בחו״ל ובישראל מאחור".

לסופר „הארץ" נודע, כי בעוד ש־הממשלה משתתפת בתקציב המיועד לשמירה על הביטחון במטוסי אל־על, מוטל כל התקציב הביטחוני של ארקיע על החברה עצמה.

הוקפאו תכניות להנחת צינור הנפט המצרי

מאת סופר „הארץ" לענייני פיתוח

התכניות להנחת צינור הנפט המצ־רי הוקפאו נוכח הירידה הגדולה ב־דמי ההובלה הימית של נפט גולמי וכן נוכח הירידה הגדולה בדמי ה־הובלה הימית של נפט גולמי וכן נוכח ההכרה להגדיל את ההשקעה בהנחתו בשל התייקרויות שחלו ב־משק העולמי — נמסר מחוגי החב־רות שעמדו להשתתף במימון הנחת הצינור.

צוין כי אמנם חלה התאוששות ב־דמי הובלת הנפט הגולמי בגלל הל־אמת אי.פי.סי. בעיראק, והכרזות לוב על הגבלות נוספות בהפקת ה־נפט. אך יש ספק רב אם התכנית להנחת הצינור תוגשם בכלל, אלא אם תתחולל מהפכה במחירי ההו־בלה הימית והם יאמירו. בעבר הו־דיעו המצרים, כי הצנור עשוי לחס־וך למדינות מערב אירופה 200—240 מיליון דולר בשנה בהוצאות להו־בלת נפט גולמי, אולם לפי דמי ה־חכירה של מיכליות הנמצאים היום בשפל, החסכון יהיה אפסי. את הנחת הצנור צמוד לממן איגוד הבנקים ה־ערביים והצרפתיים ובנק דֶה סואץ, העומדים בראש הקונסורציום האי־רופי, שהתחייב להלוות למצרים לכ־300 מיליון דולר להנחת הצנור, ש־ההשקעה בו נאמדה ב־360 מיליון דולר. עתה מניחים כי הנחת הצנור תעלה יותר מכ־420 מיליון דולר, גי־דול המטיל בספק את כדאיותו.

התאבד טורקי שהיה מעורב בחטיפת אלרום

איסטנבול, 29 (יופי״ע). הצעיר שקפץ מן הקומה ה־7 של מטה ה־משטרה באנקרה ונהרג, היה מעורב ברצח הקונסול הישראלי באיסטנ־בול, אפרים אלרום — מסרו היום מקורות משטרתיים.

הצעיר, ודאט גבורק, שנלקח את־מול לחקירה, הצליח להשתחרר מ־שומריו ולקפוץ מן החלון שבקומה ה־7.

גברק נאסר ע״י כוחות־הבטחון הלבנוניים, שעה שהתאמן בלוחמה גרילה בתחנה פתח בלבנון והוסגר לטורקיה.

דמשק, 29 (ע״צ). ביקורו המתוכ־נן בישראל של הקאנצלר המערב־גרמני, מר וילי בראנדט, הוא הפתעה לכל אלה שחשבו, כי בון מבקשת לפתח גישה אוהדת יותר למציאות הערבית בעיקבות חידוש היחסים בינה לבין ארצות ערב, — כותב ה־בוקר העתון הסורי „אל־בעת".

הוגבלה חסינות חברי הקונגרס בארה״ב

וושינגטון, 29 (יופי״ע). בית־הדין העליון של ארה״ב פסק היום, כי חסינות שבאנשי חבר הקונגרס מפני חקירה בבתי המשפט, אינה חלה על עניינים הנוגעים בין הספקים הקשו־רים בביניהון בקונגרס. בהתאם להחלטה יהיה על הסנאטור מייק גרוול מאלאסקה לעמוד בפני חקירת חבר מושבעים בבוסטון בעניין ה־הדלפה של מיסמכי הפנטגון.

גנראל דרום קוריאני נידון למוות על קבלת שוחד

סיאול, 29 (צ״ר). גנראל דרום קוריאני נדון היום למוות על קבלת שוחד מספקי ציוד צבאי.

גנראל אחר נדון למאסר עולם ו־4 קצינים בכירים נדונו לעונשי מא־סר מ־10 עד 15 שנים, על אותן האשמות.

שלושת הקצינים נעצרו בחודש ש־עבר במסגרת מה שתואר כפרשת ה־שוחד הגדולה ביותר שאנשי צבא מעורבים בה מאז הודח הנשיא סינגמן רי ב־1961. עוד 12 קצינים הועמדו לדין כחשודים על חלקם באותה פרשה. השוחד כשהכסם ב־ערך ב־180 אלף לישי״ט.

הקצינים הואשמו, כי הם קיבלו את השוחד כתמורה על הסכמתם לקבל סחורה פגומות מן הספקים.

זמור ממתין בציריך בתקווה לחזור לישראל

ייתכן שעוה״ד שלו יפנה לערכאות

מאת סופר „הארץ" לענייני משטרה

אדגאר זמור, שמשטרת נמל־התעופה לוד מנעה שלשום את כניסתו לישראל, ממתין בציריך בתקווה לקבל היתר לשוב לארץ.

זמור, לשעבר בעל מסעדת חוביז, הוזכר כאחד החשודים בפרשת רצח אילן אשרוב. בינתיים הוסר החשד ממנו. הוא גם נחשד, כי היה קשור להצתה במסעדה שלו, אך בבדיקה בכוונת האמת הדבר, כי לא כן הדבר.

שלשום הגיע זמור לנמל־התעופה במטוס סוויסאייר והוא נאלץ ללון במקום. אתמול בבוקר הוחזר לצ־יריך במטוס סוויסאייר.

זמור (42) היה תושב ארעי ב־משך כמה חודשים והוא בעל אז־רחות צרפתית. בארץ נמצאים אשתו ושני ילדיו. כן יש לו רכוש ב־יש־ראל. הוא מכר את חלקו במסעדה חוביז, בה היה שותף עם ויליאם. גם אחיו נמצא עתה בכ

פרקליטו של זמור, עו״ד קדר, יפנה היום למשטרה לברר מדוע לא הותר לו להיכנס לארץ. עו״ד קדר הביע פליאה על צעד זה של המשטרה, מאחר והוברר, כי אין קשר בפרשת רצח אשרוב. שישמע את עמדת המשטרה, אם לפנות לערכאות כדי ל את שובו של זמור.

מן המטה הארצי של המ נודע אמש, כי בשלב זה לא נהלת חקירה נגד אדגאר זמור אחיו ויליאם.

הגיעו ארונות 2 הרוגי טנזניה

(ע). גופותיהם של שני הבחורים ברק בית אורן שניספו בבכר בן־חיים ואיתן דסקל, הוחזרו ארצה בשני ארונות ויובאו לק במשקם בית־אורן היום ב־1 ריים.

בדומיה ועיניים דומעות קיבל הארונות קבוצה של חברי ה שחיכו למטוס אל על שהגיע רומי ובמו־ידיהם פירקו את שני גוי המתים מתא־המטען של ה היו שם האבות, אחים, וכמה רים קרובים. הם העמיסו את ה נות על שני טנדרים ויצאו מיד דרכם למשק.

הגופות הועברו לביהי״ח בחיפה, משם תצא ההלוויה ל בית־אורן.

סופר „הארץ" מוסר, כי ישראל בטנזניה מר שלמה א קיבל את כל הפציהם ורכוש שני ההרוגים, חוץ ממצלמתם. טרם נתקבלה תוצאת חקירת בות המוות.

נוצר רוב

(סוף מעמוד 1)

עת אזורי בחירה, מספר הבוח בכל אזור וכיו״ב.

בתשובה לשאלה כיצד ינהגו מערך אם יתנו הליברלים את כתם בחוק בכך שייכלל בו רש שהוא מיועד לכנסת ה־8, מר יעקבי, שהוא ימליץ בסיעה קבל את התנאי. כן הוסיף, שס מינוח ועדה בת 3 לניהול ה עם הסיעות השונות כדי לגייס כה בחוק. חברי ועדה זו, ש. שפירא, חיים צדוק ויעקבי, שו עם ראשי הליברלים ביום יש להניח שבפגישה יושג ברות זו.

קריאה ראשונה — לאחר הפגרה

הצעת החוק לשינוי שיטת ה רות תובא לקריאה ראשונה, לוודאי, מיד לאחר פגרת הכנ קיים חשש שתמיכת הליברלים רום למשבר במפלגת־העבודה יש מתנגדים לשינוי השיטה. הניחו הכל שהחוק המוצע ממילא, בשל עמדת הליברלים, מכיוון שכך לא מצאו לנכון החוק בעבודה להסכים קולם. כאשר צפוי רוב לחוק, קיימת רה, כי המתנגדים בצמרת חופש הצבעה או אף החופש עדר מן ההצבעה. להחלטה כזו שרק היא יכולה להכשיל את יתנגדו אנשי רפ״י לשעבר, כי בהצטרפם לעבודה קיבלו את התמיכה מפורשת. הם מרכז המפלגה החליט ליזום נוי שיטת הבחירות ולהתמודד הנחה כרגע היא, שמפלגת־ה תחליט על משמעת סיעתית זה ותחייב את כל נציגיה להצביע בעד הצעת־החוק. אין להוציא מכלל אפשרות במפלגת־העבודה על רקע זה.

חטיבת מפ״ם במערך מתנגדת ידוע, לחוק המוצע. ההסכם ה מקנה לה זכות להצביע בעניין כרצונה.

מאסר עולם ל־2 מחבלים על רצח חברו בתא הכלא

(ע). מאסר עולם נגזר אז על שני מחבלים שהיו חבו בכלא אשקלון, לאחר שנמצאו אשמים ברצח מחבל ערבי: שריצה את עונשו באותו כלא, וישב בתא אחד עם הנ מים.

השניים הודו בבית־המשפט הוזי בב״ש, שרצחו את חברם מחבל חאלד מוססה מפדי אי משום שלדעתם פעל כמלשין רות שלטונות בית הכלא. שני שמים הם פאוזי אחמד צאלח עפש ופאוזע עבד אל־מגיד הכ שנתפסו ברצועת עזה לפני וחצי בעת שביצעו מעשי חבל הרג.

השופטים לא הסתפקו בהודאת שני הנאשמים ברצח, והורו טרה ולהביאה להביא לפניהם כל הראיות שנאספו על ידם. על סמך ראיות אלה הרשיעו את הנאשמים. בית המשפט קבע המחבלים הרגו את חברם ב תחילה ובדם קר. הם עשו בעזרת כנוניה הספרים שעמדו תא שלהם, שמשקלה 17 ק״ג, צורת סרוק שכרכו סביב צואר הנרצח.

הלוויתם של יקירינו שנהרגו בטנזניה

איתן דסקל ז״ל

הלל בן־חיים (פרידמן) ז״ל

תתקיים היום, יום ששי, י״ח בתמוז תשל״ב, 30.6.1972, בשעה 1 אחה״צ בבית־אורן

אוטובוס מחיפה בשעה 12 ליד תחנת־הרכבת

המשפחות המתאבלות

PHILCO
ה ממש אוצר
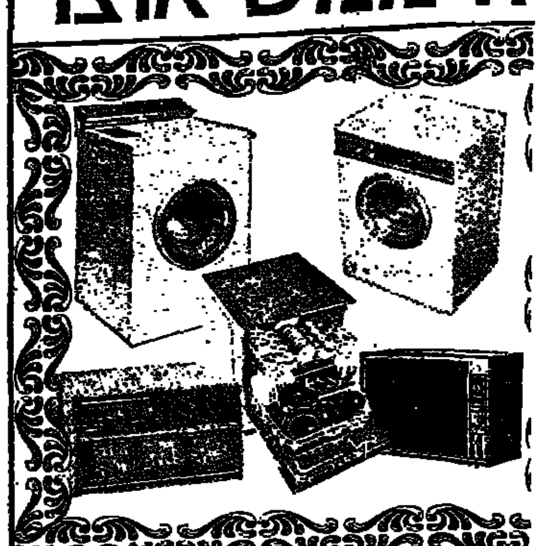
מכונות כביסה * טלוויזיות * מכונות יבוש
מדיחי כלים * מזגני אויר תוצרת ארה"ב
פילקו תמיד באיכות עולמית
PHILCO
יזור התעשיה בת-ים, רח' הסוללים 9, טל: 86 01 11

א. גולן — חבר ועדת המחירים:
„עד לבואו של בן־אהרון היתה ההסת' סניף של המפלגה"

„המזכ"ל מוכן לתאם עמדתו עם המפלגה — אבל לא להתאים אותה לתכתיביה"

מאת סופר „הארץ"

„המדיניות שבן אהרון מציע בתחום הכלכלה, היא הצלה למפלגת העבודה. היא נותנת לזרמים תת־קרקעיים במפלגת העבודה לבטא עצמם" סבור מר אשר גולן נציג ההסתדרות בועדת המחירים וחבר הועדה המנהל של חברת העובדים.

„עד עכשיו היתה ההסתדרות סניף של המפלגה. זה היה נוח לשלטון, שכן הדברים שנעשו בהסתדרות היו מתואמים איתו קודם לביצועם. כיום מציג מזכיר ההסתדרות עמדה מקורית שהוא מוכן לתאם אותה, אך לא להתאים אותה לתכתיבים. מי שחושב שדרך ההסתדרות אפשר לשמור על רמת חיים נמוכה של העובדים — טועה. זה היה אפשרי פעם, לפני שבן אהרון בא להסתדרות".

כחבר ועדת המחירים, ציין מר גולן, כי המצב השורר במשק, מצדיק בהחלט את טענותיו של מזכיר ההסתדרות. ועדת המחירים עוסקת רק בדיונים על המחירים בתעשייה שהיא כיום הגורם הפרודוקטיבי ביותר במשק. בתעשייה מגיעה עליית המחירים ל־8% בגלל התיקרויות של חומרי גלם, והוצאות הייצור. דווקא בשרותים ובמסחר שבהם עיקר ההתייקרויות אין פיקוח ועדת מנה ס־עסקה בנושאים אלו לא קיימת עוד.

„פגיעה בגורפי הון"

„פיקוח על המשק כפי שתובע מר בן אהרון, הוא תביעה לשינוי השיטה לפיה יכולים אנשים להתעשר בקלות יתרה. אין זאת אומרת, כי מזכיר ההסתדרות דוגל בקומוניזם. אמנם יתכן כי הפיקוח יערער את התופש של חלק מסויים מהאוכלוסיה, אך אין שום מדיניות שאפשר להגשימה בלי שתפגע במישהו. הפיקוח יפגע רק באותן שכבות שגרפו הון בזמן המלחמה ואחריה, עסקו במסחר, בנכסי דלא ניידי, תיווך ושרותים. אנשים אלה צברו את עושרם והגיעו להישגים כלכליים מפני שהמשטר איפשר להם זאת תוך עשיית מניפולציות. מצב זה גרם לכך שהעמיק הפער החברתי".

לדעת מר גולן אין הרעיונות שהביע מר בן אהרון מהווים חריגה מתחום המחשבה המקורית והם למעשה פירוש מעודכן של השקפת עולם סוציאליסטית לתנאים של היום.

שופט: הארי וינפילד בר-הסגרה

מאת סופר „הארץ" לענייני משטרה

הנשיא התורן של בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, השופט מ. קנת, הכריז אתמול על הארי וינפילד כבר־הסגרה.

וינפילד מבוקש בארה"ב על עבירות שעבר מאז 1969. הוא חשוד שם בזיוף איגרות חוב וניירות ערך, הדפסת שטרות מזוייפים ומעשי מרמה אחרים. בבית־המשפט הגן עליו עו"ד צבי לידסקי.

חותמו של הרמב"ן במוזיאון ישראל

חותמו האישי של הרמב"ן מלפני כ־700 שנה נמצא בארץ, נרכש על־ידי מוזיאון ישראל ויוצג במוזיאון מיום א' (2.7).

על החותם כתוב „משה בר' נחמן נ'נ' ג'ירונדי חזק". החותם נעשה כנראה בספרד אך ייתכן גם שנעשה במצרים או בארץ. הכינוי נ'נ' (נוח נפש) מקביל ל־ז"ל מתקשר עם שמו של נחמן — אבי הרמב"ן.

הרמב"ן היה מגדולי ישראל בימי הביניים, מהחשובים במפרשי התורה והתלמוד, פילוסוף מקובל, רופא, רב ומנהיג־ציבור. הוא נולד בג'ירונה, על שמה נקרא „ג'ירונדי". בשנת 1263 נכפה על הרמב"ן לעמוד לויכוח דת פומבי בברצלונה נגד המומר פבלו כריסטיאן, במעמד המלך יעקב הראשון. הרמב"ן יצא וידו על העליונה — מקרה יחיד באותה תקופה. שנתיים אחר כך נתבע לדין על גידוף, על סמך פירסום דבריו באותו ויכוח. יש לשער כי בעקבות הזקה זו עלה הרמב"ן לארץ ישראל ב־1267. הוא הגיע לעכו ובאותה שנה עבר לירושלים, אירגן את שרידי הקהילה היהודית בה, ובנה את בית־הכנסת הידוע על שמו. כעבור כשנה חזר לעכו והתיישב בה. הוא מת ב־1270.

תידון הצעה למערכת אזעקה לתאונות לאורך כבישי ישראל

מאת סופר „הארץ"

מערכת של מתקני אזעקה לנפגעי תאונות לאורך הכבישים הוצעה אתמול על־ידי חברת מוטורולה־ישראל לשר־התקשורת מר שמעון פרס, שערך ביקור במפעל בלוויית ראשי משרדו.

המערכת שתיוצר במפעל תורכב משורשרת של מתקני תקשורת אלחוטית שיותקנו בעמודים קבועים לאורך הכבישים הראשיים במדינה ובאמצעותם אפשר יהיה לשדר הודעה על תאונה ועל מיקומה למוקד שיקבע לצורך זה ואשר יפעיל את שרותי העזרה. שר התקשורת מסר, כי ההצעה תובא לדיון לועדה הבין־משרדית לפינוי נפגעי תאונות. מוטורולה־ישראל יצאה בשנה האחרונה מוצרי אלקטרוניקה ותקשורת בסך 6.2 מיליונים דולרים.

דינשטיין: יוקם בית זיקוק באילת

לזיקוק חלקי של נפט כבד מסיני * השקעות בענף הנפט בארץ בעשור הקרוב — חצי מיליארד דולר

מאת סופר „הארץ" לענייני פיתוח

תכנית להקים באילת בית־זיקוק לזיקוק חלקי של נפט כבד מסיני, שיספק מאזוט לתדלוק המיכליות ושאר האניות הפוקדות את נמל אילת, נדונה עתה בחוגים ממשלתיים — גילה אתמול סגן שר האוצר, ד"ר צבי דינשטיין, בהרצאה שנשא על תעשיית הנפט בעולם ובישראל בשנות ה־80 בסיום הסמינריון המתקדם לכלכלת נפט במכון הנפט הישראלי.

המדובר הוא במפעל בעל כושר תפוקה שנתי של כמיליון טונות, שיפריד את המזוט מן המוצרים הלבנים, אשר יוזרמו אחר־כך בצינור צפונה. ועדה שבדקה את הנושא הגיעה למסקנה כי בדרך זאת אפשר יהיה להפיק מאזוט במחיר נמוך יותר מן המחיר בנמלי הסעינה, להגדיל את נפח ההובלה של המיכליות ולשחרר כושר הזרמה בצינור.

כן מסר ד"ר דינשטיין, כי בית הזיקוק באשדוד יופעל באמצע השנה הבאה, בכושר תפוקה של 4 מיליון טונות, אך כיד יוחל בהרחבתו. בתכנית — הקמת בית־זיקוק נוסף בחיפה.

עוד מסר כי לפי התחזיות יגיעו ההשקעות בענף הנפט בארץ בעשור הקרוב ל־526 מיליון דולר, מזה 135 מיליון דולר בבנייה בתי־זיקוק, 300 מיליון דולר בהובלה ימית, כ־60 מיליון דולר באחסון נפט, ו־31 מיליון דולר במתקנים ימיים נוספים. עם זאת הביע הד"ר דינשטיין חרדה מהידוק נוסף של היחסים בין המדינות המפיקות נפט לבין חברות הדלק המסתמן באחרונה, העלול להצר את צעדיה של ישראל במשק הנפט העולמי.

מנכ"ל רשות השידור דוחה את התקפתו של סגן שר־התחבורה

„הטלוויזיה אינה משדרת מבזקי־הסברה על תאונות דרכים כדי לא ליצור תקדים"

מאת סופר „הארץ" בירושלים

מנכ"ל רשות השידור, מר שמואל אלמוג, דחה אתמול את התקפתו של סגן שר התחבורה מר גד יעקבי על הטלוויזיה והביע פליאה על הביטויים החריפים שבהם השתמש נגד הנהלת הטלוויזיה.

סגן שר־התחבורה, שדיבר שלשום בכנס על בטיחות בתעבורה, טען כי הנהלת הטלוויזיה אטומה לבקשת משרד התחבורה לשדר מבזקי הסברה (ספוטים) בין התכניות על הבטיחות בדרכים.

מר אלמוג הטעים, כי רשות השידור משתפת פעולה ברצון עם משרד־התחבורה בנושא ההסברה למניעת תאונות. הוא ציין, כי דווקא הרשות היא זו הלוחצת על משרד התחבורה לבצע משידורים משותפים יומיומיים לנהגים בנושא זה (ברדיו) עליהם סוכם בשעתו עם המשרד, אך משרד התחבורה „סוחב את העניין".

מר אלמוג אמר, כי לפי בקשתו של שר־התחבורה שמעון פרס, ובהשתתפותו, דן בשעתו הוועד המנהל הקודם של הרשות בהצעה לשדר בטלוויזיה מבזקים בנושא המלחמה בתאונות הדרכים במרווחים שבין התכניות. בעקבות פנייה חוזרת של סגן שר־התחבורה גד יעקבי דן בכך לא מכבר גם הועד המנהל החדש. בשני המקרים החליט הועד המנהל כי הטלוויזיה אינה יכולה לשדר מבזקים אלה והנימוק הוא — לא ליצור פתח לתקדים. „שכן" — מטעים מר אלמוג — „גם גורמים אחרים רשאים יהיו אז לתבוע מבזקים כאלה בנושאים לא פחות חשובים, למשל המלחמה בסרטן או המסע נגד העישון ועוד".

כנגד זאת מקצה הטלוויזיה זמן שידור למשדרי קריות של משרד התחבורה.

סוכמו תוצאות הבחירות להסת' הפקידים

מאת סופר „הארץ"

סיכום תוצאות הבחירות להסתדרות הפקידים נמסר אתמול על־ידי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, מר אליעזר קרני. התוצאות נתקבלו מ־538 קלפיות ב־67 מועצות פועלים, אך אינן מכילות עדיין את קולות העוברים, שעדיין לא מוינו ושמספרם מגיע למאות אחדות.

סך הכל הצביעו 72,260 איש שהם כ־62% מכלל הבוחרים. התוצאות (באחוזים) הן: המערך 63.11 (64.26), הדתיים 13.66 (16.03), גח"ל 12.62% (11.05), ל"ע 6.13 (6.16), מק"י 0.93 (1.76) רק"ח 0.65 (0.73), ע"מ 2.47 ברית השמאל 0.42.

מר קרני מסר, כי הבחירות התנהלו ללא תקלות וועדת הבחירות המרכזית לא קיבלה עד כה שום תלונה מוועדות הבחירות המקומיות. על אף השינויים הקלים בתוצאות ההצבעה, לא יהיו שינויים מהותיים ביחסי הכוחות בהסתדרות הפקידים.

בת הרב נישאה לתושב סכנין

(ע). פרשת האהבה בין הצעיר הערבי מהכפר סכנין לבין בת הרב מדרום־אפריקה, שהסעירה לפני כשנתיים את תושבי הכפר ואת יהדות דרום אפריקה — לא נסתיימה כפי שסברו כולם: עתה נודע כי השניים התחתנו בנשואי מכסיקו, וחיים כיום בסכנין.

הצעירה הגיעה לישראל בשלהי שנת 1969 והכירה בחיפה צעיר שהועסק כמלצר בבית מלון. השניים התאהבו והצעירה עברה לגור בביתו בסכנין.

משנודע הדבר לבני משפחתה הגיע האב לישראל וניסה להפעיל גורמים שונים כדי שהשניים יפרדו. המאמצים נכשלו.

גם נסיונו של הרב לתת לצעיר כסף כדי שיעזוב את בתו עלה בתוהו. בסופו של דבר גברה השפעת האב על בתו והיא נפרדה מאהובה ונסעה לאנגליה. בעקבות זאת חשבו כל המעורבים בפרשה, כי בכך נסתיים העניין. אולם כפי שנודע עתה השיגו השנים את מבוקשם למרות כל המכשולים. הצעיר חסך כסף ונסע לאנגליה, ולפני כחצי שנה נישאו השנים בנישואין אזרחיים וחזרו לסכנין.

74 צרורות מריחואנה נמצאו במכונית שהובאה לארץ מארה"ב

מאת סופר „הארץ" לענייני משטרה

74 צרורות מריחואנה נמצאו אתמול במכונית בחיפוש שעשתה המשטרה. המכונית שייכת לאורח אמריקאי, שנעצר שלשום עם עוד צעירים, בעקבות גילוי מריחואנה וכדורי ל.ס.ד. בדירה בצפון תל־אביב.

אתמול הוחלט לבדוק את המכונית שאותה הביא הצעיר מארה"ב. היא הובאה למטה מחוז תל־אביב שם בדקו אותה ביסודיות פקד יונה סירקיס ואנשיו. כאשר פורקו דפנות המכונית נמצאו 74 צרורות דמויי נקניק. ערך הסם נאמד באלפי ל"י.

נתפסו 3.5 ק"ג אופיום

(ע). אופיום שמשקלו 3.5 ק"ג ושוויו כ־20 אלף ל"י נתפס אור ליום ה' על־ידי מחסום של המשטרה שהוצב בכביש פתח־תקוה—ראש־העין.

החומר נמצא במכונית פיאט 600. כאשר הגיעה המכונית למחסום נראתה חשודה בעיני השוטרים הם החליטו לערוך בה חיפוש ומצאו את הסם בתוך שק, שהיה מונח ליד הנהג.

הנהג ונוסע שהיה אתו נעצרו והאופיום הוחרם. עתה בודקת המשטרה איך הגיעו השנים לכביש פ"ת — ראש העין ולאיזו מטרה נועד האופיום.

לביב: נעצרתי כיוון שעודד סלפטר הלך לקצין שלוש וסיפר עלי סיפור

„שילוני מסר לי תיקים לעיון, לרבות תיק החקירה להב"

„כאשר נעצרתי על־ידי ... חשבתי, כי הפריצה ל... מסמכי כתר היא רק ... יון שאז פורסם בכות... ות בכל העתונים, כי אני ... חיתה. עכשיו אני יודע ... י כיוון שעודד סלפטר ... ין שלוש וסיפר לו עלי ... — אמר אתמול העתונאי ... יב בתשובה על שאלות ... בהמשך עדותו במשפטו ... שפט המחוזי בתל־אביב.

... ביב נחקר על־ידי התובע, ... מחוז תל־אביב, עו"ד יעקב ... זקבות העדות שמסר ביום ... מסר את גירסתו שלו לכל ... שנזכרו במשפט.

... ב נשאל אם ידע כי האיש ... עצרו על־ידי המשטרה, וה... יה זה, כנראה, שר המש... ם שבו פורסמו מסקנות וע... רואיין של המשטרה בתב... היום ברדיו והגיב על מס... ה. מר לביב נתבקש לתת את תשובתו באותה תכנית, ואז אמר כי אין שום יסוד להאשמות של סחיטה, ואם יש חומר על סחיטה מוטב שיעצרו אותו מיד.

ואכנם כ־20 דקות אחרי התכנית הגיעו שוטרים למערכת „הארץ" ועצרו את העתונאי.

תיקים משילוני

מר לביב סיפר בעדותו כי מר שילוני, סגן נציב מס הכנסה, מסר לו מידע לפירסום כיוון שרצה להניע את הממונים עליו לפעולה. לדבריו קיבל משילוני תיקים לעיון, ובמסגרת זו פירסם ידיעה על סחבת במשרדי מס הכנסה בטיפול בנישומים, וסחבת בפרקליטות בהגשת תביעות נגד מעלימי הכנסות. את הידיעה קיבל כמו שילוני ואז פנה אל פרקליט המחוז, מר קדמי, ושאל לתגובתו.

פרשת „להב"

מר לביב סיפר עוד ששילוני אמר לו כי במשך כשנה לא איפשרו לו להגיש תביעה נגד מר להב, יצרן חולצות. מר שילוני נתן למר לביב לעיין בתיק החקירה נגד להב. הוא סיפר כי בתיק זה חוקרים כבר שלוש שנים אנשי מס ההכנסה ואנשי אגף כמבע חוץ המכס. בתוך התיק ראה יגאל לביב, לדבריו, דו"ח של מר רוזהלד, מעובדי מס הכנסה בתל־אביב, ובו פרטים על בדיקה שערך במשרדי להב בתל־אביב. כאשר התכונו אנשי מס־ההכנסה לערוך חיפוש במשרד של להב אירעה שם שריפה וכל ספרי החשבונות עלו באש. לביב טען, כי שילוני סיפר לו שנציב מס ההכנסה אסר עליו לערוך חיפוש נוסף בביתו של מר להב.

בדו"ח של מר רוזהלד נאמר — לפי עדותו של לביב — כי להב מייבא אריג מחו"ל לייצור חולצות לשם יצוא, אולם החולצות נמכרות בארץ ועל־ידי כך מרוויח מר להב את הפרשי המכס. כן נאמר באותו דו"ח לפי עדות לביב, כי להב מצהיר על מחיר לא נכון של מכירת החולצות, ועל ידי כך מעלים הכנסות משלטונות מס ההכנסה.

המשך המשפט נדחה, ל־7 ביולי.

הרב יוסף עזראן נבחר ביום ד' לרב מקומי (ספרדי) בקרית מלאכי, במקומו של הרב יצחק גרבלי, שפרש לגימלאות.

א. קוצר: קבוצה קאפיטליסטית השתלטה על תנועת החרות

כתב אתמול לבגין על התפטרותו מתפקידו כיו"ר מזכירות סיעת תכלת לבן בהסת'

מאת סופר „הארץ" לענייני מפלגות

„התפטרותי באה כדי להמחיש את המאבק בין העובדים לבין הקאפיטליסטים בתוך תנועת החרות" — אמר לי אתמול מר אריה קוצר, יו"ר לשעבר של המזכירות הארצית של סיעת תכלת לבן בהסתדרות, בהנמקתו להתפטרותו מהנהלת תנועת־החרות.

מר קוצר הודיע אתמול על התפטרותו במכתב ליו"ר התנועה ח"כ מנחם בגין. כשבוע קודם לכן התפטר מר קוצר מתפקידו כיו"ר מזכירות תכלת־לבן לאחר שהנהלת החרות הביעה אי־אמון בו.

לדבריו פרץ הסיכסוך אשר גרם להתפטרותו לאחר שהציע בועד הפועל — בשם הסיעה — הנהגת שכר מינימום של 525 ל"י. בעקבות הצעה זו פנו לדבריו, היה משבכין ויוסף קרמרמן להנהגת גח"ל בתלונה נגדו וטענו כי הוא מרחיק לכת אפילו לעומת המדיניות הכללית של ההסתדרות. טענותיהם נתקבלו והנהלת תנועת החרות גינתה את פעילותו.

„בתנועה שלנו מעדיפים לדבר על מעמדיות, אבל במקרה הזה התנהגו מוסדות התנועה כמוסדות מפלגה מעמדית־קאפיטליסטית" — אמר. לדבריו למרות ש־95 אחוז מהקולות מקבלת תנועת החרות מציבור העובדים, השתלטה על התנועה „קבוצה קאפיטליסטית" שבראשה עומד גזבר התנועה, מר יוסף קרמרמן.

„גם עזר וייצמן שייך לקבוצה הזאת" — טען — „הם הביאו אותו והם עשו אותו ליו"ר ההנהלה ואילו הוא ממשיך לעשות את דבריהם".

מר קוצר מתח ביקורת גם על מדיניותה של תנועת החרות כאופוזיציה. „המפלגה מדברת על השלטון, אבל לא מתכוונת לכך" — אמר — „בכל פרשיות השחיתות היינו אילמים".

לדבריו הוא ימשיך במאבק על השקפותיו בתוך תנועת החרות ולקראת סוף ספטמבר עומד הוא אף להוציא שבועון עצמאי.

העובדים הסוציאליים מתמרדים

מאת סופר „הארץ"

כנס של יותר מ־500 עובדים סוציאליים, שזומנו על ידי ועד פעולה בראשות כמה מורים מבית־הספר לעבודה סוציאלית של האוניברסיטה העברית, החליט אתמול על שורה של צעדים חריפים — בהם הפסקת שירותים — כדי להניע את שלטונות המדינה לערוך שידוד מערכות יסודי בשירותי הרווחה הסוציאלית.

בכנס, שנערך במוסד ואן ליר בירושלים, נתקבלו בין השאר ההחלטות הבאות: החל ב־1.1.73 יפסיקו העובדים הסוציאליים בכל הארץ לקבוע שעורי זכאות לתמיכה כספית למשפחות נזקקות; אם עד תאריך מסויים (שלא נקבע סופית, אם כי ההצעה הנדונה היתה ה־1.10.72) לא יועבר הטיפול בחולים כרוניים מידי העובדים הסוציאליים אל רשויות הבריאות יחדלו העובדים הסוציאליים מלעסוק בכך; אם עד ה־1.1.73 לא יופקע הטיפול בבעיות חינוך והכוון של משפחות תלשות מידי העובדים הסוציאליים ויימסר למשרדים הממשלתיים הנוגעים בדבר — יחדלו העובדים הסוציאליים לעסוק בנושאים אלה.

ועד הפעולה שיזם את הכנס הוסמך, בהחלטות, לצבב דרכים למאבק נגד האליכות המופעלת בלשכות הסעד.

בפני הכנס הובאו הבליצות שעיקרן: ארגון מערכת השירותים הסוציאליים כחדש תוך חלוקה חדשה בין אחריות השלטון המרכזי והמקומי; מסירת האחריות להבטחת הכנסה מינימלית לרשות ממלכתית; הפסקת טיפול ביותר מ־60 משפחות לעובד (המלצה זו, לפי פרשנות יודכי הכנס, לא התקבלה כמחייבת אלא כמצדיקה דיון נוסף); נקיטת פעולות לעקירת גילויים שליליים בשיטה הסעד הקיימת.

בפני באי הכנס הופיע ד"ר ישראל כץ, מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי שהודיע כי ראש הממשלה, בכוונה ועדה לבדיקת שאלות המצוקה החברתית, הניחה כי יוזמנו כשאבים נוספים להתמודדות עם סוגייה זו וכי יהיה צורך לשנות את מבנה משרדי הממשלה העוסקים בכך.

(ע). מפקח ראובן קריק בחיפה, מונה לתפקיד ראש לשכת התנועה בנפת יזרעאל, במקומו של מפקח יהודה כוכבי, שהועבר לתפקיד חדש בנפת חדרה.

סימני היכר של משטר המוצע ע"י מר בן אהרון

מזכירה הכללי של ההסתדרות, ממנהיגי המערך, קבע ארבעה סימני היכר ל"כלכלת מלחמה", ואלה הם:

"א. מדיניות הכנסות שוויונית
ב. תכנון מדוקדק של כל השימושים בכוח האדם ובכוחות הייצור
ג. התערבות של הממלכה בחיי הפרט ובחיי הכלל
ד. תכנית לפרק זמן מוגדר"

אלה הם יסודות האופייניים למשטר טרום־קומוניסטי.

חייבים, איפוא, כל אזרחי ישראל, שכירים ועצמאיים, כאחד, לזכור:

זהו המשטר אשר בעל תפקיד מרכזי במערך רוצה להקים בישראל.

הברירה היא בין כפיה עם עוני, לפי ארבעת סימני ההיכר של מר בן אהרון — לבין חרות וקידמה, משקית וחברתית, עם סימני היכר של מדינה חפשית.

גח"ל
גוש חרות-ליברלים

Hughes Industries Ltd.
יוז תעשיות (ישראל) בע"מ.
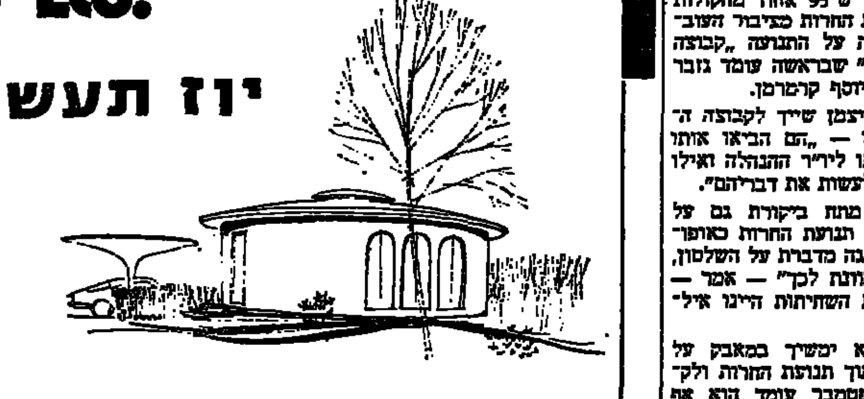
פירסום "לאון"
בנה את וילת חלומך
תוך כחודש במחיר של דירת שיכון

יוז תעשיות (ישראל) בע"מ החברה הקנדית הגדולה לבנית בתים מציעה לך לבנות את הוילה שחלמת עליה מבטון ופלדה בגודל של 73 מ"ר או 98 מ"ר עם 4, 3, 2 חדרי שינה במחיר של כ־695.— לירות למ"ר בלבד (מחיר זה כולל תכנון ארכיטקטוני, קיים תכנון מיוחד לבתי מלון ולמוטלים) אם תבנה אותה על המגרש שלך,

לפרטים נוספים נא לפנות לת"ד 2091 ירושלים.

هكذا من الأصل

התייצבות זמנית

בשוקי ההון והכספים
מאת מרדכי צבי

התיצבות מסויימת נסתמנה בשוקי הכספים בחו"ל לקראת סוף השבוע. בניגוד לחששות המוקדמים חלה אר־געה בולטת לאחר פתיחות הבורסות למסחר במטבעות. קשה עדיין לקבוע אם העסקים נכנסו כבר למסלולם הרגיל ומומחי כספים נוטים יותר לראות בהתפתחויות האחרונות משום שלב ביניים, בו מנסים הגורמים ה־שונים לגשש ולתור אחר המגמות בעתיד.

הליש"ט ירדה לפי שעה ב־5% ב־קירוב, לעומת צפייה קודמות של ירידה בשעור 8% לפחות. החששות מפני גורל הליש"ט טרם פגו ואת־מול נמסר על העלאת שער הריבית באנגליה מ־5% ל־6%. זהו צעד נמ־רץ שנועד לחזק את המטבע הברי־טי. במקביל חלה החלשה מסויימת של הדולר, בעוד שהספקולנטים מג־בירים את הביקוש לזהב ולין ה־יפאני.

גם בארץ נרגעו הרוחות לקראת סוף השבוע. הדולר נה"ד התיצב על רמה של 4.30 ל"י ובשער זה הוחלפה אתמול כמות של 120 אלף דולר. בשוק השחור נרשמה אתמול בבוקר ירידה חדה והדולר נסחר לפי 4.47 ל"י. בשעות הצהרים נתחזק הדולר ושטרות בני 100 נסחרו לפי 4.49 ל"י, בעוד ששטרות קטנים יותר לפי 4.48 ל"י. הזהב עלה ל־9,450 ל"י הק"ג.

בנק ישראל פרסם את השערים הבאים למסחר במסגרת המערכה הבנקאית:

	קניה	מכירה
ליש"ט	10.248	10.500
דולר קנדי	4.267	4.292
מארק גרמני	1.320	1.333
פלורין הולנדי	1.311	1.323
פרנק שווצרי	1.114	1.135
פרנק צרפתי	0.832	0.839

שוק המניות הוסיף לגלות פעילות ערה למדי במשך כל השבוע כפי שמראים היקף המחזורים היומיים: יום א' — 2.32 מיליון ל"י; ב' — 1.66 מיליון ל"י; ג' — 1.44 מיליון ל"י; ד' — 1.57 מיליון ל"י; ה' — 2 מיליון ל"י. מגמת המסחר לא הי־תה אחידה והיא נשתנתה לסירוגין בשני הכיוונים. נראה כי על השוק משפיעה בעיקר העובדה כי סכומי כסף נכבדים נשאבו על־ידי האמיס־יות החדשות. האמיסיה של קונצרן אי.די.בי בלבד ספגה כ־14 מיליון ל"י. זהו סכום נכבד מה עוד שמדו־בר בכסף להשקעה ולא לפעילות ספקולטיבית קצרה מועד.

על השוק השפיעו לטובה הודעות שונות על התוצאות העיסקיות בשנה שחלפה ועל שעורי הדיבידנד. ארגמן מסרה כי תחלק דיבידנד בשעור 10% ומניות הטבה בשעור 25%.

גם בנק אי"י בריטניה מסר על הגדלת שעור הדיבידנד 15% לבעלי המניות הרגילות (לעומת 12% אש־תקד) ו־11.5% למניות המבוכרות (לעומת 10% אשתקד).

900 מיליון ל"י מאזן בנק אי"י־בריטניה

המאזן המאוחד של בנק אי"י ברי־טניה לסוף 1971 הגיע ל־900 מיליון ל"י בקירוב, גידול של 45%. הפק־דונות הגיעו להיקף של 733 מיליון ל"י, גידול של 222 מיליון ל"י בשנה האחרונה. הרווח הנקי, לפני מס אולם לאחר הפחתות והפרשות ל־עתודות הגיע לסך 11 מיליון ל"י.

עקורי ברעם פונים לאלון; מבקשים דיון בממשלה בעניינם

הבישוף ראייה כבר פנה במברק לחו"ל וגם נמצאו צעירים יהודים ש"איכפת להם"

מאת נחמן פביאן, סופר "הארץ"

עקורי ברעם ואיקרית שבגבול לבנון עומדים לפנות היום אל ממלא מקום ראש הממשלה, מר יגאל אלון בדרישה להעלות ב־ישיבת הממשלה את תביעתם לשוב ולהתיישב בכפרים שמהם סולקו בימי מלחמת העצמאות — ו־זאת מבלי לפגוע בישובים הקיי־מים במקומות אלה: קיבוץ ברעם והמושבים דובב ושומרה.

אתמול, עסקו נציגי הכפריים ב־הכנת מסמכים לקראת הפגישה עם מר אלון, שבה ישתתפו ראש הכנ־סיה יוונית־קאתולית, הבישוף יוסף ראיא, סגן יו"ר הכנסת הנוצרי ח"כ אליאס נחלה והיועץ לענינים ער־ביים לראש הממשלה, מר שמואל טולדנו.

משפצים כנסיות

סופר "הארץ" ביקר אתמול בכפ־רים הנטושים. באיקרית נותרו שמו־נה אנשים בבנין הכנסיה. אלה הכ־שירו שביל כניסה לבניין ופנו ל־חברת מקורות להעביר לשם קו מים.

גם בכנסיה בכפר ברעם נעשות עבו־דות ניקוי ושיפוץ. ביום ב' תיערך שם תפילה על־ידי ראש הכנסיה ה־מארוניטית הבישוף יוסף כורי, ש־יגיע לארץ מלבנון.

מברקים לחו"ל

הבישוף ראיא שלח אתמול מב־רקים לאפיפיור פאולוס השישי, ל־כמה מראשי מדינות ולשגרירויות של מדינות זרות בארץ ובהם דיווח על ההפגנה שערכו שלשום עקורי איק־רית ליד מעונו בחיפה.

ראיה לורהפטיג: "אחי היקר"

כן פנה הבישוף לשר הדתות, ד"ר ז. ורהפטיג. במכתבו מכנה הוא את השר "אחי היקר ד"ר ורהפטיג", ומגולל את פרשת תלאותיהם של עקורי שני הכפרים. הוא קורא לשר כדי להשפיע על הממשלה להביא פתרון נאות לבעייה.

צעירים יהודים "רוצים לסייע"

אתמול ביקרו במעונו של הבישוף כמה צעירים יהודים, תלמידי תיכון מחיפה המשתייכים, לדבריהם, ל־תנועת "נוער שאיכפת לו". הם ביק־שו להיפגש עם תלמידי תיכון וסטו־דנטים מבני עקורי ברעם, כדי "ל־הקים תנועה ציבורית שתסייע ל־פתרון הבעייה".

הבישוף אמר לי, כי הוא "נרגש מגילויו זה של נוער יהודי".

חוגים המטפלים בנושא, הביעו ספק אם אמנם השר יגאל אלון הוא "ה־כתובת המתאימה לפתרון הבעייה. מרת גולדה מאיר טיפלה אישית ב־בעייה ואין להניח כי הנושא יידון בממשלה לפני שובה מחו"ל.

מדד שערי מניות בבורסה התל־אביבית
100 — 31.3.67

	29.6.72	28.6.72
כל המניות	238.05	238.07
כספים וביטוח	186.57	186.38
מקרקעין	223.64	222.73
תעשייה ומסחר	361.57	326.37
חברות להשקעה	193.26	193.94
חברות נפט	236.27	234.35

סו"ב רכשה את חב' ורד

הרוכשת תסיים העבודות בניגריה, בקניה ובגאנה

מאת סופר "הארץ" לעניני פיתוח

חברת סולל בונה רכשה את חברת ורד תמורת סכום של מיל־יון דולר וכן 2% מהיקף ההכנסות של עבודות חדשות שתקבל החב־רה בעתיד, עד מכסימום של אר־בעה מיליוני דולרים — הוחלט אתמול סופית בישיבה מסכמת, שנערכה בין מנהלי חברת מקו־רות וסולל בונה.

בהסכם על המכירה נקבע כי עיס־קת המכר כוללת את מניות חברת ורד וחברות הבת־שלה, למעט מניות חברה "אגרידב" (חברה־בת העוסקת בניהול חוות חקלאיות בחוף השנהב), שתועבר לבעלות חברת מקורות. חברת סולל בונה קיבלה על עצמה לסיים את העבודות שמבצעת ורד בניגריה, בקניה ובגאנה, בהיקף של כ־10 מיליון דולר. הביצוע של עבו־דות ורד בסניפים אחרים, פרט ל־סניף באיראן (שהעבודה בו תסת־יים עוד השנה) ייעשה ישירות על־ידי חברת מקורות. המדובר הוא ב־סניפי ורד בדרום־אמריקה. בארצות האחרונות, שבהן הושלמה עבודת ורד, עוסקים עתה בסיום התחשבנות וב־הגשת תביעות כספיות, ובמסגרת הסכם המכירה יינתן לבעלי המניות הנוכחיים של ורד יפוי־כוח מוחלט לטפל ולסיים ישירות פעולות אלה.

נקיה מהפסדים

כן הוסכם שסולל בונה תקבל את חברת ורד נקיה מהפסדים, ובעלי ה־מניות הנוכחיים קיבלו על עצמם לשאת בחובות ובזכויות של החב־רה עד לתאריך העברת הבעלות. ערך מלאי החומרים, הציוד החלפים ל־יום ההעברה יהיה לפי מחירי היצר־נים או העלות בפועל. הניהול ה־מעשי של העבודות בסניפים השו־נים יועבר לסולל בונה ב־1 ביולי השנה. אך היום הקובע להעברת ה־מניות יהיה ה־31 ביולי.

עיסקת המכר טעונה עוד אישור ועדת השרים לעניני כלכלה. כפי שנמסר בשעתו החליטה ועדת הש־רים, כי הממשלה תקבל על עצמה חובות חברת ורד בסכום של 14,2 מיליון דולר, מזה גרעון מצטבר של 11,2 מיליון דולר ו־3 מיליון דולר ריבית. לגבי שאר החובות של חב־רת ורד, המסתכמות ב־23 מיליון דולר נוספים, תיפול ההחלטה בזמן הקרוב.

עוד נמסר כי התנהל מו"מ על רכישת ורד על ידי שותפות בריטית־ישראלית שריר־ברויק, שהציעה תמורת החברה סכום של 900,000 דולר בלבד, בעוד שסולל בונה היתה מוכנה לשלם מיליון דולר. צויין כי הציוד של חברת ורד מוערך במאזן ב־2,4 מיליון דולר.

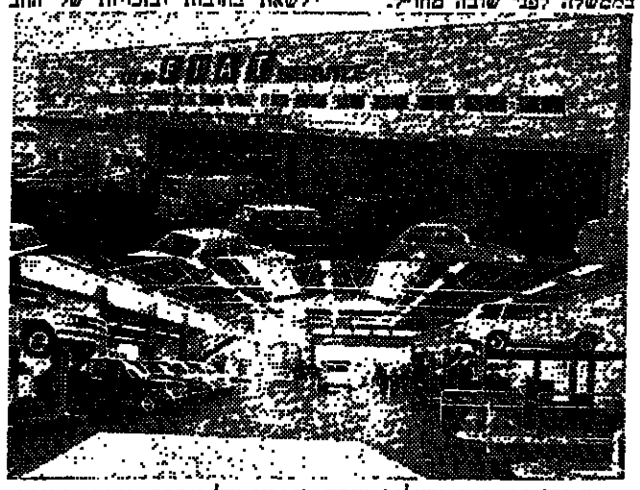

השבוע נפתח בירושלים מוסך מודרני של חברת פיאט. במוסך הושקעו כ־1.5 מיליון ל"י על־ידי סוכנות מכוניות לים־התיכון.

שר הדתות דורש בירור עניין חפירות באיזור העופל

(ל.ע.מ.). לאחר שהמשלחת ה־ארכיאולוגית, בראשותו של פרופ' ב. מזר, החלה בימים האחרונים ב־הכנות לחפירות באזור העופל, פנה אתמול שר־הדתות, ד"ר זרח ורהפ־טיג, בדרישה להפסיק כל פעולה עד לבירור.

באזור העופל נמצאו קברים יהו־דיים עתיקים ונקבע שהיה במקום בית עלמין יהודי קדום, לפיכך כל פעולה בשטח מותנה ברשיון של שר־הדתות.

עצומה בענין מינוי דרוזי למפקד יחידות המיעוטים

(ע). שבעה מבין תשעה ראשי ה־מועצות הדרוזיות בארץ שלחו השבוע עצומה לרמטכ"ל, רב אלוף דוד אלעזר, שבה הם מבקשים למנות קצין דרוזי כמפקד יחידת המיעוטים במקומו של סגן אלוף אורי סימון שנפטר לפני חודשיים מהתקף לב.

השנים שלא חתמו על העצומה הם ראשי המועצות של דלית אל כרמל ופקיעין. בעצומתם טוענים ראשי ה־מועצות, כי מינוי קצין דרוזי ליחי־דת המיעוטים עשוי להדק את ה־יחסים בין היהודים לדרוזים ולהוכיח לחיילים הדרוזים כי כל התפקידים בצה"ל פתוחים לפניהם.

במעמד ראש עירית בת־ים מר מנחם רוטשילד, מנהל מחוז המרכז של משרד המסחר והתעשיה מר צבי לנמן, ונציגי ציבור וסוחרים, נחנכו אתמול בבת־ים משרדי האיגוד ה־ארצי למסחר בישראל.

אושר תקציב הרצליה

(ע). מועצת עירית הרצליה אי־שרה בישיבתה ביום ד' את התקציב לשנת 1972/73 המסתכם ב־22 מיל־יון לירות. אומדן ההכנסות לשנת כספים זו הוא 19 מיליון לירות, ו־צפוי איפוא גרעון של 3 מיליון לי־רות.

פועל בניין נהרג במכת חשמל

(ע). פועל־בנין נהרג ביום ד' מ־מכת חשמל בשעה שעבד במקדחה חשמלית בבנין הנבנה ההולך ברחוב השופטים בחולון.

המנוח הוא יעקב אטיאס, בן 27, תושב העיירה שלומי. לאחר המקרה הועבר האיש לבית החולים אסף ה־רופא, שם קבעו הרופאים את מותו.

נתגלתה גופתה של אשה שנעלמה מביתה

(ע). גופתה של נעדרת נתגלתה ביום ד' בערב בחולות ליד מעברת בת־ים. על העדרה של האשה, סע־דה עזרי, בת 50, תושבת מעברת בת־ים, נמסר למשטרה עוד לפני כמה ימים. הגופה נתגלתה מכוסה בחול, והחוקרים העבירו אותה ל־מכון לרפואה ממשלתית באבו כביר כדי לבדוק את סיבת המוות.

הטילה עצמה תחת גלגלי מכונית

(ע). אשה אלמונית, כבת 30, נהרגה ביום ד' בערב, כאשר הטי־לה עצמה תחת גלגלי מונית בכביש החוף, באיזור התעשיה בהרצליה. זמן קצר קודם לכן, סמוך לשעה 7 בערב עשתה האשה נסיון דומה. בהטילה את עצמה תחת גלגלי מש־אית, אולם הנהג הבחין בה בעוד מועד ולא אירע לה דבר. כעבור זמן קצר זינקה האשה לעבר מונית ש־עברה בכביש. היא נהרגה במקום. היא לא נשאה מסמכים כלשהם ו־זהותה עדיין לא נודעה.

חיים טופול — לפסטיבל הסרטים בספרד

גב' גליה טופול, רעיתו של חיים טופול, הגיעה לישראל כדי להשתתף בהצגת בכורה של "העין הציבו־רית" — סרטו החדש של טופול, שיוצג ב"אלנבי" בתל־אביב.

ב"העין הציבורית" מופיעה גם מיה פארו. הסרט צולם בעיקרו ב־לונדון והוא ייצג את אנגליה בפס־טיבל הסרטים של סאן סבסטיאן ש־בספרד. זה סרטו של האל ואליס, ב־בימויו של קארול ריד, לפי ספורו של פטר שפר (הוצג גם בתיאטרון בישראל). חיים טופול יסע לספרד — לפסטיבל.

מתה המשוררת שולמית קלוגאי

המשוררת והמחנכת שולמית קלוגאי ז"ל מתה אתמול לפנות בוקר בירושלים. בת 81. הלוויה תיערך היום יום ו' י"ח בתמוז תשל"ב (30.6.72) בשעה 11 לפנה"צ מבית ההלוויות בסנהדריה, ירושלים באחוז־ת הקבר של הנשיא בהר־המנוחות בירושלים.

ילידת פולטבה, למדה באוניברסיטת סורבון בפאריס ובאוניברסיטת פי־טסברג בארה"ב. עלתה לארץ ב־1910 ומן המורות והמחנכות הוותי־קות, הורתה צרפתית ואנגלית ב־גמנסיה העברית בירושלים ובבית הספר הריאלי בחיפה. הוענק לה עיטור כבוד אקדמי מאת ממשלת צרפת.

המשוררת פירסמה שירים וסיפו־רים, שירי ילדים וכן תרגמה שירים מן הספרות הקלאסית הרוסית, הצר־פתית, ספרדית ואנגלית. ספריה: ספר סיפורים "גמנזיסטית", ספר שירים "אדרת שלמה", "לאן צועד היום", "עודדי" ועוד.

שולמית קלוגאי ז"ל היא אשת נעוריו של פרופ' יצחק קלוגאי ובת־לוויה והבת האחרונה לבית ר' צבי שמשי, אביהם של יצחק בן־צבי נשיאה השני של מדינת ישראל, ה־סופר אהרן ראובני ודינה מזור. זכ־רונם לברכה.

לוויית מרים־שרה מוזס ז"ל

(צ.) קהל גדול שכלל רבים מבנ־בדי תל־אביב הוותיקה, ליווה אתמול אחה"צ לבית עולמה את מרים־שרה מוזס, שנפטרה בשיבה טובה ביום שלפני כן. הרב הראשי לת"א־יפו, הרב שלמה גורן, שנשא הספד על המנוחה בטרם צאת ההלוויה מבית ההלוויות העירוני ברחוב דפנה, סקר את פרשת החיים המופלאה של בת־טובים לבית חסידי גור, שיצאה לצד בעלה מבית עשיר בחו"ל לארץ ה־אבות כדי להצטרף אל מניחי היסוד לתל אביב העיר בראשיתה.

הרב דיבר עוד על הבית בישראל המשפחה הענפה אשר הקימה ו־אשר, עם התאלמנותה מבעלה, נש־ארה לעמוד בראשו עד יומה ה־אחרון.

המנוחה הובאה לקבורה לצד בעלה המנוח, ר' יהודה מוזס ז"ל, בבית־הקברות בנחלת יצחק. עם סתימת הגולל ואמירת קדיש ע"י הבנים, ספד למנוחה ד"ר הרצל רוזנבלום, עורך ידיעות אחרונות ועמיקם גר־רב"ץ קרא פסוקים לזכרה.

חסון: אדישות ומחאה בבחירות לפקידים

"אדישות מזה ומחאה מזה — הם הגורמים, אשר הטביעו חותמם על תוצאות הבחירות בהסתדרות הפ־קידים. ההשתתפות הנמוכה, ביחוד בערים הגדולות, מראה על קרע אירגוני ופסיכולוגי, שלא בנקל ניתן לאחוי ומן הדין שידאיג את ההס־תדרות כולה" — אמר מזכ"ל תנו־עת העבודה הליברלית (ל"ע), מר אברהם חסון, בישיבת הועדה המר־כזית של תע"ל.

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

29.6.72

	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מניות			
תעשיה, מסחר ושירותים			
חשמל (ש)	61.5		61.5
אליאנס ב' (ש)	848	+8	840
אלקו 1 (ש)	118		
אלקו 2.5 (מ)	118.5		118.5
אלקטרה 1 (ש)	235	+0.5	
אלקטרה 5 (ש)	224.5	—1	225
ארגמן (ש)	355	+3	
ארגמן (מ)	359.5	+1.5	360
ארגמן (ר"מ) (מ)	365		363
אתא ב' (ש)	157.5	+1	159
אתא ג' (ש)	157.5	+1	158.5
אתא משנה (ש)	147	—1	148
בית הרכב (מ)	67.5	—0.5	
דובק ר"מ (מ)	346		355
קרור 1 (ש)	299	—1	
קרור 10 (ש)	270	—2	264
כבלים (מ)	178.5	—0.5	178.5
סו"ב ר"מ (מ)	133		135
ספנות (ש)	150	—7	152
כימיקלים (ש)	63	+0.5	62.5
לאיף ר"מ (מ)	92.5	—1	92
מולר (ש)	165.5	+0.5	170
נחושתן ר"מ (מ)	279.5		
סבע (ש)	822	—8	
סבע (מ)	850		852
פיניציה ר"מ	127		128
מפעלי נייר (ש)	541	—20	540
עסיס ב' (ש)	251	—5	
ישמן ר"מ (מ)	112		
תעל ב' (מ)	204.5	+1	204.5
ערד (ש)	101	+0.5	
בנקים וביטוח			
אוצר שלטון (מ)	126.5	—0.5	
א.ה.ה. (מ)	265		
אוצר לתעשיה (מ)	355	+0.5	
אי.די. בי ר"ב (ש)	193		193
אי.די.בי. ב' (ש)	224		
בנק אגוד (ש)	223.5		
אפותקי (מ)	189		189
אי"י בריט' ר"מ (מ)	אין מסחר		
אי"י בריט' (מ)	אין מסחר		
דיסקונט א' (ש)	373		
בנק לחקלאות ר"מ (ש)	105	—0.5	105.5
בנק מזרחי (מ)	129		
פועלים (מ)	244		244
פועלים ר"כ (מ)	263		
בנק כרמל (מ)	136		
לאומי רגיל (ש)	303		303
לאומי חדשות (ש)	298.5		298.5
משכ' בנין (מ)	146		
סחר חוץ (מ)	266		
פ' תעשיה 8% (ש)	85.5		85
פ. משכ' (מ)	202		201
משכ' שכ' (מ)	150	—1.5	151.5
כלל תעשיות (ש)	157.5	+1	161
מרכזית ב' (ש)	188	—1.5	185
הסנה (מ)	182.5	—0.5	182.5
ו.ק.מ. —1 (ש)	199	+6	
ו.ק.מ. —10 (מ)	112.5		114
ספנות ר"מ (מ)	177		179
ספנות (מ)	170	—1	171
סהר ג' (מ)	160.5	—1	162
צור (מ)	155		
מקרקעין ופיתוח			
אזורים (ש)	143.5	—3.5	145
אפריקה 1 (ש)	360	+8	370
אפריקה 10 (ש)	324.5		329.5
הכ' הישוב (ש)	219	—1	222
הכ' הישוב (מ)	219	—1	222
מטעי הדר (ש)	92.5	—2.5	92.5
ישרס (ש)	136		138
נ. ובנין (ש)	215		215
מהדרין (ש)	169	+3	167
פרי אור (ש)	200	+5	197
אגו' — ישי (מ)	118	+1	118
נאות אביב (ש)	81	—1	80.5
נכסים חדשות (ש)	205		206
ריאלקו (ש)	125	—0.5	
רסקו ר"מ (ש)	96.5		96.5
רסקו (ש)	73	—0.5	73

	[illegible]	[illegible]	[illegible]
דלק ונפט			
דלק ב' (מ)	184		186
דלק (ש)	166	—2	167
ירדן א' (ש)	85.5	+0.5	85.5
חברות להשקעה			
אלגר (מ)	84.5		83
אלרן (מ)	194.5	—2	
פועלים (מ)	216		215
יצוא (מ)	85	—0.5	84
פז (מ)	111	—1	110.5
אמפא א' (ש)	119.5		119
דיסקונט (ש)	199.5		198.5
עת (ש)	173		173
יפת ב' (מ)	130.5	+0.5	
לאומי (ש)	184.5		183.5
סחר חוץ (ש)	91.5	+1	91
מזרחי ב' (מ)	107	—3	
פריון ב' (ש)	80	—1	80.5
כלל (ש)	135	—1	135
שוק חופשי			
נפטא (ש)	77	—1	78
לפידות (ש)	167	—1	167.5
לפידות (מ)	190	+5.5	
מניות בכורה			
אי.די.בי. (ש)	201		201.5
אמישר (ש)	67.5		
7% בנק משכ' לשיכון (מ)	116		
6.5% כור (ש)	148.5	+0.5	148
7% צים (מ)	256		
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אמניקו א' (מ)	70.5		
8% אמניקו	81		
7% פ' התעשיה (ש)	217		
6% פ' התעשיה ג' (ש)	162.5		
6% פ' תעשיה גג (ש)	98	—1	
6% פ' תעשיה גג 1 (ש)	98	—0.5	
גזית (ש)	63		
אגרות חוב			
צמודות לדולר			
5% זוטא ים המלח (ש)	209.8		
5% אג"ח ים המלח (מ)	115.5	+0.5	
6% חשמל חטיבה ב' (ש)	129.9	+0.4	
וולפסון קלור מאיר 6.5% אג"ח (ש)	84.5		
הולליס 5	117.5	+1	
הולליס 6	116.5	+0.5	
הולליס 7	119.5	+1.5	
הולליס 8	103		
הולליס 9	105.9	+0.8	
הולליס 10	106.3	—0.2	
הולליס 11	104.4		
הולליס 13	105	—0.6	
הולליס 14	107.1	+0.6	
הולליס 15	103.7		
הולליס 16	115.5	—0.5	
הולליס 17	109		
הולליס 18	106		
הולליס 10 פדיון	103	—1	
צמודות למדד			
קרן זרבית			
מלוה במחון 1967			
סדרה ב'	173.6	—0.4	
סדרה ס'	173.4	—0.2	
סדרה י"א	173.5	—0.2	
מלוה במחון 1968			
סדרה א'	148.2	—1	
סדרה ה'	147.3		
סדרה מ"א	145.7	+0.1	
מלוה במחון 1969			
סדרה א'	142	—1	
סדרה ס'	135.7	—0.4	
סדרה מ"א	135.3		
מלוה קליטה 1962			
אינדקס 132.6	135.2	—0.1	
מלוה קליטה 1963			
אינדקס 132.6	219		
מלוה קליטה 1964			
אינדקס 138.5	199.3	+0.1	
מלוה קליטה 1965			
אינדקס 110.1	180		
מלוה קליטה 1966			
אינדקס 118.7	146.7	—0.4	

מפתח: ר"מ — רגילות מבוכרות; א' — מניה א'; ב' — מניה ב'; ב' — מניה ב'; (ש) — על שם; (מ) — מוכ"ז; בלתי מסומנות — מניות רגילות; ● — מוכרים בלבד; ✱ — קונים בלבד.

החברה לניהול קרנות בנאמנות בע"מ

	מחיר יחידה	מחיר פדיון	מחיר שוק
צבר	213.2	203.2	203.2
ארז	119.7	—	114
איתן	117.76	—	114.88

הנאמן: בנק הפועלים בע"מ

מכון ויצמן למדע

סימפוזיון המוקדש לזכרו של

פרופסור אהרן קציר ז"ל

הסימפוזיון יתקיים ביום שני, כ"א בתמוז, 3.7.72, באולם ויקס, מכון ויצמן למדע, רחובות.

על סדר היום:

10.00 — פרופ' הנריק איזנברג, מכון ויצמן למדע — דברי פתיחה
10.05 — פרופ' אורה קדם, מכון ויצמן למדע — Recent Chapters in the Work of Aharon Katzir—Katchalsky
10.45 — פרופ' ארתור קורנברג, אוניברסיטת סטנפורד — Membranes and DNA Replication
11.45 — פרופ' איליה פריגוגין, האוניברסיטה החופשית בבריסל — From Classical Determinism to Dissipative Structures
12.30 — פרופ' מנפרד אייגן, מכון מקס פלנק בגטינגן — Self-organizing Reaction Networks
13.15 — פרופ' אלכסנדר זילברברג, מכון ויצמן למדע — דברי סיום

הסימפוזיון פתוח לקהל המדענים בארץ מוקירי זכרו של הפרופסור קציר

— הזמנות אישיות לא תשלחנה —

מכון ויצמן למדע

אזכרה

במלאת שלושים לנפילתו של

פרופסור אהרן קציר ז"ל

בהשתתפות

גב' גולדה מאיר

ראש ממשלת ישראל

תערך ביום שלישי, כ"ב בתמוז, 4.7.72, בשעה 5.00 אחה"צ בכיכר הזכרון ביד חיים ויצמן, רחובות.

דברים לזכרו של המנוח ישמיעו: מר מאיר ו. וייסגל; פרופ' חיים ל. פקריס; פרופ' שמואל סמבורסקי, גב' יונה גולן; פרופ' א. ד. ברגמן; מר יוסף אבידר וגב' גולדה מאיר.

הזמנות אישיות לא תשלחנה.

בית הספר הריאלי העברי חיפה

אבל על פטירתה של

הגב' שולמית קלוגאי ז"ל

מראשוני המורות בבית הספר
וממניחי היסוד להוראת שפות זרות בו
ומבחיר המחנכים

לבעלה הפרופסור י. קלוגאי ולבני משפחתה

במלאת 3 שנים לנפילת בננו היקר

אריה זינגר ז"ל

נעלה לקברו ביום ד', כ"ו בתמוז תשל"ב (5.7.72) בשעה 17.00.

המשפחה
ובית עין גב

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

ד"ר בנימין זאב רינת (רינסקי)

נעלה אל קברו לגילוי המצבה ביום שלישי 4.7.72 בשעה 15.30 בבית העלמין בחולון.

מקום המפגש ליד השער הישן.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של

ד"ר בנימין רינת (רינסקי) ז"ל

תערך אזכרה

ביום שני, כ"א בתמוז, 3.7.72, בשעה 8.30 בערב, באולם "בני ברית", רח' קפלן 10, תל־אביב.

לשכת בני ברית "תקוה"
ההתאחדות עולי אמריקה הלטינית
לשכת המסחר ישראל אמריקה הלטינית

במלאת שנתיים לפטירת יקירתנו

מאשה פרשקובסקי
ז"ל.

נעלה לקברה ונתיחד עם זכרה ביום ראשון, כ' בתמוז תשל"ב, 2.7.72, בשעה 5.00 אחה"צ בבית העלמין הישן בראשון־לציון

יוצאים מבית המנוחה בראשון־לציון, רח' מוהליבר 19, בשעה 4.30 אחה"צ

בשעה 6.00 בערב תערך אזכרה לזכרה במועדון "ליגה למלחמה בשחפת", ראשון־לציון, רח' רוטשילד 28

המשפחה

ביום שלישי, כ"ט בתמוז תשל"ב 11.7.72
יום השנה ה־32 לפטירתו של

זאב ז'בוטינסקי

יוצר הגדודים העבריים — מגן ירושלים

בשעה 5.30 אחה"צ יעלו תלמידיו ומוקירי זכרו אל קברו בהר הרצל בירושלים

מתכנסים בשעה 5.00 בכניסה להר.

במלאות שלושים לפטירתו של יקירנו,
ראש משפחתנו האהוב

מרדכי מאיר צוקר ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו,

ביום ראשון, כ' בתמוז תשל"ב (2.7.1972), בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בנחלת־יצחק.

מוקירי זכרו מתאספים ע"י השער של בית העלמין.

המשפחה.

ביום ראשון, כ' בתמוז תשל"ב, 2.7.72 תתקיים
אזכרה וגלוי המצבה
של בעלי היקר

יוסף סנה ז"ל

כן תתקיים אזכרה בחלקה הצבאית לבני

יונה סנה ז"ל

ביום השנה העשרים וארבעה

אוטובוס ימתין בשעה 16.00 ליד קפה "עטרה" בתחנה המרכזית בתל־אביב

ברוריה סנה.

במלאת ארבע שנים למותו של

פולדי
אריה ולדהורן ז"ל

נתייחד עם זכרו
ביום א' 2.7.72 בשעה 4.30 אחה"צ
בבית הקברות בקרית שאול

בשם המשפחה
דובקה ולדהורן

נפגשים על יד השער

...ארץ

יום ו' י"ט בתמוז תשל"ב
30 ביוני 1972

בתל־אביב: המערכת וההנהלת מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.

...ם: רח' ההבצלת 2 ...224245, ת. ד. 273
רחוב טרודי 20 ...661166, ת. ד. 5259

...: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מיעון שאמס.
...מערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מתחייבת כתבה.

HAAREZT Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. ...

צפון והסכם קואליציוני

ראש הממשלה מר יגאל אלון דרש מאת המפד"ל שתצביע ...ת החוק של חבר־הכנסת שלמה לורנץ (אגודת ישראל) ...ההנות את ההכרה בגיורי חוץ־לארץ, בכך שנצטט „לפי ...זכור כי חוק השבות תוקן בשעתו תוך כוונה שלא להכביד ...ם הפולות שלא נולדו בתוק היהדות. התיקון ההוא נתקל ...ת נגררת מצד שתי הסיעות האגודתיות, והוא ממשיך את הכפד"ל להתקפות בלתי־פוסקות מצד חוגים חרדים, ארצות־הברית.

...כי ההי"כ לורנץ מעונין להכניס את המפד"ל במבוכה ...הוא גם מקווה, כי בדרך זו יצליח להוסיף קולות לרשימתו ... הבאות. אולם הן מר יגאל אלון והן הגברת מאיר, אשר מאיימת שתמצה את הדין כלפי המפד"ל כמו כלפי ...יטיבו לעשות אם יוותרו על הנסיון לכפות, בשם ההסכם ...יוני, על שותפים למערך ולקואליציה, הצבעות המתנגשות ...יתי עם השקפת העולם של מפלגות אלה.

...להתבוע מן המפד"ל שתסייע להכשיל את הצעת החוק של ...נץ, כשם שאין להייב את מפ"ם שתשתתף בהכשלתה של ...וק האזרחי. ראשי מפלגת העבודה לא צריכים להעלים עין ...זה, כי בעניינים הנוגעים למעמד הדת בחיי המדינה, אין ...של דבר, מקום למפ"ם ולמפד"ל יחד בתוך אותה הממשלה. ...מבלה בכל זאת הוקמה על בסיס של קואליציה המקיפה את ...פלגות האלה, שהן לגבי ענייני הדת נצרכות במחנות מנוגדים, ...ור על קיומה בלתי אם יורשה לכל אחת מהן להצביע באופן ...ל הצעת־חוק שלידהן מעוררות שאלות של מצפון.

מלון היאט כראשומון

...ה היידר כלים אלמנטריים להערכת תוכניות בינוי, בגלל ...של עיריית ירושלים וראשה טדי קולק, ושל ועדת התכנון ...ואין תוכנית מיתאר מעודכנת לעיר, אין מפות ודגמים ...הופך הויכוח על הקמת מלון היאט על הר הצופים למעין ...אבוהון בו מבקש כל אחד לראות דבר אחר. לכן, חולקים ...מלון ומתכנניו על ממדיו, כפי שבאו לידי ביטוי במודל ...האוניברסיטה העברית (המקימה קמפוס חדש על הר־ ...ואשר עוצב לפי נתוני המלון, כפי שהם מופיעים בתיקי ...המחוזית; לכן משיגים באיירכות המלון על טרטוסים שהכין ...היהה לתכנון אורבני בעיריית הבירה, המשקפים את מיקום ...סביבתו; לכן ביקש אתמול האדריכל אלי מאיוס, במכתב ...ל„הארץ", לסתור את הטענות על מידות המלון והשפעתו על ...עי של ירושלים, על־ידי הצגת תצלום אלטרנטיבי.

...סיונות להדוף את ההתקפות על תוכנית המלון באמצעות ...המבקשות לערער נתונים עובדתיים מכשילים את יוזמיהם. ...המלון כפי שהופיעה בתצלומו של מאיוס, די בה כדי להרתיע ...בהקיף מחודש שתיגנז תוכנית הקמתו במתכונת המוצעת ...הצופים. מעבר לכך, יש בנסיונות אלה כדי להמחיש את ...של רשויות התכנון — בראשן עיריית ירושלים, הוועדה ...להתכנון ולבנין ערים והמועצה הארצית לתכנון — אשר ...צוידות — הכה שנים מאז איחוד העיר — במכשירים ...ביותר להערכת תוכניות בינוי ופיתוח.

...רוח בריטי וגרמני למחבלים

...מרות מחאותיה של ישראל, התירה בריטניה פתיחת משרד ...לארגון לשיחרור פלשתין. הדבר בהכרח יביא לצינון נוסף ...בין ישראל לבריטניה.

...שה להניח שפקידים בריטיים מאמינים להסבריהם של עצמם, המדובר במשרד הסברה שיעסוק רק בתעמולה, ואם יתרחשו מעשי טרור שההתבססות החדשה באנגליה תסייע להם, תשא ...לונדון באחריות מלאה לכך.

...דת חשיבותם של בסיסים אלה לפעולות ארגוני הטרור ...הובלטה השבוע בשידור טלוויזיה מבון, בה נמסר כי לא ...36 בסיסי מחבלים קיימים במערב־גרמניה.

...ספר הרב של ערבים בגרמניה, מיקומה של גרמניה המערבית ...של אירופה ובדרך המעבר ממדינות הקומוניסטיות אל ... — ודאי היו בין הסיבות שהטרוריסטים החלו להתרכז ...ם גדלים במערב גרמניה. אך בשבועות האחרונים, עם מעצר ...קבוצת באאדר־מיינהוף, נתגלתה סיבה נוספת ואולי עיקרית: ...ר הדוק בין בסיס המחבלים הערבים לבין הארגונים והתאים ...יצות השמאל הקיצוני המערב־גרמני.

...רמנים מעניקים לטרוריסטים סיוע אידאולוגי וטכני ואילו ... מעניקים סיוע כספי והדרכה. בידיעות שונות נמסר כי ...ם המזוייפים של שלושת הרוצחים היפנים בלוד הוכנו במע־ ...ניה; מצד אחר, טרוריסטים מערב־גרמנים קיבלו אימונים בבסיסי מחבלים בלבנון ובסוריה.

...משלת בון יש איפוא סיבות טובות משלה כדי לחסל את ...ית המחבלים הערבים על אדמתה. הכוונה — שאף עליה ...שידור הטלוויזיה — לרכז את מרבית תאי המחבלים באירופה ...ת הרפובליקה הפדרלית — צורה את הפעולה נגדם לצורך ...ד יותר.

...ר גם ללא כל התחשבות במשמעויות הפנים־גרמניות של שי־ ...פוה בין המחבלים הערבים לבין הטרוריסטים הגרמניים, ... הזכות לדרוש משלטונות מערב־גרמניה להפעיל את כל ...ם עבודה כדי שאדמת גרמניה תחדל להיות המכה לארגונים ...ם בתכנון וביצוע פעולות רצח המכוונות נגד ישראלים

איך לנהוג בלבנון

אין די בהקפאה זמנית של פעילות אירגוני המחבלים

מאת פולס

כמעט שנתיים אחרי הפסקת ה־אש, למעלה מחמש שנים אחרי מל־חמת ששת הימים, מוצאת ישראל את עצמה מוטרדת על ידי החלשה ביותר שבין שכנותיה — היא מדינת לבנון. ליתר דיוק: אין לבנון מ־איימת עלינו במישרין על ידי צבאה הסדיר (הקטן), אלא שממשלת לב־נון נותנת אכסניה לכוחות ערביים לא־סדירים. אדמת לבנון משמשת בסיס לארגונים ערביים שאינם רו־אים את עצמם קשורים — לא לצו הפסקת האש של מועצת הבטחון מ־יוני 1967 ולא להסכם שהושג בחסותה של ארה"ב בחודש אוגוסט 1970. נוצר מצב פאראדוכסאלי ש־שקט שורר לאורך תעלת סואץ ו־בקעת הירדן ורק מדי פעם הוא מו־פר בגזרת רמת הגולן, בעוד שהגבול עם לבנון משמש זירה לשורה בל־תי־פוסקת של תקריות. בלבנון מת־כננים ההתנכלויות למטוסים אזרחים ישראליים ובינלאומיים שפניהם ל־ישראל, שם מתאמנים הפיראטים אנשי הדרג המבצע ושם הם מוצ־אים מקלט.

הבעיה אשר עד כה לא מצאנו לה פתרון היא כיצד לשים קץ לפעילות המסוכנת הזאת.

מציאת פתרון נתקלת בקשיים, היות ולבנון נהנית מאהדה רבה ב־עולם: בחלקו המערבי משום שמח־צית אוכלוסיה בערך היא אוכלו־סיה נוצרית, ובחלק הקומוניסטי מ־שום שלבנון היא ארץ ערבית. הצר־פתים רואים במדינה זו מעין שריד אחרון של „צרפת שמעבר לים" מימי הצלבנים, בארה"ב רוחשים אהדה למדינה בעלת משטר כלכלי חופשי; מהגרים ממוצא לבנוני נמצאים ב־מספרים ניכרים בארה"ב ובארצות אמריקה הלאטינית. הוואתיקן אף הוא פורש את חסותו על לבנון. וככלות הכל ישראל עצמה אינה מ־עוניינת להרע דווקא ליחידה בין שכ־נותיה אשר היסוד הערבי־המוסלמי אינו מושל בה בכיפה, אלא שמשקל ניכר נודע בה לנוצרים ולדרוזים. מכל הסיבות האלה נוהגת ישראל בלבנון ביד רכה — הן מאונס, הן מרצון. אנו רואים בלבנון מעין בע־לת־ברית שבכוח — דבר שקשה ל־העלות על הדעת לגבי סוריה, ל־משל.

*

זאת גם אחת הסיבות שבגללה אנו מנסים כל הזמן לפתור את בעית לבנון, שהיא למעשה אינה אלא בעיית המחבלים שעל אדמתה, בצו־רה בלתי־ישירה. אין אנו רוצים לכ־בוש את מדינת לבנון ולשלוט בה (מלבד זה שהתנאים המוקדמים מב־חינה פוליטית למיבצע כזה, שאינו בגדר בעיה מבחינה צבאית, כ־לומר השלמה מצד הגורמים ה־בינלאומיים, החל בארה"ב וכלה ב־ברית־המועצות, אין סיכוי להשיגם). לעומת זאת אנו רוצים, כי ממשלת לבנון תרסן בעצמה את ארגוני ה־מחבלים; לפחות תרחיק אותם מ־קירבת הגבול הישראלי, וטוב עוד יותר: תבריח אותם לנטוש את שטח לבנון כליל.

כל הפעולות הצבאיות שביצענו משך כמה שנים נועדו להניע את ממשלת ביירות שתנקוט אחד מהצע־דים האלה. פעמים אין ספור אמרנו באזניה, כי ארגוני המחבלים מ־איימים על האיזון הפנימי שבתוך הממלכה הלבנונית; שנוכחותם מקנה עודף משקל ליסוד המוסלמי שבאוכ־לוסיה. אין לטעון, כי הסברים ואז־הרות אלה לא הובנו כליל; אך שום ממשלה לבנונית עד כה לא נחלצה למסע נמרץ של דיכוי המחבלים או לפחות בליטתם.

יש הגורסים, כי הדבר בידינו, כלומר הלחץ שלנו לא היה עד כה חזק דיו. אחרים טוענים, כי גם פעו־לות דראסטיות מאלה שנעשו עד עתה לא ישיגו את המטרה הנכספת. המלך חוסיין הגיע, אחרי שנים של תלאות, לכלל הכרה שדיכוי המ־חבלים הוא עבורו שאלה של להיות או לא להיות; נוסף על כך היה בידו מכשיר שיצלח לביעור הנגע: יחידות הבדואים שבצבאו. שום ממ־שלה לבנונית לא תוכל להשיג יוקרה כפי שמעניק מוסד המלוכה, ואין ללבנון צבא בעל תכונות וליכוד פנימי כמו לירדן. מדינת לבנון כולה נשענת על מעין הסכם לשמירת הע־מקה קיצונית של הקיטוב העדתי; הפעלת הצבא נגד המחבלים טומנת בחובה — כך חוששים מדינאים לב־נוניים — סכנת מלחמת אזרחים.

*

אפשר להעלות על הדעת, כי כוחה של ממשלת לבנון יעמוד לה אם תד־רוש מהארגונים הטרוריסטיים ה מ ו ב ה ק י ם לעזוב את שטחה. ישנם כמה סימנים כי היא מעוניינת בזה או אף נתחילה לפעול בכיוון זה. אגב, מרכזי החזית העממית ל־שחרור פלשתין ופלגיה השונים הד־פורשים ממנה אינם זקוקים ללבנון דוקא והם יוכלו לפעול בכל מדינה המסכימה שבסיסיהם ייקבעו בתוך גבולותיה. הטרוריסטים יכולים אף להגיע לכלל דעה, כי באלג'יריה, לדוגמה, יהיו מחוסנים מפני היד הנוקמת של ישראל יותר מאשר ב־ביירות.

אך על תושבי קרית שמונה אינם מאיימים אנשיו של הד"ר ג'ורג' חבש. הספר הישראלי נתון בסכנה מחמת הימצאותם של אותם ארגוני המחבלים שהם למעשה בחזקת גיי־סות בלתי־סדירים. הפתרון של שי־נוי מקום, שהוא אפשרי ויתכן אף רצוי לקבוצות הטרור השואפות ל־חבל בקשרי התעופה של ישראל ו־אולי גם באובייקטים ישראליים אח־רים, לא בא בחשבון בשביל כו־חות המעוניינים לעצב את דמותם לפי מתכונת צבאית. ארגונים אלה צריכים להימצא בסמוך לגבול יש־ראל.

כחות אלה התרכזו בלבנון במס־פרים גדלים והולכים אחרי שדוכאו בירדן ומשום שסוריה מיאנה להת־יר להם התרכזות בתוך שטחה. ה־סירוב הסורי מתבסס בעיקר על רקע החשש מן תגובת ישראל במלוא כוחה על פעילות מחבלים בקנה־מידה גדול, שתתבסס על ריכוזים שעל אד־מת סוריה. יש גם לציין, כי פעי־לות צה"ל כזו תיתקל בפחות התנג־דות, לפחות בעולם המערבי, מזו המכוונת נגד לבנון.

ההיתר הלבנוני להתבססות המחב־לים הצבאיים־למחצה אינו, לאמיתו של דבר, אלא תוצאה של הרגשת החולשה של ממשלת ביירות מול ה־שכן החזק יותר שבמזרח. את הת־חושה הזאת לא נוכל לבטל. קשה להאמין, כי תימצא ממשלה לבנו־נית שתגרש כל המחבלים הצבאיים־למחצה לסוריה, זולת תחת איום של כניסת צה"ל ללבנון עד כדי התקד־מות לעבר ביירות, או אף כיבושה. מלבד הספק אם יהיה איום כזה אמין (מטעמים מדיניים, כביל), היתה ממשלה לבנונית כזאת מצ־טיירת בעיני מחצית אזרחיה כעושה דברה של ישראל. היא היתה מאב־דת את עצמאותה, אפילו היתה מס־שיכה לכהן.

מסורה מעשית יותר למדיניותנו עשויה להיות להניע את ממשלת לבנון להרחיק את ארגוני המחבלים צפונה יותר, למרחק של עשרים או שלושים קילומטרים מהגבול שלנו. צעד כזה היה מגדיל בהרבה את בטחון הספר שלנו. ואם כי אין לר־אות אף בזה משום פתרון שלם, היה בכך משום הקלה ניכרת עבורנו. הצרה היא כי ממשלת לבנון, כמו־כים משלה, אינה מעוניינת להזיז את בסיסי האימונים של המחבלים קרוב יותר למרכזיה הצידוניים. חשש זה מסביר בחלקו (מלבד התחשבות ב־לחץ של מצרים וסוריה) מדוע ממ־שלת לבנון הנוכחית הסתפקה עתה בהבטחתם של ארגוני המחבלים ש־„יקפיאו" את פעילותם נגד ישראל כשך תקופה מסויימת, אך הסכימה להוסיף ולהשאיר את ריכוזיהם ב־בסיסים שבפתחלנד ובשאר חלקי דרום־לבנון, חוץ „במקום הנוכחות באזורים צפופים".

*

ברי, כי אין זה פתרון בשבילנו. התקופה „המסויימת" עלולה להס־תיים פעם ועצם קירבתם לגבול ה־ישראלי מכריחה לדרבן את המחב־לים לחדש את התקפותיהם. הקפאת הפעילות אינה מירשם שארגון לד־הם מסוגל להיות על פיו לאורך ימים, אם לא ירצה לסבול אובדן יוקרה ולפרוד התפלגויות. כיוון שכך, נראה כי ישראל תצטרך לפעול במגמה ל־השיג את הרחקת בסיסי המחבלים הצבאיים־למחצה לשטח צפוני יו־תר. זה יכביד על ממשלת ביירות, אך בטחון הספר שלנו מן הדין שיעמוד בראש דאגותינו.

דבריו של שר הבטחון שאמר, כי עלינו לפעול למען הרחקת המחב־לים בתוך לבנון, מצביעים אל אותו כיוון. כיצד לבצע משימה זו — זוהי שאלה מעשית וכל פעולה צב־אית חייבת להביא בחשבון את ה־השלכות המדיניות העלולות לנבוע ממנה. אך ההסכם הנוכחי שבין ממ־שלת לבנון לבין יאסר ערפאת לא יוכל לספק אותנו ועלינו למצוא שי־טה שתביאנו לשקט בלתי־מופרע בצפון הארץ, בלי שנסתבך במל־כודות מדיניות.

עוול ואיוולת

בקשת תושבי בירעם ואיקרית נדחתה בטענות בלתי הגיוניות

מאת אמנון רובינשטיין

אתה שומע בחדשות וקורא בעתו־נים על הפצצת כפר דרומי בלבנון. עשרות הרוגים ופצועים. סוכנויות הידיעות מדווחות על מראות לא־נעימים: רחוב ראשי מופצץ, חנויות הרוסות וקרובי משפחה ומתפשים את הרוגיהם בין ההריסות. אתה נז־כר בטבח בלוד, במחנות האכזבים של הטרוריסטים בתחומי לבנון ו־אומר לעצמך כי אין מנוס, כי זה המחיר וכי על ממשלת לבנון מוטלת האחריות להרג.

אם נותרו בך ספקות, אתה קורא את מנת הצדקנות העצמית בעתונות: העולם, בלא־הכי, כולו נגדנו וכו' וכו'. בינתיים מתפרסמות גם כמה תמונות לא נעימות. אתה פותח את הרדיו והטלוויזיה ומתעודד מיד: יש־ראל לא תוכל להשלים וכו' וכו'. על כל פנים, את הסתייגויותיך וספיקו־תיך אתה שומר לעצמך, שכן חזקה עליך כוונות ידידים ועורכים האומ־רים — בצדק, ללא ספק — כי כל עוד מתנהלים דיוני מועצת הביטחון אין לתקוע סכין בתקוע וכו' וכו'.

אתה עצמך יודע גם כי אין פתרו־נות קלים, כי מי שמצוי בקירבת ה־טרוריסטים נוטל עליו סיכון, וכי ב־נסיבות הלבנוניות לא תמיד ניתן להימנע מפגיעות באזרחים.

לפתע אתה שומע שמועות: הפ־צצות נגד כפרים אזרחיים לא הפכו להיות מדיניות ממשלתית. היתה טעות טכנית; מרכז הכפר הצבייה הופצץ בטעות. הכוונה היתה לריכוז מחבלים ששכן סמוך למקום שהופ־צץ. יש הבדל בין הפצצה בשוגג לבין הפצצה במזיד. אתה נושם לר־ווחה, אך אינך מסוגל להבין מדוע אין אנו ממהרים להודיע על הטעות. ראשית, כדי שנאמר אמת לעצמנו; שנית, כדי להסביר עמדתנו בחוץ. מסבירים לך שצנזורה, ובטחון המ־דינה ואתה יודע וכו' וכו', אך אינך יכול להבין את הסודיות המוזרה.

ואז יוצא סגן ראש הממשלה, מר יגאל אלון, בהודעתו על הטעות. ההודעה באה באיחור, בצורה מוזרה ולא מקובלת. עניין מסוג זה אינו צריך להישמע אגב אורחא בעצרת לזכר טבנקין, אך ההודעה עצמה מת־קנת איוולת. אתה מתכונן לגל של ביקורת נגד הממשלה מפי האופוזי־ציה והעתונות.

למחרת אתה קם ואינך מאמין ל־מראה עיניך ומשמע אזניך: זעקה אדירה קמה נגד אמירת האמת, וזאת מפי חכמים ונבונים האמורים ל־הביא אינפורמציה אמיתית לקור־איהם ולבוחריהם. השר אלון מותקף לא על האיחור בהודעתו אלא על כך שחיבל במאבקנו וכו' וכו'.

מדוע יש כאן חבלה? מדוע אסור לנו לדעת את האמת? מדוע הודאה בטעות במקרה דומה בעבר על־ידי שר הביטחון היא בסדר והודאה דו־מה היום מפי מר אלון היא בגידה במולדת וכו'? ומדוע מוקיע הודאה כזו? אין תשובה. ומדוע מוליפים חוגים ביטחוניים — המקורבים לשר הביטחון ואלה המקורבים למקורבים — כי ההודעה גרמה נזק לישראל וכו' וכו'? מכוח איזה הגיון קובע גדוד המקורבים שטות מובהקת כזו? היעלה על הדעת כי התקפה מסוג זה היתה באה אילו שר הביטחון היה מודיע את אשר אמר אלון? אין תשובה.

מכל המהומה נותרה רק געגועים של העדר שהפזמון החוזר שבו הוא וכו' וכו'.

עקורי בירעם ואיקרית ל א גור־שו מכפרם בזמן מלחמה. הם גורשו לאחר שמלחמת העצמאות נסתיימה. בתיהם הופצצו והרסו בעתות שלום. הם לא גורשו בשל פעולות איבה נגד ישראל. הם לא לחמו נגד יש־ראל ולא שלחו מחבלים נגדה. יש הטוענים כי חלק מתושבי הכפר שי־תף פעולה עם אנשינו. רוב התושבים הם מרוניטים וקתולים, ובתור שכ־אלה לא היו מעורבים במישרין ב־סיכסוך היהודי־ערבי.

ראש העדה המרוניטית אף העיד באומץ לב לטובתנו בוועדת האו"ם ערב הקמת המדינה. לטענתם — טענה שלא הוכחשה — הם הוצאו מ־כפרם על־ידי תחבולה ודבר שקר. אין ספק כי גירושם נעשה ללא סמ־כות — ללא אישור הרמטכ"ל, ללא אישור הממשלה, ללא בסיס חוקי; הכל נעשה בהתאם למסורת המפוק־פקת של יצירת עובדות, מסורת ש־הגיעה לשיאה בהפצצת כפר ערבי ללא דין ומתוך כוונה לסכל ולהפר צו של בית־המשפט העליון.

אנשי בירעם ואיקרית, שנאותו ל־בקשה לעזוב את כפרם לזמן קצר, מצאו עצמם לפתע פליטים חסרי בית. העזיבה הזמנית הפכה להיות גירוש של קבע. אדמותיהם הופקעו מכוח חוק ישראלי שהוא עצמו הפר את מושגי היסוד של שלטון החוק. על קרקעותיהם הוקמו ישובים יהו־דיים, וכך זכינו לראות כיצד עקורי־הכפרים הפכו להיות שכירים חקל־איים על אדמותיהם שלהם.

כל זה אירע בלא שיוטל בהם כל אשם או דופי. כל זה התרחש בלא שהכנסת דנה בנושא, ובניגוד לכל־לים משפטיים יסודיים, בתחומי מדי־נת ישראל. כרגיל במקרים אלה, הוקמה ועדת חקירה פנימית שמסק־נותיה נשמרו בסודי סודות (מנימו־קים של וכו' וכו')*.

במשך שנים תבעו העקורים להח־זירם לכפריהם. לא פעם ניתנו להם הבטחות. ב־1962, כאשר התעוררה הבעיה מחדש, אמר מר ראובן אלוני, איש מינהל מקרקעי ישראל, כי „איש אינו מכחיש להבטחות שניתנו ל־עקורי בירעם (להחזירם לכפרם) אך מצב הביטחון והעדר שלום הם ה־מעכבים את קיום ההבטחות". בשנת 1965 נאחזו העקורים בדברים אלה ובדברים דומים לאלה, והציעו הצעת פשרה: הם ישארו בכפרים אליהם הוגלו, הקרקע תרשם על שמם והם יוחזרו לכפריהם רק לאחר שייחתם שלום בין לבנון לישראל.

הצעה מתונה זו נראתה סבירה ב־יותר ל„הארץ", במאמר ראשי מיום 1.4.65 תמך בה באמרו כי „אם תיד־חה הצעה זו עלול להתעורר חשד כי לא נימוקי ביטחון מדריכים את השלטונות". ההצעה הפשרנית וה־מתונה של העקורים נדחתה. איש לא הסביר למה ומדוע. אני משאיר ב־ידי הקורא להחליט איזה מין „ביט־חון" הוא זה שמנע קבלת הסדר זה.

כששאלתי אחד מאנשי השלטון מדוע לא נתקבלה ההצעה, הסביר לי כי אין להעלות על הדעת החזרת אנשי בירעם לכפר מולדתם, גם אם יבוא שלום, משום שבינתיים נוצרו עובדות, ואנשי קיבוץ ברעם, חברי השומר הצעיר, התקשרו בינתיים ל־מקום. העובדה כי גם תושביו המקו־ריים של כפר בירעם קשורים למקום בו נולדו הוריהם והורי הוריהם לא נתחשבה, כנראה.

עתה הגדונה שאלת תיקונו החלקי של העוול שנעשה בשנים הראשונות להקמת המדינה. ישראל התעצמה מ־אז אותם ימים והחששות שאולי ניתן היה להבינם על רקע הימים ראשו־נים, אין להם מקום היום. הטענה היחידה המושמעת נגד החזרת העקו־רים לכפריהם — לפחות לחלק הפנוי — הוא שמציאותם בסמוך לגבול עשויה להיות מסוכנת מבחינה ביט־חונית.

אך טענה זו — שמעולם לא נת־מכה בנתונים עובדתיים — נסתרת על ידי קיומם של כפרים בדוים סמוך יותר לגבול לבנון. אל כפרים אלה לא הגיעו מייד לאחר מלחמת העצ־מאות, בשל העדר כבישים וכך ניצ־לו, כנראה, מגירוש. אך משנסללו דרכי הגישה באיזור אדמית, נכללו כפרים אלה, השוכנים ממש בסמוך לגבול, בתחום השליטה הישראלית.

מי יכול לפתור לנו קושיה זו? מדוע מסוכנים עקורי בירעם, המרו־ניטים, מערביי ערב אל־עראמשה? מדוע אסור לאנשי איקרית לשכון כמה קילומטרים מהגבול, ואילו ל־בדווים מותר לשכון על הגבול עצמו? ומה ההבדל בין גוש חלב לבין איק־רית מבחינת הסיכון הביטחוני? שני המקומות מצויים במרחק כמעט שווה מהגבול. ואולי יסביר מישהו מדוע לא נתקבלה ההצעה הסבירה, המתו־נה והמסתפקת־במעט של עקורים ש־גורשו ללא דין וללא צדק מביתם?

המדיניות הישראלית כלפי לבנון אינה יכולה להתעלם מאופיה המור־כב והמיוחד של מדינה זו. אין זה מקרה כי אירגוני החבלה נהרו למד־ינה חלשה זו כשטח פעולתם העי־קרי. הם יודעים את רגישותם של אחרים לפגיעה במדינה קטנה, חצי נוצרית, דמוקרטית באורח יחסי, ה־נקרעת בין אלמנטים לאומניים לבין אלה הרוצים בווסטרניזציה של לבנון ובהוצאתה מתחום הסיכסוך האלים עם ישראל.

ישראל אינה יכולה להשלים עם כך שבגלל חולשה זו ובגלל אהדת ה־מערב תהיה אדמת הלבנון מקלט ל־מרצחים ובסיס למחבלים. האחריות באמת ובתמים רובצת על לבנון ו־החלטת מועצת הבטחון, המתעלמת מאחריות זו, היא עדות נוספת להדר־דרותם של מושגים בסיסיים ביחסים בין אומות העולם.

אך השאלה העומדת בפנינו היא באלו צעדים לנקוט כדי להמחיש אחריות זו. נדמה שמצבה המיוחד של לבנון מחייב שנפגע בראש ובראשו־נה במחבלים עצמם ובריכוזיהם וכי נמחיש, במילים ובמעשים, כי אין לנו ריב עם אוכלוסיית הלבנון בכלל ועם דרוזים ומארוניטים בפרט. גם ב־פעולות מסוג זה עשויים להפגע אז־רחים חפים מפשע, אך מדיניותה ו־מעשיה של ישראל חייבים להיות מ־כוונים לצימצום פגיעה זו.

הבחנה זו בין אויבים בפועל ל־אלמנט פחות עויין ואף נויטראלי, היא כה הגיונית ומעשית עד שקשה לנמקה. אך רוח הקיצוניות הגיעה לדרגה כזו, עד שצריך לשבח את יגאל אלון על שהזכיר בדבריו כמה אמיתות נשכחות. כך מתקשרות שתי הפרשות — הטעות בהפצצה ועניין העקורים — למסכת אחת.

כדי להעמיק את חילוקי הדעות בלבנון עצמה ולחזק את ההתנגדות למחבלים, היינו צריכים להודיע מייד על הטעות ולהביע צער על אובדן חיי אזרחים שלא שיתפו פעולה עם המחבלים. הודעה מסוג זה היתה מב־הירה כי כוונתנו לפגוע במי שיש־תף פעולה עם החבלנים. פגיעה ללא הבחנה מרפה את ידיהם של אותם כפריים המתנגדים למתן מחסה לחב־לנים. באותה סיבה עצמה חייבים אנו לעשות צדק עם עקורי בירעם ואיקרית. יש לנו אינטרס פוליטי ל־הוכיח לנוצרים בלבנון כי ניתן לחי־ות בשלום בצדק עם ישראל.

במלים אחרות: פעם נוספת הוכח כי הצדק, האמת והיעילות הולכים שלובי זרוע, וכי העוול הוא בן ברי־תה של האיוולת.

* דברי מר בן־גוריון באותם ימים נשמעים מוכרים גם היום: לגבי ה־ריסת כפר איקרית ב־25.12.51, הוא אומר: „אני רוצה להודיע שהדבר נעשה בפקודתי, אם כי דבר זה נעשה ע"י הצבא, ומתנהל בירור על עניין זה". דברי הכנסת, כרך 10, ע' 1012.

הרהורים רוסיים

אסור להחמיץ הזדמנות להפשרת הקרח בין מוסקבה לירושלים

מאת א. שוייצר

אלה הם ימי רגיעה חיצונית, על אף התקריות בגבול הלבנוני וספי־חיהן בניו־יורק ובבין הרוד. על כן פנוי הראש להרהורים הצפים בדרך של אסוציאציה מחשבתית, מרגיעה להמשכה, מכאן לסואץ ולמצרים ומהן לברית־המועצות. ובנקודה זו, כך נמצא, מן הראוי להיעצר.

בשבוע שעבר הוזכרה ברית המו־עצות בשני הקשרים: ראש הממשלה הטיחה כלפיה בועידת האינטרנציונל את ההאשמות הרגילות בשל התפקיד שהיא ממלאה במזרח התיכון. וידיעה אחרת, מפאריס, מספרת על חילופי דברים לבביים בין שגרירי ברית ה־מועצות וישראל, שבהם ייחל הראשון לשיפור היחסים והאחר השיב בייחו־לים דומים.

*

הכל יודעים מה הם מניעי הגב' מאיר בדבריה הקשים כלפי מוסקבה, וכן יודעים הכל, שכאשר תיווצר מה שקרוי סיטואציה, תשכיל ראש הממ־שלה, בדומה לאותו אנטיקומוניסט נודע ריצ'ארד ניכסון, לשנות את טע־מה. אך לא הכל בישראל מכירים את השגריר פיוטר אברסימוב, האיש שני־הל את הדו־שיח הלבבי עם אשר בן־נתן. ובכן, אברסימוב הוא מבכירי הבכירים בשירות החוץ הסובייטי, חבר הועד המרכזי של המפלגה ה־קומוניסטית הסובייטית, פקיד בכיר בק.ג.ב. ומי שהיה עד לאחרונה ה־שגריר הסובייטי בברלין המזרחית. ואולי להשלמת התמונה צריך להזכיר שהיה זה אברסימוב שניהל מטעם ברית־המועצות את המשא ומתן על הסכם ברלין, נושא בעל חשיבות ממדרגה ראשונה בעיני שולחיו. איש רם־דרג זה מייצג עתה את ארצו בבירת צרפת ומוצא זמן להחליף מי־לים חמות, מעבר לנדרש בין עמיתים הנפגשים במסיבת קוקטייל, עם שג־ריר ישראל באותה ארץ.

מוטב שלא להגזים בחשיבות המק־רה (אין הוא ראוי לכינוי מאורע), מה עוד שהיו דברים בעולם, גם בוואשינגטון בין דוברינין ורבין, ומן הסתם גם בבירות אחרות. אך ברית־המועצות היא ארץ מסודרת הדבקה באורח בלתי פרוליטרי בכללי הנוהג הדיפלומטי — ואברסימוב הוא, כאמור, איש חשוב הרחק מעבר לסוג של ויקטור לואיס והשליחים הסוב־ייטיים הבאים לישראל לייצג את אר־צם בוועידות של הליגה לקשרי ידי־דות או רקיה. וכשאברסימוב חביב, יש דברים בגו, שמן הראוי לשים אליהם לב.

הדבר אמור לא כל כך לגבי הגב' מאיר, שתוכל לגבור על סלידתה ממה שברית־המועצות מייצגת בהק־שר הסוציאליסטי, היהודי והישראלי, אם וכאשר יצריכו זאת הנסיבות. אך יש בישראל אנטיקומוניסטים ו־אנטיסובייטיים כעין־דתיים, אנשי מדינה ופרשנים, אישי ציבור ואנשים שעיסוקם בדעת הציבור, אשר טוב היה אילו הרהרו ביחסיותן של אהדות ואיבות בין מדינות. מן הראוי לצטט את אחד הגדולים במדינאים האימ־פריאליים הבריטיים מהמאה הקודמת, הלורד פלמרסטון: „לבריטניה אין ידידים ואויבים קבועים; יש לה רק אינטרסים קבועים" — ובמקום בריט־ניה אפשר לכתוב, ישראל.

*

אסכולה אחת מבין האנטיסובייטיים הרגשיים המצויים כאן בשפע גורסת, כי צריך להגיע להסדר עם מצרים כדי שתוכל לגרש את הסובייטים. אך מתקבל על הדעת במדרגת סבירות גדו־לה בהרבה שיש לבחון סיכויו של הסדר עם מצרים כדי לאפשר חי־דושם ושיפורם של קשרי ישראל עם ברית־המועצות, קשרים שאפשר ל־פתחם לתועלת שני הצדדים.

צריך לראות את ברית־המועצות כתוספת־קבע במזרח התיכון, שעיקר עניינה בשמירת הישגיה. ייתכן שהיו זמנים, בעיקר בשלבי החדירה מ־1954 ועד 1970, כאשר המתיחות, מבוקרת או מתפרצת, התאימה לכמ־רותיה של מוסקבה. אך הפירוש הסביר ביותר של מה שהתרחש ב־עולם ובאיזור מאז אבצע 1970 הוא, שעתה רוצה מוסקבה ביציבות ורגי־עה. ונדמה שאפשר לנסח כלל, כי מעצמות שוחרות הסטטוס־קוו לא מעוניינות בחימום הסיכסוך הישר־אלי־ערבי, להבדיל ממעצמות ה־מבקשות לחדור לאיזור המנצלות את כוח הנפץ שבסיכסוך כדי לפנות לעצמן את הדרך פנימה, לעמדות כוח השפעה.

העדפת השקט עולה בקנה אחד עם חימוש הערבים והכנתם למלחמה נגד ישראל, לא משום שבריתיהם מעוניינת במלחמה, אלא משום שהערבים מת־נים בזה מתן אכסניה לסובייטים. מכאן, שאילו רק יכלה ישראל להכניס את הסיכסוך הערבי שלה למקרר, היה הדבר מאפשר לסובייטים מדי־ניות אימפריאלית מאוזנת, המכירה בישראל כמוקד עצמה אשר התחשי־בות בה יפה ליציבות ולשקט בסביבה זו. העובדה שזו בשורתם גם של היה וילנר וטובי — אם כי הם מכריזים עליה בדרכם העקומה — לא נוטלת את משמעותם של הדברים.

*

מדוע זה טוב ליהודים? אפשר להביא לכך שלושה נימוקים — יהו־די, בטחוני וכלכלי. ברית־המועצות היא הרזרבואר השופע ביותר של יהו־דים הרוצים לעלות. אלה שניתן להם לעלות היום ברע; אפשר להעלות על הדעת יחסים כאלה בין ישראל ל־ברית־המועצות, שיאפשרו לכל שרו־צה בכך, לעלות בטוב. בלי לדקדק בפרטים יבין כל המבין, אלה יהודים עשויים לצמוח מכאן לכל הצנ־עים בדבר.

באותה דרך אפשר לעמוד גם על היתרון הבטחוני שביישור ההדורים עם ברית־המועצות. מושכל ראשון היום הוא, כי העוקץ בסיכסוך עם הערבים נעוץ במעורבות הסובייטית. הסיכסוך עם הערבים, גם אם תחול בו הפסקה, הוא לשנים רבות; ואם יסולק ממנו יסוד המעורבות הסוב־ייטית, יקל עלינו לחיות עמו. ואח־רון, לאו דווקא בחשיבות, הוא היתרון הכלכלי האפשרי. ברית־המועצות וגרורותיה הן בדרך לחברת צרכים; הן מהוות שוק פוטנציאלי אדיר והן קרובות יותר ובררניות פחות משווקים אחרים שישראל מתעניינת בהם. ה־קירבה הגיאוגרפית, כלומר עדיפותנו בכל הנוגע לעלות ההובלה לגבי אימפריה דלה יחסית באמצעי הובלה ודרכי גישה, בהשוואה לספקים אח־רים, מקנה לישראל יתרון בעל ערך. יתרון אחר הוא ששוק גדול וקבוע, שבו המכירות מוסדרות בחוזים רב־שנתיים על־פי מחיר מוסכם, מאפשר לישראל לנהל מדיניות השקעות בע־לת סיכונים מוקטנים.

הזויות? אולי. אך יש די נקודות חיוביות בהרהורים אלה העושות אותן ראויות לבחינה במישור המ־לכתי. וככלות הכל, ספק אם אי־פעם יהיו הסיכויים לשידוד מערכות עם הסובייטים נוחים יותר: ישראל יכו־לה לגשת לבדיקתם בידיעת עוצמתה האיזורית ובהגנה כחסותה המדינית והצבאית של ארה"ב. ויהיה זה הבל אם מטעמים רגשיים או מתוך שיגרה מחשבתית נוותר על בחינה מהלך שיכול היה לכפר את כבכבו באופן רדיקלי.

יגאל אלון בראיון מיוחד ל„הארץ":

...על למען חילופי שבויים

יש מקום לביקורת עלי משום שלא דאגתי כי תקרית הצבייה תפורסם קודם לכן * מוכן להמשיך בתפקיד שר החינוך * נמנע מלהציג מועמדותו לראשות הממשלה

...כר החינוך יגאל ...א מקומו של ראש ... באיד התבור, כי ...ת הפצצה כפר דרומי ...ון וכי במפלות ידי־ ...תבעו מישראל הס־ ...ר החוץ אבא אבן ...ים עם שגרירים ו־ ...בהם שגריר ארה"ב [illegible]

[illegible]

ההודעה זו רק לאחר שהתמונה הת־בהרה יותר ובהקשר בלתי דרמטי.

„הארץ": אם כבר חיכו — הי אפ לא כדאי היה לחכות עד לאחר ההחלטה במועצת הבטחון?

אלון: שטויות. איזו השפעה יכו־לה להיות להודעה כזאת על דיוני מועצת הבטחון? להדם כל, כי זאת מועצת הבטחון? האם היא מושפעת ממה שאומר השגריר תקוע באו"ם? אי כמה עשרות ערבים נבלא הקים ראש הממשלה [illegible]!... הסי־כוין היא שגם אחרי ההודעה הה־פרבי בצלים, ירידיני במועצת ה־בטחון לא התייחסו אליהם, כי הד־יחסית לדברי הם לטובת ישראל ו־לא לרעתה.

[illegible] של לבנון

„הארץ": מה אנחנו רוצים מלב־נון? האינך סבור שביכולתה לזה בדי? האם לא צריך להגביל את [illegible]?

אלון: אני [illegible] מלבנון שתה־[illegible] ... לפחות [illegible] את הפסקה האש, מבחינה לב־נון מסוגלת לבלום את פעולת המח־בלים בלא פחות אפקטיביות מש־עשתה זאת ירדן. בין מה שעשה חיל־האויר הישראלי בדרום לבנון לבין הפצצות חיל־האויר האמריקאי בצפון וייטנאם אין אפילו דמיון מק־רי. שומר נפשו בלבנון ירחק מהמח־בלים או ירחיק אותם ממנו. לכן, למרות שאינני מהכוונים לפגוע ב־אזרחים — הרי שאוכלוסיית דרום לבנון חייבת להפעיל את מלוא הש־פעתה על ממשלת לבנון כדי להר־חיק את המחבלים. העיירה הצבייה הרחיקה אותם מתחומיה לצד צפון, האמנם אנו גילינו את המקום ו־פגענו בו קשה.

חילופי השבויים

„הארץ": מה, לדעתך, הם הסי־כויים במשא ומתן לחילופי שבויים?

אלון: דווקא נוכח העיקשות ה־סורית בשאלת חילופי השבויים צ־ריך לעשות מאמץ גדול להגיע ל־מיבצע כולל של חילופים. אני מק־וה שמתוך [illegible] עם סוריה הם ישכנעו לכך.

(סוף בעמוד 16 טור 1)

מדינת ישראל
משרד השיכון
מחוז המרכז

הודעה לזוגות־צעירים

נרשמי תכנית 1972/73 — תושבי מחוז המרכז

הננו מבקשים להביא לידיעתכם כי עקב טעות הושמט שמה של חברת „רסקו" מרשימת החברות הציבוריות הבונות שיכון לזוגות־צעירים, כפי שהובאו לידיעתכם במכתבנו מיום 23.6.1972.

להלן רשימת אתרי הבניה ומחירי הדירות של חברת „רסקו" במחוז המרכז:

★ קרית־גיורא	(בכניסה לסביון)	— דירות 3 חדרים, 72 מ"ר, מ־49,250.— ל"י
★ קרית־ביאליסטוק	(יהוד)	— דירות 3 חדרים, 72 מ"ר, מ־49,250.— ל"י
★ רמלה	(רח' בן צבי)	— דירות 3 חדרים, 72 מ"ר, מ־49,250.— ל"י
★ פתח־תקוה	(ההרשמה תחל בקרוב)	

הזכאות להרשמה:

א. זוגות שנרשמו לתוכנית שכון זוגות־צעירים של משרד השכון לשנת 1972/73 והמציאו אישור על זכאות ההשתכנות, יהנו מעדיפות עד יום 15.7.72.

ב. אם תשארנה דירות פנויות לאחר שהוצעו למועמדים שעמדו בתנאי (א), הנ"ל תמכרנה יתרת הדירות למי שנישאו אחרי 1.10.66 וימציאו אישור על כך מהרבנות בעת ההרשמה. עדיפות תינתן לאלה מביניהם שנרשמו לתוכנית שיכון לזוגות צעירים של משרד השכון לשנת 1972/73 וקיבלו הודעה שלא צברו מספר נקודות מספיק.

תנאי התשלום:

א. עם ההרשמה יש להפקיד סך 5,000.— ל"י בחברה.

ב. יתרת המחיר תשולם ע"י הזוג במשך הבניה ועד לכניסה לדירה.

זוגות צעירים, אשר קיבלו הודעות זכאות במסגרת תוכנית זוגות צעירים 1972/73 של משרד השיכון וזכאותם אושרה סופית, יוכלו נוסף להלוואה המובטחת ע"י חברת „רסקו" להנות מהלוואה נוספת, אשר שעורה המרבי הוא: 15,000.— ל"י.

*

כל המחירים צמודים למדד מחירי־התשומה בבניה, כפי שפורסם ביום 15.5.1972 — דהיינו, 139 נקודות.

*

פרטים והרשמה:

„רסקו" תל־אביב, רחוב הרי־סיני 1, טל. 622211

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

החלה מערכת הבחירות

בגח"ל ניצח הקו של הליברלים ושל עזר וייצמן

מאת רן כסלו

מערכת הבחירות כבר החלה, למרות שעדיין נותרה יותר משנה עד למועד הרשמי. את המערכה פתחה האופוזיציה כאשר מפלגת העבודה השלטת רחוקה מלהיות מוכנה להשיב באש. נראה כי הגוף הכבד של מפלגת השלטון, המחלוקת הפנימית בין החטיבות, המחלוקת בין אישים מרכזיים בתחום המשק והעבודה — ספיר — בן אהרון) התיסכול ההולך והגובר בעניני דת, ומעל לכל: האנדרלמוסיה הארגונית והכספית אותה ירש המזכיל החדש מקודמו — כל זה יביאו לכך שחודשים רבים יעברו עד שמפלגת העבודה תהיה מוכנה למערכה.

לעומת מצבה של מפלגת השלטון, נראה כי גח"ל כבר נערך למאבק הגדול. „שיחות ההבהרה" שהיו בביטוי לחילוקי דעות חריפים בין השותפים בגוש, מתו מיתה טבעית. במוסדות גח"ל דנים — ללא רעש פירסומי — על הצעדים המעשיים לקראת הבחירות הבאות. אוירת אופטימיות לגבי אפשרות של גח"ל להגדיל את ייצוגו בכנסת הבאה שוררת במוסדות הגוש. הפסימיסטים שבגח"ל גורסים גידולה של הסיעה בשלושה־ארבעה מנדטים. האופטימיסטים מדברים על סיעת גח"ל בת 35 חברים, ואף יותר מזה.

כביטוי חיצוני נורו היריות הראשונות במערכת הבחירות של גח"ל בשני נאומים מרכזיים של ראשי שתי החטיבות בשבועות אחרונים: נאומו של יו"ר המפלגה הליברלית ח"כ אלימלך רימלט במועדון מסחרי ותעשייתי בתל־אביב, ונאומו הפרוגרמטי של יו"ר תנועת החרות ח"כ מנחם בגין בתל־סיני בשבוע שעבר.

הקו החדש

בשני הנאומים משתקף הקו אותו אימץ לעצמו גח"ל בהתקפתו על הבחר. עניני חוץ ובטחון יורדים לפי שעה לדרגה שניה. הדגל של המערכה: עניני פנים שעמם אין הממשלה מסוגלת להתמודד: ירידה במוסר הציבורי והפרשיות הכלכליות שזעזעו את הציבור, הפשע והאלימות השולטים בערים הגדולות ובעיקר בתל־אביב, הפער החברתי, ובעיות הדיור לזוגות צעירים.

הסיסמה הכללית, אשר לראשונה הועלתה דווקא על ידי מר עזר וייצמן ואותה אימץ לעצמו בשלמותה מנהיגם של הליברלים, ד"ר אלימלך רימלט היא: קיים משבר עמוק באימון של הציבור לממשלה. המשבר אינו מבוסס על עניני חוץ ובטחון, אלא על בעיות פנים וחוסר היכולת של הממשלה להתמודד עמן.

דוברי האופוזיציה מעלים אמנם דרישה לערוך בחירות מוקדמות, אך ספק אם הם מאמינים באפשרות שדרישתם תתמלא. קיים אפילו ספק אם באמת ובתמים רוצה גח"ל בבחירות מוקדמות. כאשר לראשונה הסתמנה אפשרות כזאת — על רקע של פרשת הצעת חוק האוזנר — נמנעו ראשי גח"ל מלנצל את הסיכוי. נראה כי גם דרישה זו, להקדים את הבחירות, היא חלק תעמולתי ממערכה כללית, לטווח ארוך.

המאבק בין הגישות

נראה כי האופוזיציה הגדולה רוצה עתה לחסל את פיגורה בטיפול בתחום הפנימי. אנשיה מרגישים, כי גח"ל כמעט ואיחר את הרכבת. קשה להם להפריך את טענותיהם של נציגי סיעות אופוזיציה קטנות בכנסת, כי משך תקופה ארוכה, בזמן בו התבשלו הפרשיות הכלכליות, היה גח"ל כמעט מחוץ לתחום, ובמקרים מסויימים אפילו פעל כבלם בבירור הפרשיות. מי שעורר את הסערה היו הסיעות הקטנות — המרכז החפשי כימין והעולם הזה משמאל — והעתונות. באחת מהופעותיו בעבר הכריז יו"ר הנהלת חרות מר עזר וייצמן דבר שהרגיז לא מעט את עמיתיו בתנועה: האופוזיציה האמיתית בישראל היא עתון „הארץ", אמר אז.

אין זה סוד כי הקו החדש של גח"ל, כקו למערכה ציבורית של הגוש לקראת הבחירות, התקבל תוך מאבק פנימי בתוך הגוש. מצד אחד עמדו הליברלים, אשר דרשו מזה זמן רב להפנות את כל כובד ההתקפה על עניני פנים של המדינה.

עזר וייצמן

מצד שני — עמדתו רבת המשקל של יו"ר תנועת החרות מר מנחם בגין, אשר סירב להשתחרר מגישתו המסורתית בה מיועד לעניני פנים תפקיד משני, ואילו כל הכובד ניתן לעניני חוץ ובטחון.

ניצחה הגישה של הליברלים. הם ניצחו לא רק בגלל שהחיים עצמם הצדיקו את גישתם. נראה כי ההנהגה הוותיקה של חרות היתה מסוגלת להתעלם מהמציאות הפוליטית בארץ עוד זמן רב. אך גם בהנהגת חרות היו כחות שתמכו באותה גישה ריאליסטית ובראשם עמד מר עזר וייצמן.

שני הכוחות במשותף הכריעו את הכף. אך ההבדלים בגישות ניכרים בשני הנאומים — של ד"ר אלימלך רימלט ושל מר מנחם בגין.

אלימלך רימלט

רימלט כמעט וביטל בנאומו את הפרובלמטיקה של חוץ ובטחון. למעשה סמך רימלט את ידיו על מדיניות הממשלה בתחום זה, פרט למספר נקודות משניות, כמו ביקורתו על שיטת היחסים עם מדינות אפריקה ודרישה לסלקטיביות־יתר במדיניות זו. מר בגין הקדיש לעניני חוץ 50 אחוז מנאומו. הוא חזר שוב על ניתוחו המוכר היטב של התפתחות העניינים לאור פירוק ממשלת הליכוד — קבלת יוזמת רוג'רס, הסכמה לתיווכו של יארינג, הכרזה על נכונות לסגת — כמשגים של הממשלה. אך העובדה כי חמישים אחוז נוספים הקדיש מר בגין לעניני פנים מתפרשת בגח"ל כהסכמתו לקו החדש.

בהתייחסו לעניני פנים היה ד"ר רימלט תקיף — ואפילו תקיף מאוד. הוא לא הסתפק בדברים על הפער החברתי, הדיור והמדיניות הסוציאלית של הממשלה. הוא האשים את הממשלה גם בחוסר יעילות במלחמה נגד התופעה החמורה המדאיגה את הציבור: התפשטות הפשיעה והאלימות. ושוב לא הסתפק מנהיג הליברלים בדיברים על „אלימות, שוד, פריצות, קבוצה רצח, אקדוחנים להשכיר", אלא ניסה למצוא פתרונות. הוא דרש מחשבה חדשה באירגון המשטרה, שבירת המסגרת המקובלת של משכורות השוטרים, גיוס סטודנטים צעירים של המשפטים לשרות משטרתי, והעברת אנשי צבא מעולים, לתפקידי פיקוד במשטרה.

מבוכתו של יו"ר החרות

גם מר בגין ניסה להיות תקיף. אך בנאומו מורגשת מבוכה של איש אשר התעורר יום אחד ונוכח לדעת, כי העולם בו הוא חי אינו כה יפה, כפי שחשב. בעצם דומה מאוד בנקודה זו מנהיג האופוזיציה לראשי השלטון ובעיקר לגב' גולדה מאיר, המזדעזעת כל פעם מחדש, כאשר היא נתקלת בבעיות יום־יום של הארץ.

מנחם בגין

מר בגין מחלק את סדר העדיפויות כך: גסות, אלימות, ערעור יסודות הממלכתיות, צביעות. הוא גם מנתח כל תופעה ותופעה.

„ודאי, גבירותי ורבותי, שאם צעירים או מבוגרים, עורכים מסיבה, הולכים ברחוב אחר חצות, ורועשים עד לב השמים, אינם מניחים לסביבה לנוח אחרי יום עמל, הרי זו תופעה חמורה מאוד. ראש בית״ר פעם כתב על כך", אמר מר בגין בנאומו הפרוגרמטי, בהתייחסו לתופעת הגסות והוסיף גם דוגמאות של המנהיגים: „פרופסור מעיר לראש העיר, וראש העיר משיב לו — אתם יודעים איך הוא השיב לו. מתמנה פקיד בכיר לתפקיד ממלכתי חשוב, ולפני מינויו הוא קורא לכל השרים בישראל — אתם יודעים מה הוא קרא להם. אני מודה ומתוודה — מעולם לא שמעתי את הביטוי ההוא".

הוא נדהם מהתופעה: „יהודי בי מולדתו שלא ידע דרך ארץ בפני אשה ואיש, זקן וילד..."

ולגבי האלימות: „אלימות — מתי זה היה אצלנו? מתי איש יהודי יכה איש יהודי? אלימות מכוערת ביותר, כנופיות, איומים על נהגים, על בעלי־עסק, אנחנו איננו יודעים את כל הפרטים, גבירותי ורבותי. לאט־לאט הם מתחילים להגיע".

יש משהו מביך מאוד במבוכתו של מנהיג האופוזיציה בישראל ובחוסר ידיעתו על המתרחש מסביבו — לפחות לאור הדיווחים היום־יומיים של העתונות על מעשי שוד, רצח, אונס וכל הגל הנואה של הפשיעה. מתקבל הרושם, כי אם היה עומד מר בגין בראש מערכת הבחירות של גח"ל בהתקפתו על עניני פנים — יכולה היתה מפלגת העבודה להשאר בתרדמתה העמוקה, ללא חשש ליציבות שלטונה הנצחי.

אלא שנראה כי הפעם ישאר בידיו של מר בגין תפקיד של מנהיג רוחני המפגין את מצפונו המזועזע בלבד. העבודה המעשית במערכה תעשה בידי אנשים הקרובים יותר לחיים מאשר מנהיגם.

בנים חורגים בהדסה

קלמנטינובסקי: המיבנה רקוב ובנוי טלאי על טלאי

מאת יאיר קוטלר

בשנת הכספים שנסתיימה באפריל 1972 לא ניצל המרכז הרפואי העירוני את מלוא מיכסת ימי האישפוז בבית־החולים הדסה ברחוב בלפור מחמת ניהול כושל וביצוע שיפוצים הנמשכים בהפסקות כבר 14 או 15 שנה. המיכסה של בלפור היתה 119,720 ימי אישפוז, אך בפועל נוצלו רק 94 אלף — בכ־25 אלף פחות מן המותר בשעה שמצוקת האישפוז בו מרקיעה. איכילוב ניצל 160,756 ימי אישפוז לעומת 131,400 שאושרו לו. במחלקות הילדים. בהדסה לא היתה התפוסה מלאה, אך במחלקות הפנימיות היתה מעל 100%, הרבה פחות מאיכילוב.

הדסה עובדת בתנאי־חירום. החולים סובלים מתנאים פיסיים קשים. חולים שאינם חייבים להיות מרותקים למיטותיהם, חומקים ממחלקותיהם באישון הלילה כדי לחטוף תנומה בביתם, לסעוד ארוחה טעימה, לעשות צרכים, להתקלח. רופאים בהדסה, שנבצר לא אחת להדוף ביקורת ולסתום פה, כבר אינם יכולים להחריש. כמה רופאים, מן הבכירים בהדסה, הסכימו להשיב על שאלותי בראיונות ארוכים.

טלאי על טלאי

סיפר מנהל מחלקה: מיום פתיחת איכילוב נעשתה הדסה בן חורג לשירותי הרפואה העירוניים. הושמעו דעות בעד חיסול גמור של בלפור עקב התנודות וההידרדרות בתנאים הפיזיים וחוסר העניין שמגלה העיריה כלפינו. הוקמו ועדות על גבי ועדות — הלר, פרה, דה פריז — וכולן החליטו כי מטעמים בטחוניים יש להשאיר את הדסה במקומה. בית חולים במרכז העיר הוא נכס שלא יסולא בפז. הובטח לארגן את הדסה כיחידה עצמאית אורגאנית. התוצאה: כבר 15 שנים משפצה העיריה את הדסה, מטליאה טלאים.

— חולים קובלים קשה על המיטרדים הנגרמים להם בעטיים של השיפוצים.

הרופא: חצר בית־החולים נראית כגיא הריסות. הכניסה למרפאות מחצר בית־החולים ברחוב בלפור סגורה. הפרסונאל צריך לעקוף חצר ארוכה כדי להגיע לחדרי עזרה ראשונה ולמרפאות. הקהל מגיע בחלקו דרך מזא"ה ובחלקו דרך בלפור. הכניסה לחצר הדסה ולמחלקות הילדים משובשת, מלאה בערימות חצץ חול וגשרי עצים.

— הכניסה להדסה תמיד סתומה במכוניות חונות על המדרכה.

הרופא: אין פיקוח ממשי על החצר ומשטח החניה. בכל בוקר פקקים, מריבות, צעקות, חיכוכים, צפירות מרוסים. כך מתחיל יום העבודה שלנו. האחראי על סידורי החניה אינו משתלט. כל חפץ מחנה מכוניתו בכל מקום.

— אמרת כי אתם בנים חורגים בעיריה. במה מתבטא הדבר?

הרופא: אין תכנון לטווח ארוך עם פרוגרמה מלאה על מהות המוסד ומחלקותיו ויעודו. לא פעם מתעורר הרושם שהנהלת בתי־החולים מתעלמת במחשבה תחילה מפתיחת בית־החולים כיחידה ראויה לשמה. הצעות שהובאו לפני הנהלת בתי־החולים לא מומשו. הצענו להקים מכון לבדיקות מוח (אנצפאלוגרפיה) כדי למנוע טילטול חולים, לפעמים קשים ומסוכנים, מהדסה לאיכילוב לביצוע הבדיקות. מדובר בעיקר בחולים שנפגעו במערכת העצבים המרכזית, או קיים חשש כזה כלפיהם. אחרי הבדיקות צריך להחזירם מאיכילוב להדסה. הטילטול, לבד מהיותו מסוכן מאד לחולה, גם גורם לו ולמשפחתו סבל רב.

— האם ההשקעה במכון כזה יקרה?

הרופא: מדובר בסדר גודל של 8,000 עד 10,000 ל"י, מחוץ לפרסונאל.

— האם נכון כי גם ילדים מטלטלים לאיכילוב וחזרה להדסה?

הרופא: היתה הצעה מטעם מחלקות הילדים על העמדת החולים הכירורגיים הפדיאטריים ליד מחלקות הילדים, הקיימות רק בבלפור. למשל: תינוק בן חצי שנה, שצריך לעבור ניתוח, מאושפז באיכילוב. כל כמה שעות מזעיקים אליו רופאים מבלפור. התינוק צריך להמצא בטיפול שותף של רופאי ילדים הנמצאים בהדסה. הילדים חייבים לקבל טיפול יסודי בסביבתם הטבעית.

מסננים חולים

שאלה: האם נכון, כי שתי מחלקות הילדים בבלפור, היחידות בתל־אביב, בהנהלת הדוקטורים בן־ציון ורבין ונחום בוגר, אינן מלאות?

הרופא: על אף קשיים רבים ממלאות שתי המחלקות עבודה קלינית ומחקרית ראויה לשבח. יש 84 מיטות נומינאליות בתפוסה ממוצעת של 80% עד 90%. מנהלי המחלקות בהכרח מסננים את החולים. קיימת מרפאת יעוץ ליד המחלקות בניהול הד"ר ישראל היימן, המצליחה לסנן חולים ובכך מונעת סגירות, בגלל עומס־יתר, הפוקדות בכל יום מחלקות פנימיות ואחרות באיכילוב. בדרך זאת נהנים הילדים מהטיפול היותר מעולה. פועל אצלנו גם מכון מטאבולי בהנהלת הד"ר ישראל תמיר. זאת אחת המעבדות בישראל המטפלת בהצלחה בהפרעות דרכי העיכול בגיל הילדות ובחילוף חומרים.

— אם כל כך טוב, למה כל כך רע?

הרופא: על אף העבודה המפוארה נמצא המכון במחנק תקציבי כרוני. בכל כמה חודשים יש לגייס אמצעים לתשלום משכורות. מצוים בו, לבד מן הרופאים, רק שלושה עובדים. מלחמת הקיום של המכון היא ללא הפוגה.

— האם נכון כי חדר עזרה ראשונה לילדים פועל בקשיים רבים?

הרופא: חדר עזרה ראשונה לילדים קולט ללא כל הגבלה משרדית כל הפונה אליו 24 שעות ביממה — בסתם־יום־של־חול, בשבת, בחג. כאשר מרפאות קופת־חולים סגורות, או כאשר הרופא המשפחתי־הפרטי נעלם, יש נהירה של ילדים לחדר מקרי אסון. לפעמים מוצף חדר זה עד 100 ילדים ביממה. רובם נענים ללא כל תשלום ועל חשבון עומס העבודה השוטף של הרופא התורן, הנאלץ להזניח את המאושפזים. חסר כוח אדם.

שאלה: האם אתם חשים אפליה מצד מנהל בתי החולים, הד"ר הראל, כלפי הדסה?

הרופא: הד"ר הראל עמוס פעילויות מחוץ לתפקידו הרפואי. את מעט הזמן שנותר לו הוא משקיע באיכילוב. הוא מבקש להקים שם מונומנט להנצחת שמו כאשר בלפור נחרבת ונחנקת.

— מה על מנהל הדסה, הד"ר א. הירש?

הרופא: יש לו רצון טוב, אך הוא אינו זוכה בגיבוי. הד"ר הירש חסר יכולת ביצוע. הוא בא אלינו מצה"ל מצוייד בהמלצות אחרי שהשתחרר בדרגת סגן־אלוף. לעזרת הד"ר הירש גייסו רופא צעיר, הד"ר עקיבא רודיך, שהיה במחלקת הילדים ועבר השתלמויות. אנו סובלים נורא משרשרת של ניהול לקוי — סובבת וסחבת מהירש להראל, לועד המנהל, לעיריה, למשרד הבריאות. יש להמתין חודשים עד שמוציאים מיכרז לביצוע עבודה שטותית.

שאלה: שמעתי כי יש בעיות במחלקה הכירורגית.

הרופא: כן. היא לוקה בחסר. היא כל הזמן בחיסול. התחלופה של הפרסונאל גבוהה כאב. המחלקה נעשתה תחנת־ביניים. המנהל לפני פרישה. רופאים האינטרסנטים להתמנות בגינוי־פרוטקציונרים למשרה הד מתפנית. חדרי הניתוח של המחלקה לא מנוצלים באורח מלא. המחלקה סובלת מתפוסה נמוכה.

נגד קופ"ח

שאלה: שמעתי מרופאים רבים ביקורת על קופ"ח של ההסתדרות המציפה את בתי־החולים בעיר בחבריה־חולים. מה יש לכם נגד קופ"ח?

הרופא: תושבי העיר, שאינם חברים בקופה ומעמדם שפיר, משלמים יותר בשביל יום אישפוז, שערו לנו 100 ל"י. אבל קופ"ח נהנית מאישפוז חוליה אצלנו כמעט חינם — 15 ל"י ליום. זה תשלום מגוחך כאשר ארמונותיה מיועדים לחבריה ולמיוחסיה.

— למה כל כך הרבה רופאים עירוגים עובדים עבודה פרטית.

הרופא, מנהל מחלקה, שולף מכיסו את תלושו. משכורתו ברוטו: כ־1800 ל"י בחודש. הנטו: כ־880—900 ל"י. הוא אומר: רשמית אסור לרופאים שאינם מנהלי מחלקות לנהל פרקטיקה פרטית בבתיהם, אך הרוב מפירים ההוראה. הם אינם יכולים לחיות ממשכורתם. אני משלים את משכורתי על־ידי פרקטיקה פרטית. אספר לך משהו: משכורתו של מנהל מחלקה כמוני נמוכה מזאת המשולמת לעוזר־עוזריו. העוזר נהנה מתוספות בגין תורנויות וכוננות, וגם מעבודה פרטית.

***

בהדסה, על אף חורבותיה, מצויים רופאים מבוקשים. רופאי הילדים הדוקטורים בוגר ורבין כעמיתיהם הרופאים הפנימיים הדוקטורים אלכסנדר גפל ומרדכי ציציק מסורים לעבודתם הקשה, הנעשית בתנאים פיסיים על־אנושיים. החולים המאושפזים במחלקותיהם מציפים אותם במכתבי־תודה.

את מחלקתו של הד"ר גפל, מנהל מחלקה פנימית ה', משפצים. נשים וגברים מאושפזים בצפיפות רבה. יש תור קבוע לבית־השימוש. מבקשים להרחיב את המחלקה ואין יודעים מתי יגיע הסבל לקיצו. הדוגמה של הרחבת המעבדות מבהילה את הרופאים. כבר כשש שנים מרחיבים את בנין המעבדות והעבודה עודנה בעיצומה.

סיפר לי אחד הרופאים הפנימיים: אנו עובדים בתנאים מחפירים. אך בכל זאת אנו יותר יעילים מאיכילוב. שהות החולה אצלנו יותר קצרה כי הטיפול כאן יותר אינטנסיבי. גם שתי המחלקות הפנימיות שלנו — 85 מיטות — עושות תורנויות יומיים וחצי בשבוע לעומת שלושה וחצי ימים באיכילוב. אנו סופגים את כל הבאים, משתלטים מהר על המצב הרבה יותר טוב מאשר באיכילוב. כנראה שלנו איכפת יותר, אולי בגלל התנאים הפרימיטיביים שלנו.

— שמעתי כי המחלקות הפנימיות שלכם יותר מבוקשות מאשר באיכילוב. מה הסיבה לכך?

הרופא: רצים אחרי המחלקות שלנו. עושים לנו את המוות, מחפשים פרוטקציות איך להגיע אלינו ולא לאיכילוב. השירות אצלנו לחולה יותר מעולה, יותר מסור. שאל את חברי הכנסת... ואת... למה תבעו לשכב דווקא אצלנו.

— העיריה אינה מתרשמת מעובדה זאת?

הרופא: עם מי יש לדבר בעיריה הזאת? אתה יודע, ראש העיריה רבינוביץ לא בא אלינו אף פעם לביקור. מה מעניין אותו הדסה? גם קלמנטינובסקי לא בא. אולי מסיבה זאת משפצים את הדסה 15 שנה והבלאגאן לא מסתיים. אין לנו גדרות ואין סידורי בטחון. הכל פרוץ, הפקר. אי־אפשר לערוך ביקור רופאים בשקט, לבדוק את החולים ברגיעה. הקהל מטייל בבית החולים 24 שעות ביממה ללא הפרעה כאילו הוא נמצא ברחוב.

— שמעתי כי מבקר העיריה חוקר את עבודת הקבלנים. סיפרו לי, כי המבקר מתריע על כך שדודי הקיטור לא ממוקמים במקומם ומהווים סכנה בטיחותית.

הרופא: כל הצרות נובעות מהעדר ניהול ותכנון עירוני. עשו שיפוצים ולא התאימו את עומס החשמל והביוב לצרכיהם. התוצאה: מדי פעם יש קצר. אי־אפשר להפעיל את מזגני האויר בחדרים בגלל עומס יתר. מי הביוב מציפים את המחלקות. מרכזיית טלפונים אחת משרתת קוי פנים וחוץ ואין די קווים. זאת בעיה קשה מאד. המחלקה הטכנית של העיריה מתעלמת מן הדרישות הממשיות.

יחידת הכליה המלאכותית

שאלה: האם נכון כי היחידה הנפרולוגית — הכליה המלאכותית — עמוסה מעל ראשה, אך אינה נהנית מתקציב הולם ומכוח אדם דרוש?

הרופא: כן. חולים חברי קופ"ח, הנדחים מחוסר מקום בבילינסון ובבתי חולים אחרים, מציפים את היחידה שלנו. כל הזמן היא עובדת מעל כחותיה. פועלות בה שתי משמרות. כל משמרת מטפלת בששה חולים וביחד 12 חולים ביום. זאת היחידה הכי פעילה בישראל. היא עובדת בפרסונאל הכי נמוך. משרד הבריאות יודע יפה שאנו עובדים בתקן מגוחך, מתחת לכל הגיון. יש ליחידה רק חצי רופא, ואותו רופא — הד"ר ציציק — הוא גם מנהל מחלקה פנימית ג'.

— האם גם בהדסה ארעו מקרים, כפי שדווח לגבי איכילוב, שחולים מתו מחמת העדר טיפול נאות בגלל העומס הנורא על בית החולים?

הרופא: אצלנו לא מתים מפאת העדר טיפול בגלל עומס. רופאים באיכילוב משמיצים את המנהל שלנו, הד"ר הירש. נכון כי הוא אינו בקי הבריאות ואינו מצטיין בניהול, אבל הוא השקיע ומשקיע את כחותיו בביצוע השיפוצים. אולי עקב מאמציו אלה התרחב בית־החולים. אך מה אפשר לעשות כאשר העיריה והחלונות הגבוהים מתעלמים מקיומנו. אנו בנים חורגים.

***

אסיים מאמר זה בדברי סגן ראש העיריה ומנהל אגף האישפוז צבי קלמנטינובסקי, שכך חיווה את דעתו על הדסה בתשובה על שאלתי: „כל הבית, על הצנרת והדודים, רקוב. הדסה זה טלאי על טלאי, חבית ללא תחתית".

(מאמר שישי בסדרה ת"א: כרך עובר על גדותיו)

מדאם באטרפליי

ואריאציות על אופרה מפורסמת

מאת אורי קיסרי

כשחיבר פוצ'יני את „לה טוסקה", היה דרמטי. כשחיבר את „לה בוהם", היה רומנטי. אולם כשחיבר את סיפור האהבה של הפרפר היפאני בקימונו המשי הצבעוני לקצין הצי האמריקאי — היה לירי במיטב הלירייזם הכובש את הלב. אמנם, שוב אין מעלים את „מדם בטרפליי" על במות העולם תכופות כבעבר, אך בעולמנו מצויים גם בתי נתיבות ונמלי תעופה — וזאת אין לשכוח!

באותו ערב נמהר, בו הפעילו יפאנים קטנים מכונות ירייה כאילו היו אלה מכונות תפירה, קיפחו חייהם עשרות חפים מפשע. בזה לא היה חידוש. החידוש התחיל אחר כך: העולם לא בוש ולא נכלם. ותחת זה פתח בוויכוח על הנושא מה מותר ומה אסור, מה גבול המותר ומה גבול האסור. והויכוח נמשך.

כך, בעקבות התמונה האקטואלית פרושה הבעיה ומתמשכת. ועוד תתמשך. כי אנו עומדים בתקופת המשפט... ובמשפט אינו סוף. הוא התחלה.

✶

את המתים קברנו. אחייניה הדורגית של מדם בטרפליי הביעו תנחומים, הבטיחו פיצויים, פייסו ארגנו כל זמן שלא הרגיז הפיוס את שכנינו, וכני או הנושא הצועד בראש המצעד הוא יפאן הרחוקה. שמות כגון קחו, מוסוקי, צואושי, דייסוקי, גיירו, טוריז נשמעים בשידורים ונדפסים בעתונים. אפילו כשחזינו בתמונות השבי ב„גשר על נהר קוואיי" לא דמינו, כי הצלצול הזה הוא כה זר, נכרי, רחוק. אכן, ה„ארייה" המפורסמת, המושרה בפי הפרפר היפאני, היא הרבה יותר לירית ומתוקה.

✶

צא וחשוב! היפאניות הקטנות מעלות עצמן עולה על מזבח אהבתן לנציגי הקיסרות הזרה. כה נותר מכל זה? לוגים של דם.

✶

פוצ'יני, כנראה, אהב את הסמלים. סמל כזה היתה מדם בטרפליי. ציורית, דימויית. בימינו שוב אין אחיזה לאותו פרפר צבעוני החי ר נשרף באהבתו. השמש העולה על אדמת אלף האיים זוהה בתמורה לא אחת. המוסיקה נותרה מתגוננת וקיימת, אך הסיפור, סיפור המעשה, מן ההכרח כנראה שיתיישן ויאבד מן המציאות. כי עם חלוף השנים הרבות חולפים גם הטעמים הרבים. בראשית היה חביב עלינו המיקאדו ותדיר הרהרנו במלכותו ההודית, הפרושה על אדמה וימים. ובעצם, אסור שמעשיו של מיעוט הזוים מטורפים יכוון את אהדתינו וה במי הלב שלנו. התקליט של פוצ'יני שחרק הנסר מרוב זמן הדאגה, מני, כי עכשיו נסדק ונשבר לחי טין. האמנם עודנו קיים? אני סב שגם אותו טיאסא הפוס. כתי, לא רונה, השמיעו לכם המוסיקאים שירות השידור את ה„אריית" מפורסמת שבפי אותה יפאנית ש גה בקימונו הלאומי שלה?

יותר קל, כנראה, להשתחרר התקליט צרוד מאשר ממטורף הא בכלי זין.

לפני שנים רבות, אלי זוכרו כי מכם, ידעתי את סוו היאקאו שחקן סרטים מאד סנטימנטלי, מיפאני. כן, שמו מוקין אותנו, היא הוא מחזירנו אל תקופת הסרט אילם. כשניסה לפצות פה ולד — קסמו גן החוחים שלו בוש אך הנה הוא מעלה ומחזיר את מהנעורים, הנעורים שלו, שלי, גם, של החברה האנושית, של העולם. נמוך קומה, רחב כתפיים, נים כמעט עצומות, בוצעות — גוע שלו — כה קטנות וחבויות חוריהו, אפילו כשהן פקוחות. דיו היו כצעדי חתול. צועד ה צועד, בא ואינו קרב, מציב ונעלם. מיטב הקאבוקי! תפקידיו, בכל עת, תפקידיהם של שוחרים, של בלשים, שבכל מקרה מופיעים ברגע האחרון ומצלי את הקרבנות מצפרניהם של הפו עים. לא, הוא לא הספיק להג אותו יום, לבית ההתיבות של ל

אחר כך, בשנים בהן ישבתי פאריס והייתי מבאיו של ה„קופו־בית הקפה רחב הידים וההו הכרתי שם את פו'גיטה, גם ז קטן, מגומד כאחיו, ובכל זאת ב־לבדי כצייר, שמכחולו יצר אשל. בשמן ובפאסטל. הוא היה א יפאני, גם הוא, אך נמנה על מפורסמים שב„אסכולה של פארי בתקופה מסויימת נעלם מן האו הוא הכיר להו והפך קתולי, לעומת זה התגרש מאשתו הצרפת דוגמנית מפורסמת, שצייר או פנים, אחור ופרופיל, ונשא במקו אשה יפאנית כן האיים. העין שהיה כצייר פוג'יטה היה מ עינים ותושים, נמכר בסכומים כ רים. אשה בעירום, אשה ערו היתה לפוג'יטה יותר ממדל. היתה אידיאה פיקס שלו... אד לא היה עולה בידו לצייר ע כה ספוג תשוקה להוסת וכה תורתי כשבע.

אך כמו המוסיקה של פוצ'יני נמוג גם העירום של פוג'יטה. ש ארור עולמנו. תחת לצייר עים לו בני אדם לרצוח אותן.

אתו, כנראה, הצו בתקופה בה קלצ'ניקוב הוא מורנו ורבנו.

גם בעלי
שמיעה מצויינת...

לא יופרעו מהמזגן SILENTAIR

כשהמזגן השקט סיילנטאיר פועל —
אפשר לחבר סימפוניה,
או לעבור על חשבונות מס הכנסה,
או סתם לישון במנוחה.
כי ה„סיילנטאייר"
הוא מזגן המתחשב בסביבה.
מסף לפעולתו השקטה,
מצטיין סיילנטאיר
בעוד יתרונות בלעדיים:
* ניצב על הרצפה כרהיט בעיצוב נאה.
* התקנתו יכולה להיעשות
גם ללא פריצת קיר.

מיזוג אויר אלקטרה — בכל שיטה לכל מידה

אלקטרה

שרות נאמן שעמד במבחן

שיפרין-נעה

המעגל האפריקאי והאמריקאי

מאת אליהו סלפטר

על מעמדה של ישראל בעולם הסובב אותה עוברים שלושה תהליכים סותרים:

✶ מעמדנו מול הערבים נתחזק במידה ניכרת.

✶ מעמדנו באירופה ואפריקה נחלש והולך.

✶ יחסינו עם ארה"ב התהדקו מאוד.

במשך עשרים שנה היתה מדיניותנו להדק קשרים עם מדינות שמעבר לשכנינו העוינים, כאמצעי להתגבר על בידודנו באזור. כיום בידוד זה מדאיג אותנו פחות אך אבדנו תמיכתן של רבות מהמדינות שבעבר עמדו לצידנו כמעט ללא סייג. כל עוד מספקת לנו ארה"ב את האמצעים להגנתנו ומוכנה ומסוגלת להרתיע מעורבות סובייטית מירבית לצד הערבים, יש לתהליך הראשון והשלישי חשיבות מכרעת השקולה בהרבה נגד התהליך השני, השלילי לגבינו. אך אין פירוש הדבר שמצבנו באירופה ובאפריקה משולל חשיבות או שאינו משפיע כלל על יחסינו עם ארה"ב ואף על מעמדנו כלפי שכנינו.

✶

התלות הגוברת של ארה"ב בנפט הערבי כמקור אנרגיה לכלכלתה, יש בה כדי לסכן לטווח של 8—10 שנים, את מידת נכונותה של וואשינגטון לעמוד בעימות עם מדינות ערב. מאז רבו הסימנים לדאגה האמריקאית נוכח התפתחות זאת אשר הולכת בד בבד עם השפעה סובייטית גוברת על מערכת שיווק הנפט הערבי.

למרות זאת אושרה השבוע השקעה של 250 מיליון דולר בהקמת מתקני הפקה, תובלה וליקוויפקאציה של גאז טבעי באלג'יר, בעקבות הסכם על רכישת גאז ב־1.5 מיליארד דולר.

הגנרל אידי אמין ממשיך בסיורו במדינות ערב ובקריאותיו למדינות אפריקה להצטרף אל המערכה נגד ישראל. שני אירועים בשבוע האחרון, אשר הוא לא נגרמו ע"י קריאותיו של השליט האוגנדי שהפך את עורו, הדגישו שוב את הקרקע הפוריה באפריקה לתעמולה האנטי־ישראלית.

האחד הוא המקרה הטראגי של שני הצעירים מקיבוץ בית אורן שנורו למוות בטנזאניה, כאשר חדרו בטעות ל„שטח סגור" בפרברי דאר־אס־סלאם הבירה. לא היה מדובר במחנה או במתקן צבאי אלא בשטח איחסון חומרי נפץ של המחלקה המקומית לעבודות ציבוריות, אך אי־שקט שנגרם ע"י שורה התפוצצויות בשבועות האחרונים הגביר בבירה כזאת את החשדנות כלפי כל אדם לבן (ובעצם כלפי כל אחד) שהשומרים המופקדים על המקום פתחו באש כדי להרוג.

מעמדה הלא־כל־כך אהוד של ישראל מצא ביטוי בסחבת בה נתקל שגרירנו בטנזאניה כאשר ביקש תחילה לקבל מידע ואח"כ פרטים וראיה לגבי מה שקרה לשני הצעירים.

המקרה האחר אירע בקצה האחר של אפריקה, בניגריה. בטאון הממשלה בלאגוס יצא בהתקפה ארסית נגד ישראל בכלל ונגד שר־החוץ מר אבן בפרט. הבטאון האשים את נציגי ישראל (בין השאר) ב„קנית עתונאים" כדי למנוע פרסום ידיעות בלתי־נעימות לישראל. ההתקפה פורסמה בעקבות הפיסגה האפריקאית שנערכה בראבאט ונודף ממנה ריח מוכר של התעמולה הערבית.

✶

השפעת התלות המערב־אירופית בנפט הערבי על מדיניות מערב אירופה כלפי ישראל אף היא קיבלה השבוע הוכחה בולטת — במועצת הבטחון. צרפת, אשר זה עתה קיבלה בהודיה את הפרס העיראקי על מדיניותה האנטי־ישראלית, לא התקשתה כלל להוביל את נציגי מערב אירופה בתמיכה בהחלטה החד־צדדית נגדנו. הנציגים — כולל של בריטניה — הרימו ידיים בגנות ישראל ובדרישה לשחרור הקולונלים הסוריים בלבד, למרות שבעצמם הודו אח"כ בהתחייבויותיהם לפעול לגבי הדרישה המגולמת בצבון שחרור שבויים.

לא היה זה מקרה שהצבעה כזאת במועצת הבטחון באה ימים כמספר אחרי שאסיפת האיחוד המערב־אירופי — אותו איחוד בו ראינו שנים רבות מעין משקל־נגד לעצמתו הדמוקרטית של השוק האירופי — אישר הדו"ח על „אירופה והים התיכון" הקוראת לממשלות מערב אירופה „לשתף פעולה באופן הדוק ככל האפשר עם מדינות ערב".

דו"ח האיחוד המערב אירופי: רצוי שיתוף הדוק עם הערבים

אין לומר שמסמך זה של גוף חצי־רשמי לכל היותר, תורגם מיד לשפת הצבעה במועצת הבטחון, מה גם שההמלצה הנ"ל מתייחסת בעיקר לשיתוף פעולה בתחום הפקת נפט ושיווקו. אך המציאות אותה מבטא הדו"ח, השתקפה בעמדה המערב־אירופית ובהצבעה בציניה בניו־יורק.

הדו"ח מציע לממשלות מערב אירופה שלא להסתייג מהלאמת חברות הנפט ע"י מדינות ערב (החברות ברובן ממילא בבעלות אמריקאית, מטעים הדו"ח...). להפך, על השוק המשותף להרחיק לכת ולסייע לעולם הערבי לפתח תעשית נפט לאומית. „אין לקשור את מדיניות הנפט האירופית עם חברות הנפט הבינ־לאומיות. אירופה יכולה להגיע להסכמים ישירים עם המדינות המפיקות את הנפט". אשר לטענה שהערבים אינם יכולים לשתות את הנפט אלא מוכרחים למכור אותו מפני שהם זקוקים להכנסות, טוען הדו"ח כי למדינות הנפט במזה"ת מלאי מטבע חוץ של 6,000 מיליון דולר; לכן הן יכולות, תוך שיתוף פעולה ביניהן, למנוע אספקת נפט זמן רב יותר מכפי שאירופה מסוגלת להתקיים ללא נפט.

הדו"ח מדגיש במיוחד את החששות בפני יכולתה של בריה"מ, כבעלת בריתם של הערבים, לשים יד על ברז הצינור דרכו עובר הנפט לאירופה. „יש קשר ברור בין הסכם מדיני (בין בריה"מ ועיראק) לבין שיתוף הפעולה בענייני נפט... המדיניות הסובייטית במזה"ת אינה מוגבלת עוד לעוצמה ימית בלבד, שהיא רק צד אחד של תוכנית כוללת המאיימת על עמדות המערב בתחום הזה".

✶

חיוניות הנפט הערבי, כמקור אנרגיה, ליפן, למערב־אירופה ובעתיד גם לארה"ב — הוא צד אחד של המנוף הכלכלי והפוליטי הנמצא ומתחזק בידי הערבים. הצד האחר הוא הצטברות ההון העצום בידי מדינות ערב והשפעתו על שוק הכספים העולמי.

ככל שגדלה הצריכה של הנפט הערבי גדלות הכנסות מדינות ערב והשיעור עולה עוד יותר ע"י השגת תנאים יותר טובים מחברות הנפט ומהצרכנים בעולם המערבי וביפן. הדולארים, המארקים או היינים שנצברים בידי לוב, עיראק, סעודיה, כוויית (וגם איראן) יהפכו בעתיד הלא־רחוק למקור חשוב ביותר של כסף העומד לרשות שוקי ההון בעולם.

ניתן להניח שלא רק בנקים בפאריס, ציריך, לונדון, וטוקיו, אלא גם בניו־יורק וסאן פראנסיסקו. יתחרו על מקור זה של כספים והערבים ודאי ישתדלו לנצל את הדבר להפעלת הבנקאות הגדולה נגד ישראל במישרין ובאמצעות הממשלות.

מידת כושר המיקוח בביסוס זה עשויה לעמוד ביחס הפוך לשיעור ההכנסה הלאומית שהמדינה המפיקה משקיעה בתכניות פיתוח. הופעה זאת עלולה להעניק „יתרון" דווקא למדינות הפחות אחראיות שאינן מעוניינות או שאינן צריכות להקדיש מאמצים, להעלאת רמת חיי האוכלוסיה ומעדיפות להוציא את כספי הנפט לרכישת יוקרה ולמימון מזימות פוליטיות.

ולכולן יספיק אחוז קטן של הכנסות הנפט כדי לנסות לקנות שליטים בלתי יציבים, ביחוד ביבשת אפריקה — אך לא רק בה.

✶

כנגד מגמות שליליות אלה שקולה עתה תמיכתה הרבה של ארה"ב בישראל בכלל ובעמדותיה המדיניות השוטפות.

אידי אמין

התחששות שהידברות סובייטית־אמריקאית המסתמנת לאחרונה עשויה להשאיר את המזה"ת כמוקד המחלוקת היחיד בין מעצמות־העל ולכן גם להביא להחלשת התמיכה האמריקאית בנו כדי לצמצם גם מוקד זה של מחלוקת ועימות אפשרי — אינם נראים רלוואנטיים. ראשית, כי פני שעדיין מוקדם מאד לומר שחדלו יתר מוקדי החיכוכים בין מוסקבה לוואשינגטון. מלחמת וייטנאם טרם חוסלה — ועדיין לא ברור גם אם מסוגלת מוסקבה לכפות את עמדתה של האנוי אף אם היא רוצה. מכאן שמוקדם מאד להסיק מסקנה לגבי רצונם ויכולתם של וואשינגטון ומוסקבה להכתיב הסדרים במזה"ת.

שנית, אין אופיה של התמיכה האמריקאית בישראל כתמיכתה במשטרו של הית בסייגון. ועם כל המשקל שאכן יש לשיקולים אסטרטגיים ולאינטרסים אמריקאים כחוזרים בתמיכת ארה"ב בישראל, מוטב לא לזלזל בגורמים המסורתיים, הרגשיים והיהודיים.

ושלישית, גם אם וכאשר יושגו הסדרים בין־גושיים ביתר מוקדי המחלוקת בין ארה"ב לבריה"מ, אין זה בהכרח מגביר את הצורך להפעיל לחץ לחיסול המוקד המזרח תיכוני. אפשר להעלות גם טיעון הפוך: אם יושגו הסדרים גלובאליים, יחייב הדבר השלמת שני הצדדים עם אזורי ההשפעה ושטחי החסות של הצד שכנגד. וככל שמתייצב המצב הבין־לאומי, גובר האינטרס של מוסקבה שלא לסכן את הרגיעה ע"י הרפתקאות מקומיות במזרח התיכון. וממילא יורדת הסכנה שהתנגשות מקומית תגרום לעימות בינגושי.

✶

הנצחון במלחמת ששת הימים וכחו המתעצם של צה"ל — יחד עם האהדה המסורתית וההתעצמה של היהדות באמריקה — הם שמאפשרים ויאפשרו להפעיל את התייצבותה של ארה"ב כמשקל־נגד לכוחות העצומות לצד הערבים ולהתחזקות מצודות סובייטית צבאית נגדנו. אך גורמים אלה לא בהכרח יהיו עם מה שדרוש כדי להוות משקל־נגד במישור נמוך יותר — מישור האינטרסים הכלכליים והתעצמות של באסים של ארה"ב במדינות ערב.

יתכן שדווקא היציבות במישור הגלובאלי הרחקת סכנת עימות בין גושי יגבירו את חשיבות כוח המיקוח הישיר של הערבים כלפי בון, לונדון וואשינגטון.

אחרי ניוד הליש"ט

שרשרת של שגיאות ✶ פיחות יתנקם בשמרנים

מאת אלף שם,
סופר „הארץ" בלונדון

להדין

ההחלטה לנייד את הליש"ט אפ־ ...ייד בשלוש בחינות: ראשית, ...קדים לערוך פיחות או ש־ ...לבנוע זאת? שנית, בבקרה ...ה הוא בלה־נבנע, היש ל־ ...הליש"ט לשער קבוע חדש, ...איזה בני־דוחה? שלישית, ...זיהה הממשלה ההוויות של ...ו היה צריך בפיחות הדש, ...ניב בירבר אחרי הקודם? ...ה בעד ונגד שער נייד נמ־ ...יטניה כבר זמן רב באה. עד ...אחרון נחבבו חסידי הניוד ...ים יכניס קיצוניים. דעת־ ...אורטודוכסית גרסה, כי שע־ ...עים בקילים עד חייהם של כל ...בדבר: הסיכי הלונדוני היה ...ר קבוע לליש"ט: הבורוקרטיה ...בשער קבוע ובפיקוח על הד־ ...הור, ולאחר שאלה הנהגו ...היא באה לביטולם. הפוצאי־ ...הם בעד שפריב שבפיקוח, ...ם בעד פיקוח על כבעם כל ...ן באמצעים הם שאפשר יהיה ...יכבהו בערכה־מטבע עולמית ...בסיה, ללא כאבים, כי כל ... יוכלו לבכן את פעולותיהן ...יות של מאזן תשלומים. זוהי ... מוניטריה — ולפי הדעה ...ליפוניה, יהיה שער נייד צעד ...יחוקות מאוטופיה זו.

הנסיון של סוף שנות ה־50 ...נות ה־60 ו־70, התחיל לפר־ ...אמונת המכרגים בשערים ... בבדינות המקובלות של ...ייתר וביקוש גואה, היה פי־ ...משברים בכאזן התשלומים ר־ ...התנע". לפיכך התעצעבו ה־ ...הנוצזים יותר בממשלה הצל־ ...שמרניה ב־1960 ברפיון של ...ליש. הם נפגשו עם בנקאים ...ים והנו בעניין בוועדות־משר־ ...זר כך נגנז הרעיון, תוך כדי ...ה הפאליאסיבית שאף כי ל־ ...תיד צפוי מראש יכשיכו בשער ... קבוע ובפיקוח על המטבע ה־ ...קטו אותם תוך „גבישות רבה ... כלומר אגב תנודות 2½% לכאן

כך בא נצחון המכרנים ב־ ...ן, ובעקבותיה — ההרוכבה הרוח בקרבם. ממשלת הית יצאה ב־ הצהרות אכיפות בדבר קיצוץ הוצ־ אות הממשלה, ריסון ההודיים שבר אינפלציוניים, וכו'. מאז הופר כמעט כל אחד מעקרונות אלה: אחדים מהם בלחץ פקידי הממשלה, האחרים ל־ הסכים ולעשות את מה שהם עושים; אחרים מתוך מניעים פוליטיים; ואחר־ ים מפני שהממשלה לא הותה מראש את סיב הלחצים. הצבת משכורות־ טביהה מצד הכורים שהפסיקו את אספקת החשמל. הפיחת כספנות ב־ ירכבות על־ידי פועלים בוני־אניות, אכבלה גוברה — לכל אלה לא היתה הממשלה מוכנה.

עקרונות שנטשו

כתוצאה מכך צפויה עתה בריטניה לאינפלציה־הודים כמוצעת של „10%, במקום הממוצע של 5% שהית הבטיחה להוריד. מאז הבטחתו צומ־ קה הממשלה ב„ריפלציה" — לשון נקיה לאינפלציה — כדי לצמצם את המספר הרשמי של המובטלים, שהוא לדעת רבים מנופח. הסיכוי שאכן תמנע הממשלה את האינפלציה ב־ אבה, הוא מינימלי.

בבת־נה בטריטת מטולה הר־ בממשלה לנהג, הלוחץ בפת וב־ עונה אחת על המאזן, על הבל־ כים ועל המבמד.

לעולם העסקים שוב אין אמון רב בממשלה, לכן אין סיבה לזרים לתת אמון במטבע שלה. על כן הופעל לחץ על הליש"ט זמן רב לפני שהית היה הכריסקם עד כדי להצהיר בפומבי על מה שברור לכל, ולהזכיר שכל אחד כצפה לפיחות.

השיכות פיחותיות

אלא שפיחות בשלב זה היה עניין קשה בבחינה פוליטית. וילסון, כש־ עלה לשלטון ב־1964, ירש גרעון ב־ מאזן התשלומים שהיה מצדיק פיחות; ובפיחות כזה אפשר היה להאשים — בצדק או שלא בצדק — את קודמיו בשלטון. אצל הית היה המצב שונה. הוא ירש רזרבות גדולות, ומשק ש־ מצבו לא היה גרוע בהרבה משהיה אי־פעם בתריסר השנים האחרונות — אף כי אין זה ציון מפליג לשבח. אך אם ינסו לבלוע את הפיחות על ידי כילוות מאסיביים, יסתכנו לעשות את מה שעשה קאלאגאן ב־1967 — כלומר, להפסיד מאות מיליונים ב־ מטבע חוץ על־ידי נסיון לדחות ב־ כמה שבועות את הבלתי־נמנע. על כן החליטה הממשלה על ניוד כתח־ ליף לפיחות, כדי להימנע מאבדן רזר־ בות או מבבירת חובות חדשים: שח־ שוק עצמו יקבע את השער החדש. הניוד גם נותן לממשלה הזדמנות ל־ גייס תמיכה מבלי ליצור התפרצות על הליש"ט.

מלבד זה, מאז 1969 הנהיגו אר־ צות הברית וגרמניה ניוד למשך תקופות קצרות. לכן לא היו ביורו־ קרטים יכולים למתוח ביקורת על הממשלה בשל „מקוריות מופרזת".

אולם נראה שמצעות הממשלות הזרות המכוונות לעזור לבריטניה. אמת, יש מהן העלולות לחשוש ש־ יופצעו על ידי תגובת־שרשרת בעקב פיחות הליש"ט, כפי שהיה הדבר ב־ 1967/8. אך דווקא ממשלות אלה הן כמטבע הדברים החלשות ביותר הנער־ כות פחות מכל לבזבז את הרזרבות המוגבלות שלהן על החזקת הליש"ט, במקום על הגנת מטבעותיהן הן. ממ־ שלות בעלות מטבעות חזקים יותר נוטות להיות פחות רחמניות ולנקוט דעה שעל הממשלה הבריטית להש־ ליט בעצמה סדר בביתה ולהניח בינ־ תיים לליש"ט למצוא את רמתה שלה.

הצרפתים, במצב רוחם הנוכחי, רק שמחים לראות את בריטניה מושפלת ערב כניסתה לשוק המשותף. כשמי־ ניסטרים בריטיים טענו שבריטניה תמלא בו תפקיד ראשון במעלה מיד עם הצטרפותה. הגרמנים סבורים ש־ אם אין לונדון יכולה למלא את תפ־ קידה כמרכז מוניטרי עולמי — ואגב, נראה שמרכזו זה פורח על אף צרות הליש"ט — תוכל פראנקפורט לעשות את המלאכה.

הממשלה הבריטית היתה נתונה ב־ התרוממות־רוח כשקפצה לתוך המים והנהיגה את הניוד — פחות או יותר כמו אדם שאזר עוז להתפטר מעבו־ דתו. עתה היא מודאגת קצת מול פני המצוה היא. יש מאות אלפי נופשים בריטיים בחוץ לארץ (כחמישה מיל־ יון יוצאים מדי שנה) שאינם יכולים להמיר את הליש"ט שלהם כדי לקנות משקה או לבקר במועדוני לילה. הם מקללים את שר האוצר אנתוני באר־ בר, ולכולם יש קולות בבחירות. ה־ שאלה איננה איפוא עוד אם יהיה ניוד בליש"ט, אלא עד היכן יירד השער, ולכמה זמן, ומה יקרה אחרי זה.

שיפוט מוקדם נגד שמאלנים מדאיג אנשי־רוח בגרמניה

כנופיה חדשה ממשיכה בפעולות הטרור לאחר מעצר אנשי באדר־מיינהוף

מאת צ'ארלס ריצ'י
סופר „הארץ" בגרמניה

בון

ניתן היה לצפות שההתרגשות ב־ מערב גרמניה תשכך, כיון ש„לב" כנופיית באדר־מיינהוף נמצא עתה מאחורי בריח בידי המשטרה. אולם באופן פאראדוכסי ההיפך הוא הנכון. הרבה מערב־גרמנים רציניים רוגשים דווקא על הצורה בה נלכדה הכנו־ פיה, על הפרסום שניתן למעצרים ועל הציד הנערך עתה כדי לתפוש אנשים שסייעו לפי ההשערה לאנשי הכנופיה למצוא מקלט. בעבר גרם צייד זה לכך שאנשים חפים מפשע הועמדו שלא מרצונם באור הזרקו־ רים המזיק האופף את הכנופיה.

מקרה כזור הוא שמנהיגי הכנו־ פיה נלכדו אחרי פניות בטלויזיה אל הארץ כולה מצד המשטרה ומצד הקנצלר בראנדט עצמו. אנדריאס באדר, אולריקה מיינהוף וגודרון אנ־ סלין — שלושת הגדולים בכנופיה — נתפסו על ידי המשטרה לאחר שזו קיבלה מן הצבור מידע סודי. מאות הדלפות נמסרו למשטרה.

מכל אלה מסתבר כנראה, שה־ ציבור דווקא נהגה על שגויים על־ ידי הרשות המבצעת, שניתן הוא ל־ פיתוי על־ידי פרסים גדולים תמו־ רת עדות שתוביל למעצר הכנופיה. אפשר שהשלטונות נגעו כאן באיזו נימה בלב הציבור הגרמני. זהו לה־ סוס שמשתמשים בו בקביעות בתכ־ נית טלויזיה בשם „XY בלתי־נפ־ תר". תכנית זו מבליטה בצורה דרמטית מקרים פליליים, ועורכי־דין רבים מגנים אותה כצייד־ראשים. יש מקרים שהפושעים המבוקשים נתפ־ שים עוד לפני שנסתיימה התכנית, אף כשהמשטרה ביקשה אותם קודם לכן לשווא במשך שנים.

היסטריה

גורם נוסף הנותן יסוד לדאגה, ב־ מיוחד לגבי הטיפול בכנופיית באדר־ מיינהוף, הוא הפרסום שניתן לנסי־ בות מעצרה של הכנופיה אף על־ידי שלטונות משפטיים בכירים — נוסף על השנאה הכללית נגדה המלווה על־ידי העתונות הימנית כאן. כה רבים הדברים שפורסמו בגלוי בטרם הוגש כתב אישום שבארצות רבות היה הדבר נחשב כ„שפיטה על־ידי אמצעי התקשורת".

אין ספק, שהדברים שכנופית באד־ דר—מיינהוף מואשמים בהם — משוד בנקים הטלת פצצות עד לרצח — חמורים הם ואין לסבול אותם בשום מקום. אך ההיסטריה שלובתה סביב לאנשי הכנופיה כמויזה היא, יה־ פרסום המוקדם יש בו משום ער־ עור סדרי דין. עם זאת מאמינים המערב גרמנים בשופטיהם וביכו־ לת בתי המשפט לערוך לכנופיה מש־ פט הוגן. ואף יתכן — אם כי הדבר לא מסתבר — שחברי הכנופיה ייצאו בעונשים קלים יותר משהיו מקב־ לים בארצות אחרות.

עוד לפני שהתחילו המשפטים נפ־ פלו גם לפרקליטי ההגנה. אחד מהם, אוטו שילי, נפסל על־ידי משרדו של התובע הכללי בקרלסרואה, בשל ה־ חשד כי העביר מכתב מגודרון אנ־ סלין הכלואה אל אולריקה מיינהוף, לפני שגם זו נתפסה. שילי הכחיש את הדבר. רוב פרקליטי הכנופיה הם שמאלנים לפי הצהרותיהם הם. הם נשבעים להגן על החוקה. אך מצד אחר — כפי שהודה אחד מהם בפומ־ בי בטלויזיה — הם לא היו מוסרים למשטרה על אחד מחברי הכנופיה, לוא ידעו שאותו איש יבצע פשע בצאתו ממשמרם.

אולריקה מיינהוף

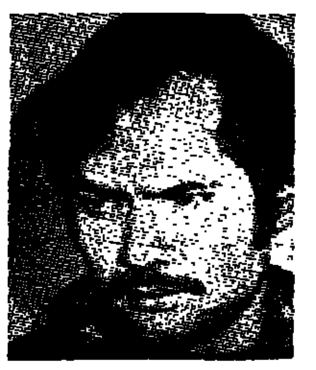

אנדריאס באדר

גם נגד פרקליטים אלה — ככל שיהיו מפוקפקים — יצא קצף הפר־ סום. אולי רוצים הם בכך. מי יודע. אך הדבר הביא לכך ש„קולקטיב של פרקליטים שמאלניים" היה קרבן ל־ מעשה הצתה ונתקבלו איומים בעי־ לום שם. חלוץ כל הפרקליטים ה־ שמאלניים היה כמובן הורסט מאלר, שהוא עצמו חבר בכנופיית באדר־ מיינהוף. ב־1970 זיכה אותו בית ה־ משפט מהשתתפות בקשר לשחרורו של אנדריאס באדר ממעצר, אך מאז הספיק כאילו להתבש בכלא בהאשמות של שוד בנקים.

עדיין אופפת את הכנופיה אווירה ברורה של מתיחות. חברים פחות חשובים מתוכה עודם מתהלכים חופ־ שי, אך אין הם נחשבים למסוכנים ביותר, לאחר שנתפשו עתה „הדגים השמנים". עם זאת סבורה המשטרה שקיים עדיין סיכון רב של אלימות. באחרונה נמצאו בפרנקפורט כמה מאות ק"ג של חומרי נפץ, ובמקו־ מות אחרים מצאו כימיקלים מתפר־ צים, יחד עם חומרי אריזה דומים לאלה שהכנופיה השתמשה בהם.

על כן פרס פגה ההשתלהבות. עתו־ נות שפרינגר ואמצעי תקשורת אחרים אף מתרו על לידתה של כנופיה טרו־ ריסטית חדשה, פראית באותה מידה כמו כנופיית באדר־מיינהוף, ומור־ כבת מטירוני כנופיה זו. כפי שנמ־ סר יקבלו הם את הענינים לידיהם במקום בו עזבה אותם קבוצת באדר־ מיינהוף, והם גם מתכננים הפיכה אלימה.

סבורים, כי ארגון חדש זה מרוכז בהיידלברג. דו"ח מפורט שהוגש ל־ ממשלה הפדרלית בבון על־ידי סוכ־ נות הביון המרכזית של מערב גר־ מניה, מתווה את תכניות הכנופיה להחליף את הדמוקרטיה במשטר של דיקטטורה מרכסיסטית־לניניסטית. ה„גלגיף" של הכנופיה החדשה, ש־ אותים מאנשיה הם כאכוד חברים בכנופיה באדר־מיינהוף, מתבסס לפי הידיעות בחשאי ומספק נשק, תח־ מושת, דרכונים מזויפים ותעודות מזויפות לכבניות — לפי קוים דו־ מים מאד לאלה של כנופיית באדר־ מיינהוף, שממנה למדו כנראה הרבה מאד.

באווירה משולהבת זו פתח היינץ רונאו, הסנטור מהאמבורג לעניני פנים, בהתקפה מופרזת נגד האינט־ לקטואלים של מערב גרמניה, במיו־ חד נגד השמאלנים שבהם, ובראש וראשונה נגד קבוצה קטנה שהיא כפי הנראה אשמה אף יותר מכנופיה באדר־מיינהוף. רונאו לא נזהר בדב־ ריו והתגובה עליהם לא איחרה לבוא.

פניית היינריך בל

הטרוריסטים ועוזריהם מזה והשל־ טונות ועתונות שפרינגר מזה יצרו איפוא אווירה בלתי־נסבלת. באווירה זו התחיל לפעול הסופר הקאתולי ה־ ידוע היינריך בל. במאמרים בשבו־ עון „שפיגל" לפני כמה חודשים הוא עורר ההרגשות אצל שני הצדדים ב־ קריאה נמרצת ל„משחק הוגן" על־ ידי הימנעות מהוצאת פסק־דין על כנופיית באדר־מיינהוף לפני שהוא־ שמה באופן רשמי. הוא האשים את השלטונות שהם משתמשים בשיטות נאציות ברדיפה אחרי חברי הכנופיה. הוא אמר שהכרזת המלחמה מטעם הכנופיה על החברה היא מעשה ידי־ הם של בעלי הלכה שהגיעו עד לידי יאוש.

מיד הותקף בל על־ידי עורך־דין ידוע, ואחר כך הוא חזר בו מכמה מהצהרותיו, שנבעו לדבריו מהרגשות הומניסטיות טהורות. בל עצמו לא הסתיר מעולם את רתיעתו מפני אלי־ מות.

עתה נמצא בל שוב בהתקפה. ה־ פעם נגד רונאו ונגד מיניסטר הפנים הפדראלי הנס־דיטריך גאנשאר. באח־ רונה נערך בשעת הצייד אחרי כנו־ פית באדר־מיינהוף חיפוש בביתו הכפרי של הסופר שבו הוא מבלה את ימי סוף השבוע — בשולי הרי אייפל, קרוב לקלן. ביקש בל לדעת מה ראתה המשטרה לפקוד את ביתו. הוא סבור שרודפים אותו על שהוא משמיע את אשר עם לבו.

לדברי בל שוב אין הוא יכול לחיות במערב גרמניה, כיון שטי־ ררה בה אווירה שאינה מאפשרת ל־ אינטלקטואלים „לעבוד" — ובמקום שאין הוא יכול לעבוד בו, אומר הוא, אין הוא יכול לחיות. בל, שזכרונות גרמניה הנאצית רודפים אותו, ממהר תמיד לגנות חריגות מצד הרשות המ־ בצעת. יתכן שתגובתו היא מופרזת, יתכן שהשלטונות נוהגים יד תקיפה מדי. אך במערב גרמניה עתה ארץ בה עלול חוסר סובלנות לצמוח בק־ לות, ושבה נוטות דעות במהירות לקיטוב. הדבר גורם לאדם להרהורים.

מבצע הוצאת מסדה

כל אחד זוכה!

מבצע ספרים ללא תקדים • מבצע פרסים ללא תקדים

12 סדרות ספרי-יסוד מפוארים לבחירתך
כל הסידרה נמסרת לך עם החתימה
תנאי תשלום נוחים ביותר
למשלם במזומן — 10% הנחה

פרסים בשווי כולל של 200,000 ל"י
עם כל חתימה — תלושי זכייה
6 הגרלות חדשיות (מיולי 1972)
פרסי הפתעה לכל משתתף במבצע!

פרס ראשון
מכונית אלפא־רומיאו
ALFA-ROMEO 1973
(לא כולל מסים)
ההגרלה הראשונה תיערך
בעוד חודש, ב-30 ביולי 1972

ואלה סדרות הספרים במסגרת המבצע:

1. מלון עברי שלם / ר. אלקלעי (3 כרכים / 87 ל"י)
תשלום ראשון 7 ל"י ו־10 ל"יX8 חדשים / תלוש הגרלה אחד.

2. מלון עברי-אנגלי ואנגלי-עברי שלם / ר. אלקלעי (3 כרכים / 90 ל"י).
תשלום ראשון 10 ל"י ו־10 ל"יX8 חדשים / תלוש הגרלה אחד.

3. שתי הסדרות יחד (6 כרכים / 175 ל"י).
תשלום ראשון 10 ל"י ו־15 ל"יX11 חדשים / 2 תלושי הגרלה.

4. תנ"ך שלם עם פרוש של"ג מעודכן (17 כרכים / 195 ל"י).
תשלום ראשון 15 ל"י ו־15 ל"יX12 חדשים / 2 תלושי הגרלה.

5. האנושות — תולדות התרבות והאמ־נות (8 כרכים / 264 ל"י).
תשלום ראשון 24 ל"י ו־15 ל"יX16 חדשים / 3 תלושי הגרלה.

6. עולם התרבות — אנציקלופדיה מצו־יירת (15 כרכים / 280 ל"י).
תשלום ראשון 25 ל"י ו־15 ל"יX17 חדשים / 3 תלושי הגרלה.

7. אנציקלופדיה לחפירות ארכיאולוגיות בא"י / פרופ' מזר (2 כרכים) • אגדות היהודים / פרופ' גינזבורג (4 כרכים) • צפונות נגב / ד"ר הנגבה (סה"כ 7 כרכים / 160 ל"י).
תשלום ראשון 10 ל"י ו־15 ל"יX10 חדשים / 2 תלושי הגרלה.

8. לקסיקון לועזי-עברי / ר. אלקלעי • לקסיקון גיאוגרפי חדש / פרופ' קרמון (2 כרכים) • אנציקלופדיה מאיר נתיב / אריאל • אנציקלופדיה של הפסיכולוגיה / הויזמן • לקסיקון לסוציולוגיה / פרופ' קינג (סה"כ 6 כרכים / 138 ל"י).
תשלום ראשון 18 ל"י ו־10 ל"יX12 חדשים / 2 תלושי הגרלה.

9. האמנות מראשיתה ועד ימינו / גארדנר • אמנות ישראל / תמוז • תולדות הציור המודרני / ריד (3 כרכים / 90 ל"י).
תשלום ראשון 10 ל"י ו־10 ל"יX8 חדשים / תלוש הגרלה אחד.

10. סדרת חתני פרס נובל / עורך פרופ' לוז ספור בארבעה פרקים / טאגורה • שני מחזות / אוניל • ששה מחזות / ייטס • האור שכהה / קיפלינג • הקץ לנשק / המינגווי • קלרנבו / הסה • ספורים נבחרים / אנדריץ' (7 כרכים / 84 ל"י).
תשלום ראשון 9 ל"י ו־5 ל"יX15 חדשים / תלוש הגרלה אחד.

11. ספרות קלאסית לנוער: מטרזן עד חסמבה / אופק • מרובינזון עד לובנגולו / אופק • משלגיה עד אמיל / אופק • סוף המילים הבודדות / בן־שאול • בני היורה / שמאלי • האביר מהרי סקוטלנד / סקוט • סר ניגל / דויל • גשושי / קופר • השבוי מקווקז / טולסטוי • השעון / מורגנייב • באש ובחרב / סנקביץ (12 כרכים / 85 ל"י). (ניתן להחליף כל ספר מבחר סדרת „מצפן" לנוער).
תשלום ראשון 10 ל"י ו־5 ל"יX15 חדשים / תלוש הגרלה אחד.

12. סדרה לאשה: אנציקלופדיה לבית / באיר ברקין • 1000 מתכונים טבעיים / לוצחק • אמנות הבישול הביתי (5 כרכים) ברקין (סה"כ 7 כרכים / 75 ל"י).
תשלום ראשון 25 ל"י ו־10 ל"יX6 חדשים / תלוש הגרלה אחד.

פרטים ורכישה

במרכז מסדה, רמת־גן, דרך ז'בוטינסקי 21 • בסניף ראשי מסדה ת"א, הרצל 2 • בסניפי מסדה, בחנויות הספרים בארץ ואצל הסוכנים והמפיצים מורשים
• דרוש פרוספקט מפורט במסדה ובחנויות הספרים.

מלא את כל הפרטים, גזור, צרף תשלום מתאים ושלח

לכ' מסדה בע"מ, ת.ד. 3120, רמת־גן, מיקוד 52130

הזמנה

הנני חותם בזה על הסדרה / סדרות הספרים המסומנים במספר/ים . . . . . . / . . . . לפי התנאים והמחירים המפורטים ומצרף בזה תשלום ראשון בסך . . . . ל"י.

הנני מתחייב לשלם את התשלומים החדשיים בסך . . . . ל"י לחודש ל . . . . חדשים.

נא לשלוח לי את הספרים שאני מזמין וכן את תלושי ההגרלה המגיעים לי. בא ראו בהתחייבותי זו שטר התחייבות עם כל הנובע ממנו.

שם פרטים: ________
שם משפחה: ________ מס. ת.ז.: ________
הכתובת הפרטית: עיר/ישוב: ________
רחוב: ________ מס' הבית: ________
מס' המיקוד: ________ מס' טלפון: ________
מקום עבודה: ________ מס' טלפון: ________
תאריך: ________ חתימה: ________

...ופרס הפתעה רב־ערך - לכל משתתף במבצע!

פרסים נוספים:

6 תעודות חסכון ע"ס 1000 ל"י כ"א של בנק לאומי

12 תמונות מקוריות של גדולי האמנים בישראל:

בוגן	כץ	פלדי
גוטמן	מרגלית	רוזנטליס
גלעדי	נהור	שער
ינקו	סימון	תומרקין

מקרר פרידמן 14

מכונת כביסה ווסטינגהאוז

תנור בישול פזגז

סאפארי באפריקה של אל־על

מקלט טלוויזיה פילקו

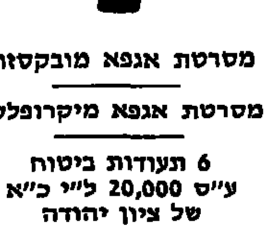

מסרטת אגפא מובקסזום

מסרטת אגפא מיקרופלקס

6 תעודות ביטוח ע"ס 20,000 ל"י כ"א של ציון יהודה

6 טיסות ארקיע לשארם אל שייח

2 כורסאות נדנדה של קארו

עברית בחוצות בוקרשט

בן של משפחה נוצרית שהתגיירה מתכונן להיות רב

מאת שמעון סאמט

בוקרשט

...עות מספר עברו מאז ביקרה ...יה ראש הממשלה גולדה מאיר. ... בבוקרשט בימים אלה ...מרגיש את ה„רושם הישרא־ ...ביקור בבלבלתי זה השאיר אח־ ...הקשר מתהדק והאווירה נוחה התפתחות על בסיס של שוי־ ...ויון להוצלה הדדית.

...ירות, שהיתה עד עתה כמעט ...טיה, נוטה להיות דו־סטרית. ...אל לרומניה עומדים לבוא ה־ ...12,000—15,000 תיירים, כרו־ ...לישראל כנראה יבואו השנה ...תיירים — תיירים בודדים ל־ ...ישראל.

...כך בא לביטוי רצונה של רו־ ...לרשום את ישראל במקומות ה־ ...ים של מפת התיירות שלה. ה־ ...ה ששתי הארצות בוחנות תנאים ...ם במיוחד לתיירים במחיר ה־ ...ה, הירבתה את מספר התיירים ...הכיוונים.

...ידי השהייה ברומניה נבוכים ...מאשר בישראל. ...ישראל יש כיום כמה מאות אלפי ...ם שמוצאם מרומניה ואילו ב־ ...ה יש עדיין למעלה מ־90,000 ...משלובם המכריע יש „מיהדי ...אל רבים שואפים לעלות ל־ ...ל. לעת עתה מתיירים.

...צות בוקרשט שומעים עברית ...ים ישראלים, תיירים ואנשי־ ...ב. בטמאמאיה — מקום הנופש ה־ ...שפל שפת הים השחור — מש־ ...ת הישראלים. במקומות הנופש ...נים ההררים בעלי הנוף הבק־

בתי המלון מפנים אותך שלטים בול־ טים אל משרדי אל על ו„טארום".

בבמסעדה היהודית הכשרה אותה מקיימת הפדרציה היהודית בבוקרשט שבראשה עומד הרב הראשי ד"ר משה דוד רוזן, פגשתי בעת ארוחת

לוי בויקולסקו

הצהרים (בגרוצה אבל טעימה ובמחיר זול למדי) זוג צעיר, הוא רומני והיא יהודיה שנישאו (הוא ביקש מאד לה־ שיג ספר לימוד עברי של אלף מלים לקראת העליה).

ראיתי בליל שבת בבית הכנסת המרכזי „כוראל טמפל" נער נאה ותול־ בי, בן 13, שערך תפילת קידוש ב־ עברית צחה ובהתלהבות כשציבור כל המתפללים כופנים אליו בהערצה. סופר לי כי זהו אחד הבנים של מש־ פחת בויקולסקו בת חמש נפשות אשר התגיירה, מקיימת מצוות הדת עומדים לערוך ברוב־הוד. אביו (ש־ שמו הרומני היה סלרה וכעת יצחק) סיפר לי כי הגיש בקשה לעלות עם משפחתו לישראל „וקיבלתי סירוב למרות שאני כעת יהודי בכל נימי נפשי". המשפחה גרה בבוקרשט והיא מצפה ל„נס העליה".

שאלתי את שגריר ישראל ברו־ מניה מר רפי בן שלום איש מפ"ם חבר קיבוץ „העוגן" מה דעתו על פרשה זו. השיב: זהו ענין רומני פני־ מי למרות הרקע היהודי ולא עלי ל־ התערב בכך. אך אם תקבל המש־ פחה את רשיון היציאה אתן לה ב־ רצון את אשרת העולים וודאי יסייעו להגיע לישראל.

יהודים אתם דיברתי בבוקרשט נו־ הגים אמון בשלטון צ'אושסקו־מאורר והם אוהדים נאמנים אלא שהיו מ־ הם אשר אמרו לי כי שואפים הם להגיע אל ישראל.

רבבות מבין 90 אלף יהודי רו־ מניה מקיימים חיים יהודים במס־ גרת הפדרציה היהודית־הרומנית ב־ 70 הקהילות הפזורות על פני כל ה־ מדינה, מהן גדולות ומהן זעירות כ־ שבאחדות, המרוחקות יש יהודים יחידים.

ב־20 קהילות לערך אין כמעט מנין לתפילה. לעומתן יש כאלו שהחיים היהודיים בהם מורגשים. יש רבנים קונסרבטיביים ויש גם אורתודוכסים. לקהילות ולפדרציה יש תקציבים כ־ 60 מיליון ליי (המחיר הרשמי של הדולר הוא 16 ליי) שבחלקם הם מתבססים על הכנסות מהנכסים הי־ שרותים היהודיים והדתיים, הסוציא־ ליים והחברתיים שבמסגרת הפדרציה ותוך עזרה מסוימת מהממשלה. בחלקם הם נעזרים על ידי ה„ג'וינט" האמ־ ריקאי בכ־1,800,000 דולר לשנה.

סיירתי בכמה שרותים ובמוסדות סוציאליים ומוסדות דת, סעד, תר־ בות, חינוך. בבוקרשט סעדתי במס־ עדה היהודית הכשרה בה סעדו כמה מאות יהודים שבחלקם משלמים מחיר מינימאלי בעד הארוחה ובחלקם מ־ קבלים (בסתר הביתה) תלושי־אוכל חינם הזהים לתלושי האוכל שקונים בכניסה למסעדה. תשע מסעדות כ־ אלה קיימות ברומניה. זהו מפעל מתן בסתר לכל נצרך המקיף כ־11,000 נפש לחודש. יש שולחים את מצ־ רכי המזון לדירת המבקשים. עזרה בסתר כוללת גם צרכי לבוש וסעד רפואי. לישראלים הזכות לסעוד ב־ מסעדות עממיות אלו.

הרב הראשי ד"ר רוזן התעכב בשיחה אתי במיוחד על הסיוע לנצ־ רכים וקשישים. קיימים מושבי זק־ נים, שלושה בבוקרשט, אחד בדורוהוי ושניים האחרים עומדים להיפתח ב־ אראד ובטמשוארה. ברומניה יש 130 בתי־כנסת, מהם 19 בבוקרשט. יותר ויותר מזקינה היהדות הרומנית כי הצעירים הולכים לעלות לישראל. לחלק ניכר מיהודי רומניה אין עוד זיקה ליהדות המסורתית או לקהילה היהודית. יש בטאון יהודי בעברית יידיש ורומנית בו ידיעות על פעו־ לות הפדרציה ועל בעיות יהודיות כלליות כולל מקצת אינפורמציה „בל־ תי פוליטית ובלתי מפלגתית" על ישראל. לתיאטרון היהודי השראה רוחנית.

הרב רוזן לא רק רבה הראשי של העדה וראש הפדראציה ה־ ארצית אלא גם חבר הפרלמנט הרומני וכן חבר הנהגת הקונגרס היהודי העולמי. זה מאפשר לו מגע עם מוסדות המדינה והיהדות העול־ מית להשגת עזרה ליהודי רומניה. זי־ קתו לישראל חזקה והשפעתו רבה.

יש הטוענים כלפיו כי הוא נוטה חסד־יתר לשלטון הרומני וכי השל־ טון נעזר בו לא כעם לרכישת אה־ דתו של העולם היהודי. ד"ר רוזן אמר לי שהוא עושה „כל מה שהוא יכול לעשות בתנאים הקיימים".

עם ההתפתחות היחסים בין שתי המדינות רבה ומסועפת פעולתו של שגריר ישראל רפי בן שלום.

במרכז בוקרשט מקים אל־על מש־ רד די גדול בצידם של שאר משרדי קוי האויר הבין־לאומיים. ללהקת בת־שבע אישור הופעות ברומניה — בסתיו. החל לאחרונה בתרגום יצי־ רות ישראליות בשירה ופרוזה. רו־ מניה מקבלת כיום את האורח הישי־ ראלי באהדה ונותנת לו תנאים נו־ חים. הבסיס ליחס זה הוא: „כדאיות הדדית".

IEHUDA AMIH

Lui Dumnezeu îi e mil de copiii mici

Lui Dumnezeu îi e milă de cop
mici de la grădinit
Mai puţin de cei care merg la şcoa
Şi nici un pic de oamenii mari.
Îi lasă în seama lor.
Uneori trebuie să se tîrască
În nisip arzător,
ca să-ajungă la post
sîngerînd.
Poate că Dumnezeu împarte harul
celor care ştiu să-l iubească.
Ocroteste ca un arbor
cu umbra-i
pe cei care dorm pe-o bancă.
Poate că şi noi le-am da odata
cea din urmă para milostivă
primită din mîinile mamei,
pentru ca fericirea lor să ne
ocroteas
azi si în zilele ce vor veni

In româneşte de
VERONICA PORUMBAC

שיר של יהודה עמיחי שתורגם לרומנית

...האויר הצח ו„כנון: סינאיה, ... יכולים היו אלים לבשים צרופים". ...להתרגם לעברית, ...כותבים בבוקרשט...

היהדות וביהדותה לעלות לישראל מבאת ... הרב הרומני ה־ ... ואליו וכעת ... בחובבים ברוח יהודית מסורתית. „אני לומד כעת עברית, תנ"ך וכל המקור ביהדות ... להיות רב בישראל — אמר לי הנער ...

هكذا من الأصل

פרויקט ילין

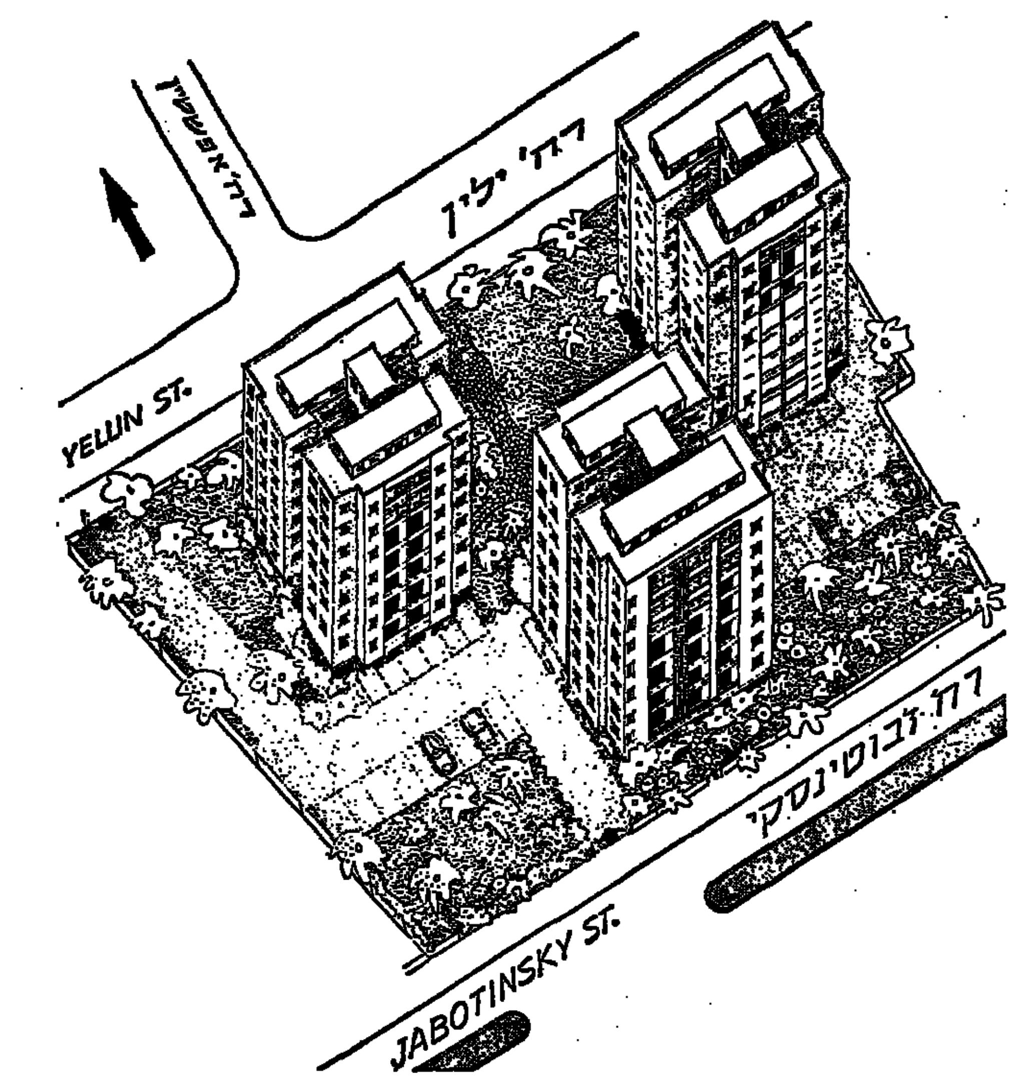

בצפון תל־אביב, בין הרחובות ז׳בוטינסקי־ילין, ברובע מגורים אקסקלוסיבי, מוקמים 3 בניינים בני 7 קומות מעל העמודים ודירות גג (פנטהאוז), בעלי צביון ותכנון ארכיטכטוני מודרני.

למכירה דירות מרווחות בגדלים שונים, החל מ־2½ ועד 6 חדרים.

תל־רונן קבלנים ובונים בע״מ — **שמואל בראון** חברה להשקעות ומימון בע״מ

המשרד: תל־אביב, ז׳בוטינסקי 132 פינת ה׳ אייר 36, טל. 259193, 441253

פרסום ב.ב.ס

מותו של אנטי מחבל

„פלשתינאים רבים מסכימים איתי, אך הם שותקים מפחד אנשי המקלעים"

מאת ג׳ים הוגלנד
מיוחד ל„הארץ״
מ„ניו־יורק טיימס״

ביירות

השבועיים האחרונים היו שבועיים של מבחן־יסורים לפעיז בוסתאני. הוא דחף בתקיפות לידי עתונאי אמריקאי שאותו פגש שבוע קודם לכן מכתב אחד, ואמר: „הפלשתינאים כולם מסכימים עמי, אך הם מפחדים לומר זאת, בגלל אנשי המקלעים. אינני יכולים לחיות בצורה זו. אנא, עזור לנו להגיד לעולם שיש פלשתינאים המגנים את מה שקרה בנמל התעופה לוד."

בוסתאני, פלשתינאי המשמש פקיד בכיר בחברה מסחרית, הביע כבר קודם לכן הסתייגות פומבית מן הטבח בלוד. כתוצאה מכך נתקבל אצלו פתק איום, והוא התחיל לשאת עמו אקדח במכונית שלו.

ב־19 ביוני, מת בוסתאני. ידידים אמרו לאחר מכן כי יתכן שהמתח הנפשי בעקבות הלילה הסרגי בלוד סייע לגרום להתקפי הלב ששם קץ לחייו, בגיל 48.

הטבח בלוד הוליד תקופת יסורים לא רק בשביל בוסתאני אלא גם בשביל רבים, בשכבות המבוססות יותר של הציבור הפלשתינאי. בשיחות פרטיות בימים אלה הביעו רבים מביניהם רגשות זוועה, והיו שותפים לרתיעה הנלהבת שדחה בוסתאני טקטיקות טרוריסטיות כאלה. יתכן שהטבח בלוד גרם לפילוג רציני חדש בדעת הקהל הפלשתינאית, בין סיעה של מתונים לסיעה של רדיקאלים. קל למצוא רדיקאלים מפני מעשה לוד. אך קל גם למצוא פלשתינאים המתבאים במבצע. יש סימנים לקיטוב גובר בקרב הארגונים הפוליטיים, החשובים של הפלשתינאים. קודם לכן הם גינו את החזית העממית לשחרור פלשתין בשל מעשיה, אך לגבי הטבח בלוד הם שמרו על שתיקה גמורה.

אם צודקים ידידי פעיז בוסתאני, הרי היסורים שהוא התנגח בהם בשבועות האחרונים נוכח התפתחויות אלה, היו אולי השתקפות בזעיר־אנפין של יסורי הפלשתינאים המתונים, שבוסתאני שייך את עצמו בתוקף אליהם. הוא נתחנך כמהנדס אזרחי באוניברסיטה האמריקאית של ביירות, וכן בלונדון, שימש מנהל כללי של חברת נפט, ר נבחר לאחרונה לנשיא האגף הבינלאומי של התאחדות קבלני צינורות הנפט.

בשיחה שהתקיימה לא מכבר אמר בוסתאני שתמיד הסכים עם מה שראה כמטרות הכלליות של תנועת המחתרת הפלשתינאית. הוא תמך בהקמתה של מדינה לא־חילונית שהפלשתינאים יוכלו לשוב אליה, בכוח הנשק אם יהיה צורך בכך. ידידים סיפרו שהוא גם תרם בקביעות לאירגון הפתח, הגדול ביותר בין הארגונים הפלשתינאים, והמתון מוגדר מבחינה אידיאולוגית.

„אך מה הקשר בין כל אלה לבין רצח של תיירים וסרי־מגן" שאל בהרקפות. „דבר זה החזיר את השגת שאיפותינו במידה עצומה לאחור. מי יאזין עתה לפלשתינאים?"

זמן קצר אחרי המעשה בלוד, נשא בוסתאני נאום בקונגרס הנפט הערבי באלג׳יר, הזכיר בקצרה את הטקטיקה הטרוריסטית, באומרו שעל הפלשתינאים „לבנות צינורות נפט ולא לפוצץ אותם." מאוחר יותר הוא קיבל פתק אלמוני שהתריע אותו על שהוא משרת „אינטרסים אמפריאליסטיים."

דבר זה לא מנע ממנו מלהתקשר עם שלושה עתונים זרים, תוך נסיון להשיג את פרסומו של מכתב שנועד לאדם אשר סבורים כי הוא מסתתר בחוץ לארץ: ד״ר ואדיע חדד, האיש השני במעלה בחזית העממית לשחרור פלשתין, אשר אומרים כי תיכנן את המבצע בלוד. בוסתאני, יליד חיפה, ביקר שם יחד עם חדד בבית הספר, ופנה אליו במכתבו בהתרגשות „לדחות את הטרוריזם".

מכתבו של בוסתאני הזכיר את הריגתם של 100 ערבים בחיפה על־ידי „פצצה טרוריסטית ציונית", כי שהוא וחדד היו חברים בבית־הספר. כיתתם היתה עדה למה שהתרחש אחר כך. הילדים נצטוו לצאת „אל התוף כדי להתחיל לידות אבנים לתוך הים וכן להטיח קללות ועל־בונות, עד שפירקנו מעלינו את כל נקמנותנו. ואחר לא ידה אבנים. הוא שמר על השתיקה והתענה בסתר."

בוסתאני, שאמר כי חדד הוא אדם בעל אינטליגנציה גבוהה, הוסיף כי „הוא נתון עתה בצרה, ומכניס לצרה את כל הציבור הפלשתינאי שלנו, כיון שדווה את ידידי־האבנים שלו למאמר מדי." הוא תיאר את חדד כ„אדם מעונה המתנקם מאור מדי באמצעות ממלא מקום, ובמקלעים של אנשים אחרים."

במכתב באמר עוד כי טרוריסטים יהודים שהשתייכו לאצ״ל וללח״י ביצעו מעשי זוועה נגד ערבים, ריצאו ותפסים. חדד חייב היה „להיות אדם גדול יותר מן הרובי על־ידי גינוי הטרוריסטים ו„הסרת כתם זה מן השאיפה הפלשתינאית הצודקת".

הוקר פלשתינאי כאן אמר ביום מותו של בוסתאני כי „בקרב הפלשתינאים שאני מכיר היתה מעט מאוד שמחה על מה שהתרחש בלוד. האנשים דיברו על כך מעט מאוד, ובצער. אך רק מעטים מרגישים את עצמם בטוחים במידה מספקת מבחינה פיסית או פסיכולוגית כדי להשמיע את קולם."

דוברים של אירגון השחרור הפלשתינאי, הוא ארגון־הגג של הקבוצות הפלשתינאיות, נמנעו מלמתוח ביקורת על החזית העממית לשיחרור פלשתין — בניגוד לצורה בה נהגו בעבר. בפאריס הצדיק בימים אלה כמאל אדואן, מן הוועד הפועל של הארגון את ההתקפה, באומרו שלה, היא חלק משדה הקרב.

„המבצע בלוד יאיץ את תנועת השמאל בקרב תנועת המחתרת הפלשתינאית," טען בימים אלה חסן כאנאפאני. כאנאפאני, חבר בחזית העממית לשיחרור פלשתין, הדגיש שהוא מדבר אל עתונאי כמומחה לענינים פלשתינאים, ולא בשם ארגונו. הוא אמר: „אנו נמצאים במצב דיפנסיבי מאוד, בין שתי אלטרנטיבות צרות:

* לערוך את המבצעים המגבלים שיש בכוח הארגון לבצע.
* או „לזחול לתוך הקבר שהאויב כרה בשבילנו, ולהפסיק להתקיים. עלינו לחבל בהמשכו בדרכי שלום של המצב דא־פקטו שבו רוצים הישראלים", וכן „לזעזע את חוט־השידרה של הציונות, שהוא תחושת הבטחון."

בטענו שתקריות כמו תקרית לוד יוכלו לשנות את דעת־הקהל על־ידי, זעזוע ויפיצו בעולם את השאיפה הפלשתינאית, הוסיף כאנאפאני: „הנקודות השליליות של מבצע לוד היו בשבילנו פחותות מן החיוביות. היה זה מבצע חיובי."

יגאל אלון בראיון ל„הארץ״:

אין פגם בדברי רבין * גיורא נוימן צריך לקבל הצעת צה״ל

(סוף מעמוד 13)

„הארץ״: גברת מאיר אמרה שהיא לא תמשיך לשאת בעול של ראשות הממשלה אם לא תישמר המשמעת הקואליציונית. מי לדעתך, במקרה זה, המועמדים לראשות הממשלה?

אלון: מסיבות ברורות אינני מטה להיכנס לבירור הזה.

„הארץ״: ידידך השר גלילי הזכיר במפורש את שמך. בראיון ל„הארץ״. אולי התיחס לכך?

אלון: אני מעריך מאד את כושר שיפוטו של השר גלילי.

„הארץ״: אם לא תיבחר בקדנציה הבאה כראש ממשלה — התרצה להמשיך בתפקיד כשר החינוך?

אלון: מתוך הערכת המצב שאני מרשה לעצמי לעשות, אני סבור, כי למרות רצונה של הגב׳ מאיר היא תיאות לעמוד בראש רשימת המערך בבחירות הקרובות ולהרכיב את הממשלה הבאה, כדי לעמוד בראשה תקופה ארוכה. לכן, בנושא בה לשאלה שאני נשאל היום אם הייתי רוצה להמשיך בתפקידי כשר חינוך והרבות עוד קדנציה אחת אומר, כי אם אכהן בממשלה הבאה אשמח לכהן בתפקיד זה, שאני מוצא בו ענין רב. התחלתי בפעולות שונות שהייתי רוצה ללוותן עד לסיומן.

„הארץ״: המפלה אתה אפשרות של בחירות מוקדמות?

אלון: לא שמעתי מפי מישהו מחברי למערך שיש להקדים את הבחירות, אך עלול להיווצר מצב פרלמנטרי בלתי־אפשרי עד כדי כך שנאלץ לצאת לבחירות מוקדמות.

„הארץ״: האם תעמוד גב׳ מאיר בראש ממשלה חדשה אם יפרוץ המשבר?

אלון: אם אני סבור שהיא עתידה להרכיב את הממשלה גם אם הבחירות ייערכו בעיתן — קל וחומר שאני סבור כך אם הן תוקדמנה. בכל זאת אני מוכרח לומר שבודעתה לכפים, שאם תצטרף מפ״ם בהצבעה לליברלים העצמאיים גברת מאיר תתפטר — יתכן שיש גם רמז שהיא תסרב להרכיב את הממשל הבא, וכזה יש איום רציני מאד כלפי מפ״ם, אשר מאד מעריכה את הגב׳ מאיר, אם כי אינני יודע אם יעמוד למפ״ם הרוח והכוח לעמוד בהתחייבויותיה הקואליציוניות.

יגאל אלון

„הארץ״: האם יש להבין מדבריך על הרצון לקיים ארבע שנות כהונה של הכנסת, כי לדעתך צריך לנסות לשכנע את הגב׳ מאיר לא לראות בנושא זה סיבה למשבר קואליציוני?

אלון: מאוחר מדי.

נישואין אזרחיים

„הארץ״: האם אתה תומך בנישואין אזרחיים?

אלון: בוועידת מפלגת העבודה הצבעתי הצעה עקרונית הדומה לזו הצעת חבר הכנסת האוזר. אפעל לקבלת ההחלטה ברוח זו במרכז מפלגתי, אולם לא אתן את ידי להפרת הסכם קואליציוני, שכל השותפים חתמו עליו והוא כולל התחייבות לא לשנות את חוק הנישואים והגירושים. לא היתה לנו ברירה בעת הקמת הקואליציה. בסך הכל יש להמתין שנה וחצי עד לבחירות, אם תיערכנה בזמנן. אין להוציא מכלל אפשרות, כי אם הרבנות אשר תיבחר בקרוב לא תחפש פתרון מכובד לבעיית האסורים בחיתון על־פי הפירוש הנוכחי, לא יהיה מנוס בפני מרכיבי הממשלה הבאה מלחפש פתרון חוקתי.

„הארץ״: האם לא עבירתם את גבול האכזבה מהמימסד הרבני לאור מה שקרה בממשלה, כשהובטח לכם כי הרב אונטרמן לא יהיה עוד מועמד, אך לאחר הסרת הגבלת הגיל הוא שב מחשל כמועמד?

אלון: היה לנו יסוד איתן להניח שהרב אונטרמן לא יציג את מועמדותו בבחירות הקרובות לרבנות הראשית. אולם אינני יכולים לבוא בטענות למפד״ל, כי גם להם היה רושם ברור שזוהי כוונת כבוד הרב. כרגע יש למצוא את הליכי הבחירות ואני מקווה שבראש הרבנות יעמדו רבנים נאורים, שבלי לבגוד באמונתם ובלי לסטות מההלכה, ימצאו את הפתרון היהודי והאנושי לאנשים הרוצים להקים משפחה ובית.

„הארץ״: מה דעתך על „כלכלת המלחמה״ של בן־אהרון?

אלון: את דעתי אומר תחילה בפורום מפלגתי בנוכחותו של בן־אהרון. עלינו למצוא את השילוב בין הריסון התקציבי־כלכלי המתחייב ממצב המלחמה ובין קידום מדיניות הצמיחה הכלכלית.

„הארץ״: אפשר להבין שאתה גם בעד ספיר וגם בעד בן־אהרון.

אלון: אינני נותן לזה פירוש אישי, יש עמדות המקבלות על ספיר ועלי, ועל בן־אהרון ועלי... אני מצפה כי לאחר הסערה תחול הידברות בין בן־אהרון לספיר.

מר אלון דוחה טענות שאנשי אחדות העבודה משתלטים על תפקידים מרכזיים, ובתשובה לשאלה אם הוא רואה אפשרות לצרף את השגריר י. רבין לממשלה הנוכחית אמר, כי אין למפלגת העבודה מקום פנוי בממשלה הנוכחית פרט לשר המשטרה. לוא היה מקום פנוי לתפקיד אחר בממשלה, היה רבין ראוי בו — מאמין מר אלון.

„הארץ״: היש לך ביקורת על עבודת רבין בניכוח בין המפלגות באמריקה?

אלון: אינני יכול להשתחרר מהרושם שתעשיית הביקורת על רבין מקורה בארץ ולא בארצות הברית, וכי כמה אישים במפלגה הדמוקרטית שיש להם ענין במערכת הבחירות שם — נאחזו בידיעות מהארץ. לא מצאתי פגם בדברי רבין.

הנוער והשרות בצה״ל

„הארץ״: מה דעתך על ההצעה לדון בקיצור השרות הצבאי הסדיר?

אלון: הדבר צריך בדיקה. אם גודל השנתון מאפשר סיפוק צרכי כוח האדם לכל החילות והשירותים, הייתי מצדד בקיצור, אך לא הייתי גוזר זאת על הרגיעה הנוכחית. אי־אפשר לבנות מדיניות בטחונית על רגיעות קצרות. הייתי בודק זאת מבחינת צרכי מערכת הבטחון.

„הארץ״: אם מדברים על שירות — מה עמדתך בענין גיוס גיורא נוימן?

אלון: הוא צריך לקבל את הצעת צה״ל. אינני גורס פטור משרות לאומי אפילו של פציפיסטים כנים, שאפשר להטיל עליהם תפקידים מדיניים, קל וחומר שאינני מסכים לסרבן המנוסה זאת מטעמים פוליטיים.

„הארץ״: כשר־חינוך יש לך הדים מה אומר על פרשה זו הנוער?

אלון: לא הגיעו אלי הדים משמעותיים, פה ושם ישנם אולי בודדים שמצדיקים את נוימן, אבל הרוב בכללו מסתייג מדרכו. בהקשר לכך אני רוצה לומר שיזמתי מעקב אחרי בוגרי השמיניות אשתקד, שהביעו הרהורים על מדיניות הממשלה. שמחתי להיווכח, כי רובם משרתים ביחידות קרביות וחלק ניכר מהם ביחידות המובחרות.

ביטול הסקר

„הארץ״: מדוע החלט לבטל את הסקר לפני שהוקמה מערכת יעוץ והכוון כתחליף לו?

אלון: את הסקר צריך היה לבטל בכל מקרה, ומביטול הסקר ועד שמערכת החינוך תצטרך לכוון את תלמידיה יש שהות מספקת להקים את מערכת הייעוץ וההכוון. בחרתי להעמיד את מערכת החינוך בפני עובדה מוגמרת.

„הארץ״: מה יהיה גורל המחזור הבא?

אלון: במידה מסויימת יהיה טוב יותר מגורל המחזור שקדם לו, כי לא יצטרך לעבור יסורי הסקר. נושא שכר הלימוד והמחזור בלאו הכי איבד משמעותו, כי מהשנה הבאה נסיים החלת חוק לימוד חובה על כל תלמידי כיתות ט׳. אינני חושש מאנדרלמוסיה במעבר מהיסודיים לעל־יסודיים. אלה שייכנסו לבית־הספר המקיף, שאני מחסידיו, יכוונו ממילא לפי נסיונותיהם ויכולתם. השאר יכוונו לפי חוות הדעת של המחנכים, המורים והמדריכים.

תקציב אוניברסיטאות

„הארץ״: האם עיכוב תקציבי האוניברסיטאות היה השנה בלתי נמנע? מה נעשה לקראת השנה הבאה? האם מה שאירע באוניברסיטת תל־אביב אינו פתח לאיומים דומים בסגירת מוסדות?

אלון: אני מקווה, כי תקציב שנת תשל״ד תהיה בידי ועדת־ההקצבות העומדת לקום ולא רק בידי שר החינוך. האוניברסיטאות מעולם לא היו מרוצות מתקציביהן, אף לא אני. כשפרץ המשבר באוניברסיטת תל־אביב הודעתי שהבעיה אינה רק שלה, אלא של כל המוסדות. לא היתה כאן כניעה לתל־אביב ואין לי ספק שאוניברסיטה זו היתה מקבלת את אותו הסכום שקיבלה גם בלי לאיים בסגירה.

„הארץ״: כיצד משתלבת הדאגה בצרכים התקציביים הגוברים של האוניברסיטאות עם הצהרותיך הקודמות בדבר מדיניות המשרד להפנות תקציבים מהחינוך הגבוה לחינוך התת־אוניברסיטאי?

אלון: אין למשרד מדיניות כזאת. שתי המסיבות תלויות זו בזו ונשתדל לתת לכל אחת מהן את התקציבים הדרושים לה. אשר להסכון הצפוי מהנהגת שכר לימוד ריאלי באוניברסיטות, הצדתי השופט בר־גיב רתוקה מלהגיש המלצותיה ואני גזרתי על עצמי לא לחוות דעתי עד לסיום עבודתה.

„הארץ״: מה דעתך על מגמות ההתרחבות של המוסדות הגבוהים?

אלון: הקפאתי כל התרחבות. הצעתי לממשלה שעד סוף תשל״ב לא ייפתח כל בית־ספר חדש או פקולטה חדשה באוניברסיטות. כך נבדוק את ההצעות להתרחבות.

„הארץ״: מה דעתך על השמועות בדבר גניבת בחינות הבגרות?

אלון: שאלת גניבת הבחינות אקטואלית מדי שנה מזה 50 שנה. לפי שמועות מצליחים תלמידים לגנוב שאלונים של בחינות־מבחן המתחברים בבית הספר. לא כן לגבי בחינות בגרות שנשלחות מהמרכז. התופעה מצערת אותי מבחינה מוסרית.

„הארץ״: האם תמנה סגן שר במקום אהרון ידלין?

אלון: לא, אינני נוטה לכך, למרות שאני זקוק לסגן. אנו נמצאים בקירבה כזאת לסיום הקדנציה ובתנופה כזאת של ביצוע כמה יוזמות, שהושגני כי יקשה על סגן חדש להשתלב במערכת המורכבת הזאת. עם זאת אצטרך להכניס כמה שינויים בדרג הגבוה של המשרד. הייתי רוצה ליצור מיבנה שיאפשר למנכ״ל להתפנות לכמה מהתפקידים שמילא ידלין.

משרד התחבורה
אגף הספנות והנמלים

הודעה לבעלי כלי שייט קטנים

1. לנוחיות בעלי כלי שייט קטנים: לקראת מועד הבדיקה הכללית התקופתית של כלי השייט, תישלח לבעלי כלי השייט הודעת תשלום מטעם אגף הספנות והנמלים של משרד התחבורה, הכוללת פירוט האגרות ושיעורן שעליהם לשלם בעד ביצוע בדיקת כלי השייט ומתן רשיון השייט.
2. התשלום יבוצע לחשבון המשרד בבנק הדואר באמצעות שובר התשלום אשר יצורף להודעה האמורה.
3. כלי שייט לא ייבדק אלא לאחר הצגת שובר התשלום, חתום ע״י בנק הדואר, בפני בודק כלי השייט.
4. בעל כלי שייט שלא קבל הודעה כאמור 15 יום לפני מועד פקיעת תוקף רשיון השייט, מתבקש לפנות מיד למחלקה לשירותים מכניים של אגף, טל. 04־539261, ת.ד. 1998 חיפה, דרך העצמאות 102.

י. אורון
סגן מנהל האגף לענינים טכניים

בחיפה!
אשה צעירה
השולטת בשפות אנגלית, גרמנית ועברית
רוצה להכנס לעסק מבוסס כשותפה פעילה לחצי יום עבודה

אפשרות בתעשיות מכשירי כתיבה, בית מרקחת, חנות ספרים, חנות מתנות, פרפומריה וכדומה.

בהצעות רציניות בלבד לפנות לת.ד. 1334 ת״א למספר ד/01259.

הודעה
הננו מודיעים בזאת כי נגנב תיק שהכיל מסמכים, שטרות וניירות ערך.

כל המוצא מתבקש להחזירם לנו או למשטרה.

בזאת מודיעים, כי השטרות המפורטים מטה הינם מבוטלים! כל המקבל או המציג שטרות אלה עושה זאת על אחריותו ושם את כספו על קרן הצבי. כל אשר שטרות אלה יגיעו לידיו מתבקש להודיענו על כך.

1. שטר מוזל בפנן בע״מ — לפקודת גולדשטיין גרוסמן ושות׳ בע״מ, 1,200 ל״י ז.פ. 27.8.72
1. שטר ויינטלבך בע״מ לפקודת גולדשטיין גרוסמן ושות׳ בע״מ 2,000 ל״י ז.פ. 30.8.72
1. שטר חב׳ א. עמית בע״מ — שפקרו־אריא 2,500 ל״י ז.פ. 20.9.72
1. שטר חב׳ א. עמית בע״מ — שפקרו־אריא 2,500 ל״י ז.פ. 20.9.72
1. שטר חב׳ א. עמית בע״מ — קורצינר יוסף 5,000 ל״י ז.פ. 25.9.72

גולדשטיין גרוסמן ושות׳ בע״מ
חמרי בנין, אינסטלציה הרסקים
חיפה, רח׳ הרצל 75
חיפה, רח׳ קבוץ גלויות 108

הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון־לציון

אל: ה״ה נחמה וינשטיין, שושנה מדורסקי, מנחם מרקוביץ, חנה מרקוביץ, אלדד פיס, אליצור פיס

הנידון: תפיסת חזקה לדרך ו/או מגרש צבורי גוש 3942 חלקה 31

בזה הננו להודיעך שהועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון־לציון החליטה בהתאם לסעיף 190 של חוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965 בישיבתה מס׳ מ/9 מיום 29.10.67 לתפוס חזקה תוך 30 יום מתאריך מכתב זה בחלקתך הנ״ל, בשטח המיועד לדרך ומגרש צבורי בהתאם לתכנית מפורטת מס׳ רצ/114/2א׳ אשר אושרה בילקוט פרסומים מס׳ 1375 מיום 6.7.67 וזאת לצורך סלילת כביש ובנית בית־ספר.

השטח אשר הועדה המקומית לתכנון ולבניה עומדת לתפוס בו חזקה, הוא: —

לדרך:	— 0.625 ד.מ.
מגרש צבורי:	— 2.172 ד.מ.
סה״כ	2.797 ד.מ.

ח. גיבשטיין
יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון־לציון
27.6.72

המועצה המקומית רמות־השבים
מכרז מס׳ 2/72
לסלילת כביש מחבר הוד־השרון — הרצליה

מוזמנות בזה הצעות קבלנים לסלילת כביש מחבר הוד־השרון—הרצליה, גושים: 6453, 6560 ברמות־השבים.

את החומר למכרז אפשר לקבל החל מה־2 ליולי 1972 במשרד המהנדסים: „סלע את זיסמן בע״מ", רח׳ סוטין 22 תל־אביב, תמורת תשלום של —.50 ל״י, שלא יוחזרו.

את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות, ולשים בהיבת ההצעות של המועצה המקומית לא יאוחר מיום 21.7.72 שעה: 12.00 בצרוף ערבות בנקאית בשיעור של 10%.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא.

ע. קלימן
ראש המועצה

„דן" אגודה שיתופית לתחבורה ציבורית בע״מ

החל מיום ראשון 2.7.72 יפעיל קואופרטיב „דן" את שרותי הקייץ המיוחדים שלו להופי הרחצה תל־ברוך, הופי הילטון ושרתון ת״א והריביירה בבת־ים.

מבני־ברק להוף הרחצה תל־ברוך: 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 14.00, 14.30, 15.00, 15.30.	מהוף הרחצה תל־ברוך לבני־ברק: 10.00—12.00 לפי הצורך. 16.30—18.00 לפי הצורך.
בימי שישי בשעות הבוקר	בכל ימי השבוע האחרים:
מב״ב: 12.10, 12.30, 12.45, 13.00, 13.15, 13.30, 13.50, 14.10, 14.30, 14.45, 15.00, 15.20	מהוף הרחצה: 15.30—17.00 לפי הצורך.
מבני־ברק להוף הרחצה שרתון הילטון: 7.00, 7.10, 7.20, 7.25, 7.30, 7.40, 7.50, 8.00, 8.10, 8.20, 8.30, 8.40, 8.50, 9.00, 9.15, 13.40, 13.50, 14.00, 14.10, 14.20, 14.30, 14.40, 14.50, 15.00, 15.15, 15.30	מהוף הרחצה שרתון לבני־ברק: 10.00—12.15 לפי הצורך. — משעה 16.00—18.00 לפי הצורך.
בימי שישי בשעות הבוקר	בכל ימי השבוע האחרים:
מב״ב: 12.20, 12.40, 13.00, 13.20, 13.40, 14.00, 14.20, 14.40, 15.10	מהוף הרחצה שרתון לב״ב: 15.30—17.00 לפי הצורך.
מרמת־אביב להוף הרחצה תל־ברוך: 8.15, 8.30, 8.45, 15.00	מהוף הרחצה תל־ברוך לרמת־אביב: 10.45, 11.00, 11.30, 18.00.
בימי שישי בשעות הבוקר	בכל ימי השבוע האחרים:
מרמת־אביב: 14.00	מהוף הרחצה תל־ברוך לרמת־אביב 17.00.
מהדר יוסף להוף הרחצה תל־ברוך: 8.00, 9.10, 15.15	מהוף הרחצה תל־ברוך להדר יוסף: 10.30, 11.00, 11.30, 18.00.
בימי שישי בשעות הבוקר	בכל ימי השבוע האחרים:
מהדר יוסף 14.15	מהוף הרחצה תל־ברוך להדר יוסף 17.00.
מרמת החייל להוף הרחצה תל־ברוך: 7.45, 8.45	מהוף הרחצה תל־ברוך לרמת החייל: 10.30, 11.00, 11.30.
מנווה שרת צהלה לתל־ברוך: 8.00, 8.25, 9.00, 15.15	מהוף הרחצה תל־ברוך לנווה שרת צהלה: 11.00, 12.00, 18.00.
בימי שישי מנווה שרת 14.15	מהוף הרחצה: 17.00.
משכון ג׳ וה׳ לתל־ברוך: 8.15, 8.20	מהוף הרחצה לשכון ג׳ וה׳: 11.30.
מגבעת שמואל לתל־ברוך: 8.15	מהוף הרחצה לגבעת שמואל: 11.00.
מקרית בורוכוב לתל־ברוך: 8.15, 8.30	מהוף הרחצה לקרית בורוכוב: 11.00, 12.00.
מרמת שקמה להוף הרחצה תל־ברוך: 8.20	מהוף הרחצה לרמת שקמה ונווה יהושע: 11.30.
מנווה יהושע להוף הרחצה תל־ברוך: 8.25	
מרמת עמידר להוף הרחצה תל־ברוך: 8.00, 8.15	מהוף הרחצה לרמת עמידר: 11.00, 11.30.
משכ׳ תה״ל ושכ׳ קרית להל־ברוך: 8.10	מהוף הרחצה לשכ׳ תה״ל ושכ׳ קרית: 11.00
מרמת קרית אונו להוף תל־ברוך: 8.10, 8.20	מהוף הרחצה לרמת קרית אונו: 11.30, 12.00.
מפתח־תקוה להוף הרחצה תל־ברוך: 7.30, 8.00, 8.30	מהוף הרחצה לפתח־תקוה: 11.00, 11.30, 12.00.
משכון עממי בפ״ת להוף תל־ברוך: 8.20	מהוף הרחצה לשכ׳ עממי בפ״ת: 11.30.
מבני יהודה ומבין דרך ישבת משה לתל־ברוך: 8.15	מהוף הרחצה לבני יהודה ומבין: 12.00.

לריביירה בבת־ים מצפון תל־אביב דרך קו 7: 8.00, 9.00, 10.00, 11.00.
מבת־ים: 8.35, 9.35, 10.35, 11.35.

מלון „ארזים" מטולה
טל: 067—40616

לאחר שפורים ושכלולים נפתח מחדש.

* בריכת שחיה פרטית
* מגרשי משחקים
* ערבי בידור
* טיולים מאורגנים
* אויר הרים צח
* נוף מקסים
* מטבח מעולה
* כשר בהשגחה

הזמנות מתקבלות גם לחגים.

אוניברסיטת חיפה

announces a Seminar, in English on

"THE PHILOSOPHY AND TOOLS OF MODERN MANAGEMENT"

to be held by a leading expert from the United States
Mr. ELMER WINTER, President of "Manpower", Inc.
on Tuesday, July 4th, 10.00—13.00 and 15.00—18.00

There is a limited number of openings for people in top management positions only.

Please contact Mr. B. Dinur at the University of Haifa, Tel. 254411.

בקרית קריניצי
(רמת־גן/תל־השומר)

החלה מכירת: דירות בבנין מס׳ 6 (מס׳ 144)
סדרה חדשה של קוטג׳ים (170 ממ״ר)

ליטור בע״מ
אבן גבירול 25, תל־אביב 3—2—285241

הארגון המאוחד להחזרת רכוש בע״מ
"URO"

תל־אביב רח׳ גרוזנברג 18 — חיפה דרך העצמאות 25 — ירושלים רח׳ הלל 16

אנו מפנים את תשומת לבם של כל אלה המתכוונים להגיש לפי "חוק שווי הנטל" (L.A.G.) תביעות פיצויים עבור רכוש **בגרמניה התיכונית** (ד.ד.ר.) או **ברלין** (הסקטור הסובייטי)

BERLIN — Sowjet-Sector Mitteldeutschland (D.D.R.)

שיש להגיש את התביעות הנ״ל לפני ה־31.12.1972.
אנו מבקשים להתקשר אתנו מ י ד לשם בירור הזכויות לתביעות.

איחורים עלולים לגרום לביטול הזכויות!

אפשר להגיש תביעות בעיקר עבור:
נכסי דלא ניידא
עסקים וציוד
נזקי־הון

רשאים להגיש את התביעות: הניזוקים עצמם או יורשיהם.

מסי הרכוש וקרן הפיצויים
בתשלומים לשיעורין ובהנחה ניכרת
תוכל לשלם באמצעות

„אבן" אוצר בעלי נכסים
אגודה שיתופית לאשראי ולחיסכון בע״מ
תל־אביב, רחוב דיזנגוף 89, טל. 249121

למכירה
2 מכונות סריגה עגולות חדשות.
1 מכונת סריגה OVJA MAYER
36 סיסטמות 22 ג״ג
1 מכונת סריגה URIT T.D. LEBOCEY
36 סיסטמות 18 ג״ג
בדבר פרטים והצעות נא לפנות — ת.ד. 2092, ת״א.

תחרות אקדמית על חלוקת המשאבים

מאת יהושע גלבוע

התרחבות ללא תכנון ✶ נטל כבד על משאבי המדינה

שנתערער מצבם הכספי של ...ות להשכלה גבוהה גברה התח- ...ביניהם על מקורות המשאבים ...גם. את התחרות ניתן להבחין ...בין המוסדות החדשים לאלה ...ד עוד בתקופת המנדט (האוני- ...כה העברית, הטכניון ומכון ...ם לטכניון להגדלת המענק ה- ...י יש בפי נציגי המוסדות ...ם אזהרה, כי הקפאה בפיתוחם ...ג נסיגה חמורה שיהכן ולא ...לצבור בה, בעוד שאין הדבר ...ם למוסדות הוותיקים. ...נמצאים בשלבי הקמה ובונים ...נשתית, אמר מר א. רפאלי, ...המינהל באוניברסיטת חיפה. ...אין לנו פרופסורים בעלי שם ...ם להמשך קרנות בחקר ותרו- ...חקר. עדיין אין לנו אגודות ...ג ראויות לשמן ואילו את ... הגדולים הקימו מנהיגי העם. ...סעו לאסוף בשבילם כסף ואף ...שמה ראש הבונדס יד"ר חבר ...ם של האוניברסיטה העברית.

...ספרים כאן מיליונים לאיזון התקציב

...מתבטא גם בדברים קטנים

ואולי הם שמשקפים את המצב ביותר בהירות: כשאוניברסיטה מצוידת בספריה עשירה ובתוצאה מקיצוצים בתקציב אין היא יכולה, במשך שנה, לרכוש ספרים חדשים או להוסיף לציוד, אין בכך אסון. אולם כשהמדובר במוסד חדש, כשהמרחק בינו ובין הספריה העשירה הוא 160 קי"מ (בירושלים), כל קיצוץ שיגרום לקימוץ ברכישת ספרים חדשים או בציוד, פירושו פגיעה חמורה בסטודנטים ובמרצים הנזקקים להם. על כן על הממשלה להתחשב קודם כל במוסדות החדשים — טוענים ראשי אוניברסיטת חיפה — כי ללא סיפתון נשקפת להן סכנת שיתוק.

לאוניברסיטת חיפה, שהוצאותיה ל-1972/73 הן 38 מיליון ל"י עדיין חסרים כמה מיליונים לאיזון תקציבה ואין אנשיה יודעים מניין יבוא הכסף (ההכנסות: 18 מיליון ל"י מהממשלה, מהעיריה 4.5 מיליונים ל"י, משכר לימוד ותרומות עוד 7.5 מיליונים ל"י).

אחוז נשירה נמוך

אך גם ראשי הטכניון תובעים, כי תנהג בהם הממשלה לפנים משורת הדין בהקצבותיה למוסדות להשכלה גבוהה, בשום שמכשיר הטכניון כוח-אדם מקצועי שתלויה בו המדינה לקידום כלכלתה. עתה הכשרנו את כל המהנדסים הצעירים שנכנסו לתעשיה ולמערכת הבטחון ו-70% מהמהנדסים במדינה הם בוגרי הטכניון — אמר נשיא הטכניון אלכסנדר גולדברג. עתיד הכלכלה שלנו ישפיע מכה שנעשה כיום בטכניון.

אנשי הטכניון מתגברים בכך שאחוז הנשירה אצלם הוא הנמוך ביותר בין כל המוסדות להשכלה גבוהה ומגיע ל-20% בערך, לעומת ממוצע 35% במדעי הטבע ויותר מ-50% הנושרים לפני קבלת תואר ראשון במדעי הרוח והחברה. משמע שההשקעות במוסד הטכנולוגי בחיפה נושאות יותר פרי מבמוסדות האחרים לחינוך גבוה.

תקציב הוצאותיו של הטכניון לשנת 1972/73 מסתכם ב-93 מיליון ל"י זאת לאחר שקוצץ התקציב המקורי ב-12 מיליון ל"י. הממשלה הקציבה לו במקור 62 מיליונים ותוספת של 8 מיליונים ל"י. מקורות עצמיים, בעיקר תרומות ושכר לימוד, יכסו עוד 23 מיליון ל"י.

ציהוי חשבוני

מר יוסף צמי, המשנה לנציגי מינהל ופיתנסים בטכניון, אומר: ההבדל בינינו ובין אוניברסיטת תל-אביב בכך שהם שוברים כבר כיום את ראשם ואנו עלולים לשבור אותו בעוד שנה.

לא מעט עמדה לו לטכניון יכולתו לעמוד בחזית הטיבנבית (ובאותה מידה גם האוניברסיטה העברית), ההרות לניהול יעיל הטכנוני יוסית, הוכבה להערכה באותם חוגים ממשלתיים העוסקים בהקצאת משאבים למוסדות להשכלה גבוהה. היו לו ימים קשים. לפני כשבע שנים עשו קונסולידציה של חובותיו, שהגיעו אותו זמן ל-35 מיליון ל"י. כיום הגרעון המצטבר של המוסד הוא 24 מיליון ל"י, שרובו ממומן על-ידי הלוואה ממשלתית.

גרעון מצטבר של 65 מיליון ל"י רובץ על האוניברסיטה העברית (קונסולידציה בהלוואה ממשלתית). חלקו הניכר יש לזקוף להוצאות הקמת הקמפוס, כשירדה האוניברסיטה מהר הצופים. לפני כחמש שנים דאגו כאן בעיקר להשגת האמצעים לתשלום המשכורות.

לטענת פרופ' מיכאל רבין, הרקטור הנבחר של האוניברסיטה, חבר בוועדת הכספים של חבר הנאמנים, אין הקצבת הממשלה לאוניברסיטה משקפת את מעמדה, לא לפי מספרי התלמידים שהם כשליש מכלל הסטודנטים באוניברסיטאות ואף לא לפי משקלם לתואר שני ושלישי (כשליש ממספר הסטודנטים במוסד) ושהוצאות עליהם גדולות פי כמה מההוצאות על לומדים לתואר ראשון.

תקציב ההוצאות של האוניברסיטה העברית ל-1972/73 לאחר הקיצוץ הוא 160 מיליון ל"י.

ההקצבה הממשלתית עם התוספת — 110 מיליון ל"י, הכנסות פנימיות — 25 מיליון ל"י, כספים שלא נוצלו — 6 מיליון ל"י (משוחריה מצפה האוניברסיטה העברית ל-19 מיליון ל"י).

תחרות פרועה

הבעיה עם החינוך הגבוה שלנו היא שכולם רוצים לעשות את הכל. זאת שאיפה ברוכה כשלעצמה, אלא שהיא הרסנית כשמוגבלים המשאבים וזקוקים לסולם עדיפויות. ברי לכל שאחת הסיבות הלא-מבוססות למשבר בחינוך הגבוה היתה התחרות הלא-מתוכננת של המוסדות, תוך תחרות, לעתים פרועה, בין הגדולות שהובילה לכפילויות בתחומי לימודים שונים ותחרות במשיכת כחות הוראה. כיום כבר מודים בכך, אלא שכמעט כל אחד זורק אבנים לחלקו של השכן.

גם בטכניון גם באוניברסיטת חיפה מדברים כיום על הצורך לתקן את המעוות ולמזג את שני המוסדות, אך לעת עתה כמעט הכל בגדר דיבורים. בינתיים מלמדים ביולוגיה בשני המוסדות.

פקולטות למשפטים יש באוניברסיטה העברית, באוניברסיטת ת"א ובבר-אילן. עתה מוכים לאישור לפתיחתה גם באוניברסיטת חיפה ואילו התפוקה במשפטנים בארץ גדולה פי שלושה מהביקוש. בדובר על תוספת ביחידות טכנולוגיה. המכון הטכנולוגי בחולון שנקלט באוניברסיטת תל-אביב, לימודי הנדסת טכסטיל בירושלים, הרי מלמדים הנדסה באוניברסיטת הנגב, מטעימים בטכניון.

המועצה להשכלה גבוהה החליטה על פתיחתה בתשל"ד של אוניברסיטה בצפת. מתכננים פתיחת פקולטה לרפואה בבאר-שבע וגם מדובר על תכנית להקים פקולטה לרפואה בבר-אילן. האם לא תהיה זו הכשרת רופאים לירידה, בשים לב שאחוז הרופאים באוכלוסיה הוא מהגבוהים בעולם בישראל? רוצים לפתוח מחלקה לארכיאולוגיה בחיפה ובאוניברסיטת תל-אביב עומדים להקים מחלקה לאשורולוגיה, בעוד שבאוניברסיטה העברית משתתפים בלימודים אלה עשרות סטודנטים בסך הכל. יש דוגמאות לרוב.

כמה מאנשי הטכניון סבורים, כי יש לבדוק צורת השימוש במחשבים ונצילם במוסדות ההשכלה הגבוהה, בשים לב למרחקים הקטנים יחסית בארץ, המאפשרים יתר תיאום ושיתוף פעולה.

התפתחות זו ניזונה לא מעט כהלך רוח לפיו תכסה הממשלה את הגרעונות, כך או אחרת. ומסתבר, כי הממשלה הוסיפה לעשות זאת.

כמעט ואין אישיות בשדה החינוך הגבוה בארץ שתשלול את הצורך בוויסות מערכת ההשכלה הגבוהה בכל הנוגע לפתיחת פקולטות ובתי-ספר במוסדות קיימים, שלא לדבר על פתיחת מוסדות חדשים, ובכיוון זה אמורה להתבטא עתה מדיניות המועצה להשכלה גבוהה.

ועדת הקצבות שהופעל מטעם המועצה להשכלה גבוהה ובתיאום עם הממשלה, שעל הקמתה המליצה ועדה בראשותה של הגברת רחל שלון מן הטכניון, כנראה תקבע את ההקצבות למוסדות החינוך הגבוה לשנת 1973/74. הועדה המליצה על קריטריונים לפיהם יוחלקו התקציבים לפי מקדם זה: המקצוע של הסטודנט, שנת הלימודים (כולל התואר) שיוכפל במספר הסטודנטים שבמוסד.

ואי אין זה עדיין הפתרון. נראה, כי עומדים כיום האחראים לחינוך בפני הבעיה, אם יכולה המדינה במשאביה המוגבלים כאוד להרשות לעצמה להורים סכומים גדלים והולכים לחינוך הגבוה, בעוד תובע החינוך היסודי והתיכון שיפורים מרחיקי לכת.

(במאמר רביעי ואחרון במדורה על המשבר באוניברסיטאות)

מאבקו הציבורי של אב שכול

האם שר החינוך רק כותב מכתבי ניחומים

מאת נתן ריבון

ביום שבת, 23.5.70, בעיצומה של מלחמת ההתשה, נפל על גדות התעלה בהפגזה מצרית כבדה, סגן דוד איזן ז"ל, בן ה-21. יחד אתו נהרגו באותו יום ששה חיילים נוספים. היה זה ארבעה ימים בלבד לפני שחרורו של סגן איזן מצה"ל — ל"ג בעומר תש"ל. סגן איזן, שרק ימים אחדים קודם לכן נרשם לפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, היה חייל מצטיין (תותחן). הוא זכה להוקרת מפקדיו והערכתם. במכתב להוריו דניאל ולידיה איזן, כתב אז שר הבטחון משה דיין: „הוא היה חייל מצוין, קצין מעולה וחבר למופת".

סגן איזן, יליד טונים ובוגר בית-הספר התיכון „חוגים" בחיפה, לא כתב צוואה, אולם בין החפצים שהותיר נמצאו מספר מכתבים שפורסמו לאחר מותו והפכו סמל לבני דורו ולגבורתו הנפשית של הנוער הישראלי שדוד איזן יכול להחשב אב-טיפוס שלו.

תגובה לאורי אבנרי

אחד המכתבים היותר מפורסמים, שלא הספיק להשלח למענו על-ידי כותבו, היה מכתב גלוי לח"כ אורי אבנרי בעקבות מאמר שכתב האחרון בעתונו „העולם הזה" והוא מופנה לאמהות הבנים שנקטפו. לדעת איזן המנוח היה זה כמאמר תבוסני.

איזן כתב לאבנרי, כי במקום לרפות את ידי האמהות עליו לעודדן. הוא סיים את המכתב בפיסקא שהפכה כמעט סיסמא מאז פורסם „חזקי אמא אנו נתגבר". במכתב אחר שהורה לפתוח רק לאחר מותו, כתב איזן „מותי מעסיק אותי רק מהאספקט של ההורים והקרובים. אם תשאל אותי — האמיצים ביותר הם אלה שבעורף".

כיום, כשנתיים לאחר תחילת הפסקת האש בתעלה יתכן והדברים אלה נשמעים קצת רחוקים, משהו באגלים וספוגי נאיביות של נעורים. אולם בשעתו, חוללו סערת התרגשות והדים. אחד מאלה שהתרשם עמוקות מהדברים הפשוטים והישירים שיצאו מלבו של צעיר זה היה יגאל אלון. לפני שנתיים ב-29.6.70, כתב אלון להוריו של דוד: „הגבי ומר איזן היקרים, קראתי ברגשת לב מיוחדת את מכתבו הגלוי של הבן סגן דוד איזן היקר ז"ל, שנפל על גדות התעלה, שהוא בבחינת צוואה. המכתב הוא כה חזק עד כי אין להוסיף עליו מלה. מבקש הייתי לראותך, מר איזן, כדי לשוחח אתך על הצעתך ואודה לך אם תודיעני היכן נוח לך יותר להפגש, בירושלים או בתל-אביב. חזקו ואמצו".

אפשר להבין את התרשמותו העזה של שר החינוך אם נזכור, כי היתה זו אז תקופת מכתב השמיניסטים לגולדה מאיר והוויית ניתוק הלחות.

להעמיק תודעת הגבורה

התכנית שהגה מר דניאל איזן, פקיד בכיר בסניף בנק לאומי ברחוב הנביאים בחיפה, היתה לחפש דרך להעמיק את תודעת הגבורה של הנוער הישראלי בימינו. הוא הציע להכריז על ל"ג בעומר כיום הגבורה „זאת מן הסיבה הפשוטה שקיים חוסר מידע בקרב הנוער שלנו בכל הקשור בהיסטוריה הישראלית הגבורית". רצונו לא היה להקים מצבת זכרון אישית לבנו, אלא להעמיד גלעד לכל אותם בנים שנפלו ואשר פעליהם אינם זוכים לביטוי במערכת הערכים החינוכית של ימינו.

סגן דוד איזן ז"ל

באופן פרטי יזם דניאל איזן, אביו של דוד, הקמת ועדה ציבורית להנצחת זכר בנו. בין היתר יזמה הועדה כנסים לנוער בל"ג בעומר בחסות אוניברסיטת חיפה, ובתאום עמה, לדיון בנושאים שונים. הכנס הראשון שהתקיים בתשל"א הוקדש לנושא: „הנוער הישראלי וההתייחסות לבעיות של מלחמה ושלום". הכנס זכה להדהוד רבה גם בחו"ל. השתתפו בו תלמידי שמיניות ערב גיוסם וכן סטודנטים ערבים.

כנס שני נערך ב-3 במאי השנה ודן בסוגיה „האידיאלים בימינו — סיכויים וסיכונים".

ביורוקרטיה פורמלית

בעקבות מכתבו של שר החינוך, נפגש עמו מר איזן פעמיים וגולל בפניו את תכניתו הציבורית. מר אלון הפנה את האב השכול, שהפך את חייו עתה קודש להגשמת המטרה שם לנגד עיניו, אל ד"ר נפתלי זון, מנהל המחלקה לחינוך תיכון וחבר ועדת הקבע לחינוך העל-יסודי במשרד. במכתב ארוך גולל מר איזן את החשיבות שבהחדרת התודעה של מורשת הגבורה בת ימינו בקרב הנוער. הוא הציע להקצות את פרק הזמן מיום העצמאות עד ל"ג בעומר לנושא הגבורה בישראל (בתכנית לימודי ההיסטוריה) ולהכריז על אותו יום כיום הגבורה על בסיס ממלכתי.

דניאל איזן

אלא שכאן, למרות ההסכמה שאכן יש צורך להנחיל ערכים נעלים אלה לתלמידים, נכנסה לפעולה המכונה הביורוקרטית הפורמלית והיבשה. ב-28 בפברואר השנה קיבל מר איזן מכתב תשובה קצר וסטריאוטיפי מד"ר זון: „העברתי את מכתבך להנהלת המשרד ובתום הדיון בהצעתך תופנה תשובה אליך". ואכן קיבל מר איזן תשובה בזה הלשון: „בהמשך לתשובתו של ד"ר זון אליך מיום 28.2.72 הריני להודיעך, כי הועדה לציון ימים מיוחדים בבתי-הספר במשך שנת הלימודים הפועלת במשרדנו סיימה את עבודתה לשנה"ל תשל"ב".

„עלי להבהיר עם זאת, כי ועדה זו מטפלת בנושאים שנועדו לפעולה בבתה"ס בלבד. הכרזת 'יום הגבורה' כהצעתכם, היא בסמכותה של הממשלה".

„את הצעתכם בדבר תכנית הלימודים בהיסטוריה העברנו לטיפולו של האגף לתכניות לימודים במשרדנו". על החתום — אריה שובל מנהל המזכירות הפדגוגית. התאריך 14.3.72.

תשובתו של מנהל האגף לתכניות לימודים שבה אזן לא בוששה גם היא להגיע. שמונה ימים לאחר מכן כתב למר איזן: „... עיקרה של הצעתך נוגעת לקביעת נושא מיוחד המוקדש לגבורה ושיבוצע בין יום העצמאות לבין ל"ג בעומר — חורגת מתחום פעולתנו". חד וחלק.

פניות בלתי-רשמיות

אולם דניאל לא אמר נואש במלחמתו הבלתי-נלאית וכתב גם לראש הממשלה ב-2.4.72: „מאחר שבתשובת משרד החינוך צויין שהכרזת 'יום הגבורה' היא בסמכותה של הממשלה, הריני בא ופונה לכב' לדון בהצעתי".

אולם גם ממשרד ראש הממשלה לא זכה מר איזן לתשובה. הוא הפנה את הצעותיו גם לד"ר אלימלך רימלט יו"ר ועדת החינוך של הכנסת. התשובה מכתובה זו היתה משרדית וקצרה „ד"ר אלימלך רימלט קבל את החומר אשר שלחתם לו. הוא יקרא בו בעיון וישלח הערותיו". אך נראה, כי ד"ר רימלט טרם מצא זמן „לקרוא בעיון" בחומר, באשר מאז חלפו כבר שלושה חדשים ומר איזן לא שמע מד"ר רימלט.

דניאל איזן יושב ליד שולחנו בבנק ואומר: „את עבודתי כאן אני מבצע כאוטומט מיכני. לבי ומוחי נתונים להגשמת הרעיון הזה". הוא אינו נרתע מתוכות הביורוקרטיה. בשבוע שעבר חזר ופנה למשרד ראש הממשלה. בעקבות שיחה עם מזכירה הצבאי של הגב' מאיר תת-אלוף ישראל ליאור „הוזירה" את מר איזן למשרד החינוך. הפעם נקבעה לו פגישה עם חיים בראון, מנהל לשכתו של השר. אולם בעקבות איומי המשבר הממשלתי של השבוע שעבר, לא יצאה הפגישה לפועל.

פניתי לדובר משרד החינוך לקבל את תגובת המשרד על פרשה זו. הדובר הכיר את הפרשה. אך כל מה שהיה בפיו לומר לי בהקשר לטיפולו של משרד החינוך היה שבהנהלת לשכתו של השר „יותלבש עתה על העניין".

מי הם משתמטים - והיכן מקומם?!

המאבק על תדמיתה של המדינה

— אזרח שלבו שלם עם המדינה ועם מדיניות הממשלה באזור, אך הוא נימנע מלשרת בצבא בהתאם לחוק שירות בטחון בגלל אינטרס אנוכי חומרי או נוחיות אישית — הינו משתמט.

— האזרח גיורא נוימן שהצהיר על סרובו לשרת בצה"ל מתוך התנגדותו למדיניות הממשלה הנוכחית אותה הוא רואה כ„לא ישרה ומרחיקה את סכויי השלום" („המשכתו של משטר כיבוש, סיפוח, נישול ושלילת זכויות-יסוד דמוקרטיות מתושבי השטחים — כסיבה להסלמה הרת אסון בתהליך טרור-תגמול ו"...). אך הנשמן בכל זאת לשרת את הציבור שבקירבו הוא חי במשך שלש שנים ללא תשלום (!) — עומד להשלח... לא למלא תפקיד חיוני כגון בבית חולים, אלא: שוב להקופה מבוישכת בכלא (!?)

— למה? — מכיון שהשלטונות אף שמסכימים לשרותו המעשי האלטרנטיבי של הנ"ל — רוצים דווקא גם להעבירו בטקס כסויים (שבועת אמונים) שהוא לגביו כשפיל (בניגוד חריף להכרתו והשקפת עולמו!)

— היתכן?! היתכן כך במדינתנו הדוגלת בדמוקרטיה ובקידמה אנושית?!

— אלפי בחורי ישיבה — למשל — שאינם מתנגדים עקרונית לצבא והם דווקא מרוצים (!) מ„שיחרור אדמת האבות בידי הגויים" — מקבלים: לא דחיה אלא שיחרור משרות (!) ושום שרות אלטרנטיבי אינו נידרש מהם — בגלל... בגלל מה?!

— האם לא כן הראוי, לפי ההגיון הישר, עקרון השוויון וחוש הצדק (בהשוואה לטיפול שניתן לגיורא נוימן!...) לשלוח דווקא צעירים בריאים אלה לכלא, לקלס ולשרות כדיר?!

— מאז יוני 67' הופיעו אצלנו קבוצות שוליים אופוזיציוניות הטוענות ש„ישראל הולכת לקראת טוטליטריות, דכוי האדם, פאשיזם, קולוניאליזם וכיו"ב"... עתה, מה מתכוונים קברניטינו היקרים לעשות? לתת נשק בידי חוגי השמאלנים והניו-קונפורמיסטים בארץ ובעולם(!) נגדנו? לספק — כאילו — הוכחה למתנגדים אלה ש„אין חופש מצפון במדינת ישראל"? לאפשר להם לטעון שהם... לא משמיצים אלא צודקים בביקורתם החריפה נגד המדינה „שבה קוטנו הוקופה של אזרח עצמאי עקבי בהשקפותיו — ניגרקת, והוא נירכם עד הפוף"?!...

— גיורא נוימן איננו פאציפיסט מוחלט או דוגמטי: הוא הינו מתנגד אידיאולוגי, להם בעל הכרה לצדק כפי שהוא מבין אותה, אפשר היה איפוא לשער שהוא, לפי השקפתו ועקרונותיו, היה שואף להתגייס ולהלחם... נגדנו! נגד מדינת ישראל! נגד מה שהוא וכמותו מכנים כ„מדיניות הצביעות, הצדקנות וההתחמקות משלום" וכ„משטר הכיבוש והדכוי הפוליטי בשטחים"... אך אם הצלחנו להשאר במצב שבו אזרח כזה (אולי כתוך סנטימנטים משפחתיים הכרתיים) אינו מתכוון ללחום נגדנו, נגד המדינה שאת מדיניותה הוא שולל בחריפות תכלית שלילה, אלא מסוגל להסתפק ולהרגיע את מצפונו בעמדה פסיבית ובשרות אנושי-ניטרלי בקירבנו — האין זה הישג רב ערך עבורנו?!

— אך מה מתכוונת ממשלתנו לעשות עתה? לבצע דוגמה קלסית של דכוי מצפוני, כפיה ואונס אישי מושלם?! לנסות להכריח התנגדלנו (ע"י מבכש המאסר הממושך!) „לנשק את הצלב" שלנו, ז.א. להצהיר בשבועה(!) על נכונות לצייתנות עוורת(!) למפקדי הצבא המבצעים את אותה מדיניות הממשלה?! להפגין דוגמה של כפירה הרסנית של סיר לחץ על הערך הנקרא „האדם החופשי במדינה הדמוקרטית", סיר-לחץ שישמש כמוקד לתסיסה ולמרי נגדנו בפנים ומבחוץ?! (הלא יחס כזה כלפי האזרח בדמוקרטיות אחרות אנו — ובצדק! — מוקיעים כנוגד את עקרונות חרות האדם וכבודו!...)

— כיצד אפשר למאבק, תוך כדי גיוס דעת קהל בעולם, בעד שיחרור יהודים שמתוך מניעים הכרתיים ומצפוניים מסרבים לשרת בצבא האדום(!) ומבקשים לעלות לישראל, — ובאותו זמן(!) לא להתבייש להעניק לסרבן רפיוני-עקרוני דומה אצלנו — את אותו היחס שאותו אנו, בצדק, מוקיעים בלהט אצל מדינות טוטליטריות ובלתי דמוקרטיות???!!

— התשובה — נמצאת אצל ראש ממשלת ישראל הגב' מאיר.

— האם לא מוטב, איפוא, למעננו, למוצת מדינתנו — להשאיר פתח כשסתום-בטחון בסיר הלחץ הזה — ע"י שנאפשר מוצא של פשרה הכבוד לאזרח ישר שהעיז לעמוד בגלוי ובאומץ נגד (כפי שלא היה מעיז לעשות במשטר טוטליטרי-דיקטטורי או לא חופשי איזה שהוא!...), ז.א. לאפשר לו... להתגייס (!) לשרות הומאניסטי חיוני בתחומי ישראל במשך לא פחות משלש שנים?!

תגובות נא להפנות ל: גרעין לשנוי ערכין ת.ד. 20355 ירושלים.

המלגרמה הבאה נישלחה מתל-אביב ב-27.6.72: אל האינטרנציונל הסוציאליסטי — וינה.

מחאה נגד גולדה מאיר. דכוי עם אזרח מוכן אלימות ומלחמה.

תופסק רדיפת מתנגדים לשרות צבאי ברוסיה — ובישראל. ישוחרר גיורא נוימן!

התנגדות הומאניסטית. ת.ד. 20355 ירושלים.

Deutsche Botschaft Kulturzentru...

...ריסטיאנה ...רהרד

CHRISTIAN... EHRHARD...

...רצה על: ...ער-אליל — חברה ...עוינת את הזקנה

...יום חמישי ...ביולי 1972 ...שעה 20.30

...ל: ...נש מוות ...שיעורים? ...תוך פרוטוקולים ...ל אסירי עולם

...יום חמישי ...1 ביולי 1972 ...שעה 20.30

...הרצאות והויכוחים ...שפה הגרמנית ...מנת מקומות ...לא תשלום) ...ל: 231370

19 Kikar Malchei Isra... TEL AVIV

תערוכת ציורי

רבקה וורמן

תיפתח מחר, מוצאי שבת, 1.7.72 בשעה 8 בערב

בגלריה ברגמן, בן־יהודה 97, ת"א

„רשמים מצפת"

תערוכתו של יעקב צים

במסגרת התערוכה יימכר חיתוך עץ מקורי מבוייל בבול הארץ ומותתם בחותמת הדואר ביום ההופעה

התערוכה פתוחה עד ה-13.7.72

גלריה לאמנות הגרפיקה

רח' גורדון 24, תל-אביב, טלפון 239155

שעות הביקור:

ימים א'—ה' 10.00 — 13.00

17.00 — 20.00

יום ו' 10.00 — 13.00

הידעת כי

עובדי משרד הבטחון נהנים מהנחה ניכרת מדמי המנוי

ראה מודעה בעתון בעמוד 27

הארץ

מכון ויצמן למדע

הציבור מוזמן לישיבת הפתיחה של

הכנס הבינלאומי הראשון על מחלות תורשתיות

המאורגן על ידי האיגוד הבינלאומי ל„סיסטיק פיברוסיס" לזכרה של ממפאני לין קוסוף

פרופ' יהושע לדרברג

חתן פרס נובל מאוניברסיטת סטנפורד, ארה"ב

ירצה (באנגלית) על הנושא:

STRATEGIES for GENETIC DISEASES

היו"ר פרופ' אפרים קציר/קצ'לסקי, ראש המחלקה לביופיסיקה, מכון ויצמן למדע.

הישיבה תתקיים במוצאי, 1 ביולי, 1972, בשעה 20.30 באולם ויקס, מכון ויצמן למדע, רחובות.

אין כניסת רכב לשטח המכון — פרט לרכב עובדי המכון.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה לכימיה — המדור ללמודי חוץ

מודיעים על

השתלמות מורים על יסודיים בכימיה

שתערך ע"י הפקולטה לכימיה של הטכניון בחיפה במשך כשבועיים בין התאריכים: 14.7.72—2.

תכנית ההרצאות:

פרופ' ר. פאונץ: „מכניקת קוונטים"

פרופ' א. רון: „מבוא לספקטרוסקופיה"

ד"ר ד. בקר: „קביעת מבנה בשיטות ספקטרוסקופיות"

במהלך ההרצאות ינתן תאור של היתרונות והמגבלות של השיטות השונות, תוך פתרון של דוגמאות ממשיות. בצמוד להרצאות ינהגו שעות מעבדה.

פרטים והרשמה: המדור ללמודי חוץ, צריף 79 ליד בנין הטכניון הראשי בהדר הכרמל חיפה ת.ד. 4959, טל. 667818, 661151.

עיריית קרית-אתא

מיכרז מס. 34/72

בדבר עבודות שיפוצים בבית כפר, גני ילדים ובית העיריה

א) עבודות סיוד וצביעה

ב) זיפות גגות

1) מוזמנות בזה הצעות קבלנים לבצוע עבודות סיוד וצביעה על צבע קיים כ-15000 מ"ר סיוד, כ-1200 מ"ר צבע פלסטי, כ-250 מ"ר צבע שמן וצביעת 30 לוחות כתיבה וכן עבודות זיפות על גגות ישנים כ-4000 מ"ר בבתי ספר וגני ילדים של עירית קרית אתא.

2) את הטפסים וכן הסברים אפשר לקבל במשרד מהנדס העיר כל יום בין השעות 09.00—12.00 (פרט לימי שלישי וששי).

3) את ההצעות במעטפות סגורות ועליהן הכתובת מיכרז מס. 34/72 יש להכניס לתיבת ההצעות במשרד מהנדס העיר עד יום ראשון כ"ג תמוז תשל"ב (5.7.72).

4) על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית בסך 1.500.— לירות לתקופה של 3 חדשים מתאריך הגשת ההצעה.

5) כל שינוי ו/או תוספת במסמכי המיכרז תגרום לביטול ההצעה מבלי לבדקה.

6) הקבלן רשאי להגיש הצעה לסעיף א' ב' או לאחד מהם.

7) העיריה שומרת לעצמה את הזכות למסור את בצוע העבודות לקבלן אחד או למספר קבלנים.

8) אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

צ. הרר, ראש העיריה

תושב חוץ
מעוניין לרכוש בישראל בתים בודדים או קבוצת בתים (דירות ו/או חנויות ומשרדים)

דהיינו השקעה המניבה פירות, בא בחשבון עד לסכום של כמיליון דולר (כ-4 מיליון ל"י)

בעלי אוביקטים כנ"ל המעונינים במכירתם יפנו בכתב בצרוף מירב הפרטים, הערכת שווי וחשבון הכנסות והוצאות ל-3—4 השנים האחרונות.

כל חומר שיומצא יוחזר ולא יעשה בו שמוש שלא למטרה האמורה.

הסודיות מובטחת בהחלט

חברת השקעות וניהול רכוש של תושבי חוץ בע"מ, על יד יוסף באב"ד ושות', ת.ד. 1528, חיפה.

ברחובות

ויצמן פנת הרצוג

חנות 44 מ"ר הניה צמודה

למסירה מיידית

לפנות: יוסף אגוזי בע"מ, ראשון לציון, שכטמן 10, טל. 941403

בין השעות 5.00—7.00

למכירה משאית D-500

שנת ייצור 1963 — במצב משופץ

לפנות למפעלי ניר חדרה

בין השעות 08.00—16.00 לטלפון 063—24582

למר י. מלינוביץ — מח' התחבורה

משרד התחבורה — אגף הרישוי

הודעה לנהגים מקצועיים המסיעים יותר מ-12 אנשים ברכב מסחרי

רשות הרישוי, שבמשרד התחבורה, מודיעה לנהגים מקצועיים העוסקים בהסעת אנשים, שמספרם יותר מ-12 נוסעים ברכב מסחרי, כי בהתאם לתקנות התעבורה, עליהם לקבל רשיון נהיגה דרגה 7.

כיון שעד היום חלק מהנהגים העוסקים לכך, טרם דאג לקבל רשיון נהיגה דרגה 7, החליטה רשות הרישוי להאריך את המועד לקבלה והגשת בקשות ולהשלמת רשיונות אלה עד 31.7.72.

אי לכך, על הנהגים המקצועיים, שעסקו והעוסקים בהסעת נוסעים, על פי היתר הזוכים לקבל רשיון נהיגה דרגה 7, לפנות בהקדם, לסוכנות הם, למשרדי הרישוי ולהגיש בקשה על גבי טופס ר"ט/54.

בקשות לקבלת רשיון נהיגה דרגה 7, ללא מבחנים זכאים להגיש נהגים המתאימים אחרי התנאים שלהלן:

1. בעלי רשיון נהיגה דרגה 3 בתוקף.
2. הסיעו יותר מ-12 נוסעים ברכב מסחרי, על פי היתר מטעם רשות הרישוי, במשך שנתיים, לפני הגשת הבקשה.
3. בידם אישור מטעם המעביד המאשר כי הוי כמעסקים במשך שנתיים האחרונות בהסעת נוסעים.

רשות הרישוי מודיעה בזה כי יום 31.7.72 הינו המועד האחרון להגשת הבקשה להשלמת התנאים לקבלת רשיון נהיגה דרגה 7, ללא מבחן.

י. באהר

רשות הרישוי המשנה למנהל הכללי של משרד התחבורה

הופיע

בספריה לעם

חיי מיכלאנג'לו

מאת אירווינג סטון

הכרך השני של הספר אשר היה במשך שנים רב מכר בעולם כולו.

מגילת חייו ואהבותיו של אחד מגדולי הסאונים שידע העולם.

הוצאת עם עובד

רח' מאז"ה 22 ת"א

לקבלנים ולמשקיעים
בית למכירה

ברח' נחמני 12, תל-אביב, ליד אולם נחמני, לא הרחק מרח' אלנבי ומשד' רוטשילד, בגוש 6938, חלקה 75, בשטח 414.7 מ"ר. המגרש בבעלות פרטית.

על החלקה הנ"ל קיים בית בן 3 קומות ומרתף, שנבנה בשנת 1925 שטח בנוי בכל קומה: 165.2 מ"ר.

בקומת הקרקע ארבע דירות, מהן שלוש בנות שני חדרים והרביעית בת חדר אחד. שתי דירות תפוסות ע"י אותו הדייר.

בקומות השניה והשלישית שתי דירות גדולות בכל קומה, בנות ג-3 חדרים כל אחת.

סך הכל שמונה דירות עם שרותים, הכוללות 21 חדרים, מרתף ומחסן. המרתף פנוי.

בהצעות רציניות בלבד, לפנות לת.ד. 771, תל-אביב, עבור „בית", לא יאוחר מיום 21.7.72.

אין בעלי הבית מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

לשם קבלת פרטים נוספים, אפשר לפנות לרוברטו, טל. 03-743814, בשעות 9—7 בערב, עד ליום 9.7.72.

אלבום אלף הימים

אלף ימי לחימה בקווים

אלף ימי מערכה בזירה

אלף ימי מתח וחרדה בעורף

20,000 נמכרו

ועתה שוב ניתן להשיג

מאות תמונות ומפות בצבעים מרהיבי עין הרואות אור לראשונה

המשקפות את עמידתו של צה"ל במלחמת ההתשה

הפצה ראשית: „ספרים לעם" רח' יונה הנביא 7 ת"א

הזמנות מרוכזות: בית ההוצאה רח' ב' 29 הקריה ת"א

המחיר 30 ל"י

משרד הבטחון - ההוצאה לאור

הכזא מן الأصل

ת

לכ׳-כ״א בתמוז

ג. קרסל

סופרים עבריים לימין הרצל

בכל החקר העצום והמסועף בפרשת הרצל והציונות המדינית נתקפחה ביותר הספרות העברית, שכמעט לא הושם לב אליה מצד רוב העוסקים בכך. הספרות העברית לא רק שילחה „נציגים" להרצל לסייע בצעדיו הראשונים: מרדכי אהרנפריז, מיכאל ברקוביץ, ראובן בריינין ולאחר הקונגרס הראשון — נחום סוקולוב ורבים אחרים, אלא גם הוציאה ספרות עצומה לשם הגנה על הרצל ותכניתו המדינית. אמת, קולו הנוגד וגם הנזיף של אחד־העם היה רב־משקל והכריע את שאר הקולות הכרובים שעמדו לימין הרצל. אולם האמת מחייבת להודות, שהקולות האחרים הושתקו ואף נשכחו שלא כדין. ניסיתי, לפני שלושים שנה, לתקן במידת־מה עיוות־דין היסטורי זה לגבי הספרות העברית במחברת מיוחדת לנושא זה („ראשית צעדי הרצל באספקלריית העתונות העברית בגולה"), אולם גם שם נגעתי בנושא זה אך בקצה האצבע, ואף שפירסמתי לאחר־מכן חומר נוסף, לא הצלחתי לעורר רבים לעיין בנושא זה כמחקר. הפעם אוסיף גרגרים מעטים, אבל אפייניים, לפרשה זו, וביחוד שהדברים אמורים בספר העברי הראשון שהגיב על הרצל ותכניתו בפסוקים המביאים עד היום את הקורא לידי השתאות והתפעלות לא מעטה בשל הניגון הלב היהודי החם הפועם בהם.

מסופקני אם סופר זה, ששמו, כפי שהוא חתום על ספרו זה „נצח ישראל", הוא זאב בן טוביה שור, אומר משהו לא רק לקורא בן־ימינו אלא גם לחוקרי הספרות העברית. הרי דמות זו מן הראוי היה שתמשך אליה רומאנטיקנים. כמה היו בין סופרי עברית שערכו בימים ההם, לפני מאה שנה בערך, מסעות מפרכים ומייגעים במזרח הקרוב, בארץ־ישראל ולאחר־מכן באפריקה, הודו, סין, האיים הפיליפיניים ועוד ועוד? הוא גם פירסם בעתונות העברית של אותם הימים: „המליץ", „היום", „השחר", ומהם שגם תורגמו ללשונות אחרות, ומשפירסם חלק מרשמים אלה בספר „מחנות החיים", היה לא אחר מאשר דוד פרישמן שגבר על הספר את מהללו שלא היה גדול כמותו בימים ההם, היינו, „בהיותו כתוב ברוח סופר אירופי". באחרית ימיו השתקע שור בארצות־הברית והוציא שם במשך שנים את העתון „הפסגה", שבו נדפס לראשונה שמו של שאול טשרניחובסקי. תודת הרבים מגיעה לידידי החוקר יעקב קבקוב, שבספרו „חלוצי הספרות העברית באמריקה" הקדיש פרק חשוב ביותר לביוגרפיה האישית והספרותית של זאב וולף שור. הפעם נעסוק אך בספרו הנ״ל של שור, שיצא בשיקאגו בתרנ״ז (1897).

הספר עוסק בכמה עניינים אחרים, ובחלקו הגדול אף נדפס תחילה בהמשכים בעתונות, אולם פרק זה של הרצל נוסף עם פרסום הספר והללו מילו חידוש רב. כותב ובתעודה אני, שפרק זה, אף כי קראתיו פעמים אין מספר, איני נלאה לחזור ולקרוא בו — שכמעט הדברים בעברית שנדפסו בימים ההם, ובכללם גם של מורנו ורבנו אחד־העם, כה אקטואליים וכה מופלאים כפרקו זה של שור. ואכן, לימדנו ד״ר קבקוב, שולף שור היה כחלוצי חיבת ציון באמריקה ואין פלא שמיד עם הופעתו של הרצל שלח לו מכתבי עידוד (הם שמורים בארכיון הרצל בירושלים) והרצל אף „פנה אליו שיעורר את חובבי ציון באמריקה לשלוח צירים לקונגרס הראשון" (קבקוב). על רקע זה יתחוור לנו לאשורו ערכו הרב והעצום של פרק זה ב„נצח ישראל" (דומה שקבקוב פגם לא מעט בדמותו הציונית של שור בהפרידו את דבריו על הספר מהפרק האחר העוסק בפעולתו הציונית של שור ועל־כן אין הקורא עומד במידה נאותה על חשיבותו של פרק זה).

ב. ז. הרצל

תרבות וספרות

שור עבר, כאמור, עולם ומלואו והכיר יפה יפה לא רק את המזרח הרחוק אלא גם את תבל־הארץ, שלגבי היהודים, היה הוא מזרח חשוך ביותר, הלוא היא אירופה. הוא היה אמנם בן ליסא, אולם חי שנים לא מעטות בברלין ובוינה, מרכזי־אמנות של יהודי אירופה המערבית. מכאן שהיה מעורב יפה־יפה בחיי ישראל באירופה המזרחית והמערבית גם יחד וכן היה בעל עין רואה ובוחנת ועל־כן הטמפרמנט הרב בדבריו, המפוזגים בהגיון עז. אל לנו להסיח דעתנו, שהדברים נכתבו לפני שבעים וחמש שנה, עת שהיו נגועים ונונקונפורמיסטיים במידה שהם עתה באנאליים. אפילו פסוק־הפתיחה שלו — „בארצות הנוצרים לא נמצא מנוח לכף רגלינו אף אם נשב בהן עד הפעם אלפים שנה" — אינו מקורי ביותר והוא, כמובן, פאראפראזה לפסוק הנודע: „ובגויים ההם לא תרגיע ולא יהיה מנוח לכף רגלך" (דברים כ״ח, סה). ואף־על־פי־כן היו בהם כשום העזה וחידוש רב בימים שבהם יצאו גדולים בתורה, הן במחנה הרפורמה והן מכת שלומי אמוני ישראל, בחמת שבימים כתיקנם היו צהובים זה לזה ועתה נתאחדו לרגל השנאה המשותפת ששמה הרצל, בחרפות ואף בגידופים על „מדינת היהודים" והקונגרס, אשר בהם ראו סכנות גדולות ביותר ליהודים וליהדות.

פסימי הוא שור לגבי עתידם של היהודים בגולה ועל־כן „עלינו לאגור שארית כחנו לצאת את ארצות הנוצרים — אם לא מת כל רגש כבוד בלבנו ולא נחפוץ לתת גוונו למכים ולחיינו למורטים ופנינו לכלימות ורוק לכל ריק ופוחז בעמים ולהיות כעפר לדוש תחת רגלי שונאינו ומנדינו עד סוף כל הימים". אכן, באותן שנים קמו מצודדים רבים להגירה היהודית מארצות המצוקה לארצות שמעבר לים וביחוד היתה אז אקטואלית ארגנטינה. שור מעביר תחת שבטו את כל ארצות־ההגירה של השנים ההן ומסיק שבכולן לא „יתנו אותנו לייסד לנו ממשלה לעצמנו — ובלי ממשלה מקרבנו נהיה תמיד עבדים לנוצרים המפלים ונבזים בעיניהם". הארץ היחידה היא, כמובן, אך ורק ארץ־ישראל. „כי נחלת אבותינו היא ותכות אורח לנו בה". ואף זאת: המחבר אדוק באמונתו ועל־כן לא ייתכן לנתק את ארץ־ישראל מחזונו „ואם לא נאמין בתשובה לציון, לא נוכל להאמין גם בתורתנו וכתבי־קדשנו. ואם לא נאמין בתורתנו ובדברי נביאינו, אין לנו לבקש מושב אחר כלל וכלל".

ואף ששור חש עצמו כגס שבגסים כלפי אחד־העם, שמילא את חלל עולמנו העברי דאז בתורת המרכז הרוחני ביישומה לארץ־ישראל ושיכתבנו אליה. הוא מקדים, אי־פוא, בפסוק אחד אותה ציונות, שנעשתה נחלת התנועה הציונית לאחר פטירת הרצל וכשלונה של תכנית הצ׳ארטר של עליה והתיישבות בקנה־מידה גדול תרחב בחסות „זכרות העמים". הציונות חזרה לאחר מות הרצל לציונות של התיישבות „פעוטה", שסופה גדול הצנום ובייחוד מאז הוסיף לה וייצמן כבתשלוט את המדיניות. משום כך מדגיש שור בפירוש שאין הכוונה להגירה גדולה, אלא „בלי כל שאון ורעש, במתי מעט הכביד ולייסד לנו שמה מושבות איכרים, עד כי במרוצת העת נרכוש לנו את החלק הכי גדול מאדמת אבותינו ואז תהיה לנו הארץ ההיא למרכז רוחני וגשמי... אז נוכל לרכוש גם ההנהגה המדינית". הרבה מדבר שור ב„הנהגה מדינית" זו, אף שהוא מטייח אותה בהבעת נאמנות להורכיה וכו׳, והכל מחמת עינא בישא. הדברים בתומם זה הם ברורים ומחוורים למדי, וברורים עוד יותר הם דבריו, ש„ההנהגה" זו תעלה את ערכנו בעיני עצמנו ובעיני אומות העולם. אפשר שהדברים הם בגדר של דמיון, אולם לא כן סובר שור — „חיבת ציון תכה שרשיה עמוק בלבו (של העם) וכל העם יראה וייווכח, אשר התשובה לציון מוכרחה להיות המטרה, אשר לו לשאוף בכל מאמצי כחו ואז ימצאו גם את האמצעים לשוב ציונה, כי רצון עם שלם יכול לעשות גדולות ונפלאות".

כל זה כעין אקדמה לדבריו על הופעת „מדינת היהודים" של הרצל, המתוארת על דרך האידיליה:

„והנה פתאום הופיע על שמי ישראל מראה אדיר, פאטאמורגאנה נפלא, יפה ונחמד לעין מאוד. כל ארץ אבותינו נראתה על פני שמי ישראל עם כל הודיה ויערותיה, עם כל יפיה והודותיה, עם כל עריה וכפריה ועם כל שדותיה, גניה וכרמיה ועם כל תהלוכות החיים השונים אשר בהם. על הרריה חצבו בני ישראל נחשת וברזל ובגבעותיה כרתו ברושים ואלונים. על ימיה ונהרותיה שטו צפו אניות־נס וקיטור וסירות־דגה לאין מספר. בשדיה וכרמיה עבדו איכרים, יוגבים וכורמים וילדים וילדות עמדו, ישבו, שכבו ורצו ויהללו בחלילים ויצחקו וישעשעו בשושנים ובפרחים. בערים, אשר רחובותיהן ושוקיהן תשואות מלאים ואשר ארובות בתי המלאכה וחרושת־המעשה הצלו עד לשמים שיאן ועשנן עלה כעשן הכבשן, ברחובות ושווקים היפים האלה נחפזו בני ישראל ללכת אל עסקיהם ומסחריהם ופניהם נהרו והפיקו רצון. נפלא היה המראה ההוא. נחמד תעים כל המחזה, שעמד כמו חי לפנינו. אבל לדאבון לבנו היה המראה אך כמו חי אך לא חי באמת.

המראה האדירי הוא הספר „מדינת היהודים" מאת ד״ר הרצל, אשר הופיע לפני ירחים אחדים."

בשנינה מופלגת הוא מתאר את כל המחנות שעטו על הרצל ותכניתו, וביותר ניתנה חמתו על אלה הטוענים בשם מורשת ישראל שהרצל אינו מכיר את היהדות. למעשה, אומר שור, אין מכיר הרצל את היהודים, ולא את היהדות, באיזו מידה הם נקלים בעיניהם הראיה: דבריהם של כל אלה שדיברו עתה בשצף קצף על הרצל. ומעניין, מסיק הוא, שהלוחצים הם דווקא אחינו בני ישראל ולא אותם האחוזים בהנהגה השלטון בארצות ומדינות, שקצתם אף התראו עם הרצל, כה שאין כן הבארון הירש והדומים, שזהותו בשתי ידיים והוא הדין ברבנים.

בריתנה מדבר הוא על אותם מתבוללים המוחפים על כריעת־ברך לפני גויי הארץ באמצאה שהמציאו לעצמם ולאחרים, הוא רעיון התעודה של עם ישראל בגויים, שכן הגויים „לא יחפצו בשום אופן לקחת תורה מפיו (של ישראל) הם יורקים בפניו ומורטים לחייו והורסים אותו ברגליו" — הרי אלה דברים שחוזר עליהם בצורה חריפה יותר ביכינו על „דו־שיח" עם גויים, שלא היה מעולם אלא מונולוג עם עצמנו (פרופ׳ ג. שלום). לעומת זאת „אם יש תעודה לישראל, אז תעודתו לשוב אל ארץ־אבותיו בתוך אדוני לעצמו ולסדר את עניניו ביותר על יסוד תורת משה". הוא מעלה על נס את ספרו של הרצל ומפאר אותו בכל לשונות־הקילוס ומדגיש, שבנין ספרו זה למחן הגויים לדעת (שהרי נכתב הוא בלשון לועזית ורב היה פרסומו אז בעולם) „כי רגש הלאומי עוד לא מת בקרב לבנו ואין על־כן הדין עם המכריזים בשפירות הפאטריוטיות של רבנים, חכמים ופרופסורים, וביחוד בגרמניה.

הוא חותם דבריו בקריאה נרגשת, הכתובה כתפילה, לעם ישראל, שייענה לקריאתו של הרצל, ולעצמו הוא מאחל: „אלהי ישראל! הוסיפה שנות חיים לי אחזת לכתוב הטורים האלה, כי יראה בטרם ימות, כי יש שבר לעמי בארץ־אבותיו".

שור לא זכה לכך. הוא מת לפני שישים ושתיים שנה בשיקאגו, במסכנות ובדחקות — „כרגיל". נעלה, איפוא, את זכרו ותכרון ספרו „נצח ישראל" ביום זכרון זה להרצל.

דוחקת בי חוברת אחרת, של סופר עברי בגאליציה, שיצאה כשנה לאחר „נצח ישראל" וכל־כולה מוקדשת להרצל ולקונגרס. אף סופר זה נשכח, אולם קוצר היריעה מעכב ונקווה כי מזומן להעדיף דברים לו ולמחברתו.

אמנון ברזל

מוונציה של הביינלה השלושים ושש

חדר־סהרה מבהיק באריחי חרסינה לבנה, כמנו גשר עץ אל גופה עטופה בשמיכות, מוטלת בסוכה של שפת התעלה. בבים ממתינה רפסודה ועליה כסא מאריחי אמבטיה; בגן מצחין פגר של ציפור, ובהיל ובזבים פורץ דרך חור שנפער בקיר — זו אחת ממאות העבודות המרכיבות את הביינאלה השלושים ושש של ונציה. היא מוצגת בביתן של אוסטריה, דהאמן הנס הולין מגדיר אותה כ„עבודה והתנהגות — חיים ומוות — מצבים יום־יומיים".

השאלה האחת, המעסיקה כאן את אלפי המבקרים, הקומיסארים והאמנים, היא: מהי דמותה של האמנות בת־זמננו, כפי שניתן להסיק מביינאלה זו. האמת היא, שלא קיים עוד המושג „דמות אמנות התקופה", אין לה דמות לאמנות זו. היא כל מה שעולה בדעתך: רגלי זכוכית צנקים של שוף, עטופים במשי טורקיז, שמציג לוציאנו פאברו האיטלקי, הפוטו־ריאליזם מדהים של ריצ׳ארד אסטס האמריקאי, שציורי־השמן שלו על בד (מדרגות נעות, חנות פרחים ואוטובוס) נראים מדויקים יותר מצילום, ולעומתו, באותו ביתן, הבדים המוכתמים בצבע של סם ג׳יליאם, תלויים על חמישה ויים לאורך כל הקיר; בולטנסקי הצרפתי מציג מדף של צילומים, כגון „עשרים ושבעה חלקי־לבוש שהיו ברשותו של פרנסואה ק. ביום 18 בבריל 1972", או „18 צילומים שהוצאו מתוך האלבום של משפחת ד.", בצד צילום חוראבבי של ילדים משחקים, ולידו תיאור מפורט של שמות הילדים, לבושם והיחסים ביניהם; מאנצוני מקרין שקופיות ריקות, דווקא בביתן הפיסול האיטלקי, ועמיתו ואציארי הציב, באולם גדול וריק, מכונה אוטומטית לצילום. המבקרים מתבקשים להצטלם, ואת דיוקנם להדביק על הקירות כ„דוקומנטאציה צילומית לבקור החטוף, שהיא תצוגה של הזמן הממשי" — כל זאת, ומאות ציורי שמן ואקריל פיגורטיביים, מופשטים, גיאומטריים, מארבע יבשות.

ברור, שביינאלה זו, כאחרות, מציגה את בחירתם של המורשים בארצות המשתתפות. מאחר שאין „זרם מוביל" כיום, וקני־המדה ברורים פחות מתמיד — נובעת הבחירה מטעם אישי, מקשרים, מרצון להתבלט או מגמה של היצמדות ל„אמת" כל שהיא, המייצגת את מגמת המורשה. למעשה, נראית התערוכה כתחך באמנות של ארץ אחת. ועניין זה מעלה קביעה ברורה אחת: בכל ארצות המערב קיימות אותן מגמות, ללא השפעה של משקע לאומי או גיאוגרפי. המרחק בין היאפאנים לשווייצרים, למשל, איננו גדול מעשרות המסרים המפרידים בין תביעותיהם שלהם.

„משחקי פיסול" במוזיאון ישראל, יחד עם עבודות מוקצנות של משה גרשוני, יכולים כולם היו להישלח לביינאלה ולהרכיב את התצוגה הצרפתית.

רבות מהעבודות המוצגות כאן, מזכירות לנו עבודות של אמנים ישראלים. אין זה לא לשבח ולא לגנאי. האמן פועל כיום כפרט בודד, כשהבעיות המטרידות אותו הן כוללניות, אוניברסאליות. המודעות לטכניקה כסורתית זו, ציור־המכחול, עדיין אפשר להפתיע. ומוכיח זאת הגרמני גרהרד ריכטר, שלרשותו הועמד כל הביתן הגרמני: עשרות דיוקנאות של אמנים והוגי־דעות ידועים (מתומאס מאן עד סיבליוס וקאפקא) מביטים מן הקירות בציור אפור הנראה כצילום. ריכטר הכין 48 דיוקנאות בגודל אחיד; והאפקט של העבודות מרשים. על הציור הצילומי שלו אומר ריכטר: „אינני

גרהרד ריכטר (גרמניה): ר. מ. רילקה (שמן על בד)

מתכוון להעתיק תצלומים, אני רוצה לעשות אותם". ודווקא עבודות כאילו־תמימות אלו מלוות בהזהרה: „אני רוצה לעשות משהו שלא יהיה לו כל קשר עם אמנות, כפי שאני מכיר את האמנות עד עתה". ומעניין שהזהרה כעין זו משותפת לאמן העוסק ב„ציור־ביתר" ולאמן המקרין שקופיות ריקות או קובע שתחושת התודעה שלך היא יצירת־האמנות שלו. ובין שני קצוות אלה, תופסים האיטלקים את מירב הכמות של התצוגה, ובעיקר בפיסול. יש עבודות מעניינות, ויש אחרות, אוויליות עד צמרמורת. כדי להמחיש קנה־מידה, אפשר לקבוע שלו היו עבודותיו של ישראל הדרי מוצגות בביתן האיטלקי, הן היו מן הטובות המוצגות בו (הדרי אמנם זכה לשבחים רבים כאן). קאבאליירה הרכיב תמונה חיה. הרצפה מכוסה לוחות אלומיניום, ועל בימת־עץ יושבת בובה אכולת־עש, ליד מתלה עם בגדי־קרב ותגורת־כדורים. בשני כלובים כלואים איש ואשה בגודל טבעי, חצויי ראש, לידם שיחים יצוקים בברונזה. על פני קיר, כתפאורה, משותקים הצופים. ברקע משמשת נגינת עוגב וקריין מקלקם קטעי ספרות, בדראמאטיות מודגשת. „תמונה חיה" אחרת, שבה השתמש האמן בגבר וילדה דאביליים כבתצבים, הוצאה מן הביינאלה עוד לפני הפתיחה הרשמית, והעתונות האיטלקית מלאה תגובות בנושא: המוראליות באמנות העכשווית. הציפורים, הן כנראה, מאוד באופנה. בגוף להוליין האוסטרי, ששחט ציפור הגיית אותה בגן, במסגרת הפרויקט הסביבתי שלו, ובצד רגלי הציפור הגיגאנטיות מזכוכית, מילא מרובזאני אולם שלם בציפורים יצוקות, שידיים הנשלחות מן הרצפה אחוזות בצוואריהן. ציפורי מתכת מלוטשת, עם עיניים וריסים, קשורות ברצועות עור לשולחן. איל ברזל נוקב אותן בכדורים, ומקדוה בכתב תורת הראש, פאאלי משקיע מאמץ בלתי־מובן ביצירת תוהה, סילים ולוע אנכי־מנוסי — מפץ צבוע, כדמה מדויק. אבל פומודורו הגדול מציג את פסליו היוקדים, הבאיביים, שפתחים הקרויים בהם בגלים מכטסורה פנימית, הוקנית. גם קטאלה, שהוזמן להציג פסל בתל־אביב, מציג כאן גושי אבן

סגנונות העבר וההווה המיידי אינה תלויה עוד במרחק גיאוגרפי. כתבי־העת האמנותיים מגיעים מניו־יורק למילאנו, כשצבע הדפוס עדיין לא יבש על דפיהם. רק הרוסים עדיין כלואים בתוך הגיטאות שבנו להם הפוליטרוקים שלהם, ובביתן שעוצב בידי האדריכלים של הצאר, הם מציגים אובבקים רוקדים לאחר הקציר ופועלים מאושרים בשער המפעל, כשלנין פוקח עליהם עין מפסל שיש שבפינת האולם.

את הולנד מייצגת תערוכת־יחיד של יאן דיבטס, שאת עבודותיו ראינו לאחרונה במוזיאון ישראל. זו תערוכה קונצפטואלית, הבנויה מצילומים המצביעים על אפשרויות אופטיות. צילום־נוף רחב, שסדרת הצילומים המרכיבים אותו מחוברים

לוציאנו פאברו (איטליה): זכוכיות בורקו ומשי טורקיז

שלא בסדר הנראה בצבע; כאותם צילומים נוצר נוף זהה, וכיוצא באלה. הבלגים הציפו להציג אבן כוכר, שכבר קצר את כל התהלות האפוקליפסה: אליכינסקי — בתמונות צבעוניות ובהתרים, במארקאום והרכור, כאילו מפתיעים הביט כחדש. ציורי־השמן של אברהם אופק בולטים בסוג זה של עשייה, ורק מדינות כפסות הוליכו לא לכלול בתצוגה הלאומית. וכהתכר עבבסר־

רות המסרים המפרידים בין תביעותיהם שלהם.

חלקו הברכוי של הביתן הצרפתי נראה כגן־ילדים עליו. צמודי־הכביסה הקירות צבעו בצבעי פנים, והפצים קטנים על גלגלים מונחים בין סביבוני ענק כבירוסטה. בהדר צדדי מוצגים התצלומים של בולטנסקי. ומה ההבדל בין תצוגה זו לתערוכות שראינו בארץ? התערוכה הסביבתית של בת־יוסף, בבירוק מה שראינו ב־

ניפוחים בבעלי דימוי אורגאני. יש לעבור רק דרך גן קטן עם מזרקה כדי לצאת מאווירת הפיסול של הציפורים והתנופה ולהגיע לאגף המוקדש לניסויים ולחידושים בתחום הגראפיקה המסחרית. שהרי גם את האמנות האישית והמבודדת ביותר, יש למכור בעטיפות מתוחכמות ומאירות־עיניים.

הרפובליקה הערבית המאוחדת (מה זהו?) מה היא מציגה כאן? באר־סיקים, ברגים מולחמים, ועצלה ליימבור תפוזים, צבועה בשולשים ורבעים, עם ארבעה תפוזים מגבב.

אך אוילית עוד יותר היא התצוגה של דנמרק, שמשהו רקוב היה פעם בממלכתה. אמן יחיד מילא את הביתן בפיסול הציור הוובבני, אולי פרימיטיבי. ציור על עץ עם מכסה קופסאות כראש; אסמבלאז׳ מגלגלי אופניים, פנסים, תמרורים. הביינאלה הגדולה מרכזת סביבה פרויקטים ותערוכות. תערוכה גראפיקה חשובה, אמנות המאה העשרים במוזיאון קוראר שבכיכר סאן מארקו, פרויקט של וידאו־טייפ, „הספר כמקום של חיפוש וחקר", ואמנות אקולוגית. ועל כך, בפעם הבאה.

עדו בסוק

אל הדיוסקורים

אתם ברבורי האגם
ברבורי הלב הפתוח
תשמחו לבי בכנף הערב
המתחבטת אל הגשם
כשהטוחן סוגר דלתו
והנחש בחורו נרטב
אתם ברבורי הערב
ברבורי האכסותו של האגם
עם סחף החשך
אתם ברבורי הלילה
תאספו יום
וכילות ששמו עליכם הצידים
ישפדו נשמתכם
יצרוה עוד בחייה
על כן עורכם זהב
מקורכם משפיך דם אל תוך האגם
אל דלתות החשך תתחבטו
פרספונה בהיטמת כלולות
תחלק לכם זרעונים
תאומות בשרכם מעיכה אתכם
כמו נדבקתם בדבק הנשמה והגוף
ונשמתכם מטלת בצדי הגוף
מדלדלת
כלו נסה הגוף להשתחרר ממנה
למען יהיה מעופו ברזל
למען יחתוך במרגלית השמים
והיא תפתח לפניו כמערת האדמה
האדמה היא מערה כלה
מערה אורבת
כל הדורך בה דורך אל בצתה
כי אין לה משפה
רק בשמים יכול אתה לבטח בנוצה

על כן ברכותי עתה הברבורים
ואת קסתי הדיה שעוד תפאר והרכם
תצבע אתכם

דממה תפתה אתכם בשיטתה השלוה
לא כמו של פרספונה הנחרדה
ואתם תצמדו אליה כמוס
תבהלו צפות שוכבים בה
תחכו דשא בכנפכם
שלמות ופכם המפתה. העגל
אינה מכרת בין אנשי האדמה ישרי הגוף
הם היו רוצים לקלע בכם
אבל בחסד הזהב שאתם מבטיחים
בחסד קולכים
אתם מושכים אחריכם. את מלכיהם

הדסה שפירא

אליגוריה שאינה אלא סימבול

(עיון ב„על־כף ים־מוות זה")

„באבות אמרו, אין אדם רואה ומשיג אלא פעם אחת: בילדותו. המראות הראשונים, בפתם בבהיותם, כיום צאתם מכתות יד היוצר, הם הם גופי דברים, עיקר תבניתם, ואלה שלאחריהם — אך מהדורותיהם השניות והפגומות הם. („ספיחי" א)

א

אחד ההבדלים החשובים ביותר בין האליגוריה ובין הסמל האמיתי, הוא, שהראשונה מובאה כן החוץ, כהוראת המקור־צירופה בלשון היוונית: אלליגוריה (אללוס = אחר + גוריה = דיבור), ועל־כן מציינת היא בספרות תיאור סיפורי של נושא, המכוון בדיבור בדרך הרמז, בצד שההורון — הסימבול — נובע מבפנים; מקורו במתחים הפנימיים, הנעצרים מן החושים, שבין חלקיה הבלתי־נראים של היצירה. לאמר אחר: הסימבול הורתו ולידתו בזיקת־סתרים זו שבין פריטי־הרכיבה, כביכול, שאינם אלא חלקיה האינטגראליים. הסימבול הוא האלפבית של שירת אמת.

האליגוריה באה, איפוא, במכוון לשמש סימן למשהו „אחר": תפקידה אינו טבוע בה מלידה, לא אימאננטי. היא נלקחת ממקום אחר לשרת; עם יצירה אינו חל עליה, לאמנות, כי היא כולה, כמות שהיא, כבר היתה מצויה, באיזו צורה שהיא, לפני היות יצירה זו שלתוכה הובאה. היא איננה מחויבת המציאות החדשה, שבעצתלה בתוכה (כבאהת קורא בספר יחזקאל על „הנשר הגדול גדול־הכנפיים ארוך־האבר", על „צמרת הארז", על „הגפן השורחת שפלת הקומה", על „שתים נשים בנות אם אחת", על „הצבמות הבר־קות מאוד", כבר אתה יודע לבו כל אלה מתבקשים לכאן — פירושים הם. כל כמעמות האליגוריה שכלתנית היא, היא חד־משמעותית, מפותחת ותבונה, כי הקורא תופסת בשכלו, ולא בנפשו: היא לא נולדה בתוך היצירה, שבה היא משמשת כמין דוגמה. אתה רשאי, איפוא, לפרוד אותה מן ההקשר השירי.

ואולם יש יצירות, שעם שהן נראות לכאורה אליגוריות, כלומר, כאילו לא נבראו אלא לשמש סימן ואות למשהו „אחר", ולא סימבול, אין הדבר כן. לא מסורתיות הן ועצמית־דבור של „אללוס" כשרים, אלא של עצמן הן. וסימנן: דימויי־תימונם הוא מציאות שירית אמיתית, כלומר, לא מציאות שבודתית, שכולה ילידת־חוץ, אלא מציאות מחוזית, ילידת מהותיות של אחת מתכונות היסוד של יוצרה: היסוד שבסימבן אינו, איפוא, אלא יסוד שבסימבול, לומר: הוא עצמו אינו אלא הוך שנתמהם, דימון חדש לעולם אוסר־כמות עם היוצר, צורדום היה בנפשו ניוזנב צמיחו בביב חדש וחי. הראיה, האופי שבתופעה הוא כולו דמות, ודמות זו נולדה בתוך היצירה בדומה לסימבול האמיתי. יסוד החוזר שבהופעה רוצי כיבמבות שמצבר לחומר, עם שהוא, כי הוא נלקח אחר כבוד לשמש כפרי לעניין אחר — תפקידה של האליגוריה, יש כאן, בעיקרו של דבר, הגרבה היצירה של היוצר עצמו.

יצירה מסוג זה הוא השיר „על כף ים מוות זה". ואף־על־פי שהמשורר עצמו רמז בראשו „לשם אחד־העם", וניתן לומר, כי אין זו סתם הקדשה, כהמתנו של פ. לחובר, אלא כעין כוונה לתאר את חורבן המרכז הרוחני, שאחד־העם היה דוגמו והיה, הרי כבר לחובר עצמו הבחין, כי התיאור האליגורי פשט את צורתו היחידה והפרטית (של מראה הגלוי והמכוון) ולבש לבוש סמלי־כללי. אם כן, השתמש אמנם ביאליק בתוכן בדימויים, הבשורים לציין את יחס העם אל האיש, אבל „אל ותוח כוכבו נדעכו" כך לנו החידה, אלא שבלא יודעין כלא עיר זה בנות־ימים ואסוציאציות מיצירות אחרות, שנתגלמו בהן כמפולד כל המשורר בצביונו הכתב־נבה בדרכו כעצמו אל עצמו, או בדרכו אל עצמו דרך הנתיבה ה„מחורה" שלו־השל־ציבור גם יחד. הדימויים של דימויים ביצירותיו של משורר הן, כנודע, סימבסים השוב להתגהות נפש סימבולים כובשים. ולא „צבעו הכהה והאפל, המביע יאוש ההוגב" (לחובר) כביד עליו, שהוא סבל, אלא הספירה והרוחנית, המלפפת אותו היא הכשר זה עליו ממהותיותו הסימבולית. בהוויתיות זו בהבאות ביחוד שבפאוטוכן, שחיין חוזן כרוכים בו. בהרי אין זה סוד, כי ספעת הדים ב„מגילת האש" גיברת לתוך שיר זה להבריך ריח היסוד האליגורי מתוכו ולהתחים בו מעקבות פעמי הסימבול. חלה כאן מטאמורפוזה עמוקת כשרבבה. האליגוריה ההגדפה להבשם הבך להבלרמי האמיתי של הגוף הסמלי. (בדומה למה שקרה להבויות שונות בפאוסט חלק ב׳ לגיטה, ובייחוד לדמות ארבע הנשים האפורות — המחסור, החטאה, הדאגה והמצוק — „לפני ההתלקות": הרי הדפוס הכסיית מבמי את הוזצרות הסימבול שלאח״כ ואת הופעה גדמכן בסבר בנזחותה הבשית־הגאולת). „על כף ים מוות זה" כלא בדוכה ה„דממה", הוא שזור בו מתחילתו ועד סופו. הדיה מדרסמים אף באותן כלים, המזכירות אותו בצליליהן ההרוחיים־האקורדיים + מה (בעשרה טורים לאורך השיר). הדממה היא, כנודע, אחד המוטיבים הראשיים של שירת ביאליק בכללה (למן „על סף בית־המדרש", דרך יצירותיו הגדולות, ובייחוד: „מתי מדבר", „בעיר ההריגה" ו„מגילת האש" ועד אחרון שיריו („ובבוקר אביב כליל בדולה, בעמוד העולם כולו / בטהרו ובזיוו הראשון, ובכרם יקיץ ופרבר על המטו ושאר עז לוזמרי"—). הדממה, ש„על כף ים מוות זה" נהרות ממנה, ריחה כבד ביותר, ומעביה מביאים אתם בריח הדממה הכבידה של שני פרקיה הראשונים ופרק ה׳ של „אחרי הכאפאבדית, „ים המוות" איננו אלא גלגולם של נהר האבדון (נהר הארוס) ה„נחל הנרדם" (ים האריכית שמלפני היסופוח באכלסת הציבור) שבפרק ס׳, הנחל את „מגילת האש" (תן דעתך על הטורים: „ועב על־דמה כי תדמה שמה / ותרדמה / והכל כאילו כתורר כאן בדממה: / „ותתה מת היים"//). השווה גם את התיאורים „וצפול עד לא ייקרע פרוש / כס־

ח. נ. ביאליק

דין לבן על־המת"/, טורים 17—18 וכן: „הסירות לא תבאנה עוד בגבולו (...) / בחשכת לילה אחת אבד דרכה, / ואחת מצאה קבר לה על־קרקע / הים בליל זוועה" (...), טורים 46—50, אל מה שנאמר ב„מגילת האש" אחרי התנפלות הבחורים הימה וטביעתם יחד עם הפלגות הרכיה וצחות הגולה: „הבמה כבידה (...) רבצה פתאום על־הנהר, נכתם הנגיא על־ידי הנפש: ועל הלקת המים השחורים חלף פתאום בלאט כדמות דבר כבד וגדול ויבצף לו בדממה אחרי גופות הנגרפים. הספינה שחורה היא ואם ארון מתים?" — דומה, שהסברים מיותרים.

זיקת־גורלות כזו של יצירה לחברותיה, פרי עטו של אותו יוצר, מסלקת כמנה כל צל של יסוד אליגורי ובוראת אותה בריאה חדשה של הסימבול הטהור. ואל נא תעלם מוזיקה אחרת שבשתי יצירות אלה. בפרק ה׳ של „מגילת האש" קטע כזה אתה קורא: „וברגע הזה קפץ הנער צהוב התלתלים על רגליו, ידו נשואה אל ראש הכף הזוקף בשפת הנהר השניה, והוא קרא ונצעק: הביטו, הביטו! וישאו הבחורים את עיניהם — ויגע לבם: כראשי ההרים אשר לעומתם, מעבר הכף והלאה, הלוך ותפוף, הלוך ורוה, כעדת מלאכים קלים, שורה יפורה ולבנה של־עלמות צחות גוויה יורדות". ובקטע כ״ח: „ויכירון הבחורים (...) והנה הן קרבות והולכות בעיניים עצומות אל־שפת הכף הבכוי כקיר זקוף ואפאיל על־ההתי וכו׳. ובקטע כ״ט: „ויקפצו הבחורים בשאגת חרדה ויתנפלו הימה (...) לעומת הכף נחפזו. והנה נבלעו ראשיהם בצילו הכבד של הכף" (...), כלומר: כל התיאורים של מה שהתחולל במאבק האיתנים במהירה אל ראש הכף הזוקף הוא הוא שמקופל כאן ב„על־כף ים מות זה" בקטע הפתיחה. הרי שלפני שאיתו אל חורבן המרכז הרוחני ואחריו של אחד־העם שבראשו, אינך רשאי להסיח דעתך מן „ים המוות", הוא נהר־האבדון, ונוף סביבתו של בעל ראש הכף, שנאמר עליו: „משבר גדול ושחור התנשא כצר פחדים (...) ופתאום נבקע ההר התיז וייתצה ויזיל לגיא צלמוות" (...)

ב

„כוונתו הראשונה של המשורר היתה, כנראה, לתאר באותו שיר (...) את חורבן המרכז הרוחני האודיסאי, שיצאו ממנו באותן השנים: ממריס, ש. דובנוב, בן־עמי, ש. בן־ציון ועסקנים אחרים, וכאילו נשאר על כף הסלע שבתוך הים רק האחד, אחד־העם, ערירי ובודד, והוא בבגדל שבראש־הסלע. ובו גר הפלא, „וכמו שהאיד — יאיר". (פ. לחובר, „ביאליק — חייו ויצירותיו" 591). ההבה כצב זה של בדידות ובדות, של השאריות עירירי לעומת יציאתם של האחרים (הרבים) הוא סכמן־יסוד אבטתי רב־משקל ועמוק בשמעות, המצוי בכמה מיצירותיו המשוה להן יחוד שבצורה והכבוד. אם תתבונן, למשל, בתבניתה של שירת „המתמיד", תראה מצב זה שבציטות כאחד מפוטיבי־השה, ייה שלה, ובא נופף יקר־ערך בעיבוב היטובה החיצוני והפנימי; שורי תוך כדי קריאה תראה צצבך ככתון לקראת עליה בלתי־פוסקת במעט לפיסגת מרומים, ותבנית שחלק מכריע לה ביצירת ויהתבנותה של שירה גדולה ראשונה זו. כורי רוב קטעים הם מילאדות ארוכה כיתלות ועולות אל ראשה המוקד של התבניה בבקשה חזקה. כך אתה פותח בקטע א׳ אחרי הפתיחה בטור 9: „ובצאתך יהודי לעיזות בליל" וכר עד הגיעך לשני טורי הרסים, שבראשם (טור 19) ניצבת מלה המרגש „אני" — „אני מתמיד באחד מכתבי הכלאים / מאחר בנדר — תראינה עיניך". טמבון סטרר קטואלי זה חוזר ונשנה בדוב הקטעים ובגוון כיקובן — הכול לפי צורך הדירוג הכלולי בין יחידות הריתמים.

המציין ביותר, שתמונה זו של היי שארות הלוי בסוף הקטע או ההרדה הריתבית (לדוגמה: קטעים י״ב, י״ג) כבין זיו בולט פלה כעין הימן של מטיב הצוק הבולט בראש ההר או בראש הסלע, הנמצא בתיאורים ביצירה כאחרות, כגו: (...) „ושקף הסום הגלה / את והכבו אל ראש צוק גבה ממעל לעבים" — „מתי מדבר" (הקטע המכה של שה); „הדמשוך המדולה הודד עם על־קודקד הסלעים" — „בעיר ההריגה" (שני טורי הסיום); ב„מגילת האש" נמצאת תמונה זו כמה פעמים. על המלאך, המציל את גחלת האש נאמר: „ויבואבה אל אי סומם ויניחנה שם על־שן סלע מצוק" וכר (פרק ג׳); פרק ד׳ פתח: „וכאשר קם העלם מבלי ירא עיניו שמימה כמשפטו, וירא והנה

(הסוף בעמוד 19, טור 6)

אהוד בן עזר

אדם לאדם חפץ

חפץ משמעותו כפולה. חפץ הוא אובייקט, עצם, וחפץ הוא כבאת־נפש, רצון ומטרה; וחפץ הוא גם כבר במשפחה נפרץ, והשם של אדם, שפל שמו קרוי מחמר האחרון של חנוך לוין.

„עומד אני נכחו כל אדם בהיה אתה שלי, הוגה אני לו את אבי הדיבור אני־אתה, שוב אינו חפץ בין חפצים ואינו מורכב מחפצים". אומר בובר בספרו „אני ואתה". כידוע, מעמיד בובר את תורתו על הכבויות שבה נותן האדם מרגע לרגע בשני סוגי התייחסות: „אני־אתה" ו„אני־לי" או „אני־סתמי". ביחס של „אני אתה" קיימת זיקה עמוקה כל האני לכול האתה, והיא איננה יכולה להתרחש אלא בכל ישותו של האדם. בובר, מסביר פרופ׳ ש. ה. ברגמן במבוא לספר הנ״ל, מבחין במבחני בין „הזיקה" אני־אתה ובין „הנסיון" או „הדעת" שעיסוקו בסתם, כלה. הדבר השפיר־הפעת מניח הן את ה„אני" והן את נושאו באחדשותם העקרה. זה צלי זה. המביא אין לו חלק במפילה זו של שימוש או ניצול, כשמתפרשים בו או כבצלים אותו בהבנת מכשיר; וגם ה„אני" המתנסה אין לו חלק בעולם הנושאים, החפצים, שמהם הוא משתמש. אין הנסיון כעצמה־ההדדיות שבינו ובין העולם. ואילו הזיקה אני־אתה קיימת כאילו באמצע, בין האני והאתה, והיא זיקת־גומלין ממש.

גם בין ג׳ורג ומרתה ב„מי מפחד מוירג׳יניה וולף?" לאולבי קיימת זיקה עמוקה של אני־אתה. זו איננה זיקה חיובית ושלמה. זוהי אהבה בינתלפה לתלות הדדית המיוסדת על זיקה שלילית. „כל זמן שהאהבה עיוורת היא", אומר בובר, „לאמר: כל זמן שאינה רואה ישות בכל־כולה, עדיין אין האהבה שרויה באמת בי אבי־הדיבור של הזיקה. השנאה לפי סבבה בעוורונה עומדת. אין אהבה יכול לשנוא אלא חלק של יצור". ואף־על־פי־כן: „השונא שנאה ישירה קרוב אל הזיקה יותר מאשר חסר־האהבה ותכלי־השנאה". זה פסוק הסיום במחזהו של אולבי. מרתה וג׳ורג מגדיפים את יחסי הזיקה השלילית שקיימת ביניהם, אותה ברית של אהבה־שנאה־הרגל, כן הבדידות, הבריחה, ... כל אני את האתה אכר כולו ראייה במלפת, מותניה על־ידי עולם ה„חפצים" שהעבר המשותף גורם להם לעיין זה לזה, הבן שלא נולד היא חפץ (אמנם כוהנה) כבין זה. אבל לבריות המסכן המבכיד שכל איש מהם נושא על גבו ורואה את רעהו נושא על גבו, הם אינם יכולים להודר על כרדי הזיקה של אני־אתה, שכבר פריצה כבצד לסדוקים של עצביהם שבאבנה הפכה לחפץ.

„החפץ", כתב מכה נתן בבאברי ב„מצרבי" לפני כמה שבועות, „הוא מהווה שאין בו שום הביב, כים צד הר של הזה. חנוך לוין כצביב ראי עקים כל־כך לפני דמויות־אנוש, עד הן כהמועות להולהין התפכבת כפרצה סבמביה. אתה כבבבן בהן ריבוק, כבלי כהתבדיר בך לרגע ההרהה הבלתי־נצרנה של צבכך ...

את הריק הקיומי אשר בכל אחד מהם. יחסם איש אל רעהו הוא יחס של תלות שתלטנית ורכושנית. הם חפצים להחזיק איש ברעהו, לשלוט (ולהשפיל), כדי לחוש שייך להם חפץ כלשהו בחוץ, שהרי בתוכם פנימה הם חלולים לגמרי. הם חפצים זה מזה לא את האדם שבזולת אלא את החפץ, את היכולת להשתמש בו כאובייקט. תלותו של החפץ בקרובי מכשפתו אינה שונה הרבה מתלותם בו. הוא, במקום לחיות את חייו, חי את חייהם בבין טפילות נפשית המכוסה בהרבה כסכנות וטוב־לב. הם בורחים מהרגשת האפסות הפנימית שבהם אל המאבק וההתעללות בו.

במרכז הפיראמידה של ההשתמשות ההדדית זה בזה עומדת פוגרה, אותה מכשפה שתלטנית קטנה, קאריקאטורה של אמה קטנה: „מה שנפלא אצלי הוא שבצד הנבאה הבלתי־פוסקה אני מרגישה שאני מתקדמת ומתפתחת כל הזמן. אפילו עכשיו, כשאני הולכת ומסתבבת בקליליות, אני יודעת שצומחים בי בחשאי כל מיני רעיונות פילוסופיים. בלי להתאמץ אני קולטת כל הזמן דברים, מעכלת אותם, מעבדת אותם. נפלא איך שהכול פועל אצלי". יש בפוגרה פיתוח של דמות ה„גבירה" המאוהבת בעצמה שפגשנו ב„מלכת אמבטיה". אך בא כאן גם לשיא גרוטסקי פולחן הבנים של יהודי מזרח־אירופה. כלכנסת, אמה של פוגרה, סובלת מרדקבית קיומית מבלי שתהא אפילו מודעת לכך. היא ובעלה סימנו זה מכבר תהליך של מיתה הדדי, והריהם כמו בובות המוצגות בבית התרגל דהאסלית. ואולם בלבה הריק של כלמנסת מפעפעת תקוה גדולה — לדרוך את סיגלה, הבעל הנבוב המכבה, ולהשתעבד לבתה. היא מוכנה לסבול כל עלבון מצד המכשפה הקטנה, ובלבד שיותן לה לחיות. היא מסתפקת בתפקיד של משרתת, מוחלת על כבודה, ובשעה שבתה עומדת להינשא לבחור בשם ורשביאק (שכל אהבת ההדדיה המעדדים לבוא כבר ביכרים בהתנהגותו) — פלישת האם אל הך הציטום הקטן של הנישואים המתחילים בהרגשת אושר הולנית ומדיפה — היא מתחננת עם בתה: בעתה יש לה יעוד בחייה! הבנים, ההורים, האם, רבים על הזכות להיות מבואים בקבר־של־עבוד לבת.

אבל גם פוגרה איננה בן־אדם אלא חפץ. היא חפץ כיים שכל השאר משתמשים בה כדי לברוח מעקת קירם ריקנותם. הם מגישים לה שי את חייהם וכבודם, כדי להרגיש שהם נותרים, שיש טעם לחייהם. הם אינם רואים אותה כאדם אלא כאלה קאפריזית, שתלטנית. עתה היא מצוחדת בירכיה התשופות, אבל בעוד שנים אחדות תאבד את הקסם הזה ותלבש את דמות אמה. האם, בהרגשה של מלכה האנוסה לוותר על כסאה, אומרת לה דברים אלה במפורש.

פוגרה איננה הופעה רצצאית, כפי שניתן לשער מתוך מעמדה בקרב קהל משועבדיה במחזה. היא תלויה בהם תלות של דיקטאטור בנתיניו. אף היא נבובה לגמרי בתוכה. אף היא שרויה בעולם של חפצים, של רכישות, של חוסר יכולת ליצור זיקה אמיתית עם שום אדם בעולם. ביחסיה אל ורשביאק היא חוזרת ומהוללת את החורבן, שעשתה אמה בנפש אביה. הזוג הצעיר ידמה כשתי טיפות רוק לזוג הזקן, וגם הילדים ששניים אלה יולידו עתידים להיות מפלצות קטנות כאמן או מסכנים כאביהם. זהו עולם חסר־תקוות, שבו מצויים אנשים זה ליד זה כחפצים ואף פעם לא זה מול זה מתוך אנושיות ושוויון. לכן הם מצחיקים עד לדמעות, וכאשר אנו צוחקים להם, אנחנו נעשים דומים להם.

לחנוך לוין יש רגישות יוצאת מן הכלל לאותו אופי ישראלי מצוי אשר בן הוא הופר ואותו הוא מגנה והורף בבוז עז. במונולוג „זבובי" מתוך „מלכת אמבטיה" הוא כותב:

„למה לא לדבר גלויות, רבותי, כל מה שמעניין את הזבוב היא הצואה שלי, בלי שום הסוואה. אבל כשאני יושב בבית־כיסא, אני לא מהסס במה שיוצא לי בלפסה, לא רבותי, אני לא זבוב. אני יושב וקורא עתון. ואם יבואו ויטענו כנגדי — וכאלה אינם חסרים — שהזבוב, על אף נהיותו, מתרבה בקצב מהיר משלנו, לא אכחיש! ואם יטענו שביכולתם של הזבובים להציק לנו ולהעביר לנו את טיפוס המעיים — גם זה נכון! ואם יוסיפו ויטענו כנגדי שהם רבים מאתנו ומקיפים אותנו מכל עבר — לא אכחיש גם את זה. ברם, לעולם — לעולם! — לא יגיעו הזבובים לאיכות הנו האנושית! הם אינם יודעים את ההיסטוריה שלנו. את שבועתנו להתעקש עד טיפת־הדם האחרונה, את הקשר שלנו לאדמה הזאת. את מודעתנו הלאומית ואת כורח הקיום ה".

הזבובים. שלא קשה כאן לטעות בזהותם. הם האויב החיצוני של האדם הישראלי, אותו אויב הצובר תהליך של דאהומאניזאציה בעיניו וגבהה סיום. זבוב זה לא בן־אדם, ובודאי שלא יהודי. זבוב זה חפץ, אובייקט. וחפץ מציק, יכול גם להשמיד אותנו בטיפוס־מעיים. והמלחמה בו, שהיא כורח קיומנו, היא גם נותנת לנו חלק גדול בהרגשת הערך העצמי: „הה, כמה שאנחנו לא זבובים! לא־זבובים נפלאים שכמונו" מסיים חנוך לוין את המונולוג.

אבל היחס אל הזולת כאל זבוב וראה סיפורו של יצחק אורפז „בגלים" אינו מצטמצם רק באויב החיצוני, אלא נעשה יחס אופייני של האדם הישראלי גם אל סביבתו הקרובה ואל משפחתו. הוא נחנקת על ידי בן־אדם שמתייחסים אליו והוא מתייחס אליהם כאל חפצים וכאשר הוא נהפך כאובייקט. על־ידי המדינה, החברה הסביבה לצרות דברים שבעוקם הבר הוא איננו עצם. הוא ... שהוא מנסה להסוף בבתי ידיים כמה גדולה מכל האפשר מעוגת ההנאה והנחת. תמיד יזנב וזבובים חברתיים שאפשר להביט עליהם מגבוה. ותמיד יקנם פוגרות בבית או מנהיגים נוצצים בחוץ אבל בהתעבדותם להם ובהעדרבתם מוצא הישראלי המכוכב פורקן לצבביותו הבדוקת. הוא היו מצולכם של קנייה מדד מים וחפצים מתלכים־בל־שתיים. ובכון הה „החפץ" הוא הגרעין הפנימי של מה שב„מלכת אמבטיה" סיפרה על הזכאותנו.

מכון גנזים

מכון „גנזים" שליד אגודת הסופרים, מבקש מכל אלה שיש ברשותם כתבי־יד, תצלומים, איגרות, או שעמדו בכתובים עם הסופרים דלהלן, כיום זכרונם (במספר שנים עגול) חל בחודשים תמוז—אב, להודיע על כך ל„גנזים", ת.ד. 7097, רח׳ קפלן 6, טל. 253257.

שופמן גרשון (נפטר: ל׳ בסיון תשל״ב); גלברג צבי הירש (נולד: ח׳ בתמוז תרי״ז); דושמן ישראל (נפטר: כ״ו בתמוז תשי״ז); מיכון יהודה ליב (נפטר: ט׳ בתמוז תשכ״ב); שטיינברג יעקב (נפטר: ד׳ בתמוז תש״ז); אברבאנל חיים (נפטר: כ״ז באב תשכ״ז); בן־אפרים (ליפובצקי) פסה (נפטר: כ״ו באב תשכ״ב); גייל משה (נפטר: ט׳ באב תשכ״ו); גנז שכתכן (נפטר: י״ג באב תשכ״ז); הורוביץ שאול ישראל — ש״י איש הורוויץ (נפטר: ד׳ באב תרפ״ב); הלפרן ירמיה (נפטר: כ״ז באב תשכ״ב); זרחי ישראל (נפטר: ז׳ באב תש״ז); נתנאל־רוזנהן יעקב (נפטר: ז׳ באב תשכ״ב); פרידמן דוד (נפטר: י׳ באב תרפ״ב).

העורך: אברהם יבין

תמונה עם קולונל של הגווארדיה סיוויל

מערכון מאת פדריקו גרסיה לורקה

מחזותיו של פדריקו גרסיה לורקה כוללים בתוכם את תמצית יצירתו ואולי אף עולים בחשיבותם על שירתו. התיאטרון היה הכלי הטבעי והמושלם ביותר בשביל לורקה, כשם שהוא בכלל הכלי הטבעי ביותר של מה־שאפשר־לכנות „הנפש הספרדית". זוהי נפש תיאטרלית מאוד. היא מצוינת בחריפות של צבעים ושל צלים, בנטיה להגזמה פיוטית־דיוואלית — בקיצור: בכל מה שאמור ליצג התיאטרון. בארץ אנו מכירים את מחזותיו הגדולים של לורקה, את שלוש הטראגדיות „חתונת הדמים", „בית ברנרדה אלבה", ו„ירמה", שכולן הוצגו אצלנו, מהן כמה פעמים, וכמו כן הועלו על בימות שונות — כמו סדנות־תיאטרון אוניברסי־טאיות — מחזות אחרים, דוגמת הקומדיה המקסימה „אהבת דון פרלימפלין לבליסה בגנו".

אך ה'אטרונו של לורקה צופן עוד הרבה גילויים והפתעות — לא רק לקורא הישראלי. רק לפני כחצי שנה הופיע בדפוס באנגליה מחזה של לורקה, שלא נודע עד כה, בשם „הקהל". אין ספק שעוד צפויים גילויים רבים ביצירתו של המשורר, ומיסתורין אופף לא רק את מותו הטרגי אלא גם פרקים מסוימים של חייו. בין מחזותיו הפחות ידועים של לורקה יש חטיבה אחת עשירה ומעניינת במיוחד: זו קבוצת מערכונים, מה שהוא כינה תמונות. לעתים בני עמוד או שניים, המעלות בדיאלוג קצר וחריף סיטואציה מסויימת. זהו סוג דראמאטורגי, שלורקה כינה אותו teatre breve „התיאטרון הקצר". בדרך היצירה הספונ־טאנית והאינטנסיבית האופיינית לו הוא יכול היה לכתוב כמה מערכונים כאלה ביום אחד, רבים מהם חילק בין ידידים ולא דאג להם עוד. אפשר שיתגלו עוד מערכונים רבים כאלה. עתה יש בידינו לקט של כעשרים תמונות קטנות.

מובא בזה מערכון אחד כזה, ויש לציין שמערכונים אלה יועדו לכתיבה לקריאה ולא להצגה. שמו של המערכון הזה הוא תמונה עם הקולונל של הגוארדיה סיוויל. זוהי תמונה סוריא־ליסטית־גרוטסקית. אך דומה שהאבסורד שבה מחפה על אמת מרה ואכזרית שהיא מבקשת להציג. יש בתמונה הזאת מפגש של השלטון הגס, המטומטם המתרברב, אותו מייצג הקולונל של הגוארדיה סיוויל, אותה משטרה נודעת לשמצה של ספרד, ועולם השירה, הדמיון והיופי, אותו מייצג הצועני. הקולונל אינו יכול לעמוד מול היופי והשירה הזאת — הוא נופל מת. באים קלגסיו ומכים את הצועני. מערכון־הבובות המצחיק הזה מקפל בתוכו טראגדיה. לורקה לא ידע שהוא כותב בו גם את הטראגדיה של עצמו, שהוא עתיד להיות הצועני היפה, שהשלטון לא יסלח לו על יופיו.

י. ב.

ום: המפקדה

לונל:
הנני קולונל של הגוארדיה סיוויל.

ן:
אדוני!

ינל:
איש לא יעיז להכחיש את פי.

ז:
כזה.

ינל:
לי שלושה כוכבים ועשרים צלבים.

ן:
צ לך יותר.

ונל:
דינאל הארכיבישוף, שבשולי אדרתו תלויים עשרים וארבע
לים סגולים, קד לי קידה עמוקה.

ן:
ר.

ינל:
קולונל, אני קולונל, אני קולונל של גוארדיה סיוויל.

ע מופיעים רומיאו ויוליה בצבעי תכלת, לבן וזהב והם מת־
ים בתוך מטע של טבק הנטוע על קופסת סיגרים. הקולונל
ף את קנה־הרובה, המטיל צללים משתקים. קול מאחורי
ה:

ו הירח על החורש, הו ירח
נים נראים עתה כמו כדורי כסף
ר קאוורלה משתבחת במגדל פעמונים
ד באגאמוני אין כלום, כולם שם נורא עניים.
ירח על החורש, הו ירח,
דינגל כופף עליו וקורא בטרם עת:
תי ראש העיר, בנותיך
יתבות בירה, רק הבט.

ונל:
זה שר?

ן:
צועני, אדוני הקולונל.

ו של צועני צעיר שעיניו דומות לעיני פרד צעיר גורם
יזיו של הקולונל שתתרומם.

נל:
צני קולונל של הגוארדיה סיוויל

י:
לך.

נל:
; מי?

י:
אחד.

נל:
קוראים לך?

י:
.

נל:
אתה מקשקש??

י:
סתם צועני אחד.

:
באתי אותו והבאתי הנה.

ל:
ז

:
ד על הנהרות.

ל:
ו? מה עשית שם?

:
י מגדל מקינמון. המצאתי כנפיים ואני עף. אם מתחשק לי.
ו ורדים על שפתי. בעצם, אני לא צריך כנפיים כי אני יכול
בלעדיהם. בדם יש לי עננים וטבעות.

ל:
ו, אוי, אוי...

:
פורח הפריחה היא של תפוזים.

ל:
י אוי — כואב, כואב נורא, פים פם פים. אני מת.
נופל מת.

ז:
י

, שוטרים של הגוארדיה סיוויל באים ומתחילים להכות
וני.

שירו של הצועני המוכה

נתנו לי עשרים וארבע סטירות
עשרים וארבע סטירות בפרצוף
בלילה השוטרים יעטפוני בסמרטוט
אמא, אני לא אוכל לצוף.

שוטרים מהגוארדיה סיוויל
תנו לי טיפה של מים
אפילו דגים שוחים בהם
אני אשתה כאילו זה של כן הכבים.

הו מפקד הגוארדיה סיוויל
תצוה שיתנו לי מטפחת!
שאוכל לנקות את פני
לפני שנשמתי פורחת!

תירגם: [illegible]

רן שחורי

גלריה יודפת מציגה את אוספיה

פעמים מספר בשנה נוהגות הג־לריות לערוך תצוגת מאוספיהן, ש־מטרתן להביא לפני הקהל את אשר משוכן במחסנים. לרוב אלה תצוגות משעממות, החוזרות על עצמן ומצי־גות אינבנטר ידוע ומוכר. אולם, יש עניין־מה בתצוגת האוסף הראשונה של גלריה „יודפת", בשל היותה גלר־יה חדשה, אשר לפתוח מבחינת שט־חה הנרחב והערכת־הפתיחה של הר־מרקין — צנועה ביומרותיה.

התערוכה אינה מרגשת ואינה מאכ־זבת. שולט בה ה„בון טון". זוהי תערוכה של טעם ממוסד ושל רמת איכות גבוהה למדי, החסרה כל ייחוד ואינה שונה מהאוספים המקובלים ב־כל הגלריות השומרות על רמתן (ש־אלה אחרת היא, אם בכלל גלריה פרטית ומסחרית צריכה לשאוף לייחוד, ועד כמה). מנהלי הגלריה לא הסתכנו ופנו לאותם אמנים ולאותן יצירות, שזכו זה כבר לגושפנקה ול־הכרה בתחום המסחרי והאמנותי כאח־ד. נבחרו עבודות הנוטות לרוב ל־סלוניות, שאינן נשכחות ואינן חור־גות מהתפיסה האסתטית המקובלת של בעלי הטעם הטוב.

מבין עבודותיהם של האמנים הוו־תיקים, ניתן לראות כאן שלושה ציו־רי־שמן מהיפים והבשלים של זריצ־קי, האופייניים לעבודותיו בשנים האחרונות, ואקוארלים מעודנים ו־רגישים של שטרייכמן וסטימצקי. בולטים בתוך צבעוניותם ובעסיסיותם הבדים של לאה ניקל. רישומיה הס־פונטאניים של אביבה אורי מנצלים הפעם אלמנטים נוספים, כרישום רשת דקיקה ואותיות משורבטות, ונוגב אליהם משהו מציורי הצבע שלה. רישום טוב ואכספרסיבי מציג גם מיכאל איזמן. רפי לביא מיוצג בתמונות שקטות ולירית, ששולטים בהן גוני החורה, וג'ון בייל מופיע בשתי עבודות תופשיות על נייר, החורגות ממה שהורגלנו לראות אצלו. כל מי שמחפש גם נוסח אחר של ציור, ה־פונה לאלה הרואים בציור פנטזיה ריגוז שלם, ימצא את סיפוקו בעבו־דות על נייר של הופשטטר והססנר. בגלריה שלם ללא מצרים יגאל תו־מרקין באסמבלז'ים השחורים הגדו־לים שלו ובסדרה רבת־מרכיבים של פסלי הג'ירוסטה, שנוהרו כאן מהתע־רוכה הקודמת.

טובה ברלינסקי: ציור

טובה ברלינסקי

גלריה מבט, תל־אביב

כשטובה ברלינסקי משתחררת מה־אובייקט הריאלי — לרוב דמות אדם — ומניחה על הבד שכבות שכבות של צבע ללא היצמדות לקוי מיתאר מחייבים, היא מגיעה לציור עשיר ותוסס בצבעוניותו ולקומבינאציות קומפוזיציוניות מעניינות. בחלק מ־הציורים היא נוטה לעבודה מרומזת, מסתפקת במספר כתמי־צבע שטוחים וגדולים ומותירה משטחים רחבים של הבד הלבן הריק. עבודות אלה נראות מאולצות במידת־מה והדרגות באיכותן מרמתה המקובלת. יכולתה מוכיחה דווקא באותם בדים עמוסים, המפור־קים ליחידות קטנות והמפגינים מיג־וון עשיר של עבודת מכחול — מקווי מכחול עצבניים ודקים הנעים על פני הבד עד למרקמים חומריים כבדים ו־עמוקים. בגישתה הצבעונית ובדרך־עבודתה הבלתי־אמצעית מתגלה תר־בות ציורית השואפת לעצמה ולכוח.

שלושה אמנים בגלריה צ'מרינסקי

עריכת תערוכת־יחיד היא עניין יקר, ולכן הפתרון שמצאו מספר אמ־נים בזמן האחרון — להתארגן לקבו־צה ולשכור גלריה במשותף — הוא פתרון חיובי ובריא, מה גם שאמן צעיר, המבקש לבדוק את קירות הג־לריה בעבודותיו, פוגע לעתים בתוך מיתר בשל סלקציה לא מספקת. אפ־שר להתוודע לאמן פעיל גם באמ־צעות 5—6 עבודות מייצגות, ומוטב לערוך הרבה תערוכות „קטנות" מא־שר תערוכה גדולה אחת לפרק־זמן ארוך.

אין דבר גורע לאמן צעיר ברא־שית דרכו מאשר תערוכה רטרוספק־טיבית. הדברים אמורים במידה רבה לגבי ציוריו של יעקב חיים, שאילו הציג עבודה אחת או שתיים, היתה ההתרשמות מציוריו חיובית יותר. מספר הגישות והסגנונות המופגנים אצלו זהים עם מספר התמונות. אין רע בחיפושים והשתנות, אך לתצוגה יש להוציא תוצאות בשלות, בכידת האפשר. יעקב חיים עדיין מגשש באפ־לה, טועם מפה ומשם, מחקה אמנים וגישות שונות, ללא יכולת להחליט מי ומה הוא, ומבלי להקנות לבדיו כל סממן אישי שהוא. חוסר הביקו־רת העצמית מביאה אותו להצגת עבודות, שדמיון דאבנביות וסנטימנ־טליות וביצוע מגומגם, בצד מספר בדים המעידים על היכולת הגלומה בו.

תצוגתן של שתי הנשים המשתת־פות אחידה יותר. סילביה גינזבורג מציגה בדים גדולים, הנוטים לאכס־פרסיביות ולבלתי־אמצעיות. אלא ש־נראה לי, כי הספונטניות אצלה היא במידת־מה בחזינת פוזה מאשר כורח או סגנון. משיכות־המכחול המהירות וההכתמות הצבעוניות נראות מקריות ושרירותיות ברוב המקרים. ריקה שלו מציגה ציור מרושמע ומאופק יותר, המבוסס על משטחי צבע גדולים ומ־עובדים בקפידה. מלבד תמונה אחת, המזכירה קצת גוף כאילו־אימפרס־יוניסטי, עבודותיה מופשטות, כבדות ומגושמות כלשהו בסולם גוניהן. הן מאוזנות היטב והציניות במבנן ואו־רירותן.

נסים רג'ואן

מרכוזה בשכם

השם הרברט מרכוזה אינו בל־תי־ידוע בעולם הערבי. כל הדי־בורים, חוץ מאשר, מצויים בתר־גומים ערביים ראויים, שהופיעו בהוצאת דאר־אל־אדאב בביירות: „האדם החד־ממדי", „ארוס וצי־ביליזאציה", „מסה על החירות" ו„פילוסופיה של הגלות". כאשר נו־דע, בשלהי הקיץ שעבר, על מותו של הפילוסוף הגרמני גוסטאב מר־כוזה, בילבלו שניים מירחוני ה־חשובים של קאהיר בין הנפטר ובין הרברט מרכוזה: „אל־טליאה" הק־דיש מאמר־הספד בן שני עמודים תחת הכותרת „המורד הצעיר מת בגיל 73" ואילו „אל־פיקר אל־מעא־סיר" (מחשבה בת־זמננו) הקדיש מ־דור מיוחד להגותו ולעבודתו, ובו ארבע מסות על התיאוריות החבר־תיות שלו, על יחסו לדיאלקטיקה ו־לביקורת ולעמדתו לגבי הסכסוך ה־ישראלי־ערבי. לאחר־מכן הביעו שני הירחונים את צערם על הטעות ו־את שמחתם על כי היתה זו רק אי־הבנה.

באותו זמן תיכן מרכוזה את מה ש„אל־טליאה" כינה „מסע־לימודים במזרח התיכון". בתוקף הנסיבות, צריכים היו הפרופסור והגברת מר־כוזה להגביל את סיורם לישראל בלבד, שאליה הזמין מכון ואן־ליר את ההוגה הראדיקלי הישיש כדי שישא כמה הרצאות בירושלים. ב־הרצאותיו אלה נמנע מרכוזה בקפידה מלנגוע בבעיות־השעה ומע־ריצים רבים ששמעו את הרצאותיו היו מאוכזבים ביותר מכך.

אף־על־פי־כן, זמן קצר לפני עזבו את הארץ, הביע מרכוזה את ה־משאלה לבקר בשכם ולהפגש עם כמה מן האינטלקטואלים הפלשתי־נאים שם. המארחים נענו למשאלתו זו של הפילוסוף ועתה ישנה בידינו הגירסה הערבית הראשונה, היחי־דה המספקת, של אירועי אותה פגי־שה. בחוברת־מאי שלו מדפיס כתב העת הבירותי „אל־אדאב", היוצא ב־הוצאת המו"ל הערבי של מרכוזה, דוח על הפגישה. שהוא כפי הנראה פרי־עטה של המשוררת פדוה טו־קאן, אשר מסר לכתב־העת, לדב־רי העורך, „ידיד בשטחים הכבו־שים".

הפגישה נערכה בביתה של אשת־החברה הידועה ריימונדה אל־טאוויל, אשר לפרגלות הר גריזים. למרכוזה ואשתו נלוו שני ישראלים — ד"ר מנחם מילסון מן האוניברסיטה ה־עברית והכהן ואן־ליר ואליעזר בארי מהמחלקה הערבית של מפ"ם. בש־עת שתיית קפה סיפרה בעלת־הבית למרכוזה על הארגונים הערביים של תיבוריד השונים וכאשר הוזכר ספרו על הפילוסופיה של הגלות, הביע שביעות־רצון מכך שיצירתו החדשה הזאת כבר תורגמה ופורסמה.

„האינטלקטואלים הערביים מתענ־יינים כאחד במה שאתה כותב", הס־בירה המארחת. „האם הם קוראים שפות זרות?" שאל מרכוזה. המאר־חת „כבודה שזו שאלה משונה". אך היא ענתה בפשטות, בהסתירה את התפעלותה: „כן, כולם קוראים ש־פות זרות, כמה מהם יותר משפה אחת".

„היש בכוונתו לבקר בארצות־ערב?" „קיבלתי שתי הזמנות", ענתה מר־כוזה. „אחת מביירות והשנייה מק־היר ונענתי לשתיהן. זה היה לפני שקיבלתי את ההזמנה לבקר בישר־אל. ביקשתי לקבוע תאריכים ועוד־ני מחכה. אין תשובה. זה מפתיע אותי".

אז נכנס הויכוח, באווירה בלתי־נמ־נע, לפוליטיקה. מרכוזה שאל על ה־תנאים בגדה המערבית תחת הכי־בוש הישראלי. „והוא האזין בהדר־כות רבה להשובה: הרס הבתים, ה־עינויים בבתי־סוהר, גירוש תושבים מכמה מקומות בשטחים הכבושים, הגבלות החופש־האדם, דמוקראטיה כוזבת. כפרים שנעלמו בלי להותיר סימן".

התשובות, לדברי הכותב, היו „כ־נות, ברורות וענייניות — בלי הגז־מה, בלי סנסאציוניות, בלי דמאגו־גיה. תשובות מאוששות על־ידי ש־מות, מספרים ותאריכים". אף דומה שתושבי הגדה המערבית „למדו רבות מן הכיבוש הישראלי". שהרי „הגזמה, דמאגוגיה וסטייה מן הא־מת בשעת הסברת המצב למבקשי האמת יכולה רק להזיק לעניינם ה־צודק — עניין שהוספד בידי סני־גורים גרועים במשך עשרים שנה".

הלקח ברור. „בישראל מצוינים את העובדות בפיקחות, זריזות ואינ־טליגנציה רבה — כך שהרע הופך לטוב והטוב הופך לרע. כיון שאין הערבים מצטיינים באמנות איומה זו וכיון שהגזמה והדמאגוגיה עלו־לות רק להזיק להם הם חייבים ל־היטהר משיטותיהם „הישנות, שאו־תן מנצל האויב בתחום התעמולה".

מרכוזה המשיך להאזין בדריכות. פלשתינאי צעיר הסביר, כיצד מסר־בת ישראל לעשות איזה ויתור ש־הוא. „היא רוצה בכניעה, היא מב־קשת להתחשם בנצלה את הניצחון השותק בדבר גבולות־בטחון. יישו־בים יהודיים ממשיכים להיבנות זה אחר זה על נהר הירדן, הם דבקים בירושלים ואינם יכולים להחזיר את רמת הגולן לסוריה...". כאן מפסיק אותו מר בארי, כדי לספר אילך תל־אות צבוך על יישובי הצפון בשל ה־עיונות הערבית שם וכמה חיונית רמת הגולן לבטחונה של ישראל.

אך מרכוזה נוזף בו: „הלוא אפשר להחזיר את הרמה לאחר השגת הסכם ואחר־כך להביא לדא־מיליטריזציה שלה. אתם מאבדים כל הזדמנות לשלום ואתם עולמים מכ־שולים. שגיתם שגיאה קשה כאשר סירבתם להיענות ליוזמה המצרית. זה יכול היה להיות צעד גדול קדי־מה".

בהודעתו לעיתונות, כמה ימים לפני עזבו את ישראל, חזר מרכוזה על טענה זו. בהזכירו זאת בסיפוק והכרת טובה מצביע מחבר המאמר ב„אל־אדאב" על כך שמרכוזה שמר על שתיקה בענייני המזרח התיכון במשך כל תקופת המשבר במזרח ה־תיכון. משום שרצה קודם־כל לש־מוע את הצד השני — ואת עשה משנפגש עם הפלשתינאים בש־כם.

היהודים בישראל היו, לדברי ה־כותב, מאוכזבים מעמדתו של מרכו־זה. „הוא דן אותם לכף חובה. הוא אמר במקום אחר: היתה לי אהדה ליהודים כאשר הם היו נרדפים... אינני יכול בשום פנים לאהוד אותם היום כאשר אני רואה אותם רודפים עם אחר".

ספרים חדשים

מקור

ספרי עם סידור תולדות אדם מאת הגאון רבי משה דוד אברהם מרויש אשכנזי זצ"ל, יוצא לאור לראשונה על פי כתב יד המחבר. ספר ב־כרכה, הוצאת מוסד הרב קוק, ירוש־לים, שכ"ד עמ'.

ברכת כהן חידושים וביאורים ב־עניני איסות מאת שאול כהנא טלזר־רוי, הוצאת הרב קוק, ירושלים קפ"ג עמ'.

הרב ד"ר אשר וייכל: אגרות רבי יצחק יצחק, ערוך ומסודר בצי־רוף מבוא על ידי הרב ד"ר אשר וייכל. הוצאת מוסד הרב קוק, ירושלים, 208 עמ'.

יונה דוד: ספרים ומאמרים על ש"י עגנון ויצירותיו (ביבליוגרפיה), הוצאת „תמיר" ירושלים, רחוב א. כו יהודה 2, 100 עמ'.

דוד ילין: תורת השירה הספר־דית, ירושלים, תשל"ב, הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העב־רית, 354 עמ'.

דרגר וויינברג: תיקון הכתיב ה־עברי, ירושלים, תשל"ב, הוצאת ספ־רים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה.

אני ריטמן־כששאל: נגי דשבינו, שירים, 47 עמ'.

המוטל ברייזופה: לולא היה עלי למהר, 32 עמ'.

יעקב כנעני: אוצר הלשון ה־עברית, המילון העברי החדש, כרך י"ב. אותיות ס—ע (כ. עופה) הוצאת „מסדה" בע"מ, ירושלים — רמת גן, תשל"ב.

כינו לוריא: ספר עיבורית ודברי הנביאים על איוב יוצא לאור על־ידי החברה לחקר המקרא בישראל ע"י הו־צאת קרית־ספר בע"מ, ירושלים תשל"ב.

יצחק בן־אהרון: במאבק על ה־תמורה. מאמרים, עם עובד — תרבות וחינוך, 222 עמ'.

דליה רביקוביץ: כל משבריך ו־גליך, ציורים יגאל תומרקין, מבחר שירים, הוצאת הקיבוץ המאוחד. 126 עמ'.

תרגום

ואסילי קאנדינסקי: על הרוחני באמנות הציור בייחוד בצירוף שמונה לוחות ועשרה תחריטים. תירגם מגרמנית: שמואל שיחור. 101 עמ'.

פרדריק פורשיית: נשיא על הכ־הנת, תרגם: אריה חשביה. הוצ־ [illegible], 222 עמ'.

אירווינג סטון: היי מיכלאנג'לו, הוצאת עם עובד, הספריה לעם. כרך ראשון. תורגם לאנגלית בידי שמואל שניאור. 302 עמ'.

כתבי עת

אופק לספרות, להגות ולביקורת. העורך: יובל נמוי, מערכת: פרופ' דב סדן, ד"ר צבי לוז, ד"ר [illegible], הוצאת „אופק" תל־אביב תשל"ב.

כבדו, ירחון לספרות, לספרות ולבע־יות ומה, שבט—אדר תשל"ב, חוברת ג' (196) 150—97 עמ'.

תמורות, ירחון לענייני מדיניות ו־חברה, ח'—ט' אייר—סיון תשל"ב, 64 עמ'.

פתחים, אייר תשל"ב (ג') 21, מאי 1972, 60 עמ'.

מאזניים ירחון לספרות, יוצא לאור ע"י אגודת הסופרים העברים, כרך ל"ג. אדר תשל"ב, מרס 1972.

מולד — אדר תשל"ב, פברואר 1972, חוברת 23, בעריכת אפרים ברויארה, 505 עמ'.

מאזניים ירחון לספרות, 5—6 כרך ל"ד ניסן־אייר תשל"ב אפריל־מאי 1972, עורך: שלום קרמר. 423—395 עמ'.

תרביץ רבעון למדעי היהדות, ה־עורך: אפרים א' אורבך, שנה מא, חוברת ב' טבת—אדר תשל"ב. [illegible]

אידיש

לייוויק מנגלשטערן: אין נשטאם אין וועלדער ביה לוחמי הגיטאות ע"ש יצחק קצנלסון, הוצאת הקיבוץ המאוחד, תשל"ב, 302 עמ'.

[illegible]

לועזית

Paul Lendvai: Anti-Semitism in Eastern Europe, Macdonald, London 393 p.

Julius Simon: Certain Days Zionist Memoirs and Selected Papers, Israel Universities Press, Jerusalem 1971, 385 p.

חברה ולשון ז'

המנהל האדמיניסטרטיבי והתנועה לשחרור האשה (א)

אקווה שהניסוח של קלות ראש ב־כותרת לא יסמא את קוראי מתעמרת הדברים שעתיד אני לבודדם בסי־דרת רשימות זו. יש כאן פנים של שינויים חברתיים עמוקים — והם המרומזים ברמז לתנועה לשחרור ה־אשה (אם כי לצורך זה התנועה ת־קיף חברות רבות שלא מרצון). ויש

טוד הלשון

פנים של השפעת לעז התגברות יחד עם הגורמים החברתיים לשנות ב־לשוננו שינוי מהותי מאד. מזה ד־מה מסתייע העניין, ויש בו כדי לה־פוך חוק יסוד של לשוננו לפלסתר. סדרת הרשימות האלה איננה נכתבת בניסוח המסכם בסופו של דבר, אם שימוש לשון מסויים מותר או אסור. ברור מאליו, שאין כאן לדון בהי־תרים — אבל הדינמיקה הפני־מית של מה שמתרחש בשנים האח־רונות מדברת בעד עצמה. אם נאמר את הדברים בפה של מסתכל מן הצד, הרי זה משום שעצם הנושא — כפי שיתפתח לפנינו — הוא מעבר לשיקולים של היתר אפשרי.

נתחיל הפעם להביא את משלינו מריחוק, ומשם נתקדם לעבר מטרתנו. מי שמקבל מכתב אנגלי, דרך משל, וחתום עליו מאן דהו, הרי יסיק ל־רוב מעצם השם אם לפניו איש או אשה. את המין לא נדע מן התואר הנשוי להתלוות, אלא מן השם בל־בד. במלים אחרות: אנגלית איננה לשון הנוהגת להבחין בין זכר לנק־בה בתאריהם של בני אדם — אם הם מורים/ות, מנהלים/ות, פקידים/ות וכו'. בכך כבר רמזנו, כי מה ש־אינו חשוב במבנה של האנגלית — וכיוצא בכך בכמה שפות אחרות — ראוי להבחנה בעברית. האמנם יש מנהג (לאו דווקא מניין) שכותבים בהזדמנויות של מילוי טפסים וכד' בדיוק כמו שכתבנו כאן: פקידים/ות וכד'. בעברית מבחינים — באנגלית לא.

ובכן, ההבחנה היא בשם. אלא מה? באנגלית נוהגים להבחין בין „עלמה" שלא טעמה טעם נישואין ל־בין „גברת" נשואה. כך המנהג — אם ההוראה הבלתי ידועה על איזה מכתב מסחרי איננה מוסיפה בסוג־רים לפני שמה כגון (Mrs) הרי אתה במבוכה. יש לשונות, שבהן נחשב הדבר למגונה ולמתמיה לפ־נות לאשה מתוך הנחה שאינה נשו־אה — אפילו הכרת פניה וידיה עונה בה שהיא בעלת בצמה. כל מי ש־טייל עם אשתו ברומא ושמע כיצד זבן איטלקי חלקלק פונה אליה ב־לשון Signorina יודע על מה אני מדבר. ואין צריך לומר, שיש נשים המחזיקות בתואר Miss כמין תואר של מקצוע, אף שהן נשואות, כגון שחקניות ובעלות מקצועות מסויימים אחרים.

וכנגד אלה: בעולמנו המשוני יש התנגדות להבחנות המסורתיות בין איש לאשה. בין גברת נשואה לעלמה שעדיין לא זכתה. לא זכתה — הרי לך סימן לאותה עליונות של זכרים! ובכן, כל מקום שהלשון נהגה בדרך הטבע לבנות מבנים לשוניים שהה־נחה לגביהם היא שהמדובר באיש — ראוי להכיר בהם במלה „נטרלית". אותה בדיוק לגבי כינויי נשים כבר הפכה למציאות. ורבות הגבירות ה־חותמות דווקא: Ms. העיתונים מת־ענגים להביא סיפורים על שינויי ל־שון מפליגים הנדרשים על ידי דוב־רות התנועה — ואל נשכח שאנגלית היא, כאמור, לשון שאינה מרבה ב־הבחנות בין זכר לנקבה. העולם ה־נאור נתבשר לא רק שהגב' אנג'לה דייוויס שוחררה מכל אשמה. אלא ש־האשה שישבה ראש כחבר המושב־עים חתמה על ההחלטה בנוסח Ms...(foreperson) כדי להימנע מן הכינוי היוצר משפט קדום לזכרים (foreman — הוא ראש קבוצת ה־מושבעים).

עד כאן מקצת משהו מן הרקע ל־בעייתנו — ורקע זה חשוב מאד ל־הבנת כל העניין. כל לשון וחוקיה שלה. ובהתאם למבנה הלשון יכולה אידיאולוגיה „מינית" חדשה לפגוע במערכת הדקדוק. גם מן של אופנ־תיות יש — לא רק בלבוש המשותף בין גברים לנשים אלא גם בלבוש הלשוני. זה הרקע שעליו תתחיל ל־הצטייר לנו התמונה המרומזת בכו־תרתנו: המנהל האדמיניסטרטיבי — ועל כך בהמשך.

משה גושן־גוטשטיין

משוררים קוראים

בפברואר אשתקד נערכה בארץ סדרה של ערבי קריאת שירה בהשתתפות חמישה משוררים אורחים מאנגליה וחמישה משוררים ישראליים. לאור הצלחתם של מופעים אלה וההתעניינות הרבה שעוררו, תיערך גם השנה סדרת „ערבים" באותה מתכונת וגם הפעם בהשתתפות משוררים אנגלים. האורחים הפעם הם המשוררים:

רוברט קונקווסט (נו' 1917) שפירסם עד כה שלושה ספרי שירה ושימש כמרצה לספרות אנגלית באוניברסיטאות בארה"ב וכעורך הספרותי של השבועון „ספקטייטור". ר. קונקווסט ידוע גם כסובייטולוג, אשר חיבר שבעה ספרים על בעיות רוסיה וערך אנתולוגיה של שירת מזרח־אירופה.

אדריאן מיטשל (נו' 1932) שפירסם שני רומנים, שלושה ספרי שירה, וכן מחזות ולבריתות רבים. הוא משמש כעורכו של כתב־העת „איזיס" ומרבה להופיע כקורא שירה.

ג'ורג' מק־בת (נו' 1932) שפירסם שמונה ספרי שירה ומשמש כאחראי לתכניות ספרות ואמנות בבי.בי.סי.

הוגו ויליאמס (נו' 1942) שפירסם שני ספרי שירה ומשמש כאחד מעורכי „לונדון מגזין" — כן פירסם ספר של רשמי מסע בעולם בשם „כל הזמן שבעולם".

המשוררים הישראלים שישתתפו בערבי הקריאה השנה הם: אברהם שלונסקי, ט. כרמי, דן פגיס, דוד אבידן, בנימין גלאי ודליה רביקוביץ.

המופעים, הנערכים ע"י תיאטרון „בימות" ובחסות „המועצה הבריטית לתרבות ואמנות", יתקיימו בשבוע הבא בתל־אביב, בירושלים ובחיפה.

אליגוריה שאינה אלא סימבול

(סוף מעמוד 18)

שם בהרומי הכף אשר לשמתו (...) ניצבת לפניו שלמה אזות זכת בשר וגוגת עינים, שפעפיה יישירו נגדו ועל־ראשה תזרח איילת השחר..."; ובפרק ד' קטע 4: „ותתאם עמדה הצב הצחורה ותגח ברום עולם על־פי הסלע. ויצף העלם למרחוק, וירא והנה כעין צוק גדול ושחור מת־נשא שם(...) הצוק גבוה ותלול ועל כתפי הכפים ישכני(...). דרך זו של עימות היא מצע־שתייה למיבנה ארבעת קטעיה הראשונים של „הב־ריכה", וההבלטה מנוחצת ביותר: „הבריכה בשעה זו", ומציינת את ה־מצבר ממחציתו הראשונה שבכל קטע למחציתו השנייה. וגם לה מר־אה ניז בולט רב־הדגש. וכך העמדה זו של זה לעומת זה הוחבת אותי ל־ריתמיות החטיבה היצירית ולעיצוב דמותה המוסיקאלית. ב„אגדת שלר־שה וארבעה", נוסח ב', ראינו את המגדל היותו בנוי ב„ראש אחד ה־צורים", „על קדקוד הר גבוה ותלול מאוד וזקוף מכל עבריו". — והרי ה„גר המאיר" שבראשו היא בת ה־מלך הכלואה כו והיא. כמוה כאש־ר הקודש שבראש הצוק ב„מגילת ה־אש", היא לא רמז גרידא לגאולה הקריבה ובאה. אלא נרשאת הגאו־לה ממש, שהגורל מינה לו לנוגיה באי השמה הנצלם.

ודין שלא נקפת מקור אחד עתיד פסר, מצע־השתייה להתמונה־היסוד של הזות העימות בכולה. ב„ספיח" פרק ט"ו, שכותרתו „ואני בספר מר־לדתי". אנו קוראים בפיסקאות ג'־ד': „בקצה הכפר, בירכתיים, שופצת ד־עולה גבעה קטנה. בראשה בית חצר בתחתיתה בית חצר — ששער מול שער. בשצול צהבונב חוצה את דשא הגבעה וכהבהת כשער להבורז(...), ובחלון הספתה של הבית התחתון מתגלה ילד רזה וחיור, כבן חמש לבראה(...). אני הוא(...). ראשי נשוא למעלה, לראש הגב־עה. ועיני תלויות בצמאון לחלון העליה שם. אותה אני מבקש בעיני, את חברתי היחידה ו„כלתי", את פיגלה. / בצוד רגע ובחלון שלמע־לה כמפיעה היא, פיגלה. הנה זו־הוקה רשופת אור עוכדת היא שם בכותנתה הצחורה ובתלהלי זהבה. פניה שוחקים וקורנים וכולה רענ־נות בוקר, כולה זוהר וחן. / „פיי־גלה"! צועק אני לעומתה בפיכוס ידיים, כבכן לפרוח, וגל מותק כב־טוא שטף לבי. / שמואליק! בנפ־נפת היא כלעבלה ושולחת ידייב קטנות כנגדי". כשאותה כבלה, לצד כל פרטי היאורה של „פיגלה" מספר פת האוד בכותנתה הצחורה וזיזיה המגכוסות־הלתוחות כנגד הילד הבעודה, את דכות העב היחידה הי־צחורה, שבכמבל לכף ב„מגילת האש" (פרק ד') ובבניית היד הקלהטה, ה־יוצאת כותחת לבגמה הכאלה ה־משייכת אותו היאוד: „הדכות כלאך היא ראם לבות העליה זי זאת איר־לתהסתר, שהיא גם כפילותה של ה־עלמה, כנאמר עליה עם: „והנה היא צחולת לו ואבזה ישבה, ובריבת אלוך היה הודה תרבא. ויאבן בכוכבו ד־יבטח בי", — כקאותה מתבונן כבר־ציצות הדברים ובציורוטיהם. איכך יכול להתעלם מחזות העימות הכ־פול ובכוכלב שירנו. כאין הזכה לו ביצירות ביאליק, ולא תראה כל אפ־שרות לראות את היסוד האליגורי עיקר. כהרי אם התבונן בחלוקה הציר אפילו התבוננות מדפית (עניין נבבד מאוד כשלעצמו, שעל כרחנו לא נוכל לייחד לו מקום עכשיו כר קוצר המצע). תחקרנה מייד כהי מהגיהיד בתבנייתו הכפוצתת הורי כפלות אותה חלוקה בתוך כל מוד־צית ומחצית על־ידי עימות נוסף. שתי המחציות החדשות מובלטות על ידי מלות־הנהיה, הניצבות בראשן: „לפניב" לעומת „רפתה". כך הוא במוטיב „המבצר הישן נושן" בראש הסלע — למעלה, במחצית א'. ר כך הוא במוטיב „האי השאנן". „אי התקוה" שבלבב הים — שלמסה (מוטיב רב־משמעות, המצוו אף הוא בכמה מיצירות ביאליק), ודאי, שלא תוכל להסיח דעתך מן הסיום: „ר הכול כאילו מהרהר כאן בדממה / „למי ולמה?", שהרי בכל הפקודות שהוזכרו לעיל לא נתעוררה כלל אותה שאלה גורלית, שקיפלה בתו־כה את „הרפת היוד" של המשורר „וקלון ענותו" („ויהי מי האיש"), שכיפודים לא היו להן.

על חלקו השני של השיר מפיר פ. לחובר: „האי השאנן, אי התקוה", שעלה בלבב הים, מסמל את המרכז האודיסאי(...) הוא גם האי השאנן. המרכז האמנותי של קהזות רוסיה וגם אי התקוה, מרכז של חיבת ציון, הארץ האדיר ברמז למגדלי פריס, שינשב בו. הברוש הרענן, ומגדל־מאור נצב שם — המגדל המאיר. השכלי. של אחה"ע" וכו' והנה אף האי הזה מצוו הוא בכמה מיצירות המשורר, ועיקרו ב„הבריכה" שבקט 7: „בבית לפרוחה של הצלים. / עם יש אי קטן, ירוק, רפוד דשא, / אי בודד לו, כעין, עולם קטן בפני עצמו. דביר קודש שאנן. מוצנע בין צאלים / של זקני יער והבי גוף ר מכוהכלי צבור" וכו' — ודין, שלא נתפלס בחזות הקונספציה האינדיבי־דואליסטית שב„אי התקוה" הזה; ה־יותה השהית להגדת הוויה, הנטושה בעמקי עצמה ובברכו עצמה, ועם נביאותה בדמית קיומת בצל הצי־בור האלוהי הזה. בדרך האוד ולמוד הסער, אמיתיותה בטאה יותר ב־חלומות־הבתים שלה: „כי לא רק בלבי עם יתקעו בה — / אך כולו גדל הוא בתוכה". (ועיין בספרי „ביאליק ביצירותיו". עמ' 49—55). כי אי זה הוא, כפי שהמשורר כינה אותו: „דביר קודש שאנן", „קודש הקדשים" שבנביאותו האינטימית ב־יהר. הגבורה — „בת עינו". בו היא צופה בחידת הוויתו הייהודית, הידה „צלם התאומים" שבנפשו, ש־לעולם לא ידע „מי משניהם קודם". וכו' „בה־קול אל מסתתר / תהפר צק פתאום: / „איכה!?" ואולי צ־פונה משכבצה רבה בעובדה, ששאר לת „איכה!?" זו היא בעצם ציפור נפשו של שיר אחר. כנגד יחד עם „הבריכה". או נבין יותר: בהפסקה של יתר כשכוכה הודשים כמעט. „בין הזבניבי". שהלה בין כתיבת חלקה הראשון והשני. בפתיחת אר־חו שיר אנו קוראים:

„ואם ישאל המלאך
בני, נשמתך איה? —"

אבג, שיכור של אותו קטע ב„הב־ריכה": הפלאו גאות היצר הפיסה בהילה, / ובריש אל, אורחים רצי־נים. / זכור, בשירנו קראנו: „ה־ארץ בעבג בו, הבדים הרע־נים!) / יתהללו בי בגדלות הוד. בהתאים הדגה. / כאומרים: „מה לנו ביניבן?" — הרי אינו תרגומה של צפיתו ב„חידת שני צלמוהיו". אי זה הוא, איפוא, המדור הגנוזה של המשורר. ונו שבאכית בתמונותו לבהירות התקרחה שבראש השיר. אינו אלא בתצלם בכתיבתה הפליאה של שירתו ואינו כבולה על הדעת. כי גם הקרתה כפורחת בזאת אינה. אלא כמות הדיכה — בידעין או בלא ידעין — לבבותו לבבו של ביאליק („גם בהתהודותו לעיניכבי").

הופיעה מהדורה שניה

שירים 1947 - 1970

מאת פנחס שדה

ש

הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

תמונות

לתשומת לב הנוסעים לחוץ לארץ
ולקרובים ותיירים המתארחים בארץ:
מבחר גדול של תמונות המתאים למתנות.
תמונות מנוף הארץ, כמו כן תמונות קלסיות והתקופה הרומנטית.
מאוסף המתמיד של הגלדיה:
סטמצקי, לבנון, גוטמן, ציונה טאגר, קריזה, גלעדי, אריאלי, אברמוביץ, גולדברג, ליטבינובסקי ועוד...

גלריה לאמנות
סמטת בית השואבה 1
(פינת אלנבי 94)
תל־אביב, טל. 613924
Rooz

ספרית־פועלים
ספרים חדשים

זאב לוי
שפינוזה ומושג היהדות

לא רק התיאולוגיה הנוצרית מתחבטת בתופעה „המרגיזה" של המשך היהדות. כחזון בעייתי עקרוני, הוא נתפרש בקשת רבגונית של דעות ורגשות — מאיבה רצחנית ועד לאהדה מסוימת. ובאומה־פנימה — מוקד למלחמת־דעות ועמדות רעיוניות, וכן ללבטי ההודעה העצמית של היחיד. הספר הוא ניתוח ביקורתי של תפישת היהדות במשנתם של ארבעה הוגים: ברוך שפינוזה במאה ה־17, משה מנדלסון במאה ה־18, משה הס במאה ה־19 וז'. פ. סארטר במאה ה־20.
הפרק האחרון סוקר ומעדכן את מושג־היהדות ופרשנותו אצל הוגים יהודים בימינו בישראל ובתפוצות.

רבקה גורפיין
החסידה הסקרנית
ציורים: אבי מרגלית

סיפורים על החסידה הסקרנית שרצתה לדעת מה יש על הארץ, על ילד שאהב סוסה ועל ילדים שהיה להם סוד עם סבא וסבתא שלהם — ועוד.
סיפורים הינניים על ילדים ועל הדברים הקרובים להם. מלווים ציורים מעשה־ידי אבי מרגלית.
לתלמידים בכיתות הנמוכות בביה"ס היסודי.

בית הסופר בירושלים

שמשכנו ברובע היהודי בעיר העתיקה, מבקש תרומות ספרים שעניינם ספרות יפה (פרוזה אומנותית, שירה, דרמה, ביקורת) על נושא ירושלים, בכל הלשונות.
בדבר פרטים נא לפנות: ירוש־לים, ת"ד 282, טלפון 88128—02.

לאוהבי שירה מקורית
הופיע
ספר שיריו של אברהם הוס
באבן הקשה
הוצאת עם עובד
רח' מוא"ה 22 ת"א

רק עד ה-15 לחדש יולי
אפשר לרכוש את
ארצות תבל
מאת י. לבנון
במחיר של —.20 לירות במקום —.25 ל"י.
250 יחידות מדיניות נסקרו בספר זה.
גיאוגרפיה, הסטוריה, כלכלה, אוצרות הטבע, על מבנה חברתי, היכן וכמה יהודים נמצאים בכל ארץ.
אנציקלופדיה זוטא בכרך אחד
מלווה מאות תצלומים ומפות
להשיג אצל מוכרי ספרים בארץ ובהוצאה —
„חיאסף בע"מ, תל־אביב, רח' יוסף הנשיא 13, טל. 283339

פרסומי המכון לחקר התפוצות
בעריכת שלמה סימונסון
ספר ראשון
קווים לחקר בניסת היהודים לחיים האזרחיים בגרמניה
מאת יעקב טורי
הספר בוחן את בידת השתלבותם של היהודים בפרנסותיהם ובמע־גלי היותם של אזורי גרמניה, לכן הכאה הי"ח ועד למהפכת 1848. באמצעות חומר סטאטיסטי ומקורות ראשוניים בבדיקת התקדמות היהודים לקראת פרודוקטיביזאציה ונורמאליזאציה, ולקראת התצי־רותם החברתית ב„בורגנות ההשכלה הרכוזי החדשה. כך נצרת התמונה ה„אמנציפאציה הסוציאלית", והתבלטות השפעתה על תהליכי האמנציפאציה הפוליטית.
הוצאת בית הספר למדעי היהדות — אוניברסיטת תל־אביב.
המפצה הראשית בידי: הוצאת ראובן מס, ת.ד. 990, ירושלים.
מחיר הספר —.11 ל"י להשיגו בכל חנויות הספרים.

המפתח לפרסום בארץ
פרסום ב־הארץ

هكذا من الأصل

בהצטלבות דרכים

שחמט
בעריכת: משה צ'רניאק

כל שחמטאי מנוסה הגיע לא אחת למצב, בו עומדים לפניו שני המשכים ולכאורה — כל אחד מהם זוכה. באיזה המשך יבחר?

לבן: צ'רניאק
שחור: גלפר

תחרות הסגל, נתניה 1972.

1. ה4, ג5; 2. פ—ו3, ד6; 3. ר—ב5+, ר—ד7; 4. ר:ד7+, מה:ד7; 5. 0—0, פ—ג6; 6. ג3, ה6;

יותר מדוייק 6... פ—ו6; 7. צ—ה1, ה6; 8. ד4, ג:ד4; 9. ג:ד4, ד5; ואז כפוי, למעשה, ההמשך 10. ה5.

7. ד4, ג:ד4; 8. ג:ד4, ד5; 9. ה:ד5! מה:ד5;

העדר הפרש ב־ו6 נותן את אותותיו.

10. פ—ג3, מה—ד7;

יתכן, כי מוטב להמשיך 10... מה—ד5 או 10... מה—א5.

11. פ—ה5!

ראשית התקפה מצויינת.

11... מה:ד4?;

הרע במיעוטו היה 11... פ:ה5; 12. ד:ה5, ואז מפגר השחור בפיתוח כליו אך הוא יכול עדיין להיאבק. לעומת זאת, הכאת הרגלי שהוקרב היתה צריכה להביא להפסדו של השחור.

12. מה:ד4, פ:ד4; 13. צ—ד1, פ—ג2;

הכרחי, כי 13... ר—ג5 ?; מפסיד ל־14. ר—ה3, צ—ד8; (14... פ—ג6; 15. ר:ג5, פ:ה5; 16. פ—ב5) 15. פ—א4, ב6; 16. ב4 וזוכה.

14. פ—ב5!, צ—ד8;

מפסיד גם 14... צ—ג8; 15. פ:ג6, ב:ג6; 16. פ:א7, צ—ג7; 17. ר—ה3 ואחרי־כן 18. צ־א—ג1.

15. צ:ד8+, פ:ד8; 16. פ—ג7+!

הלבן אינו מסתפק בעדיפות קלה אחר 16. פ:א7. בא בחשבון גם 16. ר—ה3, ר—ב4; (16... ר—ה7 ?!; 17. פ—ג7+, מ—ו8; 18. פ—ד7×) 17. צ—ד1 עם התקפה מוחצת.

16... מ—ה7; 17. ר—ה5+!, מ—ו6.

לא 17... ו6; (17... פ—ו6; 18. צ—ד1 ומט במסע הבא) 18. צ—ד1, ו:ה5; 19. צ—ד7+, מ—ו6; 20. פ—ה4+, מ—ו5; 21. פ—ה3+ וזוכה.

18. צ—ד1+?

הצטלבות הדרכים. הלבן שקל במשך זמן רב את ההמשך: 18. ר—ו4!, מ:ג5; 19. פ:ו7+, מ—ד7!; 20. פ:ח8 (20. צ—ד1+, מ—ח8!), אבל בחר בהמשך אחר, אם כי גם הוא מפתה למדי.

18... מ:ה5; 19. צ:ד8, פ—ו6; 20. פ—ב5,

הלבן עדיין צריך לנצח אך עתה אין הדבר פשוט כפי שנראה. למשל, 20. ר—ה3!?, א6; 21. ר—ג5, ר:ג5!; עם סיכויי נגד טובים. המסע בטקסט מכיל איום כפול (פ:א7, ו—ד7).

20... מ—ו5; 21. ר:ו6 ?

מהמיק את הנצחון שעדיין ניתן היה להשיג באמצעות 21. ר—ה3! למשל: 21... צ—ו8; 22. צ—ב8! עם זכיה ברגלים א' ו־ב'.

21... מ:ו6; 22. פ:א7, ו5 !;

לא 22... ו6; כי אז 23. צ—ב8, ר—ד7; 24. צ:ב7 והלבן זוכה.

23. פ—ב5

עתה יבוא ההמשך: 23. צ—ב8, ר—ד7; 24. צ:ב7, צ—ד8; 25. מ—ו1, צ—ד7; 26. א4, מ—ו6; 27. ב4 (27. א5, ר:ב2; 28. פ—ג6, ר—ד4; תיקו) 27... ר—ד4; למצב לא ברור, אך יתכן שזה היה סיכויו האחרון של הלבן לנצחון.

23... ר—ה7; 24. צ:ה8, ר:ח8; 25. פ—ז1,

לא 25. פ—ד6, מ—ה7; תיקו. עתה מצפה הלבן ל־25... מ—ה7; 26. א4, מ—ד7; 27. מ—ו2, מ—ג6; 28. א4, מ—ד5; 29. מ—ה3 כדי להמשיך 30. פ—ג3+.

25... מ—ה5; 26. פ—ג3, מ—ד4;

27. מ—ו2, ו5;

השחור נזהר; אם 27... מ—ג4; אז 28. פ—ה4.

28. מ—ו2, מ—ג4; 29. פ—ד1, ר—ה5; והכבב על היקו.

שחמט בישראל

ידיעות בקצרה. בתחרות אמנים הנערכת בחיפה נותרו משחקים ספורים בלבד. שלושת המקומות הראשונים נקבעו למעשה, כך: בליימן 9½ (מ־11), פרץ 8½, רום 8. הישגו הטוב של בליימן בתחרות תוקף למדי, מעודד לקראת נסיעתו לאולימפיאדה ביוגוסלביה ● במחצית יולי תיפתח באוסטריה האולימפיאדה השנתית לקבוצות סטודנטים. כבכל שנה מהווה הרכב נבחרתנו נושא לויכוחים סוערים בין האגוד הישראלי לשחמט לבין הנהלת אס"א. חבל שחילוקי דעות אלה מתעוררים ממש ערב הנסיעה, דבר שמעצבן את שחקני הנבחרת ופוגע בכושרם הטוב ● עוד 11 שחמטאים הועלו בדרגה. מועמד לאמן בכיר: שאול דודקוב (רים), תגי שנולד (גינוסר), שלום סרבריניק (חיפה): מועמד לאמן: צבי רפפורט (קרית אתא), ישראל אגנלנדר (חדרה), אברהם אופמן (פ"ת): דרגה ראשונה: ולדימיר פרייבמן (חיפה) ● אליפות המועדון „לסקר" ת"א לפני הסיבוב האחרון: מלאכי 9 (סיים את כל משחקיו), צ'רניאק 8, ראובן 7 (סיים את כל משחקיו). סמילטינר, משיאן, לביא 6½ כ"א, פלאט, גלזמן 6 כ"א ● מחר יתקיימו ברחבי הארץ משחקי הסיבוב האחרון בליגה הארצית ובליגה א'. במרכז משחקי הליגה הארצית יעמדו המפגשים: סכנין — „לסקר" ת"א ו„הרצליה" חיפה — „פלדקליין" ● ב־6 ביולי, תערך בבית־העם, בירושלים, הרצאתו של מ. צ'רניאק על הנושא: „הקרב על הכתר" תוך הדגמת משחקי הדו־קרב ספאסקי—פישר. אחרי ההרצאה תערך תחרות בזק בין טובי שחמטאי הבירה ● בתל־אביב התכנסו נציגי ה„מועדונים הבלתי תלויים". כ־30 מן הקבוצות המשתתפות בליגה היו מיוצגות בכנס זה. בנבחרה הוצעה הדרכות ונקבעו קווי הפעולה.

● ב־20 ביולי תיפתח בבית־העם, בירושלים, התחרות השנתית על אליפות הבירה, המשחקים יתקיימו פעם בשבוע. מצפים להשתתפותם של טובי השחמטאים הירושלמיים ● זו פעם חמישית מארגן הקיבוץ עמיר תחרות שחמט לזכרם של בני משק שנפלו במלחמת ששת הימים. המשחקים (20 דקות לכל שחקן) יתקיימו בימים 14—15 ביולי. התחרות תהיה פתוחה לכל ומיועדת לצעירים במיוחד ● עתון „הארץ" עומד לפרסם את כל משחקי הדו־קרב ספאסקי — פישר (למחרת היום שבו ישוחקו), עם הסברים מאת עורך מדור זה.

25 שנות נסיון והצלחה בעבודות מסגרות, לציורים, לגובלנים, ביצוע עבודות לגלריות ומוזיאונים, בארץ ובחו"ל,
מסגרות מיוחדות לציורים מודפסים.
ארמון — אילת 47
ת"א, טל. 57112.

תחבולות 1972

פריצת העמדות

המצב נראה שקול. קשה להאמין כי המשחק יוכרע תוך מסעים ספורים. תחבולתו של השחור מתחילה בנושא: „פינוי המשבצה".

סיום משחק מס' 754
אליפות אוזבקיסטן, 1972
אוכספיאן

אקופיאן

39... ו3 !; 40. ר:ו3, פ—ו4; 41. מה—ו2, ד3+; 42. מ—ה2, ר:ה4 !; ועתה הנושא הוא: „הרחקת כלי מגן".

43. ר:ה4, צ:ה5+!; 44. ז:ה5, צ:ה5+; 45. מ—ו3, מה—ה6; הלבן נכנע.

מימוש היוזמה

עדיפותו של הלבן אינה מוטלת בספק. נותר רק לממש את יזמתו. אך, כידוע, ישנם שחמטאים רבים הנכשלים דווקא בשלב טכני זה. למשל, אחרי 18. מה—ו5, פ—ו6; אין זה ברור כיצד להמשיך בהתקפה.

סיום משחק מס' 755
אליפות איסלנד, 1972
פורודרסון

פורמינדסון

18. ר—ג4+, מ—ח8; 19. מה—ח7! פ—ו6;

לא 19... ר:ו7; 20. פ:ו7+, מ—ז8; 21. פ:ח6+, מ—ח8; 22. פ:ב7 עם עדיפות מכרעת. לפנינו תחבולה על נושא: „שח־עקיף".

20. צ—ו1, מה—ה7;

הלבן איים צ:ו6, כנגד 20... ח6 היה ממשיך 21. מה:ג7.

21. צ:ו6! ר:ו7; 22. צ:ו7+, מ—ח8; 23. פ:ו6+, מ—ח8; 24. פ—ו7+, מ—ח8; 25. פ—ה5+, מ—ח8; 26. צ—ו3, השחור נכנע.

אין הוא יכול למצוא הגנה מפני 27. פ—ו6+ ובעקבותיו צ—ח3×. למשל: 26... ו6; 27. פ:ו6+, ה:ו6; 28. ר—ו7+, מ—ח7; 29. צ—ח3+, או 26... מה—ח4; 27. פ—ו7+ מ—ח8; 28. פ—ח7+ ובעקבותיו 29. צ—ח8×.

סיום מפתיע

האם יש בכוחם של שני הרגלים החופשיים של הלבן כדי להכריע את הקרב? הרי התקדמות ה6 אסורה בשל ר:ה6.

סיום משחק מס' 756
אליפות אוקראינה, 1972
רומאנישין

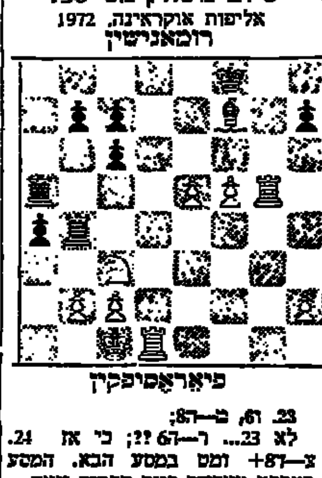

פיאראפיקין

23. ו6, מ—ה8;

לא 23... ר—ו6 ??; כי אז 24. צ—ד8+ ומט במסע הבא. המסע בטקסט מאפשר סיום מפתיע ונאה.

24. ה6!, צ:ה5; 25. צ—ד8+ !, ב:ד8; 26. ה:ו7 וזוכה.

שחמט בעולם

ידיעות בקצרה. צבור השחמטאים בעולם כולו הוכה בתדהמה נוכח הידיעה שפישר ביטל את נסיעתו לרייקיאביק משום שהוא מתנגד לצורת התאורה שהותקנה באולם המשחקים. אך לפי הידיעות האחרונות הוא יגיע במועד לבירת איסלנד, אם כי עתה הוא מתנגד למינויו של לותר שמידט, מגרמניה, לשופט הראשי של הדו־קרב. בימים הקרובים נדע למה עוד יתנגד פישר לפני פתיחת ההתמודדות עם ספאסקי על הכתר העולמי ● ובינתיים, בדו־קרב על אליפות העולם לנשים מתריף המאבק נוכח הפסדה של האלופה במשחק ה־14, אמנם גם עתה טובים סיכוייה של נונה (היא זקוקה ל־½ נקודה בלבד בשני המשחקים הנותרים), אך לעולם לא היה יתרונה על יריבתה המשובצת, אלה קושניר, כה מצומצם ● פולוגייבסקי ניצח בתחרות אי.בי.אם עם 12 נקודות ב־15 משחקים. אחריו הגיעו קורצ'נוי עם 11 וסאבו עם 9 נקודות ● גם פורטיש זכה באותה התוצאה (12 מ־15) בתחרות לס־פלמס, שבספרד. אחריו: לרסן וסמיסלוב עם 11 (לרסן הפסיד במפתיע לסאטאי בסיבוב האחרון), ברונשטיין 10 ● בהעדר רבי אמנים ניצח באליפות אוקראינה הסובייטית האמן לב אליבורט. הוא צבר 11½ נק' ב־17 משחקים.

על חודו של „ממפר" אחד

הפרובלמאי הישראלי הנודע, הלל אלוני, מתייחס לסיום המשחק צ'רניאק—בוביס („הארץ" 23.6) ומוכיח כי בוביס החמיץ את נצחונו מספר פעמים.

בעמדה — לבן: מ־ה7, ר־ד7, רגלי ה6; שחור: מ־ד5, צ־א7, רגלים ו6, ו5; המשיך השחור 71... ו4 ; (כאן מכריע ההמשך: 71... מ—ה5!; 72. מ—ו8, ו4; והשחור זוכה ב„ממפר" חשוב) 72. מ—ו8, צ—א8?; (משגה. הנכון הוא: 72... צ—א8+; 73. מ—ג7, צ—ח8; 74. ה7, מ—ג5; 75. ר—ו4, ו5; שוב עם זכיה בטמפו לשמות ההמשך שהיה במשחק).

אולם 35 מ"ר לחזית קיוסק + טלפון + מרתף 5 מ"ר
בסביבות נהדין — ריינס
בהצעות לניצול המקום:
טלפון 221408 מ־16—18

מקום שמיני באולימפיאדה

יד השבוע: מחלק דרום. הכל פגיעים.

	צפון	
	♠ J 9 8 6	
	♡ 9 4	
	♢ 9 8 6 5 3 2	
	♣ 7	
מערב		**מזרח**
♠ 7 5		♠ 3 2
♡ A K 7 5		♡ Q 10 6 3
♢ 10 7 4		♢ A K Q J
♣ K J 6 3		♣ 8 5 4
	דרום	
	♠ A K Q 10 4	
	♡ J 8 2	
	♢ —	
	♣ A Q 10 9 2	

ברידג'
בעריכת: ג. גשרי

ישראל תפשה את המקום השמיני בתום תחרויות הברידג' על אליפות העולם שנסתיימו בסוף השבוע שחלף במיאמי, פלורידה. היה זה הישג הטוב ביותר שלנו בזירת הברידג' הבין־לאומית עד כה. באולימפיאדת 1972 התמודדו 39 מדינות מכל חמש היבשות. בטבלה הסופית הקדימו את ישראל רק שבע מדינות: איטליה, ארה"ב, קנדה, צרפת, סין הלאומית, בריטניה ו[illegible]. בבכורה ניצחה כמצופה הנבחרת הכחולה האיטלקית המהוללת שגברה בגמר על נבחרת ארה"ב (האסים מדאלאס) בבורה משכנעת.

הישגה של ישראל היה מרשים. נבחרתנו ניצחה ב־26 מפגשים (כולל שני נצחונות „סכויים" על לבנון ומרוקו) והפסידה ב־12 מפגשים בלבד. מן הראוי לציין שמתוך הפסדי נבחרתנו הונחלו על־ידי קבוצות אירופאיות, ומלבד אלה הפסידה ישראל רק נגד ארה"ב, קנדה, ארגנטינה וברזיל. לעומת זאת זכתה ישראל בשישה נצחונות על מדינות אירופאיות כולל מעצמות ברידג' כמו פולין ושוודיה. כמו כן ניצחה ישראל בצורה משכנעת את הנבחרות „האנגלו־סקסיות" של אוסטרליה, ניו־זילנד ודרום־אפריקה. שאר המדינות, בעיקר מאסיה ודרום־אמריקה, הובסו על־ידי ישראל, לרוב בתוצאות מקסימליות.

היד שלפנינו נתקבלה מהמפגש הקשה של ישראל נגד קנדה, שבו הפסידה נבחרתנו בתוצאה המינימלית 9:11. בשני החדרים התפתח מהלך הכרזה „חוק", והחוזה הסופי היה „4 ספייד" בקו צפון־דרום, לאחר שמזרח־מערב הכריזו „4 הארט". ההבדל העיקרי בהברה היה נעוץ בעובדה שהקבודים הכפילו את החוזה הסופי של „4 ספייד" בחדר הסגור.

מורי שטמפף (דרום) ביצע את המשחק המוכפל בחדר הסגור. מערב התחיל את ההגנה עם ה־A הארט ומשך גם את ה־K הארט. לאחר שתי הלקיחות הראשונות של ההגנה שיחק מערב דיאמונד, שנחתך ביד הכרוז. שטמפף משך את ה־A קלאב וביצע את המשחק באמצעות טכניקה של „חיתוך צולבי". הוא התך לסירוגין הארט אחד ושלושה קלפי קלאב בדומם בשילוב עם חמישה חיתוכי דיאמונד בקלפי הספייד שביד. שטמפף זכה, איפוא, בתשע לקיחות „ספייד" ובלקיחה אחת בקלאב, שהשלימו את הביצוע המוצלח של החוזה המוכפל.

גם בחדר הפתוח משך שאופל (מערב) שתי לקיחות ראשונות עם ה־K, A הארט, אך בחר להמשיך בספייד. זה בול מהכרוז (סאמי קיהילה) את האפשרות של „החיתוך הצולבי". קיהילה זכה בלקיחה עם ה־8 ספייד בדומם, ושיחק קלאב משם. הוא ניסה את העקיפה של ה־Q קלאב שנכשלה כאשר שאופל (מערב) זכה בלקיחה השלישית של ההגנה עם ה־K קלאב. שאופל חזר שוב בספייד שנלקח ביד הכרוז. ההגנה היעילה של הישראלים היקשתה מאד על קיהילה המהולל. הוא היה צריך לחתוך הארט בדומם ולפיכך נשאר לו רק ספייד אחד נוסף בדומם לחתוך קלאב. לכן היה צריך קיהילה לשחק בזהירות את קלפי הקלאב, וכרגיל הוא עשה זאת בהצלחה. הוא משך את ה־A קלאב ושיחק את ה־10 קלאב מידו. שאופל השליך במהירות קלאב נמוך, והכרוז הירשה ל־10 קלאב לעבור ולזכות בלקיחה. בהמשך נחתך ה־J קלאב של מערב, והחוזה בוצע בהצלחה גם בחדר הפתוח.

בולי נוף וחנוכה

בולים
מאת שמואל שליט

אחרי בולי מועדים לשמחה תשל"ב, שציוריהם מתארים ארבעה ארונות קודש שהועלו לישראל מאיטליה ובול כ"ה שנים למדינת ישראל שציורו מבוסס על סמל עשרים וחמש שנה למדינה, תחול הפסקה של כשלושה חודשים ומיד לאחר מכן יופיע השירות הבולאי סדרת בולי־חנוכה והמשך לסדרת בולי־נוף, שהנפקתה החלה בשנה שעברה.

הבול כ"ה שנה למדינת ישראל, שצוייר בידי מ. פרגי ובמרכזו סמל תגיגות מעשה ידי הגראפיקאים ג. רוטשילד ור"ז. ליפמן מסטודיו „רד־לי", נדפס בשלושה צבעים בגודל 25.7×40 מ"מ. את עשרים וחמש השנה ליסוד המדינה מסמל צבע הכסף. כן נדפס הבול בצבעים: תכלת ואדום (מגנטה).

הבולים נדפסו בשיטת דפוס־שקע (פוטוגרבירה) אצל המדפיס הממשלתי בירושלים, בגליונות בני 15 בול עם 5 שובלי באורים לשורת הבולים התחתונה.

מירוץ לפידים באוסטריה

ספורטאי אוסטריה מקיימים מירוץ לפידים לקראת האולימפיאדה ותחת הסיסמה „משחקים אולימפיים 72" הונפק בול דואר אוסטרי חדש בערך נקוב 2 שילינג.

הבול בתבנית מלבנית־אנכית, מראה במרכזו ספורטאי שעל חזהו סמל המדינה האוסטרית וכן סמל האולימפיאדה (5 עיגולים שזורים זה בזה) ורץ כשבידו הימנית לפיד בוער וברקע נראה נופה המקסים ההררי של אוסטריה.

בולים חדשים בסינגפור

הדואר של סינגפור פרסם לא־מכבר את תוכניתו הכוללת הנפקת חמש סדרות בולים חדשות במחצית השניה של 1972. ביוני יונפקו שלושה בולים עם ציורי מטבעות בערכים 15 סנט, 35 סנט ו־1 דולר. ציורי המטבעות מראים את דיוקן המלך ג'ורג' החמישי וכן מטבע זהב בערך נקוב 150 דולר, שהוטבע במלאת 150 שנה ליסוד סינגפור המודרנית.

בתחילת יולי יונפקו ארבעה בולים בערכים 15, 35, 50 סנט ו־1 דולר, שציוריהם מתארים יצירות ידועות של אמני ציור בסינגפור. באוגוסט, בו חוגגת סינגפור את חגה הלאומי, יונפקו ארבעה בולים בערכים 15, 35, 50 ו־75 סנט, שציוריהם המופשטים מתארים חגיגות בסינגפור.

באוקטובר תונפק סדרה בת שלושה בולים בערכים שונים, שציוריהם מתארים פעילות הנוער בסינגפור בשטחי טכניקה, השכלה, ספורט, אמנות ותרבות. הסדרה האחרונה לשנת 1972, שתונפק בדצמבר, תדגיש את חשיבותה של סינגפור כנמל בין־לאומי וציורי הבולים מראים אניות מדגמים שונים, העוגנות בנמל סינגפור.

יום הבריאות בציילון

לכבוד יום הבריאות העולמי, שהוקדש השנה למבצע נגד מחלות הלב, הונפקו עשרות בולים בארצות שונות.

בציילון הונפק לא־מכבר בול־זכרון בודד, בערך נקוב של 25 סנט, שציורו מראה לב ובמרכז הבול נחש — סמל הרפואה הבין־לאומי — על רקע סמל האורים במרכז הבול. הדפסת הבול, שתבניתו מלבנית־אנכית, מצטיינת ברמה גבוהה ונעשתה במפעלי תומאס דה־לה־רו. הציור, מעשה ידי אמן מקומי בשם פ. א. מסהאפאלה, אינו מצטיין ברמתו.

הבול רבגוני: ורוד, צהוב, ירקרק, אדום ותכלת, גודלו 36×25 מ"מ. הוא נדפס בגליונות בני מאה בולים כ"א.

100 שנה לדגלה הלאומי של הולנד

ב־4 ביולי ינפיק הדואר ההולנדי בול זכרון בודד, במלאת 400 שנה לדגלה הלאומי של הולנד.

הבול בתבנית מלבנית־אנכית ובערך נקוב 20 סנט, מצטיין ביופיו. הצייר ג'ילי ונדר טורן מריטהוס מלונדון, הציגה לצייר בצורה מיוחדת במינה את דגלה הלאומי של הולנד, שצבעיו כחול, אדום ולבן על רקע שחור.

הבול נדפס בשיטת דפוס־שקע (פוטוגרבורה) במפעלי ענץ־סחדה בהארלם בגודל 35×25 מ"מ ובגליונות בני 100 (10×10) בולים כ"א.

עזית של הצנחנים
סיפור מצולם בהמשכים
בלעדי
הארץ שלנו

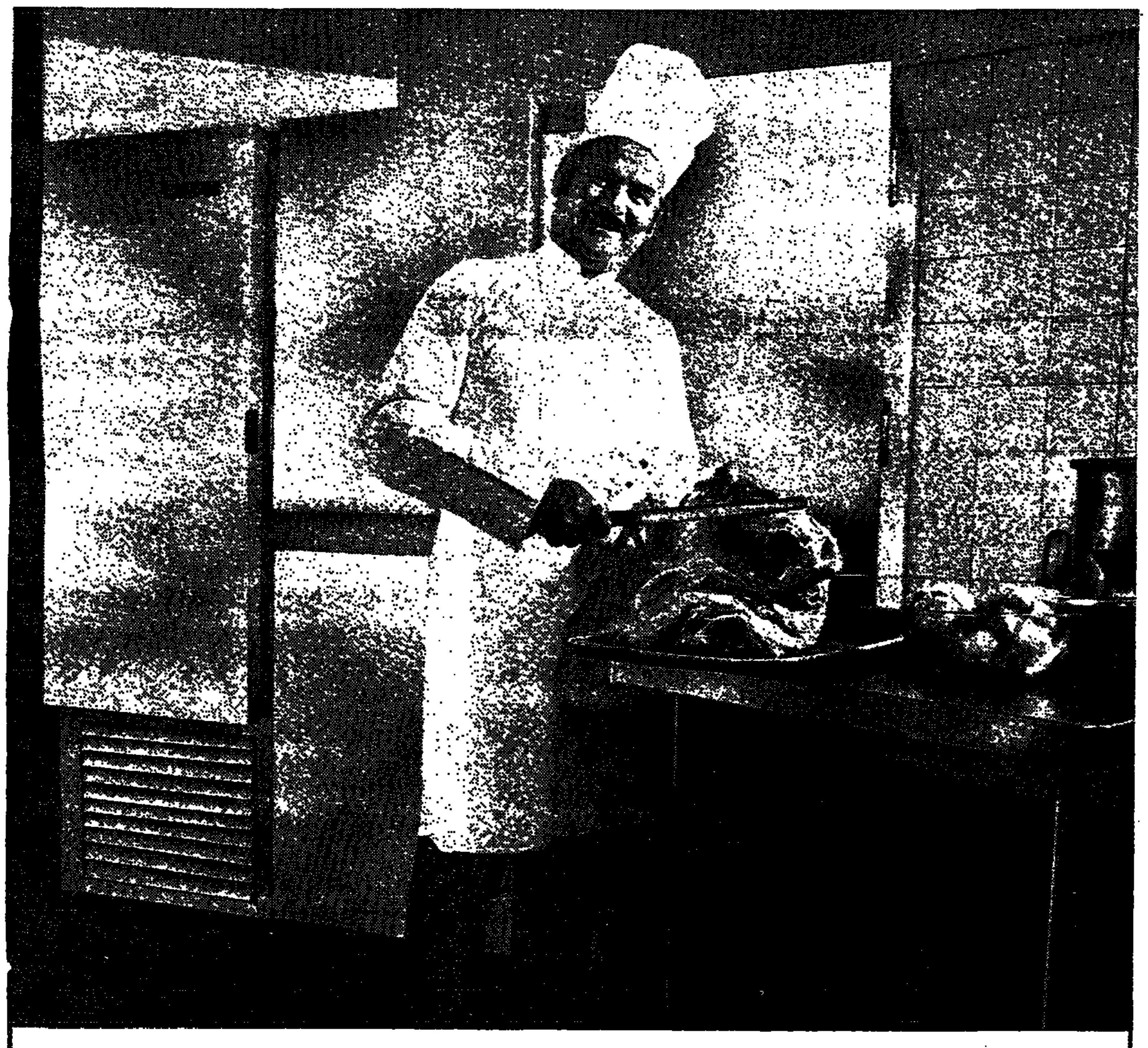

אשף מטבח:
אני מעדיף לנהל מטבח מודרני עם מקררי "אמקור"

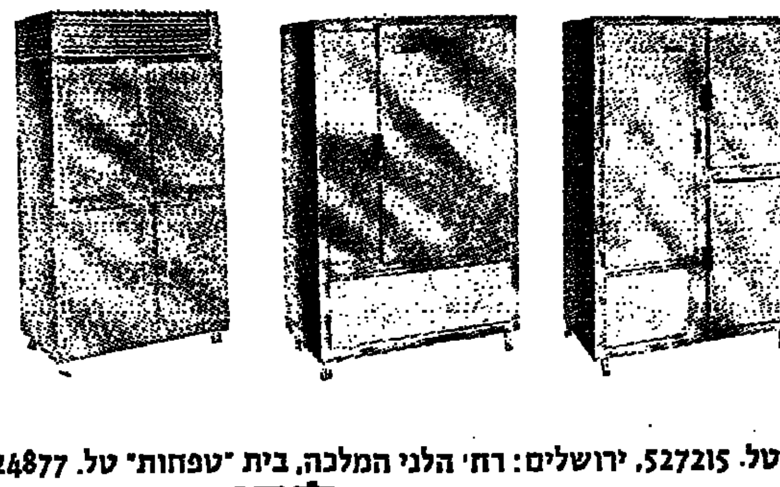

"אמקור" מציעה גם לכם מבחר מקררים מסחריים, מיועדים למטבחים גדולים, מזנונים, בתי הארחה, בתי חולים, בתי ספר, חנויות ומחסני מזון.
לרשותכם: מקררים רגילים, מקררי הקפאה ומקררים משולבים לשתי הטמפרטורות. בנפחים שונים, עד 1400 ליטר.
ליעוץ ולהדרכה נא פנה אל מרכזי אמפא, והזמן את המומחה שלנו.
אמפא
תל־אביב: דרך פ"ת 16, טל. 622351. חיפה: בכר אמפא, טל. 527215. ירושלים: רח' הלני המלכה, בית "טפחות" טל. 224877
לי תמכור רק אמקור

בנק ישראל מודיע:

היום, יום שישי 30.6.72

תונפק סדרה חדשה - רכ"ג

של מילווה פיתוח מסוג „ברירה"

★ **סכום ההוצאה** — של הסדרה החדשה — 10 מיליון לירות. האיגרות הן בשווי נקוב החל מ־100 ל"י.

★ **הפדיון והריבית** — הפדיון יחול בתום 5 שנים. התמורה תשולם לפי הגבוה מבין שני החישובים:

א) **הקרן והריבית צמודות למדד**
שיעור הריבית — 4.84%, על־פי חישוב של ריבית דריבית, דהיינו 26.66 ל"י. לסכום זה יתווספו הפרשי הצמדה על הקרן ועל הריבית. מדד הבסיס יהיה 133.7 נקודות.

ב) **הקרן והריבית — לא צמודות למדד**
שיעור הריבית 10.76%, על־פי חישוב של ריבית דריבית, דהיינו 66.66 ל"י.

בכל מקרה מובטחים לפחות 50 ל"י נטו לכל 100 ל"י

★ **המס מוגבל** — מס הכנסה על הריבית לא יעלה על 25%. הפרשי ההצמדה על הקרן פטורים ממס *.

★ **רכישה** — איגרות מילווה פיתוח של מדינת ישראל ניתן לרכוש בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך. הרכישה במועד ההנפקה משוחררת מתשלום עמלה.

★ **קבלת תעודות** — ניתן יהיה לקבל את התעודות — תוך חודש ימים ממועד ההנפקה.

★ **רשום בבורסה** — הסדרה החדשה תירשם ותיסחר בבורסה לניירות ערך. כלומר, ניתן — במקרה הצורך — לממש את תמורת האיגרות בכל עת, אף לפני מועד הפדיון הסופי.

* על־פי סעיף 97(א)(3) לפקודת מס־הכנסה.

המאבק על פינוי משכנות העוני (א')

הבטחות ללא כיסוי

יהודית וינקלר

כל תושב רביעי בתל־אביב גר בתנאי דיור תת־סטנדרטיים

המתסיסה של הפנתרים וההתעוררות הכללית המאפיינת את תושבי שכונות העוני בתל־אביב מאז מלחמת ששת הימים, ובעיקר כתום מלחמת ההתשה, יוצרים תמונה מסוכנת הדורשת צעדים דראסטיים ונחושים.

קצר תקשורת

הפתרונות הממשלתיים במסגרת החומש רחוקים מלענות על צרכים אלה. מדוע? הנימוק המסורתי על העדר תקציב, עולה ומושמע מפעם בפעם, אולם אנשי הנהלת הקואליציה בתל־אביב וחברי מפלגת העבודה המוצעים לשכונות העוני בתל־אביב נוטים לסברה, כי קיים קצר תקשורת והבנה בין השלטון המקומי למרכזי, כאשר הדרג הממלכתי, באורח מסורתי, נהנה ברוב המקרים לדאגות השפה הבטחוניות והמדיניות.

ההבטחות שניתנו לסייע בשיקום המשפחות הנזקקות בתל־אביב, עדיין אינן מבוססות על ההכרה כי לגבי מכלול הבעיות הסוציאליות בעיר הגדולה חלה בראש וראשונה אחריות ממלכתית, וכי קשיי דיור חמורים של רבע מאוכלוסיית העיר אינה ביסודה בעיה מקומית־עירונית, כי אם הוצאת תופעה כלכלית־פוליטית ארצית.

נראה, כי ויכוח זה, שהוא עקרוני במהותו, מונח ביסודם של חילוקי הדעות בין העירייה לממשלה על חלקן של כל אחת מהן במציאת הפתרונות ובמידת דחיפותן בסדר העדיפויות: שכונות העוני בתל אביב מאכלסות 28 אלף משפחות המונות 110 אלף נפש. כ־80% משטחן של השכונות הללו הם בבעלות המדינה או חברות ציבוריות. בעירייה ערכו חישוב לפיו מתוך 12 אלף המשפחות הזקוקות לפתרונות דיור דחופים, 7,000 מתגוררות בשטחים בבעלות ציבורית. לאחר פינויין של 5,000 מהן יתקבלו שטחי קרקע פנויים בין 1000 ל־1,200 דונם, שערכם הנומינלי נאמד ב־80 מיליון לירות.

למציאת פתרונות דיור לאותן 7,000 משפחות דרושות 232.5 מיליון לירות, ולאחר פינוי הקרקעות החישוב עוכן נאמדת העלות ב־152.5 מיליון לירות, שהן כמחצית מתקציבה השנתי הרגיל של תל־אביב לשנת הכספים 1972/73.

שר השיכון הבטיח 8,000 פתרונות דיור לתל־אביב לחמש השנים הקרובות, לפי 1,600 בשנה. בקצב זה יחלפו לפחות 17 שנה עד לשיקומן של 28 אלף המשפחות הזקוקות לדיור בסיוע. זאת כמובן בתנאי שהממשלה תעמוד בהבטחתה ותשמור על קצב של 1,600 פתרונות בשנה, במקום 2,400 לשנה לחמש השנים הראשונות, כדרישתה של העירייה.

פתרונות בלתי־מציאותיים

זהו איפוא הפתרון המירבי המוצע על ידי הממשלה, המוגדר על ידי סגן ראש העירייה עו"ד אהרן מלצר, האחראי לתיק השיכון בעירייה, כלעג לרש. הוא טוען כי אפילו 1,250 פתרונות לשנה הם בלתי מציאותיים: יש בסך הכל 350 התחלות בניה של יחידות דיור חדשות, 150 פתרונות של שכירות, כ־500 הלוואות, 200 פתרונות על ידי שיפוץ דירות ו־50 פתרונות שייווצרו על ידי תוספת חדרים.

לדעתו 250 הפתרונות המוזכרים בסוף רשימה זו אינם ישימים בתל־אביב שכן בעייתן של שכונת התקוה, שפירא ודומות להן אינה במצב הדירה כי אם בגודלה. לדעתו אבסורדי הפתרון של תוספת חדרים. הטוב אולי לדימונה לאילת ולישובים שבלב מרחבים. האמנם ניתן להוסיף עוד לצפיפות של שכונת התקוה, על ידי הוספת חדרים?

על פי חשבונו מסך הכל 1,250 דירות ישארו במקרה הטוב 1,000 דירות, שהן שמינית מתכנית החומש המינימלית. הצעה זו לא זו בלבד שלא תסייע בכיבוי השריפה אלא עוד תיצוק שמן עליה על ידי הגברת רמת התקציב הציפיות ואחריהן האכזבה.

הדברים אמורים במיוחד בשעה זו כשמלאי הדירות החדשות שברשות "חלמיש" אזל לגמרי ואיני רואה דירות חדשות המוצעות לציבור לתקופת השנה וחצי הקרובה.

לאחרונה הודיע ראש עיריית תל־אביב כי סוכם בכל זאת עם שר השיכון להקציב כ־1,700 פתרונות דיור לתל־אביב בשנת הכספים 1972/73. לתכנית זו לא ניתן פירוט, דהיינו כמה מבניה חדשה, כמה בשכירות, כמה ע"י שיפוץ דירות וכמה ע"י הוספת חדרים. אך קביעותיו של עו"ד מלצר ביחס לחוסר מעשיות שבהוספת חדרים בשכונות צפופות בלאו הכי או שיפוץ דירות בשכונות צפופות המהוות במבנה שלהן בעייה לכשעצמה, מעמידות בסימן שאלה את הבטחות שר השיכון מיסודן, ומעוררת תהיות קודרות ביחס למה שצלול להתרחש בתל־אביב בעשור הקרוב, כאשר מצד אחד אוכלוסיה העוני בעיר הולכת ותופחת ומצד אחר נוטשים את העיר תושבים מהשכבות היצרניות.

היום בו נכנעה איקרית

יהודה אריאל

[Right column cut off at the page edge; beginning reads:] ...מעל סביבתו בולט בצורת התל של איקרית. ב־600 מטר מעל פני הים...

1948: תושבי איקרית כשבראשם צועד נושא דגל לבן — באים להיכנע

איקרית, כולם נוצרים קאתולים, לפנות את כפרם ולעבור לכפר ראמה בפנים הארץ, באשר יש להבטיח את אזור הגבול בפני כל הפתעה.

נאמר לאנשי איקרית, שיוכלו לשוב לכפרם לאחר שישרור שקט באזור ותתקבל הסכמתו של המפקד הבכיר בחזית הצפונית.

הבקיאים שבינינו ידעו לספר שאיקרית היתה ישוב יהודי עד לפני כ־1600 שנה. הם סיפרו כי היה זה כפרו של האמוראי רבי יוסי דמן יוקרת. היינו, שהכפר שינה את שמו מיוקרת בעברית לאיקרית בערבית. בתלמוד בבלי מסכת תענית (דף כ"ג ודף כ"ד) מסופרים שלושה סיפורים על מעשיו של רבי יוסי דמן יוקרת ומשפחתו, בהקשר לעזיבתו של רבי יוסי בר אבין את חברו דמן יוקרת, מאחר והראשון החל לפחד מפני מעשיו המשונים של האמוראי מיוקרת.

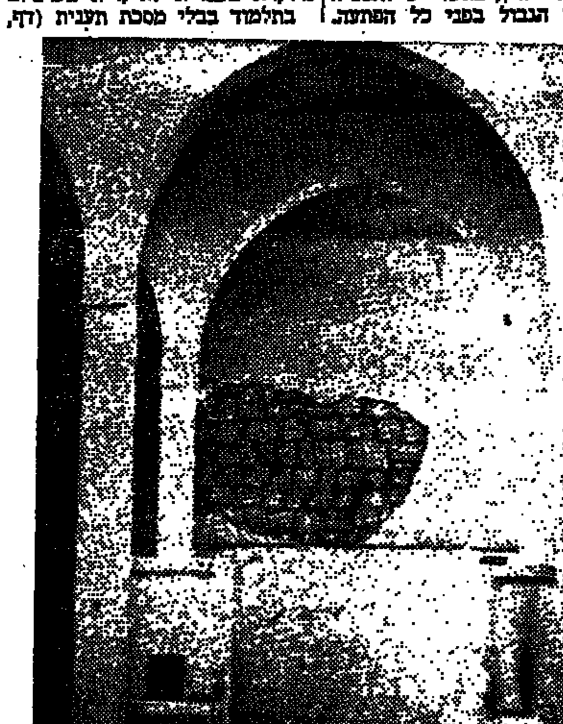

הכנסיה אותה באו לשפץ באיקרית

מעשה בבנו של רבי יוסי דמן יוקרת שעבד עם פועלים בממעי אביו. נתאחר רבי יוסי ולא הביא להם לחם לצהרים. אמרו הפועלים לבנו של ר' יוסי, רעבים אנחנו. כאשר ישבו מתחת לתאנה אמר הבן: תאנה תאנה, הוציאי פירותיך ויאכלו פועלי אבא: יצאו התאנים והבשילו בן במקום והפועלים החלו לאכול. כשבא ר' יוסי אמר לפועלים: אל תחשבו עלי רעה. איחרתי משום שבמצוה טרחתי. השיבו הפועלים: "הרחמן ישביעך כמו שהשביענו בנך". תמה ושאל ר' יוסי, מהיכן? אמרו: כך וכך היה מעשה בנך. כעס האב על בנו ואמר לו: "אתה הטרחת את קונך להוציא תאנה פירותיה שלא בזמנה — יאסף שלא בזמנו!"

גם גורלה של בתו של ר' יוסי לא שפר מאחיה, באשר אביה לא חס עליה. וכך מסופר במסכת תענית: לר' יוסי היתה בת בעלת יופי. יום אחד ראה ר' יוסי, אדם אחד שהיה חותר בגדר העצים ומסתכל בה דרך החור. שאלו, מה זה? אמר לו אותו האיש: "רבי, ללוקחה לאשה לא זכיתי — לראותה לא אזכה?" אמר ר' יוסי לבתו: "את מצערת להם לבריות, שובי לעפרך ואל יכשלו בך בני אדם!"

ומעשה שהיה באתונו של ר' יוסי, אם לא דיברה כמו זו של בלעם, עיניה היו פקוחות כמו זו. כשהיו שוכרים אותה לכל היום, לעת ערב היו משלחים אותה ושכרה על גבה, והיתה באה לבית אדוניה. אם הוסיפו על שכרה כדי לכבד את ר' יוסי, או החסירו מהשכר משום תואנה כל שהיא, לא היתה הולכת לאדוניה אלא נעמדת תחתיה. יום אחד שכחו השוכרים זוג סנדלים על אוכפה של האתון. לא הלכה לחצרה. חיפשו מה הטעם, כי כבר הכירו את האתון. מצאו את הסנדלים והורידום, מנב האתון ורק אחר כך הלכה לדרכה.

הקרב על אחזקת בתי חולים

משרד הבריאות לא פירסם מכרז

מאת עוזי בנזימן

משרד הבריאות מסר באחרונה להברה ההסתדרותית "תיעוש" את האחריות על האחזקה המשקית וה־מיכשורית של בית־החולים החדש בצפת ושל בית־החולים רמב"ם בחיפה. מסירת עבודות אלו, שהיקפן נאמד במאות אלפי ל"י, ואשר יוצר מיקדמה חשובה בידי תיעוש לקראת הפעלת תוכנית רבת היקף למסור את אחזקת כל בתי־החולים במדינה, נעשתה ללא מיכרז וללא פומביות.

מר אפרים ריינר, מנכ"ל תיעוש, חבר מפ"ם לשעבר (אך לא כיום) הוא מכר ותיק של ראשי משרד הבריאות. האם עובדה זו סייעה לו לקבל את עבודות האחזקה? הוא מכחיש זאת.

הוא מצהיר כי "תיעוש" עוסקת מזה שנתיים בתוכניות שתכליתן להביא ל"תיעוש" שירותים מתוך מגמה לחסוך כספים — בהשוואה להוצאות הכרוכות בהפעלת שירותים כיום — אך תוך הבטחת רווח נאה לתיעוש. על רקע זה נודע לו על תוכניות משרד הבריאות למסור את אחזקת בתי־החולים בצפת ובחיפה, וכן על המגמה להעביר את אחזקת כלל בתי־החולים במדינה. הוא כופר בטענה, כי כבר בוצעה עיסקה בין תיעוש לבין משרד הבריאות. "שום חוזה עדיין לא נחתם", הוא מצהיר. תיעוש דוגלת בשיטת המיכרזים הפתוחים. זו אחריותה כחברה ציבורית. אדרבא, שיפרסם משרד הבריאות מיכרז ותיעוש תתמודד עליו עם כל המעוניין.

מר ריינר מכחיש בכל תוקף טענה, כי עוזר שר הבריאות, מר רפי קוצר, אותת לו להירתם לקראת הפעלת פרוייקט האחזקה של בתי־החולים במדינה. גם מר קוצר מכחיש גירסה זו.

מר ריינר מדגיש, כי אחזקת בתי־החולים על־ידי תיעוש היא חלק ממיכלול תוכניות שהחברה יוזמה בתחום שירותי הבריאות, ביניהן: השכרת טכסטילים למלונות ובתי־חולים מתוך אחריות על שירותי כביסה קבועים; הפעלת מערכת בדיקות מהירות בבתי־חולים מתוך מגמה לחסוך ימי אישפוז; אספקת ארוחות מוכנות לבתי־חולים ולבתי־מלון. תוכניות אלו הציעה, לדבריו, תיעוש למשרד הבריאות עוד לפני שנה וחצי ולכן לא נכון, לדעתו, לטעון כי מישהו במשרד יום הודעה מראש להיענות אשר איפשרה לה להיערך לקראת תוכניות האחזקה ולזכות בהן ללא מיכרז (במה שנוגע לבתי־החולים בצפת ובחיפה לתקופה של שנה, לעת עתה).

ובכל זאת, הרי כמה מימצאים על רקע דבריו של מר ריינר. לפי עדות דובר משרד הבריאות, מר מוריס איז'אק, היתה פניית תיעוש למשרד הבריאות רק בפברואר השנה. ועוד מאשר הדובר, כי למרות שלא נתמה עיסקה הרי יש סיכום בעל־פה המבטיח את העבודה לתיעוש, להקרפה של שנה. והוא מוסיף כי אינו יודע כיצד נודע לתיעוש על פרוייקט האחזקה. משרד הבריאות לא פנה לחברה אלא היא יזמה את הפנייה אליו.

החברים האמורים חשובים לאור העובדה, כי היתה מתחרה לתיעוש. זו חברה פרטית בשם "מ.ר.ב." כמו תיעוש מבקשת גם היא לזכות בנתח האחזקה מתוך ידיעה, כי עבודה זו צופנת הכנסות נאות מאד. ובכל זאת העדיף משרד הבריאות את החברה ההסתדרותית. מדוע?

מר איז'אק, לאחר שבדק, לפי עדותו, את הנושא עם סמנכ"ל משרד הבריאות ג'ו איתן, ועם עוזר השר, רפי קוצר אומר: מ.ר.ב. סירבה בתחילה להתחייב להפעיל את בתי־החולים. היא היתה מוכנה לערוך רק סקר אחזקה תמורת תשלום של 95 אלף ל"י. כעבור חודש — לאחר שהתברר לה, כי התקשרנו עם תיעוש — הביעה נכונות לבצע גם את האחזקה, אך זה היה מאוחר. תיעוש מבצעת את סקר האחזקה ללא תשלום. אך אם תקבל את האחזקה (לשנה) נשלם לה גם עבור הסקר.

משרד הבריאות נהג, איפוא, כך: מסיבות לא ברורות העדיף חברה אחת על פני השנייה. הוא מנמק זאת בהבדל של חודש בנכונות כל אחת מהן להירתם לעבודה. ונימוק נוסף בפיו: החברה האחת מבקשת תמורה עבור עריכת סקר. החברה השניה מותרת לכאורה על כך. אך היא תגבה את שכר הסקר בידעה בבטחון, כי תזכה באחזקה. וכל זאת כאשר הידיבות היא בין שית חברית מבלי שפורסם מיכרז פומבי. (מ.ר.ב. ידעת על תוכניות האחזקה בשל היותה החברה המפקחת על הקמת בית־החולים בצפת).

וכיצד מנמק משרד הבריאות העדר מיכרז? אומר הדובר: "טעות. הדברים השתבשו. הגענו למצב בו היה עלינו לנקוט צעד חרום. כלומר, לגייס צוותי אחזקה ללא מיכרז, בשל שיבוש בלוח הזמנים שלנו". צריך לזכור, כי בית החולים בצפת אמור להיפתח לא לפני דצמבר השנה.

אמנם, לכאורה, נמסרת האחזקה לתיעוש לתקופה של שנה בלבד. לאחר מכן יפורסם מיכרז. אך תמים לגרוס, כי לא תהנה ממקדמה ניכרת בהתמודדות בגין הנסיון שצברה. מה גם שמשרד הבריאות מצהיר, כי במיכרז תיבחר החברה שתיראה ה־מהימנה ביותר ולא דווקא הזולה.

הפרקטיקה האמורה מוסב שתצוד את עינו של מבקר המדינה. התחרות בין שתי חברות על נתח כספי דשן משנית בחשיבותה. השאלה העיקרית היא אלו דרכי ניהול מציג משרד הבריאות בפרשה זו. וכיצד הוא דואג להפעלת שירותים שחיי־אדם תלויים בהם.

הצבעים העזים של אבינתן

מאת חביב כנען

לתערוכה הראשונה של יעקב אבינתן, שננעלה בתל־אביב בשבוע שעבר, באו רבים שאינם מבקרים בדרך כלל בתערוכות: בעלי בתי־מלון, סוכני נסיעות, מורי־דרך לתיירים ופעילי ענף התיירות. הם באו לחזות בתמונותיו של קובה, גבה הקומה, בעל הזוקנקן החד, שמקטרת אינה משה מבין שיניו. הם רצו לי־היווכח מה יכול להוציא מתחת ל־מכחולו סגן המנהל הכללי של התאחדות בתי־מלון בישראל, שניהל לפנים את סניף ההתאחדות בצפת, עמד בראש "בית נוסל" (בית ההחלמה של קופת חולים), היה מנהל בנק בבירת הגליל ומסרב לנטוש את צפת.

יעקב אבינתן: דיוקן עצמי

על התערוכה של קובה כתב בבקר "הארץ" רן שחורי: "צייר נאיבי... ללא הידע והיכולת הדרושים... אך בכל זאת ראויה התערוכה לתשומת־לב בשל גילויים כשתיפים בחיתוך קומפוזיציוני נועז, וביחוד בגלל הזוה העצמה הצבעונית המתגלית בחלק מהציורים". התצוה האת לאחד במכחול באה לאבינתן לפני שנתיים, עת ישב בראש פינה בבית ידידו ניצול השואה בפולין, הצייר יעקב אקשטיין התאונן על הצבעים בהם הוא נתון. שאל אקשטיין: "אך לי הנסה לצייר?" והביא ובידו הגיש לו מכחול וצבעים ואמר: "צייר את דיוקני". כאשר הרשים לו קובה את הציור, אמר אקשטיין ברגש: "קובה, עליך להתחיל לצייר, הרבה ומיד".

מאז מצייר אבינתן בביתו הצפתי. אהדים כוותיקי הציירים בעיר הזהיר והו: "אל תנסה לחקות ציור. הבחר בדרך התמימה שלך כפי שאתה מצייר כיום". ואכן מצייר אבינתן רק מה שהוא רואה סביבו, בביתו, בציר קר דוממים, אינטריורים ופעם בפעם גם פורטרטים. בהקשר לתערוכה הראשונה, כתב הצייר אהרון גלעדי:

"בבירת הגליל גדל בנסתר, ללא טיפול השגחה, אמן תמים... הוא כאילו מתעלם לחלוטין מקסמי העיר הקדושה, מסימטאותיה העתיקות. מן העזובה הציורית... מושך אותו פנים הבית: כיסא, שולחן, וילון, תריס חלון, אגרטל, סכין לחם על השולחן... (אך) צבעו צלול, קורן, מאיר, שופע אהבה ליש — לקיים. ובכל זאת שרויה בבדים אלה תמימות אגדתית של העיר צפת".

בתערוכה הציג אבינתן 28 תמונות, מהן 12 נמכרו במחירים לא רעים. גם אחרי ההצלחה הזאת ממשיך הוא בעיסוקיו היומיומיים בהתאחדות בתי מלון בתל־אביב. כשרק בסופי השבוע הוא מקדיש 8 עד 16 שעות לציור. לא פעם הוא מצייר עד השעות הקטנות של הלילה ולמחרת עם שחר יוצא במכוניתו כדי להיות בזמן במשרדו בתל־אביב.

אין קובה מסוגל להסביר כיצד אפשר לצייר בלי כל הכנה תיאורטית, ללא לימוד אלמנטארי של השימוש בצבעים ובמכחול. כאשר היה תלמיד גימנסיה בפולין שאף להיות שחקן, אך השואה שיבשה את כל מהלך חייו. בגיטו לודז', אחרי יום עבודת־כפיה מפרך, התכונן לבחינות הבגרות ועמד בבחינות. ב־1944 הובא לאושוויץ; כאן ניספו הוריו; אחיו היחיד נשלח למיידאנק. בחורף 1945 השתתף ב"צעדת המוות" המפורסמת, כאשר הובל ברגל עם אלפי עצירים מאושוויץ לבוכנוואלד.

כאשר שוחרר המחנה על־ידי האמריקאים שקל קובה באושוויץ — שגובהו 1.78 מטר — 36 ק"ג. הוא שכב חצי שנה בבית־חולים, ישב במחנה עקורים בפראנקפורט, עבר לאיטליה, שוטט באפולי וב־1946 הגיע כמעפיל להוף ארץ־ישראל. ההיכרות הראשונה עם המולדת היתה מבעד לגדרות מחנה המעצר בעתלית.

כיוון שבגיטו לודז' התחיל ללמוד חשמלאות, היתה פרנסתו הראשונה עם שיחרורו כמבחנה על עבודות חשמל במחנה הצבא הבריטי בטירה, ליד חיפה. כאשר חלה, עבר לירושלים, אושפז ב"הדסה" והאחות הצעירה שטיפלה בו הפכה לגברת אבינתן ולאם שני ילדיו; כיום היא האחות הראשית של בית החולים הממשלתי בצפת.

לפני שבא לירושלים ניסה לעלות על קרשי הבמה, הלך אל משה הלוי וזה ביקש להציג בפניו קטע כלשהו. קובה ביקש שמיכה, שכב עליה והציג כיצד גווע לעיניו ידידו הטוב במחנה המוות, כשהוא לוחש בשארית כוחותיו: "קובה, מתחת להולצה שלי, על החזה, יש פרוסת לחם". הלוי התרגש עד דמעות והציע לו להצטרף לאולפן של "אוהל", קובה חיפש במאמצים נואשים חדר בתל־אביב, אבל העיר היתה מלאה חיילים שהשתחררו מהצבא הבריטי ועסקו בהפקעת חדרי מגורים; בלית ברירה חזר לחיפה ומשם בא לירושלים.

כאן תפסה אותו מלחמת העצמאות. קובה נמנה עם פלוגת "נרצה" בפיקודו של מייג'ור מורים בבאון, שצייר אותה חזיכתה על חמרנו. הפלוגה ההמומה בגדוד "מוריה". קובה נפגע בעיניו בקרבות הקסטל וההפוגה הראשונה תפאו בן הציור. עד 1950 שירת בחיל האויר. היה בוגר הקורס השני לקציני ההתחברה של החיל. כיום הוא סגן (מיל.).

במטבי בריאות העתיק מגוריו לצפת בה עסק במלאכות שונות, כולן רחוקות מאמנות הציור.

צפת והיירות בשיכות להיכנות עם אהבתו הגדולה, בצד הציור,

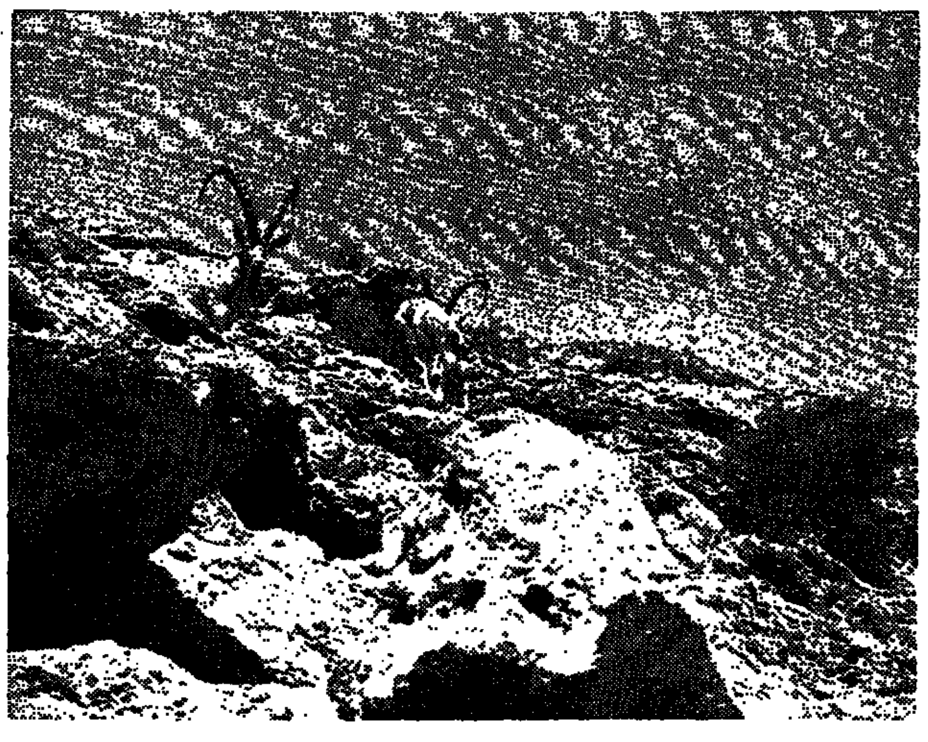

יעלים בשמורת עין־גדי

ביקור בשמורת עין־גדי

אברהם יפה: דמי־הכניסה יבטיחו אחזקה טובה

מאת נחמן פביאן

מאות ואלפים מטיילים פוקדים באחרונה את שמורת עין גדי, המשתרעת על 4500 דונם. רשות שמורות הטבע החליטה לגבות דמי כניסה מהציבור, כדי לווסת את הכניסה ולמנוע השחתת השמורה.

מנכ"ל רשות הטבע, מר אברהם יפה, דוחה טענות כאילו ניתן להעסיק מתנדבים של החברה להגנת הטבע בעבודות בשמורה. "מתנדב כזה עולה לנו כ־15 ל"י ליום ואין ידה של החברה משגת לשאת בהוצאות — אומר א. יפה. — על כן הגיוני יותר לבנות תקציב על בסיס של דמי כניסה ולא לדחות פניות של מאות בני נוער, שרוצים לבוא ולסייע לנו בימי החגים, כאשר מאות אלפים באים לשמורה".

לפי אומדן אנשי רשות שמורות הטבע יגיעו ההכנסות משמורת עין גדי ל־300,000 ל"י בשנה זו. כספים אלה יבואו בחלקם כתקציב מיוחד שיצר משרד החינוך, כדי לאפשר לתלמידי בתי הספר לבקר בשמורה ללא תשלום.

גביית דמי כניסה כלום לא תביא להפחתת מספר המבקרים? — שאלתי.

מר יפה השיב: "יתכן וכן, אולם מתוך נסיון באתר סמוך, הפרק הלאומי של מצדה, נוכחנו לדעת כי גביית דמי כניסה החזקת המקום בצורה נאותה הביאו דווקא להגדלת מספר המבקרים".

בימים אלה ביקרתי בשטח השמורה. המקום אינו מצטיין בטיפוח יתר. השטח יפה, מבורך במעינות, מפלים ובריכות. הצמחיה הטרופית שופעת, החזות ללחות המקום הרושם הוא של נוה. כאן נפגשים שני עולמות של הצומח: המדברי והטרופי. על גדות הנחלים שופעת צמחיה מהטיפוס המצוי ברוב נחלי הארץ: קנה ועבקנה, פלגית שיזונית, תאנה, ערבה, צפצפת הפרת ושפע של שערות שולמית, המכסים קירות זוקים. יחד עם אלה מצויים צמחים האופייניים לנאות המדבר.

תריסר מיני עצי בר

הצרוף של ים ומדבר הצמיח 12 מינים שונים של עצי בר, שהם כחמישית מכלל מיני העצים המצויים בכל רחבי הארץ. בשמורה ניתן לראות את השיזף, הצטוד בימים אלה שפע פרי כתום. פתילת המדבר, המכונה תפוח סדום, בולטת בעליה הגדולים והעגולים ובפירותיה. שלישית עצים אופינית היא סלוודורה, צרוף ומורינגה: הסלוודורה גדלה בצורת שיח ענקי המשתרע על עשרות מטרים. הצרף מצטיין בפירותיו האדומים־כתומים בקיץ והמורינגה — בעליה דמויי הרותם, בפריחתם הלבנה ובתרמילי פירותיה.

ממין זה מצוי עץ אחד ויחיד בארץ והוא בעין גדי. עצים אלה נפגשים עם השיטה למיניה, עץ של נחלי מדבר הצומח בנאיות וגם על המדרון.

תופעה מיוחדת לעין גדי היא צמיחת העצים לא רק בתחתית הגיא כמקובל במדבר, אלא על פני כל המדרון ועל כן ניתן לראות את עין גדי ככתם ירוק, אף מנקודה המצויה דרומית כמצדה. לעין גדי גם שיחים מיוחדים כמו הסולנום, החוק, האברסילון, הרותם והרכפתן.

לשמורה צורת משולש. גבולותיה הם המצוק התלול בראש הגדה הדרומית של נחל ערוגות בדרום, חוף ים המלח במזרח וקיבוץ עין גדי מצפון מערב. נאת המדבר נוצרה על־ידי שני נאיות: נחל דוד ונחל ערוגות, המכתרים את מצוקי התלולים של מדבר יהודה ונמשכים עד לים המלח. המים הזורמים יצרו כאן עולם מיוחד בסוגו.

מגרש חניה

בשנה האחרונה הוכשר מגרש חניה ל־40 אוטובוסים ול־120 מכוניות פרטיות. לידו הוקם מבנה שרותים ובתי שימוש עם סידורי מים. ממגרש החניה עוברים לאורך שפתו של נחל דוד. שטפון שארע בחורף שינה את הערוץ. אנשי המקום מספרים, כי תופעה זו חוזרת מדי שנה.

מר יפה סיפר, כי השנה גרם הסחף להתפוררות של אבן עקיקה, דבר הנחשב לאחד מפלאי הטבע. מצד ימין של השבילים, אשר שופצו השנה לנוחות המטיילים, עובר ערוץ הנחל ומצד שמאל השדות המעובדות של קבוץ עין גדי. בקצה הדרך מגיעים לרחבה ובה ספסלים למנוחה וברזי מים.

בגדה הצפונית ישנו סלע לבן ורך ובו פתחי מערות קבורה מהתקופה ההלניסטית, בהם נמצאו ארונות עץ ושלדים. בהמשך רואים בריכת מים, הנחשבת לגדולה והעמוקה ביותר בנחל. הבריכה נבנתה על־ידי רשות שמורות הטבע. משם ניתן להמשיך ברגל ולהגיע למפלי מים.

לאורך השביל הקרוב למים גדלים הצמחים. בהמשך מגיעים אל מעין עין גדי ולבסוף אל מערת שולמית ואל מפל באותו שם, שהוא הגדול ביותר בתחומי השמורה.

בימי קדם היתה עין גדי ישוב פורח, שהתפרנס בעיקר מגידולי הבושם. שרידי החקלאות העתיקה המכסים את מדרון ההר עד למישור החוף מצביעים על מערכת השקיה משוכללת. מי מעיינות זרמו בתעלות אל שטחי העיבוד.

בימי מרד בר־כוכבא היו אנשי המקום בין אחרוני הלוחמים ברומאים, עד אשר נסוגו, נטשו את בתיהם אל המערות שבנאיות המדבר. רשות שמורות הטבע מתעתדת לשקם את שרידי החקלאות העתיקה ולשחזר את מערכת המים. יחד עם זה תשופר הגישה לנחל ערוגות.

מיצפה של יעלים

שפע הצמחיה והמים מושכים למקום בעלי חיים רבים. הגדול והמיוחד בין כל בעלי החיים של עין גדי הוא היעל. לזכרים קרניים שאורכם למעלה ממטר. יעלים אלה התרבו באחרונה עד כי נאלצה הרשות לגדור שטחי החקלאות של עין גדי בגובה 2 מטרים ולהקצות שדה מיוחד, עליו מגדלים ירק להאכלת היעלים. השנה תיבנה הצפית מוגבהת מעל לשטחי ההאכלה, כדי שהצבור יוכל לצפות בבעלי חיים אלה.

המצפה יבנה בתרומת דרוזים, שרצו להנציח בכך זכר חיילי צה"ל בני העדה שנפלו במערכה. לצד היעלים ניתן לראות צבאים, צבועים, חתולי בר, שועלים, שפני סלע, ארנבות. חלק מבעלי החיים יוצאים לפועלם רק בשעות הלילה וחלקם אינם חוששים לשוטט ביום.

בין העופות נזכיר שלושה: הטריסטרמית (זרזיר ים המלח), הקורא ההרים. בינות הסלעים מקננים עכברי מדבר אדמדמים ופה ושם ניתן להיתקל בנחשים חורדנים ועל כן כל חובב טבע שנקלע למקום אינו ממהר לצאת מן השמורה.

שמורת עין גדי זכתה השנה לביקור של כ־300,000 איש. מאז 1967 נוספו לה שמורת עין פשחה, המרוחקת כ־35 ק"מ ממנה, ושתי שמורות קטנות יותר באיזור: עין טרבה ועין רואר. כדי ליצור ניגוד לנוה מדבר זה מבטיח האלוף (מיל.) יפה, כי בקרוב תיפתח לציבור שמורה בבצה מליחה בסבכה שבדרום ים המלח. לעין גדי הוא מבטיח להוסיף פקחים ולשפר את השירותים לקהל.

נותקני מזוג
אויר משוכללים

במפעלי תעשיה,
במשרדים, באולמות,
בחנויות, בוילות ובדירות
ציוד קריר אוריגינלי
תכנון מעולה
התקנה מקצועית
מלאי ציוד וחלקי חילוף
שרות 24 שעות ביממה
תל־אביב,
טל. 623795
דרך פתח־תקוה 14,
טל. 611866

אויר הרים צלול... בביתך

THE FIRST NAME IN
Carrier
AIR CONDITIONING

אוירם בע"מ

מלון
עם אוירה!!!

בא להנפש במלון שלמה המלך המפואר שבנתניה השוכן על שפת ימה של עיר הקייט המקסימה

* במלון בריכת שחיה מהודרת בקומה השניה
* סאונה פינית יבשה
* מיזוג אויר מלא וכל החדרים פונים אל הים, השרות אקסקלוסיבי

נותרו מספר מקומות מצומצם לחודש יולי

הזמנות בטל. 053—28451/2
רחוב המעפילים 18 נתניה

מלון שלמה המלך
king solomon hotel

هكذا من الأصل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230601
המחיר: יום חול׳ 55 אגורות לשורה / יום ו׳ 76 אגורות לשורה

למפעל תעשייתי גדול
בסביבות נתניה

דרוש
מנהל נגריה

תנאים טובים מובטחים למועמד המתאים.

רק מועמדים בעלי נסיון בנגרות בנין מתבקשים לכתוב לת.ד. 2122 נתניה (עבור מנהל נגריה).

סודיות מובטחת.

דרוש
מנהל עבודה
מתכת
לניהול מסגריה באל-עריש

● המעונינים יפנו בכתב ל־ד.צ. 2400

שרותי נפט בע"מ
מחפשת מנהל חשבונות
הבקיא בכל נושאי הנהלת החשבונות

בפרטים נא לפנות לת. ד. 18093 ת"א.

למפעל תעשייתי בענף המזון בעכו

דרושים:

1. מנהל עבודה במחי יצור
2. מנהלת עבודה אחראית על הדרכת פועלות
3. עוזר למהנדס ראשי.

על המועמדים עד גיל 40 לפנות בכתב לת.ד. 7095 ת"א, עבור מספר 40 בציון נסיון קודם בעבודה. למועמדים בעלי נסיון מובטחים תנאים טובים.

אם יש לך נשמה
של פקיד -
זה לא הולך!

אנו מכשירים אנשים לעבודה דינמית ובלתי שגרתית, המבטיחה הכנסה נכבדת.

אם אין לך נשמה של פקיד — זה הולך!

היה סוכן ביטוח

פנה אל ת.ד. 1334 ת"א
עבור סוכן ביטוח.

נאות הגולן
מושב שתופי ברמת הגולן

דרושים חברים
בעלי נסיון חקלאי בענפים אלה

פלחה, מטעים, שלחין, מוסך

עדיפות לזוגות צעירים

על המעונינים לפנות בכתב־יד לנאות הגולן ד.נ. הגולן

ליחידה לקשרי חוץ וסיוע
במשרד הבטחון

דרוש
רופא

לתפקיד במסגרת משלחות הסיוע בארצות אפריקה

הכישורים הנדרשים:
1. נסיון של ארבע שנים ברפואה תעופתית.
2. שליטה בשפה האנגלית.
3. רצוי קצין במלואי חיל האויר.

● המעונינים יפנו בכתב אל המחלקה לגיוס ולסגל ביחידה לקשרי חוץ וסיוע, משרד הבטחון, רחוב ב׳ 13 הקריה, תל־אביב, תוך פרוט „קורות חיים", פרטים האי־שיים (לרבות מספר אישי בצה"ל הדרגה) וכתובתם. פניות ללא פרוט „קורות חיים" כאמור, לא תענינה.

ל„דלק"
חברת הדלק הישראלית בע"מ

למשרד בירושלים

דרושה
פקידת חשבונות

עם שליטה מלאה בכתבנות עברית.

לקביעת ראיון נא להתקשר טלפונית: 36202 ירושלים, בשעות מ־08.00 עד 15.00.

איך תוכל לבסס את עתידך המקצועי והכלכלי?

כשתבוא לעבוד במכרה התת קרקעי בתמנע	ייפתחו בפניך אפשרויות חדשות לבסוס מעמדך

1. לימוד מקצוע 2. מסלול קידום
3. פתרון בעיית הדיור 4. אפשרויות לחסוך כסף 5. תנאים סוציאליים
6. פעילות חברתית 7. הטבות שונות

לפרטים פנה אישית למר יצחק בניסטי, במזכירות משרדי החברה בת"א — הקריה, רח׳ ט׳ מס׳ 2 (מול קול ישראל), טלפון — 255451, ביום ד׳ בין השעות 9.00—11.00 בבוקר 16.00—18.00 אחה"צ, או למתי כח אדם בתמנע, בין השעות 06.00—07.30, וכן ליועצי התעסוקה ברחבי הארץ. הבא אתך פנקס מילואים, תעודת שחרור ותעודת זהות.

בוא לתמנע
לעתיד טוב יותר, לך ומשפחתך

דרושים
* מהנדס כימיה

בשטח של פלסטיקה או גומי בעל חמש שנות נסיון, לעבודה בייצור תרושתי למחצה.
נסיון חרושתי קודם רצוי.

* הנדסאי כימיה

בוגר ביה"ס להנדסאים, בעל נסיון של שלוש שנים לפחות בעבודת צוות.
תאור התפקיד: ראש צוות עובדים בעבודת מחקר ופתוח במתקן חצי חרושתי.
משכורת בהתאם לכישורי המועמד.
מקום העבודה: איזור חיפה.

המעונינים יפנו לת. ד. 9757, חיפה (עבור מס׳ 6) ויציינו השכלה ורקע מקצועי. יש לצרף מס׳ טלפון להתקשרות.

דרוש
מכונאי שרות
בוגר בי"ס מקצועי

לפנות: ת"א, ת.ד. 21107 למס׳ 1018.

דרושים עוזר למנהל חשבונות
וברזלן מעולה
קבלנות או יומית בחברה קבלנית לבנין

הצעות בכתב יד ת. ד. 2562 ירושלים

לחברה גדולה לעבודות כבישים
במרכז הארץ

דרושים
* מודד מעולה
— לעבודה קבועה בסביבות ת"א, עם נסיון של 3 שנים לפחות.

* מנהל עבודה מעולה
— בעל נסיון בעבודות כבישים.

תנאים טובים
למועמדים המתאימים

לפנות לטלפון 263168/9 בשעות אחה"צ

אנו מחפשים:

* שרטט/ת אלקטרוניקה

לא נדרש נסיון קודם, קיימת אפשרות הכשרה במקום.

* שרטט/ת מכונות

דרוש נסיון קודם של ארבע שנים לפחות.

המתאימים יפנו לת.ד. 9757 חיפה, (עבור מס׳ 8 א׳) בצרוף קורות חיים ומס׳ טלפון להתקשרות.

דרושה:
מזכירה מעולה

השולטת באנגלית ועברית על בוריין

הרפגה בשתי השפות וידיעה בהנהלת חשבונות
יום עבודה רצוף (מ־8.30—15.00)

תנאים טובים למועמדת המתאימה.

INVESTEX מגדל שלום מאיר, קומה 19
חדר 29, ת"א.

עירית אילת
מודיעה על משרות פנויות

1. גזבר העיריה
כישורים: נסיון בניהול כספים מוניציפלי בדרג בכיר או בעל השכלה מקבילה.
2. מנהל/ת מחלקת סעד
כישורים: בוגר/ת לעבודה סוציאלית בעל/ת תעודת עובד סוציאלי מוסמך ונסיון בעבודה מוניציפלית.
3. מנהל/ת ספריה עירונית
כישורים: ספרן/ספרנית מוסמך/ת בעל תואר ב. א. ונסיון בניהול ספריה ציבורית.
4. מזכיר/ה למקצועות הבאים לבי"ס התיכון [illegible]

העיריה תעזור בהשגת דיור. על המועמדים לשלוח את הצעותיהם בכתב בצרוף תולדות חיים והעודות מתאימות למזכירות עירית אילת ת.ד. 14, אילת.

א. אזר, ראש העיריה

דרוש
חרט מעולה

על המעונינים לפנות בכתב בצירוף קיצור תולדות חיים ונסיון מקצועי לת.ד. 19011 תל־אביב ויוזמנו לראיון מקצועי.

— סודיות מובטחת —

דרושים
מהנדסי מכונות
בוגרי טכניון

לעבודה מעניינת ביותר
השכר לפי דרוג עובדי מחקר
מקום העבודה באיזור חיפה

● נא לפנות לת.ד. 9757 חיפה (עבור מס׳ 9) ולציין קורות חיים, השכלה ורקע מקצועי. רצוי לצרף מס׳ טלפון להתקשרות.
סודיות מובטחת

Merci

יוצא צבא
מוצע לך
אתגר במפעלינו

אם הינך בעל רקע טכני במתכת או חשמל תרכוש אצלנו מקצוע מענין (מכונאות סריגה) ובצידו שכר נאות בתקופת הלימוד.

העבודה בשלוש משמרות.

המעונינים באתגר מעפולה והסביבה יפנו אישית ל"מפיבה" משרד כח אדם, אזור התעשיה עפולה עילית.
על המועמדים יהיה לעבור מבחן פסיכוטכני.

לחברה גדולה
במרכז תל־אביב

דרושה ל־8 שעות עבודה

כתבנית
אנגלית
עברית

* שכר חודשי 1,000 ל"י
* משכורת 13
* תנאים סוציאליים טובים
* יום עבודה רצוף

נא לפנות לת.ד. 33157 ת"א עבור מס׳ 551

צעירים
תושבי טבריה
דרושים

לעבודת שרות הכרוכה במגע עם לקוחות
(באיזור מגוריהם)

הכשרה מקצועית תינתן ע"י המפעל

מועמדים בעלי רשיון נהיגה אשר השתחררו מצה"ל בשנה האחרונה, מתבקשים להתקשר טלפונית 067—20316.

סודיות מובטחת

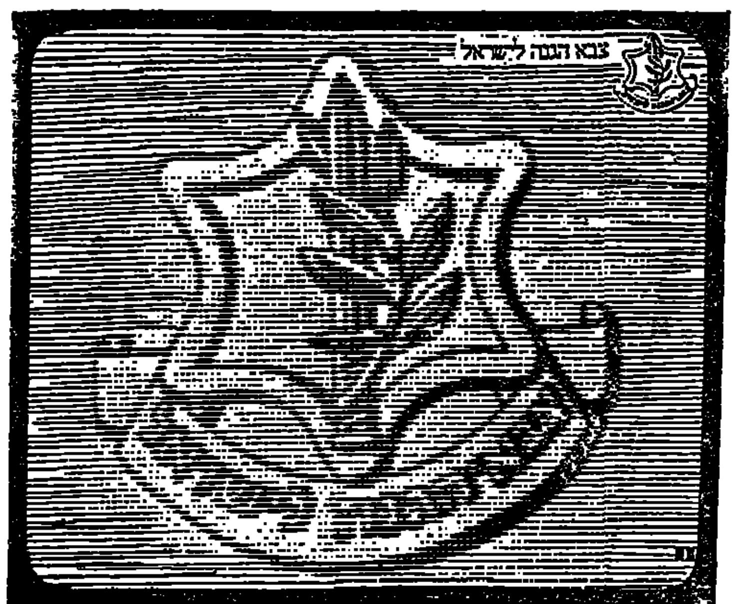

הצטרף
לשירות הקבע בצה"ל

לצה"ל דרושים מועמדים לשירות קבע במקצועות הבאים:

- בעלי מקצועות פיקוד ומשמעת
- אפסנאים ומחסנאים טכניים
- חובשים ובעלי מקצועות רפואיים
- מכונאי רכב וחשמלאי רכב
- בעלי מקצועות טכניים לחיל האויר
- נהגים לרכב מעל 4 טון

מועמדים במקצועות הנ"ל יוכלו לשלוח את התלוש המצורף לדואר צבאי 2146 עבור "קבע"

גזור ושלח

אל: דואר צבאי 2146 צה"ל. עבור „קבע".
הנני מעונין להקרא לראיון על מנת לברר תנאי גיוסי לשירות „קבע".

מס׳ אישי ______ שם ______ גיל ______

כתובת ______ 2

מודעת הפרסום הממשלתית

למפעל בסביבות רמת גן

דרושים:
* מסגרים
* רתכים
* אלקטרונאים
* מכשירנים אופטיים
(בעלי נסיון במכשירים מדויקים)

מועמדים בעלי הכשרה מתאימה מתבקשים לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון מקצועי ליתיד 90 ר"ג, עבור „רד".

מכונאי רכב
דרושים
למוסך בתל אביב

אנו מציעים:
* מקום עבודה קבוע.
* תנאי העסקה הוגנים.
* עבודה במוסך חדש ומשוכלל.
* משכורת חודשית של — 750 ברוטו.

● בעלי הכשרה מתאימה ונסיון מקצועי מתבקשים לפנות בהקדם לת.ד. 17021 ת"א (עבור מכונאי) בציון פרטים אישיים מלאים.

סודיות מובטחת

עבודת אבטחה מעניינת
מוצעת
למשוחררי המשטרה הצבאית ומשמר הגבול

התנאים הדרושים:
- דרגת סמל ומעלה.
- 10 שנות לימוד לפחות.
- הופעה נאה.
- כושר בריאות תקין.
- רשיון נהיגה.
- נכונות להתגורר באזור ת"א או ירושלים.

מעונינים מתבקשים לפנות לת. ד. 33232 ת"א בציון פרטים אישיים מלאים.

לעבודות פיתוח ובניה
במערכות אלקטרוניות מתוחכמות

דרושים:
1. מהנדסי אלקטרוניקה
2. טכנאי אלקטרוניקה
3. מהנדסי מכונות
לתכנון ציוד אלקטרוני למערכות הנ"ל.
4. טכנאי מכונות
לתכנון ציוד אלקטרוני למערכות הנ"ל.

● לפנות לת.ד. 9757 חיפה (עבור מס׳ 11); בלווית קורות חיים, והשכלה ונסיון מקצועי, וכן מס׳ טלפון להתקשרות.

למפעל טכנולוגי מתפתח
דרוש
* טכנאי בנין

בעל נסיון בפקוח על עבודות בנין וכושר לניהול משרד טכני באחזקה.

*

● מועמדים מתבקשים לפנות בכתב אל ת. ד. 25036 תל־אביב.

למוסד מחקר בדרום
דרוש
מהנדס מכונות

בעל תואר „בוגר" או „מוסמך" ונסיון של 3 שנים לפחות בתכנון וייצור של מכונות או ציוד מכני.

מובטחים תנאי שכר טובים ועזרה בדיור.

● המועמדים יפנו בצרוף קורות חיים ופירוט הנסיון לת"ד 387 באר־שבע.

סודיות מובטחת

לוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 97 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230481
המחיר: יום חול 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

למשרד בירושלים
...שה פקידה - כתבנית
עם ידיעה באנגלית
ליום עבודה מפוצל.
לפנות לת.ד. 2205 או טלפון 227988.

...ים פועלים למכונות גרביים
(שני צילינדרים)
...ביה. תנאים טובים, אפשרות להתקדמות בעבודה. פרמיות מובטחות
...י, אבולעפיה 23 ע"י סלמה, טל. 822040.

...זה העבודה בשעות אחר-הצהריים במגדל העמק
...קבניות I.B.M.
בכתיב אנגלי.
ידע מבוים באנגלית רצוי.
„בגד עור" ת.ד. 16 מגדל העמק, תוך ציון נסיון קודם ותולדות חיים.

אוניברסיטת תל-אביב
המחלקה לפיסיקה ואסטרונומיה
דרוש
...אי/הנדסאי אלקטרוניקה
...עבודה פיתוח בשטח דיגיטלי ואנלוגי.
הדרגה: בהתאם לכישורים.
*
מעונינים לפנות בכתב למחלקה לפיסיקה ...ומיה, אוניברסיטת תל-אביב, רמת אביב, ת.ד.

„אתא" חברה לטכסטיל בע"מ
דרושה
...גמנית בית
...עלת הופעה נאה וידידותית
...הדרישות:
גובה 168/70
חזה 88
כתני 64/65
ירכיים 94
...נות תפנינה בכתב או אישית למחלקת ...ם לפי הכתובת קרית-אתא בית-חרושת „אתא" ת.ד. 83, טלפון 04—721321.

...מפחות" בנק משכנתאות לישראל בע"מ
...דרוש
תכניתן
...שנה—שנתיים נסיון בשפת אסמבלר ...ידע בהנהלת חשבונות, לעבודה ...ירושלים.
...על המעונינים לפנות לשם מילוי טפסים למזכירות הכללית, רח' הלני המלכה 9, עד ליום 30.6.72.

דרוש
...הנדס מכונות
...תפקיד מהנדס אחזקה בעל נסיון שנתיים לפחות כמהנדס אחזקה
— • —
...נות בכתב-יד לחברת נתיבי נפט בע"מ ... 2007 תל-אביב. * סודיות מובטחת.

...וסך בתל-אביב
דרושים
פחח פיברגלס מעולה
צבעי מעולה
חשמלאי מעולה
רצוי כתב הסמכה
מכונאים אחרי צבא
נערים
לפנות טלפון 254641

ערד תעשיות כימיות בע"מ
דרוש
טכנאי מעבדה
...בוגר בי"ס לטכנאי כימיה ...סיון בעבודה מעשית במעבדה ...אי שכר בהתאם לכשורים האישיים ...הנתן עזרה לדיור בערד
...המעונינים יפנו בכתב לפי הכתובת: ערד תעשיות כימיות בע"מ, מחלקת ... כח אדם, מישור רותם ד. נ. ערבה.

דרוש לנו:
עוזר לביקורת פנימית
הכישורים:
— ראית חשבון או כלכלה
— אר"ש
— נסיון בתעשיה
— עברית על בוריה, אנגלית.
המועמדים יפנו למחלקת ... ת.ד. 1428, חיפה או טל. 04/721381.

לחברת השמירה דרושים
מחסנאי-פקיד טכני
(מפ-ט)
לאחר שרות צבאי
עבודה קבועה * תנאים טובים.
לפנות אישית למחלקתנו למערכות אזעקה, בת"א, רח' אבגל 8,
בין השעות: 08.00—16.00
טלפון: 623084.
*
סניפים בכל רחבי הארץ.
שמירה • אבטחה • חקירות
מערכות אזעקה

דרוש
מחסנאי טכני ראשי
למפעל גדול באיזור חיפה
כישורים:
1. חמש שנות נסיון לפחות, בענף המתכת (רצוי אלומיניום).
2. בקיאות בעברית וידע באנגלית.
3. נסיון בעבודה עם דריחות מחשב.
הגיל הרצוי 30—40. תנאי שכר טובים מובטחים למועמד המתאים.
להתקשר טלפונית: 04-713287 או לפנות בכתב לת.ד. 1710 חיפה, עבור „מחסנאי טכני ראשי".

לחברת השמירה דרושים
נהגי אוטובוס
לעבודת לילה.
עבודה קבועה, תנאים טובים.
לפנות אישית לסניפינו:
בחיפה — דרך העצמאות 19
בין השעות: 8.00—18.00
בחדרה — רח' הרברט סמואל 47
בין השעות: 16.00—18.00
סניפים בכל רחבי הארץ.
שמירה • אבטחה • חקירות
מערכות אזעקה

משרד הסעד
רשות חסות הנוער
דרושות לנו
משפחות אומנות
לבנים ובנות
בגילאים 12—17 באזורים:
נתניה והסביבה
חדרה והסביבה
רמת-גן, פתח-תקוה והסביבה
חיפה והקריות
ירושלים
נא לפנות לרשות חסות הנוער, רח' הנבק 18, ירושלים

דרושות
צעירות
בכל הארץ
באם את בגיל 16—25
באם אין לך מקצוע והשכלה
תוכלי להרויח 600.— ל"י לחודש ויותר
לאחר שתרכשי מקצוע חדיש ומתקדם תוך שלושה חודשי הכשרה בזמנך הפנוי.
לקבלת פרטים גזרי ושלחי לת.ד. 28125, כס. 20.
שם: ________
כתובת: ________
עיר: ________ גיל: ________

בתל-אביב
דרושה אשה עם המלצות
לטיפול באשה חולה
מגורים + כלכלה + משכורת
להתקשר בערב 03-612923.

פדקו ישראל בע"מ
למפעלה בהרצליה
דרושים
* **מבקרי איכות**
בעלי נסיון בעבודות מה תעופתיות
* **פתחי מטוסים מעולים**
4—5 שנים נסיון בעבודות-יד מדויקות
בפרטים נא לפנות ישירות למפעל בהרצליה ב', רחוב מסכית, טל. 930150 או בכתב לת.ד. 416 הרצליה.
תנאי שכר ועבודה מעולים * סודיות מובטחת.

למוסד ארצי
דרוש:
מהנדס ייצור או מכונות
לעבודה בפקוח וקידום ייצור — במנהלת פרויקט גדול
הכישורים הדרושים:
בעל נסיון של מספר שנים בתכנון ו/או פקוח ייצור.
העבודה כרוכה בקשר עם מתכננים ויצרנים שונים בארץ.
מקום העבודה בת"א וכרוך בנסיעות.
• המעונינים יפנו בכתב, בצרוף תולדות חיים לת.ד. 7057 ת"א עבור י. ו.

האם את כתבנית מנוסה ?!
אנו נוכל להציע לך עבודה בשעות הנוחות לך. (החל משעה 15.00)
תנאים טובים למועמדות המתאימות!
נא לפנות בכתב-יד, בציון קורות חיים ונסיון קודם, לת.ד. 1425 ת"א, עבור מחלקת כוח-אדם.

דרושים זוגות צעירים
[עם ילדים עד לכתה א']
הצטרף לחמרה — הר"ת
ישוב רב-תכליתי צעיר בהר שומרון!
התישבות קואופרטיבית זו מאפשרת בין היתר: • הבטחת צרכיו הבסיסיים של החבר • רכוש פרטי • משכורת • חלוקת רווחים • ילדים בטיפול משותף או בבית • ארוחות בחדר האוכל או בבית • עבודת האשה מלאה או חלקית • חילוניים ומסורתיים • יוזמה פרטית, רצה.
היה גם אתה בין המייסדים של צורת התישבות חדשה וחיונית זו!
פנה מיד לחמרה—הר"ת, ד.נ. בקעת הירדן. (סודיות מובטחת). ישובי הר"ת תורמים לקליטת העליה, פיזור האוכלוסיה ויישוב המולדת.

A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION
אלביט מחשבים בע"מ
דרושים
* **מהנדס מכונות וזיווד**
בעל נסיון של למעלה מ-3 שנים בזיווד אלקטרוני.
* **מזכירה כתבנית**
עברית-אנגלית
שלוש שנות נסיון. בוגרת תיכון, בעלת נסיון ודיקנות בהדפסה.
* **פקיד/ה טכני/ת**
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב עם תאור מלא של הרקע המקצועי לכח' כח אדם — אלביט מחשבים בע"מ, ת.ד. 5390 חיפה.
סודיות מלאה מובטחת

דרוש
אחראי מחסן
ומעתד חלקי חילוף לרכב
*
לפנות: ת.ד. 3343 ירושלים
(עבור מחסנאי).

המכון לארכיאולוגיה של האוניברסיטה העברית — מוזיאון הארץ — עיריית תל-אביב—יפו האגף לתרבות, לנוער ולספורט
דרושים
מתנדבים
לחפירות תל־קסילה
לחפירות הארכיאולוגיות בתל־קסילה מתקבלים מתנדבים בני-נוער לתקופות עבודה של שבועיים ומעלה בחודש אוגוסט.
העבודה תהיה בשיתוף עם מתנדבים מחו"ל ותלווה בהרצאות וסיורים.
ההרשמה בבנין עיריית ת"א, ככר מלכי ישראל, קומה 11, חדר 1119, או: בחפירות תל־קסילה, מוזיאון הארץ, רמת-אביב.

סוכן!
חברה דינמית למוצרי איכות בשטח הכימיקלים לצרכי תעשיה ולמוסדות
מחפשת
סוכן לאזור הצפון
מובטחים עבודה קשה ורווחים גבוהים טל.: 055-31532 ; 055-23497.

דרוש/ה פקיד/ה מכירות
לעבודה מגוונת עם קהל
לפנות: ת"א ת.ד. 21107 למספר 1021. בפירוט ניסיון קודם.

דרוש
הנדסאי מכונות
לעבודת תכנון
רצוי בעל ידע בסיסי בחשמל ובאלקטרוניקה
לפנות בפירוט מלא: של השכלה ונסיון, ת"א ת.ד. 21107 למס' 1019.

לאינגרם אנד גלס (ישראל) בע"מ
דרושים
* עובד בעל ידע ונסיון בייצור מעגלים מודפסים
* עובד בכיר בצפויים אלקטרוכימיים
* פקידה
לפנות: ת. ד. 231, יבנה, טל. 055—95242.

מועצה אזורית — אשכול
מכרז מס' 5/72
המועצה האזורית אשכול מכריזה על משרה פנויה של
מנהל חשבונות סוג א'
מנוסה בנהול חשבונות ברשויות המקומיות.
המשכורת תקבע בהתאם לכשורים ולהמלצות המועמד ישנה אפשרות לקבל דיור באזור.
על המעונין להגיש את ההצעה במעטפה סגורה עליה יצוין מנהל חשבונות. התאריך האחרון להגשת המועמדות הוא 25.7.72 שעה 08.00 בבוקר.
אין המועצה מתחייבת מראש לקבלת כל הצעה שהיא.
אשר צמבליסטה, יו"ר המועצה

למשרד גדול בירושלים
דרושות
1. פקידה כללית — לעבודה אדמיניסטרטיבית
2. פקידה כללית — לאחזקת חשבונות
הכישורים:
1. נסיון בעבודה משרדית.
2. כתיבה במכונת כתיבה — עברית.
נא לפנות בצרוף קורות חיים, כתובת מלאה ומספר טלפון, לת. ד. 2045 ירושלים למספר 870.

משרד התחבורה
מינהלת נמל התעופה לוד
משרה פנויה
תואר המשרה: **סוציולוג**
הדרגה: ד—ג במדעי הרוח והחברה
מקום העבודה: נמל התעופה לוד
ההשכלה הנדרשת: השכלה אקדמאית, תואר ב.א. בסוציולוגיה, נסיון של 5 שנים בנושאים הקשורים ביחסי עבודה, ידיעת השפות עברית ואנגלית.
* מועמדים בעלי כישורים מתאימים מתבקשים לפנות למח' מינהל וארגון במינהלת נמל התעופה לוד.
את מועדי הפניה יש לתאם עם מח' זו טלפון 972561

ערד
תעשיות כימיות בע"מ
דרוש
מבקר פנימי
הכישורים הדרושים:
* רואה חשבון מוסמך או בוגר כלכלה / מינהל עסקים
* נסיון במבדק פנימי במפעלים תעשייתיים.
* שליטה בעברית ואנגלית.
הצעות בכתב להפנות אל: ערד תעשיות כימיות בע"מ הנהלה האדמיניסטרטיבית, מישור רותם, דאר נע ערבה.

למפעל גדול בדרום
דרושים
* **מהנדס חשמל**
בעל נסיון של שנתיים לפחות בעבודות התכנון והקמה
** **מהנדסי בנין**
בעלי נסיון בפקוח על עבודות קבלניות בהיקף נרחב.
למועמדים שיבחרו תינתן עזרה רצינית בדיור ומשכורת בהתאם לכישורים.
על המעונינים לפנות לת"ד 387 באר-שבע לשם הזמנה לראיון אישי.
סודיות מובטחת!

למוסד בטחוני
דרושות
עובדות ארכיון וכרטסת
* למשרה מלאה וקבועה בתל-אביב
* שעות העבודה:
0800—1600 במשך השבוע
0800—1300 ביום ו'.
משכורת התחלתית 534 ל"י ברוטו.
* הכישורים הדרושים:
מסיימות צה"ל, בעלות השכלה של 11 שנות לימוד לפחות.
המעוניינות מתבקשות לפנות אישית לפגישה עם נציגינו ביום א' 2.7.72 בין השעות 900—1130 לרח' אבן גבירול 10 חדר 102 ת"א ולהביא עימן תעודה שחרור ופנקס מלואים.

דרושה
כתבנית מעולה
בעברית ובאנגלית ובעבודות משרדיות מגוונות.
אפשרית עבודה חלקית בבוקר או אחר-הצהרים
לפנות בפירוט מלא: ת"א, ת.ד. 21107, למס' 1020.

לדפוס אמנים מאוחדים
דרושים
מתלמדים ועוזרים למכונות אופסט
בתנאים טובים.
לפנות במקום: רחוב אלנבי 111, תל-אביב.

דרושה אסיסטנטית
לרופאת שיניים לילדים
נא לפנות לטלפון 04—82396.

דרוש
מנהל משרד
להובלה
באזור המרכז עם נסיון קודם.
להתקשר 055 21294 מ-20.00.

למרכז ברנדייס בירושלים
דרוש מדריך
לצילום אופסט והכנת לוחות
לחצי משרה
נא לפנות לת.ד. 1114 ירושלים

גרפיקאי/ת ביצועיסט/ית
דרוש/ה
ליום שלם בסטודיו לגרפיקה של חברת פרסום, טל. 281310.

לחברת בטוח גדולה בחיפה
דרוש
מנהל חשבונות מנוסה
לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם בעבודה לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 265.

למשרד בתל-אביב
של מפעל תעשייתי גדול
דרוש
מנהל חשבונות עצמאי
סוג ד'
הכישורים הדרושים:
* נסיון של 3 שנים לפחות
* ידיעת השפה האנגלית.
המועמדים יפנו בכתב לת.ד. 16284 ת"א ולציין על המעטפה „עבור מנהל חשבונות עצמאי".

דרוש
מדריך חברתי
כישורים:
בוגר י"ב כתות לפחות
(עבודה מתאימה לסטודנטים)
טלפון 923131 עד 12.00.
פניות „אניב" כפר-סבא.

מוסד ויצמן לפרסומים במדעי הטבע ובטכנולוגיה
ת"ד 801 ירושלים 91000
דרושים
1. מנהל חשבונות
2. כתבנית—מרכזנית
ידיעת הדפסה בשפות עברית ואנגלית הכרחית.
שעות העבודה 8.00—3.00

דרושים
סוכנים
למכירת בדים ומוצרי קונפקציה מוגמרים
תנאים טובים לסוכנים מוכשרים
נא לפנות בכתב בציון תולדות חיים, ונסיון קודם אל: ת. ד. 33150 ת"א, עבור „סוכנים".

ללרטקס בע"מ
מפעלי סריגה
דרושים
1. תופרים/ות לתפירת ז'קטים
2. סורגים למכונות פולפשיין
העבודה במשמרות. תנאים טובים.
נא לפנות טלפון 867501.

هكذا من الأصل

הלוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול - 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

דרוש טכנאי בנין
לעבודות פיקוח
בבאר-שבע והסביבה.
לפנות טלפון 71711־057

בלק אנד דקר
רח' מרדכי אנלביץ 50 ת"א
דרושים
1. מפיצים
בקומסיון לכל הארץ. אפשרות לעבודה חלקית.
2. בחור צעיר למחלקת השרות.

צים
דרושים
אנשי שיווק
בתל־אביב
תאור התפקיד:
* רכישת מטענים, הכנת עסקות וקיום קשר קבוע עם הלקוחות בכתב ובע"פ.
* קיום קשר עם הקונפרנסים הבינלאומיים לספנות.
* טפול במחירי הובלה (ים + יבשה).
* איסוף, ניתוח והכנה של מחקרי שיווק.

הידיעות והכישורים הנדרשים:
השכלה אקדמאית — רצוי בכלכלה ו/או במנהל עסקים.
גיל — עד 40.
נסיון קודם בשיווק ו/או במכירות.
כושר שכנוע הבעה בכתב ובע"פ בעברית ובאנגלית.
בקיאות בניהול מו"מ מסחרי וכושר טיפוח יחסים אישיים.
תנאי שכר:
בהתאם לכישורי המועמד.
הערה:
העבודה כרוכה בנסיעות מחוץ למקום העבודה ובשעות עבודה לא רגילות.
רק מועמדים רציניים העונים לכישורים הנ"ל יפנו בכתב עד לתאריך 7.7.72, לת.ד. 1723 חיפה, עבור אגף כח אדם.
צים — החברה הישראלית לשיט בע"מ

דרוש מחסנאי
רצוי בעל ידיעה טכנית
לפנות: ת"א ת.ד. 21107 למס' 1022.

דרוש מדפיס אופסט
¼ גליון
לעבודה מענינת
יועדף בוגר בי"ס מקצועי.
לפנות: ת"א ת.ד. 21107 למס' 1017.

דרוש מהנדס בנין
בעל נסיון של 3—5 שנים
בתיכנון קונסטרוקציות בנין
לעבודה עצמאית מענינת
להתקשר טלפונית 254739 בשעות 08.00—16.00.

ל ח ב ר ה
א ר צ י ת
ג ד ו ל ה
דרושות
כתבניות עברית
נא לפנות למח' המנגנון, טל. 283221 ת"א

בנק במרכז תל־אביב
מחפש לעבודה רצופה
מנהל(ת) חשבונות
רצוי נסיון של שנתיים שלוש
הצעות מפורטות בכתב יד בציון השכלה, נסיון וגיל לת.ד. 29569 תל אביב.

דרושה
מזכירה עצמאית
בעלת נסיון בנהול משרד
כושר ארגון וידיעת שפות
אנגלית-עברית
הדפסה בעברית-אנגלית רצויה.
בהצעות רציניות לפנות בשעות העבודה טלפון 948894/5 אלומאייר. אזור התעשיה ראשון־לציון.

Metz
טלויזיות ומכשירי חשמל (ישראל) בע"מ
ת"א, רח' בן־אביגדור 8, טל. 375508
דרושים
טכנאי טלויזיה
לעבודה במפעל הייצור.
נא לפנות למהנדס המפעל בימים א'—ה' בין השעות: 8.00—16.00.

נציבות שירות המדינה
מודיעה על
הארכת ההרשמה
למכרז קיבוצי
להכשרת מתכנתים
למשרד התקשורת, תל־אביב.
יוכל להגיש מועמדותו גם סטודנט בשנת הלימודים השלישית, אם יבחר, ישובץ עם תום הקורס בדרגות ד"ב של דרוג עובדי המיכון.
המועד האחרון להגשת בקשות:
ב' באב תשל"ב — 13.7.1972.

PHILCO
בת־ים, אזור התעשיה, רח' הטוללים 9
ת.ד. 1014, טל. 860111
דרוש
מהנדס קירור
למזגני אויר
לקביעת ראיון נא להתקשר למר ארצי, טל. 860111
או ת.ד. 1014 בת־ים.
סודיות מובטחת

דרושות
דיילות ומדגימות
לאזור המרכז והדרום
תל-אביב, רחובות, אשדוד, אשקלון, באר-שבע, דימונה, ערד, אילת.
●
לפנות אישית לבית חרושת "יצהר"
תל-אביב, רח' נחלת יצחק 52
או להתקשר לטלפון 252444

תדיראן
דרושים:
1. מהנדס בקורת איכות לפרוייקט בתחום הקשר — תכנון מערכי בחינה לבדיקת רכיבים ותת מערכות של מערכת קשר בתחום U.HF., רצוי נסיון של שנה בתכנון וייצור ציוד אלקטרוני.
2. טכנאי אלקטרוניקה — פתוח מעגלים ובנית מתקני מדידה, בדיקת בצועים והמלצות. בוגר בי"ס מקצועי או בי"ס להנדסאים, רצוי בעל נסיון מעשי. בעל ידיעה בנושא טרנסיסטורים ועבודה אנלוגית ודיגטלית.
3. שרטט — שרטוט מכני רצוי בוגר קורס מוסמך לשרטוטים וכן נסיון בשרטוט מכני או אלקטרו־מכני.
4. תמחירן — תמחיר מוצרים וחישוב כדאיות ידע ביישום שיטות תמחיר בעל תעודת B.A. בכלכלה, נסיון מעשי במפעל תעשייתי.
5. מנהל חשבונות — בעל סוג ד, ה, בהנה"ח, נסיון במפעל תעשייתי.
6. חשב שכר — נסיון מעשי בחשוב שכר לעובדים באמצעות מחשב.
7. פקידת הזמנות — אחראית על תיוק הזמנות בארץ ובחו"ל, סגירת הזמנות למיכון, שליטה טובה בקריאת אנגלית.
8. פקידת מחלקת השרות — קבלת קריאות שרות מלקוחות. רצוי בעלת נסיון במגע עם קהל.
9. מהנדס מכונות — בעל נסיון בשטח מזוג אויר קירור.
10. מנהל עבודה — בוגר בי"ס מקצועי בעל נסיון בשטח מיזוג אויר ונסיון בניהול עובדים.
11. מסגר אחזקה — אחראי על החזקה בטפול מונע של הציוד המכני והחשמלי במפעל. בוגר בי"ס מקצועי במגמה מכנית, ידע בסיסי בחשמל. נסיון בריתוך מכל הסוגים והלחמות. נסיון בייצור מתקנים לייצור מבלטים ואחזקתם.
12. שליח לבצוע שליחויות בעיר בעל רשיון נהיגה למכונית וקטנוע, לאחר שרות צבאי.

נא לכתוב אל ת.ד. 648 ת"א, בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי, נא לציין את מספר המשרה.
סודיות מובטחת
תדיראן תדיראן

למב"ת מפעל לפתוח ייצור מערכות
של
התעשיה האוירית לישראל בע"מ-ביהוד
דרושות:
* **עובדות אלקטרוניקה**
עם נסיון בייצור לעבודות פתוח מענינות מאד
* **עובדות הלחמה**
לאחר שרות צבאי לעבודות הלחמה וחיוט בייצור אלקטרוני
* **מועמדות לקורס הלחמה וחיוט**
עם נסיון בעבודת תעשיה או טכסטיל.

למועמדות מובטח: ענין וסיפוק בעבודה, אוירה צעירה ונעימה, אפשרויות קידום.
מועמדות מתבקשות לפנות בכתב אל: יחידת תעסוקה, תעשיה אוירית, נמל תעופה לוד

מחלבת שטראוס נהריה
טל. 922131
דרושים
1) מחסנאי
2) אחראי על התחבורה
למפעלנו בעכו דרושים
1) חשמלאי אחזקה מעולה
2) 2. אנשי אחזקה להשגחה על מרחסי קרור לעבודה במשמרות.
בדבר פרטים נא לפנות למנהל כח אדם.

לחברת בניה ארצית
בסביבות תל-אביב
דרושים
קבוצות צבעים
לעבודה קבלנית
עבודה בהיקף גדול בבית־שמש
✱
בפרטים נא לפנות לטלפון 757191/3 ת"א
בין השעות 9.00—16.00.

למפעל מתכת באזור ת"א
דרושים
1. **הנדסאי**
או טכנאי מכונות
לתפקיד אחראי לאחזקה בבית חרושת עם ציוד אוטומטי. בעל נסיון תעשייתי.
2. **מכונאי אחזקה**
לציוד אוטומטי יצרני. בעל נסיון במפעל תעשייתי.
3. **מפעיל מכבשי אקסצנטר**
עם נסיון בהרכבה וטפול אחזקה של מבלטים.
לפנות ת.ד. 2854 ת"א עבור „מתכת"

מכון ויצמן למדע
דרוש
פקיד כרטסת מלאי
תאור המשרה:
רישום וניהול כרטסת מלאי, ידנית או ממוכנת — אחר ביצוע הזמנות, בדיקת חשבונות ספקים.
הכישורים הדרושים:
השכלה תיכונית.
ידיעת השפה העברית על בוריה.
ידיעה טובה בשפה האנגלית.
רצוי ניסיון קודם בניהול מלאי ידני ו/או ממוכן.
גיל 35—45.
מספר מס' 175
על המעונינים לפנות בכתב למח' המנגנון
ת. ד. 26, רחובות.

המרכז לשרותי התנדבות
פותח
לשכות מתנדבים
מתנדבים בגיל שש עשרה ומעלה המוכנים להקדיש ביולי או באוגוסט פעמיים בשבוע כמה שעות בבוקר או אחה"צ לעזרה לקייטנות ולמועדוני נוער (משחק, מלאכה, ספורט, תחביבים, מוסיקה ולימודי עזר) יפנו ללשכות המפורטות להלן החל מיום ד', ט"ז תמוז תשל"ב (28.6.72):

חיפה	תל-אביב	ירושלים
בית רוטשילד, הר הכרמל	רח' החשמונאים 99 קומה א'	בנין בית העם רח' בצלאל 11
בימים א' ב' ד' — בשעות 9—11 ביום ד' — 5—7	בימים א—ה בשעות 4—6	בימים א—ה בשעות 4—6
טלפון: 82749	טלפון: 267193	טלפון: 222494

דרוש מנהל
חשבונות מדופלם
או סוג ד'
לפנות: בפירוט נסיון קודם ת"א ת.ד. 21107 למספר 1023.
סודיות מלאה מובטחת.

מנהלת חשבונות
דרושה
לחצי יום
לכל-בו ביאלר
אשדוד, אזור התעשיה
טלפונים: 055/32380, 31423, 055/31408.
— סודיות מובטחת —

דרוש תופר ספרים
מומחה במכונת תפירה
עבודה קבועה בקבלנות
אפשרות להרויח טוב
טלפון 262041.

עירית ירושלים
עירית ירושלים מכריזה בזה על משרות פנויות של:
1. עוזר לדובר העיריה לעתונות זרה במנהל הראשי (מכרז מס' 88/72)
הדרגה: ו'—ד' (ו—דלת) בדירוג העתונאים
2. ממונה על חשבות טכנית במחלקת מהנדס העיר (מכרז מס' 14/72)
הדרגה: ב' (בית) בדירוג המהנדסים
3. טכנאי מעבדת שדה במחלקת מהנדס העיר (מכרז מס' 68/72)
הדרגה: דרגה בדירוג הטכנאים בהתאם לכשירויות המועמד.
4. מזכיר בית המשפט העירוני במינהל הכללי (מכרז מס' 57/72)
הדרגה: י"א—י"ג (יוד אלף — יוד גימל) של הדירוג האחיד
5. עוזר לאמרכלות בלשכת צפון במחלקה לשרותי משפחה וקהילה (מכרז מס' 77/72)
הדרגה: י'—י"ב (יוד — יוד בית) של הדירוג האחיד
6. עוזר לאמרכלות בלשכת דרום במחלקה לשרותי משפחה וקהילה (מכרז מס' 76/72)
הדרגה: י'—י"ב (יוד — יוד בית) של הדירוג האחיד
פרטים נוספים אודות המשרה והמרכז טפסים להגשת מועמדות אפשר לקבל בלשכת מנהל שרות העיריה, רחוב יפו 22, חדר 213, קומה שניה.
בעלי הכשירויות הדרושות מתבקשים להגיש בקשותיהם למנהל שרות העיריה עד יום שלישי כ"ט בתמוז תשל"ב (11.7.1972).
ירושלים, י"ח בתמוז תשל"ב 30 ביוני 1972 — המנהל הכללי

לחברה ארצית גדולה
דרושים
מתכנתים
בעלי נסיון בשפות אסמבלר, קובול
יש לפנות לת. ד. 4684 ת"א מס. 156.

לחברת אפריקה—ישראל
להשקעות בע"מ
דרוש
מפקח בנייה
לעבודות תיאום ופיקוח
על בניינים.
הכישורים הדרושים:
* נסיון בפיקוח על בניינים
* חישוב כמויות
* ביקורת ועריכת חשבונות עם קבלנים
* בעל רכב פרטי
מועמדים מתאימים יפנו לת. ד. 29280 תל־אביב.
סודיות מובטחת

דרוש
פקיד רשוי
למשרד עמילות מכס באילת
הצעות נא לשלוח לת.ד. 698 חיפה

לחברת „בשן" — מפעלי טקסטיל
בית שאן נצרת בע"מ,
דרושים
תופרים - תופרות
מעולים
למחלקת הדוגמאות.
לפנות — אישית או בכתב ל־בשן רחוב יבנה 22 תל אביב טלפון 622001 — 614929.

ת.א.ת. תעשיות אביזרי תעופה בע"מ
דרוש בדחיפות
פקיד טכני
לצורך נהול ספריית שרטוטים תעופתיים
נתונים הכרחיים
1. נסיון קודם בנושא.
2. סדר דיוק ואחריות בעבודה.
3. שליטה בשפה האנגלית (רצויה ידיעה בשפה הצרפתית).
לפנות בכתב ת.א.ת. ת.ד. 914 בני ברק.

לחברה ותיקה
דרוש
סוכן מכירות
לחנויות של טלויזיה
דרוש נסיון קודם ✱ בעל רכב
לפנות בכתב בפרטים מלאים
לת.ד. 1263, ת"א עבור מס' 273.

למפעל תעשייתי גדול
באזור ת"א
דרוש
מנהל מחלקת תכנון ופקוח על הייצור
כישורים דרושים: מהנדס ייצור בוגר הטכניון, עם נסיון של שנים אחדות בעבודות הפ"י, עם ידע בנתוח מערכות והעלאת נושאים למחשב.
נא לכתוב בכתב יד אל ת. ד. 33295 ת"א בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי.
סודיות מובטחת.

MISHMAR משמר
לחברת "משמר"
דרושה
מפקחת
על צוות עובדים גדול לעבודות נקיון
רק בעלת נסיון רב תפנה אישית לסניף תל־אביב רח' בלפור 9, בין השעות 10.00—14.00.

לחברה ארצית
דרוש
בירושלים
איש מכירות בכיר
בענף חשמל וטלויזיה
עבודה מענינת ורווחית לאיש המתאים.
לפנות בכתב בפרטים מלאים לת.ד. 911 ת"א, עבור מס' 272.

למפעל תעשייתי גדול
ליד רחובות
דרושה
מזכירה-למנהל מפעל
נסיון קודם כמזכירה, ידיעת השפות עברית ואנגלית.
לקביעת ראיון נא להתקשר לטלפון 950056.

NCR
דרושים לנו בירושלים
מתכננים מדריכים לשיטת המיכון
הכישורים הדרושים:
— השכלה תיכונית
— ידיעה בשפה האנגלית
— כושר ניתוח
— ידיעה במיכון רצויה
— יוזמה
— גיל 20—30.
האנשים המתאימים יוכשרו הכשרה מקצועית על ידנו. העבודה קבועה לטווח ארוך.
נא לפנות בכתב יד תוך ציון קורות חיים ל־י. א. מיטהוף ובניו בע"מ ת.ד. 1089 תל־אביב, מח' מנגנון עבור משרה מס' 11"4
— סודיות מובטחת —

אל על
דרושים
★ **טכנאי אלקטרוניקה**
בוגרי בית ספר מקצועי תלת שנתי או בוגרי בתי ספר צבאיים באלקטרוניקה. ידיעת אנגלית רצויה. המתקבלים ידורגו בדרוג אלקטרונאים.
★ **מכשירני מעבדה תעופתיים**
בוגרי בית ספר מקצועי במכניקה עדינה או יוצאי ח"א במגמת חמ"מ. נסיון בעבודה וידע בחשמל ואלקטרוניקה. המתקבלים ידורגו בדרוג אלקטרונאים.
★ **פחחים ורתכי ארגון**
בוגרי בית ספר מקצועי דו־שנתי או תלת־שנתי עם נסיון של שנתיים לפחות.
★ **מנהל חשבונות סוג ג'**
ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית.
★ **נקבניות I.B.M.**
בעלות נסיון של שנה לפחות בנקוב בשפה האנגלית.
✱
על המעונינים לפנות אישית למדור תעסוקה מס' סגל קרקע, אל על נמל תעופה לוד בין השעות 08.30—12.00.
אלעל נתיבי אויר לישראל

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה על משרות פנויות של:
טכנאי אלקטרוניקה בכיר במינהל הר-הצופים
מכרז מס' 185/72
תיאור התפקיד — טיפול שוטף ואחזקה של מערכות טלויזיה במעגל סגור, מערכות הגברה, מערכות סיגנליזציה, ציוד למעבדות לשון מערכות איתור וכדומה; קבלת מערכות מהסוגים הנ"ל.
דרישות התפקיד: שליטה בשפות עברית ואנגלית; בוגר ביה"ס מקצועי 4 שנתי במגמות אלקטרוניקה; נסיון של 3 שנים לפחות.
הערה — ידע בקריאת תכניות (חשמל) פיקוד (בקרה) ואלקטרוניקה; יכולת להפעיל צוות עובדים.
הדרגה — ג—ב בדירוג טכנאים.
מזכירה כתבנית (2 שפות) במכון רקח לפיסיקה
מכרז מס' 129/72
תיאור התפקיד — הדפסת עבודות מדעיות של חברי המכון; טיפול בהתכתבות שיגרתית באנגליה ובעברית הדפסתה; עבודות מזכירות מגוונות: ריכוז ועזרת המכון; טיפול באורחים.
דרישות התפקיד — ידיעת השפה האנגלית על בוריה ועברית; הדפסה בשפות אלו; השכלה תיכונית; ידע בניהול התכתבות לוספת, ונסיון בעבודה משרדית.
הדרגה — י'—י"א בדירוג האחיד.
מזכירה כתבנית (2 שפות) במכון לפיסיקה
מכרז מס' 131/72
תיאור התפקיד — הדפסת מאמרים ודו"חות מדעיים בשפה האנגלית; ניסוח מכתבים; קבלת הכתבות — קצרנות באנגלית; רישום פרוטוקולים.
דרישות התפקיד — ידיעת השפה האנגלית על בוריה (רצוי שפת אם); השכלה תיכונית; נסיון בקצרנות אנגלית והדפסה מעולה; נסיון בהדפסת חומר מדעי.
הערה — המשרה נדרשת לשעות הצהריים ואחה"צ; ביום ו' לפנה"צ.
הדרגה — י'—י"א בדירוג האחיד.
על המעונינים לפנות בכתב בצירוף תולדות חיים עד תאריך 10.7.72 אל: מחלקת כח אדם קריה האוניברסיטה העברית, ירושלים ולציין על המעטפה „מועמד למשרה מס'..." (לפי המספר המצוין בראש המכרז המבוקש).

לוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 55 אגורות למלה / יום ו' 75 אגורות למלה

למפעל תעשייתי באזור המרכז
דרושים
חרט מעולה
לעבודות מדוייקות
מכונאי מטוסים
בוגרי חי"א לעבודות ייצור וביקורת
חשמלאי מטוסים
בוגרי חי"א לעבודות ייצור ובקורת
מסגר/רתך
לעבודות ייצור ואחזקה
פחחי מטוסים
מחסנאי טכני
המבקשים לפנות בכתב תוך ציון קורות חיים אל ת. ד. 7132 תל-אביב.

למפעל פתוח וייצור מכשירים מדוייקים
דרושים
מכשירנים
- הכישורים הדרושים: בוגרי בי"ס מקצועי למכשירנות ונסיון של 3 שנות עבודה במקצוע.
- עבודה מענינת ותנאי עבודה טובים. עדיפות ליוצאי ח"א שעבדו במקצוע מכשירן תעופתי מעבדה. מקום העבודה באזור תל-אביב.

על המעונינים לפנות בכתב בצרוף פרטים אישיים ומקצועיים אל ת. ד. 42 רמת גן, ויוזמנו לראיון אישי.
— סודיות מובטחת —

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה
דרושים
הנדסאי/טכנאי מכשירים
לפקוח על עבודות התקנת מערכות מכשירים פנאומטיות והשמליות למפעל תעשייתי כימי.
הכישורים הדרושים: ידיעת עברית ואנגלית, נסיון קודם בפקוח על עבודות התקנת מערכות מכשירים פנאומטיות וחשמליות.
מפעילים
למתקנים כימיים חדשים המוקמים במפעל. העבודה מענינת ומהווה אתגר. למועמדים המתאימים אפשרויות קידום טובות.
הכישורים הדרושים: השכלה של 10—8 כתות, רקע טכני — רצוי.
פקיד/מחסנאי
הכישורים הדרושים: נסיון בעבודות מחסנאות לצנרת וחלפים למכונות תעשייתיות ורישום תנועתן. ידיעה בשפה האנגלית.
מסגרים/מכונאים
מסוג מעולה בעלי נסיון באחזקת ציוד במתקנים כימיים.
פרטים נוספים נא לפנות בכתב יד ובצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת. ד. 99 חיפה.

בתי זקוק חיפה בע"מ
בית הזקוק אשדוד
תושבי אשדוד והסביבה!
אנו מציעים לך מקום עבודה במסגרת משפחת בתי הזקוק במפעלנו המוקם ונבנה באשדוד.
עובדי אחזקה

מכשירנים	— בית ספר מקצועי, עברית ואנגלית, שנתיים נסיון.
אלקטרונאים	— בוגרי בית ספר מקצועי, עברית ואנגלית, שנתיים נסיון.
חשמלאים	— השכלה תיכונית, ידיעת השפה העברית, בעל רשיון חשמל ממעלתי (מוסמך לפחות).
מסגרים	— בית ספר מקצועי, ידיעת השפה העברית, נסיון שנתיים.
מכונאים	— בית ספר מקצועי, ידיעת השפה העברית, שנתיים עד שלוש שנים נסיון במכונאי משאבות.

כבאים (10 מקומות)
8 כיתות לימוד לפחות — עדיפות למועמדים בעלי רקע טכני, ידיעה טובה בעברית, יוצא צבא בעל כושר גופני מלא, רצוי בעל רשיון נהיגה „ב" לפחות. חובת מגורים באשדוד.
ים הדרכה לכבאים בתנאי פנימיה בחיפה על חשבון המפעל.

פנה ללא דיחוי אל: מחלקת כח אדם, בתי זקוק אשדוד.
טלפון 055—24404, 055—24405, 055—24406, 055—24407, ת. ד. 338 — אשדוד.

דרושה
כתבנית מנוסה
בעברית ואנגלית
בעלת נסיון בעבודה משרדית
שעות העבודה מ-8.00 בבקר עד 4.00 אחה"צ.
נא לפנות בכתב לת.ד. 10 תל-אביב, „המזכירה"

דרוש
מדפיס
מנוסה למכונה היידל-ברג שטנצית.
תנאים טובים.
דפוס רייתן בע"מ
חלפטון 47 ת"א,
טל. 827480

דרוש
לטש קרנקים
(גלי-ארכובה)
וחרט צילינדרים
בתנאים טובים
„סופר-נוע" בע"מ,
פוריה 23 יפו
(ליד סלמה 27)
טלפון 828493

לבי"ס תיכון מקצועי בת"א
בפקוח משרד החנוך
דרוש/ה לשנת תשל"ג
מורה
להנהלת חשבונות
- תנאים טובים במיוחד

מורים בעלי נסיון יפנו בכתב לת. ד. 14247 ת"א

מרכיב מעלית!
באם יש לך
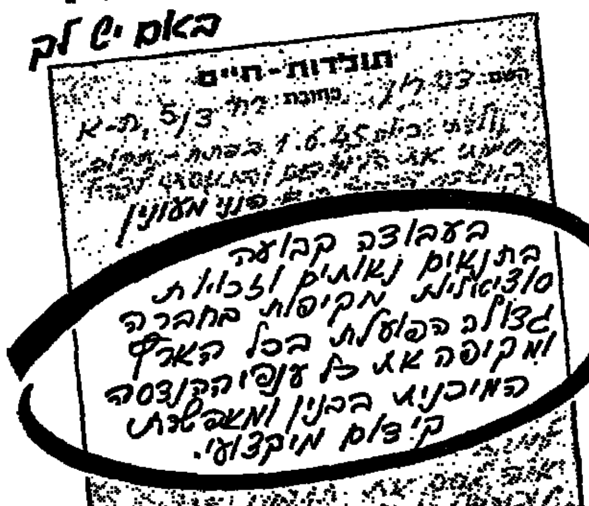

שלח זאת אל
חרוש
תל-אביב, דוד ינאי 7
ת.ד. 1969, טל. 50921
פרסום ג.ב.ב

למפעל גדול בתל-אביב
דרושים
- **מסיקים לדודי קיטור** בעלי נסיון
- **מסגרים מיכניים** בעלי נסיון ועצמאיים
- **צנרים ורתכים** לעבודות צנרת תעשייתית
- **מפעילי מתקנים ומכונות** בתעשייה, לעבודה במשמרות

תנאים מצויינים למועמדים המתאימים
להתקשר לטלפון 252444, תל-אביב

A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION
אלביט מחשבים בע"מ
דרושים
* **מהנדס ייצור**
נסיון בשיפור שיטות, ייצור מכשירים אלקטרוניים, פקוח מלאי, חישובי כדאיות.
* **מהנדס אלקטרוניקה**
נסיון במערכות דיגיטליות, כושר ניהול קבוצת מהנדסים, תכנון ובנית ציוד אלקטרוני, תתכן השתלמות בחו"ל.
* **הנדסאי (טכנאי) ייצור**
רצוי נסיון במוצרים אלקטרוניים.
* **מהנדס למעגלים מודפסים**
3—5 שנות נסיון בייצור ופתוח מעגלים מודפסים.
* **מהנדס בקורת איכות**
* **טכנאי בקורת איכות**
* **הנדסאי (טכנאי) אלקטרוניקה**

מועמדים מתאימים מתבקשים לענות בכתב עם תאור מלא של הרקע המקצועי למח' כח אדם — אלביט מחשבים בע"מ — ת.ד. 5390 חיפה.
— סודיות מלאה מובטחת —

למפעל תעשייתי
באזור התעשיה חולון
דרושה
* **מזכירה למנהל המפעל**

הכישורים הדרושים:
✱ שליטה מלאה בשפה העברית
✱ שליטה בשפה האנגלית ו/או הגרמנית
✱ נסיון בעבודה
תנאים טובים — למועמדת המתאימה
לקביעת ראיון, נא להתקשר טלפונית 03-848144

נציבות שירות המדינה
מודיעה על
מכרז מס' 642
משרה פנויה של
מנהל שירותי נהיגה ורכב
במשרד התחבורה תל-אביב
הדרגה: י"ט של הדרוג האחיד.
- פרטים נוספים והגשת בקשות בנציבות שירות המדינה, ירושלים, הקריה או באחת מלשכותיה המחוזיות, תל-אביב, חיפה או באר-שבע.

המועד האחרון להגשת הבקשות: א' באב תשל"ב — 12.7.1972.

לחברה א"י לאוטומובילים בע"מ
מפיצי Ford בישראל
לסניפנו בחיפה דרוש/ה
קופאי/ת
בעל/ת נסיון במקצוע זה
מעבודה ליום שלם.
המעונינים/ות מתבקשים/ות לפנות בכתב יד לסניפנו בחיפה ת.ד. 9183 חיפה. סודיות מובטחת.

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה על משרות פנויות של:
משרות פנויות למורים במרכז ללימודים קדם-אקדמיים
תיאור התפקיד: הוראת קורס במבוא למדעי הטבע הכולל בתוכו הוראת מתודולוגיה של כלל מקצועות מדעי הטבע ובעיות עיוניות הנובעות מהם.
דרישות התפקיד: לפחות (M.Sc.) באחד מהמקצועות הראשיים והנלמדים בפקולטות למדעי-הטבע; התענינות מעולה בבעיות שמעבר לתחום המקצועי (רצוי תלמיד שהשתתף בקורס אחד לפחות בהיסטוריה או פילוסופיה של המדעים); תינתן עדיפות לתלמידי מחקר או חוקרים פעילים.
תנאי העסקה: לפי שעות או בחלקי משרה כמקובל במרכז.
הערה: מידע נוסף ניתן לקבל במרכז ללימודים קדם-אקדמיים.
על המעונינים לפנות בכתב בצירוף תולדות חיים (כולל לימודים אקדמיים), צילומי תעודות ופרטים על נסיון קודם בהוראה ומחקר. יש להגיש את הבקשות עד לתאריך 10.7.72.

אסיסטנטים במכון לכימיה
מכרז מס' 200/72
על המועמדים למשרות אסיסטנטים להיות בעל תואר „מוסמך" או תואר מקביל אחר בתחומי הכימיה בציון כללי „טוב" וציון „טוב מאוד" בעבודת הגמר.
המתקבלים יועסקו בהוראה כאסיסטנטים באחד מתחומי הכימיה הבאים: כימיה אי-אורגנית, כימיה אנליטית, פיסיקלית, כימיה תיאורטית וכימיה אורגנית ויהיו חייבים להרשם תוך שנה כתלמידי מחקר לקראת תואר Ph.D. באחד מתחומי הכימיה.
על המעונינים להגיש בקשות בכתב, למזכירות המכון לכימיה, האוניברסיטה העברית בירושלים עד לתאריך 15.7.72. לבקשה יש לצרף תולדות חיים, אישורים על לימודים קודמים — תוך פירוט הציונים ורשימת פרסומים ושמות ממליצים. נא לציין על המעטפה „מועמד למשרה מס' 200/72".

עובד מדעי במחלקה לתזונה — בי"ס לרפואה
מכרז מס' 201/72
תיאור התפקיד: עבודות מחקר בתזונה ניסויית; השתתפות בהכנת תרגילי מעבדה לסטודנטים והדרכתם.
דרישות התפקיד: ידיעת השפות אנגלית ועברית; השכלה אקדמית, רצוי Ph.D. (ביוכימיה, נסיון בביולוגיה); נסיון בעבודה בחיות.
הערה: העובד יועסק עפ"י חוזה מיוחד למשך שנה.
על המעונינים לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים עד תאריך 15.7.72 אל: פרופ' גוגנהיים — המח' לתזונה, הפקולטה לרפואה — עין כרם, ירושלים ולציין על המעטפה „מועמד למשרה מס' 201/72".

אסיסטנטים ועוזרים בהוראה במחלקה לבוטניקה במכון למדעי החיים
מכרז מס' 203/72
על המועמדים למשרות אסיסטנטים להיות בעלי תואר „מוסמך" או תואר מקביל אחר בביולוגיה בציון כולל „טוב" לפחות, וציון כללי „טוב מאוד" בעבודת הגמר.
המועמד יועסק בהדרכה בפיסיולוגיה, אקולוגיה ובוטניקה כללית ויצטרך להתקבל, תוך שנה, כתלמיד מחקר לתואר Ph.D.
על המועמדים למשרת עוזר בהוראה להיות בעלי תואר „בוגר", או תואר מקביל, בביולוגיה בציון כולל „טוב" לפחות. המועמד יועסק, כאמור, בהוראה ויצטרך להתקבל ולהירשם כתלמיד לתואר מוסמך בתחילת שנת הלימודים תשל"ג, ולא יאוחר מ-15.12.72.
המעונינים מתבקשים להגיש את מועמדותם בכתב, למזכירות המכון למדעי החיים, האוניברסיטה העברית בירושלים עד לתאריך 15.7.72. לבקשה יש לצרף תולדות חיים, אישורים על לימודים קודמים — תוך פירוט הציונים ורשימת פרסומים ושמות ממליצים. נא לציין על המעטפה „מועמד למשרה מס' 203/72".

למפעל בירושלים דרושים:
1) מנהל חשבונות — חשב, עצמאי בעל נסיון בהכנת חומר לרישום במכונה, ידע ונסיון בתמחיר ומשכורות בשלב ראשון. אפשרי לחצי משרה.
2) פקידה — מזכירה מעולה בעלת נסיון, כתבנית בעברית ובאנגלית, תיוק, טלפון.

שעות העבודה: 16—8 ● תנאים טובים למתאימה
לפנות לת"ד 1016 עבור מספר 30 ירושלים.

קדום ובסוס בחיפה
חברת ביטוח חיים, מן המובילות בארץ,
מחפשת נציג בחיפה
הנציג אותו אנו מחפשים הוא: גבר נשוי, מצליח בעבודתו הנוכחית, אך מחפש קידום. כמו כן חייב להיות בעל יוזמה ושאיפה לשרת אחרים ואת עצמו.
נסיון קודם בביטוח חיים אינו הכרחי.
למועמד המתאים אנו מציעים:
✱ מעמד מיוחד,
✱ הכנסה התחלתית מובטחת,
✱ קשר וסיוע של חברה גדולה,
✱ אמון והדרכה בהשגת לקוחות ומכירה,
✱ הזדמנות קדום לעמדות ניהול.
נציגינו הם ברמת הכנסה כן המובילות בארץ.
לקביעת ראיון אישי בחיפה, נא לכתוב לת.ד. 36202 לתל-אביב, עבור מר בק.
סודיות מובטחת.

להדגמת מזון מובחר
דרושה אשה בעלת אישיות והופעה נאה
רצויה ידיעת 3—2 שפות
המשרה היא חלקית בתל-אביב והסביבה
לקביעת ראיון נא להתקשר 053—27778

דרוש
עובד לתפקיד מחסנאי
למפעל מצברים בצפון תל-אביב
נא לפנות: טל. 775146, 775145

אלקו ELCO
דרושים
* **מסגרים**
לעבודה במסגריה או במחלקת מבנים
בוגרי בי"ס מקצועי ובעלי:
- ידע ונסיון בעבודה לפי שרטוטים
- נסיון בריתוך חשמל ואוטוגן
- נסיון בעבודה בענף המתכת.

* **חשמלאי תעשיה**
לעבודה בייצור לוחות חשמל
בוגרי בי"ס מקצועי
ובעלי נסיון בעבודה בלוחות חשמל.

על המעונינים לפנות אישית למפעל דרך ז'בוטינסקי 23, ר"ג, או טלפונית 727131, למחלקת המנגנון.
— סודיות מובטחת —

נציבות שירות המדינה
מודיעה על
משרות פנויות של
עובדי הוראה, עובדי מינהל
משרד החנוך והתרבות

מס' המכרז	
632**	ראש מדור בדיקת מורים יהודה להינוך מבוגרים, ירושלים — דרגת מפקח או מורה-מדריך או מדריך של דרוג עובדי הוראה.
633*	מפקח מרכז על הוראת הצרפתית (½ משרה), המזכירות הפדגוגית, כל הארץ — דרגת מפקח של דרוג עובדי הוראה.
634**	מורה-מדריכה לכלכלת בית (½ משרה), אגף לחינוך התישבותי כל הארץ — דרגת מורה-מדריך או מדריך של דרוג עובדי הוראה.
635**	מפקח על פרוייקט נוער ועל תלמידי בתי ספר הקלאיים בכפרים (½ משרה) באגף לחנוך התישבותי, תל-אביב — דרגת מורה-מדריך של דרוג עובדי הוראה.
636	מרכז משק חקלאי בי' אגף לחנוך חקלאי, בית הספר כדורי — דרגה יד אחיד.
637**	מרכז ענף חקלאי א' (גבעות), אגף לחינוך התישבותי, מרכז הנוער, עכו — דרגה יג—יד אחיד.
	משרד העבודה
638	ממונה על אמרכלות ירושלים — דרגה יז אחיד.
	משרד התקשורת
639	אחראי ליחידת הדרכה לשכת מנהל שירותי הדואר — הדרכה, ירושלים — דרגה ג—ב של דרוג האקדמאים במדעי החברה והרוח.
640*	עורך פרסומים בשירותי ההנדסה, תל-אביב — דרגה ד—ג של דרוג האקדמאים במדעי החברה והרוח.
641*	מזכיר חקירה מלגזי בירושלים בשירותי הדואר, ירושלים — דרגה יג אחיד.

* במשרה מועסק עובד באורח ארעי, אין לעובד כל זכות על המשרה.
** משרות אלו הן זמניות והעובדים יועסקו עפ"י חוזה מיוחד.
פרטים נוספים והגשת בקשות בנציבות שירות המדינה ירושלים, הקריה, או באחת מלשכותיה המחוזיות, תל-אביב, הקריה, רחוב ה' מס. 5, בחיפה בבית הממשלה, בבאר-שבע, לשכת הנגב, משרד הנגב, דרך הנשיאים.
המועד האחרון להגשת בקשות: א' באב תשל"ב — 12.7.72.

לחברה לפוטוגרמטריה
ירושלים
דרושים:
שרטטים עוזרים, ומתמחים לפוטוגרמטריה
רצוי עם נסיון קודם בצילומי אויר ושרטוט. הכרחי בעלי ראיה טובה.
נא לטלפן 224202 ירושלים לקביעת ראיון אישי.

מפעיל למחשב 360/20
עם נסיון של שנתיים.
מפעל גדול באיזור חיפה מציע
עבודה מעניינת ביותר
ותנאי עבודה טובים.
נא לפנות למחלקת המנגנון ת. ד. 1371 חיפה
סודיות מובטחת

סימון את ויזל
סוכנות לביטוח בע"מ
דרושה כתבנית עברית מעולה
הידועה להדפיס על מכונת כתיבה חשמלית
תנאים טובים למועמדת המתאימה
לפנות לטל. 51235 ת"א בין השעות 14—9.

למשרד תכנון
קונסטרוקציות בנין
דרוש מהנדס
רצוי עם נסיון
לפנות: רוזנבאום את צורף מהנדסים בע"מ
טלפון 254892

לתעשיה כימית
דרוש מכשירן
למכשירי מדידה ובקרה
*
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ופירוט נסיון קודם לת.ד. 1423 ת"א אל מנהל המנגנון או טלפונית 915021

לחברה מסחרית גדולה בתל-אביב
דרושה
מזכירה כתבנית בעברית
וידיעה באנגלית
נא לפנות בכתב בצירוף פרטים לת.ד. 29020 תל-אביב.

דרוש דחוף
סוכן מכירות מוכשר
בענף הציוד
למחסנים וריהוט משרדי
דרישות:
בעל רכב, נסיון קודם וידע טכני בענף
לפנות בכתב לת.ד. 9764 חיפה בצירוף קורות חיים ונסיון קודם למועמד המתאים תנאים טובים
- סודיות מובטחת

תדיראן
למפעל הסוללות
דרושים
1. מבקר איכות — ביקורת תהליכי ייצור, בדיקות מכניות וחשמליות. רצוי בוגר בי"ס מקצועי או תיכון.
2. מחסנאי — פעילות העוסקת בייצור חלקים אלקטרומכנים ואלקטרוניים.

לפנות טלפונית לטלפון 950051 החל מיום א' לקביעת פגישה.

דרוש
טכנאי/הנדסאי מכונות
לעבודה קבועה
תנאים טובים
נא לפנות ל„ישראליפט בע"מ" רח' הקישון 31, בני-ברק, אזור התעשיה בין השעות 11—9.

هكذا من الأصل

[مكذا من الأمل]

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד׳ רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול - 55 אגורות למלה / יום ו׳ 75 אגורות למלה

לעירית פתח־תקוה דרוש:

מתכנת למחשב י.ב.מ.

בעל סרטים ותקליטים מגנטיים

הכשורים הדרושים:
השכלה תיכונית
נסיון בשפות COBOL, ASS, R.P.G.

המעונינים יפנו למחלקת המנגנון בעירית פתח־תקוה חדר 232 עד יום 15.7.72.

אויחם בע"מ
שרותי חימום ואוורור

דרושים

אנשי צנרת

להסקה מרכזית ולמתקני חימום חקלאיים בכל הארץ.

לפנות אויחם בע"מ חיפה דרך העצמאות 56 טלפון 529122.

תמנע TIMNA

למכרות נחושת תמנע בע"מ

דרוש

מנהל חשבונות

סוג ג׳—ד׳
בעל נסיון של שנתיים לפחות

מועמדים מתאימים יפנו בכתב למח׳ כח־אדם, דאר אילות, ויציינו נסיונם המקצועי, השכלתם, גילם ומצבם המשפחתי.
המועמד שייבחר יידרש להתיישב באילת ועזרה בהשגת דיור תנתן.

דרושות בירושלים

בחורות

בגיל 20-25

דוברות עברית, אנגלית וצרפתית

ללימוד מקצוע תוך כדי עבודה
ולהשתכר 1000 ל״י בערך

על המעונינות לפנות למרסל בתיאטרון ירושלים (רחוב מרכוס 20) בימים שני, שלישי ורביעי בשעות 9.00—12.00, 13.00—16.00.

דרושה

מזכירה

בעלת שליטה מוחלטת בהתכתבות ובהדפסה עברית ואנגלית, נהול משרד, טפול בכח־אדם.

רצוי ידיעה בהנהלת חשבונות.

נמקו — הנדסת כלי שיט ומכונות בע"מ, רחוב צה"ל 2, חיפה, טלפון 528134

ארגמן

מפעלים לצביעת טכסטיל בע"מ
מחפשים עבור חברת בת

אראל

מערכות בקרה בע"מ
אזור התעשיה יבנה

נציג מכירות לארה"ב

למכירה מכשירי בקרה אלקטרוניים כולל מתן יעוץ ושרותים טכניים.
הנתונים הדרושים:
1. מהנדס או הנדסאי אלקטרוניקה
2. נסיון בתפקיד דומה
3. שליטה בשפה האנגלית

מועמדים מתבקשים לפנות בכתב יד לפי הכתובת: „אראל" ע"י ארגמן מפעלים לצביעה טכסטיל בע"מ, אזור התעשיה יבנה.
סודיות מובטחת.

מוסד הטכניון למחקר ופתוח

מודיע על המשרה הפנויה הבאה:

בתחנה לחקר הבניה

חוקר

בעל נסיון בשיטות או בחקירת התנהגות של חברים פלסטיים לביצוע מחקר בנושא השימוש בחברים פלסטיים בבניה.

מכרז מס׳ 75/72

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב ליחידת המנגנון, מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ, בית הסנט, קרית־הטכניון חיפה עד יום ד׳ 5 ביולי 1972 בציון מס׳ המכרז.

דרושה

פקידה

להנהלת חשבונות

הידועת לעבוד על מכונת ADOX קיימת אפשרות לעבור קורס על חשבון המפעל.

בא לפנות ל„ישראליפט בע"מ", רח׳ הקישון 31, בני־ברק, אזור התעשיה.

דרושים משווקים אזוריים למוצר חדש לעונת הקיץ

שלגון „פופ-אייס"

לחופי הים ולקיוסקים בלבד.

רק מועמדים רציניים יפנו לטלפון 04—642051

דרוש בירושלים

מדריך לאלקטרוניקה

במשרה מלאה
בבית ספר תיכון מקצועי
לשנה"ל תשל"ג
לפנות מיד טלפונית 62200 ירושלים
בשעות 10 — 8 בבוקר

לסלון לטלויזיות
ומוצרי בית חשמליים

דרוש

איש מכירות

עם נסיון והמלצות

תנאים טובים למועמד המתאים.

לפנות לת.ד. 4397 ת"א עבור „איש מכירות"
סודיות מובטחת

בבית-הספר התיכון נס-ציונה

דרוש מורה לפיסיקה

בשביל כיתות ט—י"ב
(משרה מלאה)

המעונינים מתבקשים להתקשר:
בשעות לפנה"צ לטלפון מס׳ 950862
בשעות אחה"צ לטלפון מס׳ 942746
או לפנות ישירות למשרד ביה"ס
בין השעות 8.00—12.00

נהגי סמיטריילרים והייברים דרושים

עם השקעה החל מ־30,000 ל״י

לפנות טל. 03־747421 בשעות 17.00—20.00

לחברה ארצית גדולה

דרושים

שליחים

נא להתקשר למח׳ המנגנון טלפון 283221 תל־אביב

לטבע
חברה לתעשיה פרמצבטית
והימיה למורה התיכון בע"מ

דרוש

טכנאי - מפעיל

לעבודה במחלקה סטירילית

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת. ד. 1142 ירושלים, 91 000

מודיעין אזרחי בע"מ
אגף הבטחון והאבטחה

דרושים בירושלים

שוערים

אחרי שרות צבאי דוברי עברית
(רצוי גם אנגלית)

שעות העבודה הן: מ־15.00 עד 23.00 ומ־23.00 עד 07.00

המעונינים יפנו למשרד החברה בירושלים רח׳ בן־יהודה 12 קומה ג׳
בין השעות 08.00—16.00

בשרות מוסדות, מפעלים, מסחר, תעשיה ושרותים: מחקרים במחקרים האישיים, מחקרי שיווק, בבטחון ואבטחה.

האוניברסיטה העברית בירושלים

מודיעה על משרה פנויה של:

ספן

במכרז מס׳ 202/72

תיאור התפקיד: עבודה בספינות מחקר המעבדה לביולוגיה ימית ע"ש שטייניץ באילת.
דרישות התפקיד: ידיעת השפות אנגלית ועברית על בורין; רצויה השכלה מקצועית ונסיון מקצועי בהפעלת כלי שיט באורך של לפחות 14 מטר (42 רגל).
דרישות מיוחדות העבודה: רשיון לשייט להובלת נוסעים וגוררות עם עדיפות לבעלי תעודת הובל שלישי; בעל תעודה להפעיל מכשיר רדיו טלפון (מוגבל); נסיון בהפעלת ובתחזוקת מנועי G.M. יכיים.
העובד יועסק עפ״י חוזה מיוחד.

על המעונינים לפנות בכתב בצירוף תולדות חיים עד תאריך 10.7.72 אל: חקר הימים והאגמים בע"מ, דרך העצמאות 120, חיפה, ולציין על המעטפה „מועמד למשרה מס׳ 202/72".

חברה קבלנית
לבנין בחיפה
זקוקה

להנדסאי בנין

למועמד המתאים
תנאים טובים.

לפנות בכתב ת.ד. 5101 חיפה.

לחברה מסחרית
בת"א

דרושים
חיים

לתפירה לפי מידה

פקידה בכירה

לתפקיד קבלת קהל למשרה חלקית בשעות הבוקר או בשעות אחר הצהרים. ידיעת השפה האנגלית יתרון.

המועמדים שיבחרו מובטחות משרות מעניינות וקבועות
בא לפנות
למשרד הנהלת כל־בו
כבר דיזנגוף
„המשביר לצרכן".

לבי"ס תיכון מקצועי
דרושה

מזכירה

לשעות: 4—7 אחה"צ
לפנות ת.ד. 2246 ת"א

למשרד נסיעות

דרושה

עוזרת למנהל חשבונות

להתקשר 59613 למנהל החשבונות

למפעל תעשיה באזור אשקלון

דרושים

מנהלי חשבונות

בעלי נסיון סוג ד׳ או ה׳

בהצעות עם המלצות לפנות בכתב ת. ד. 308 אשקלון, עבור „מפעל".

לפרי הגליל בע"מ
חצור הגלילית
טלפון 067־37473

דרושים

מסגרים מעולים

למועמדים המתאימים
מובטחים תנאי שכר טובים

דרושים:

* חשמלאי

לחוט לזחות

עם נסיון מעשי בעבודה עצמאית
(בא בחשבון אדם מבוגר)

* חשמלאי

בעל נסיון בלוחות חשמל ונסיון מעשי קודם בנהול צוות

לפנות ביום שני 3.7 בשעות העבודה אל:
קצנשטיין, אדלר ושות׳ בע"מ
דרך פתח־תקוה 37, טל. 623769, 613402

לבית הוצאת כתר בע"מ

דרושה

מזכירת הנהלה

שליטה מלאה בשפות עברית ואנגלית

*

על המעונינות לפנות למחלקת כח אדם טלפון 02־521201, או בכתב לת.ד. 7145 ירושלים

למשרדנו בירושלים

דרושה

פקידת שרות

לעבודת מזכירות הכרוכה במגע עם ציבור לקוחות

מועמדות רציניות המוכנות ליום עבודה ארוך, מתבקשות לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 2045, ירושלים עבור „פקידה".

סודיות מובטחת

לחברת בניה גדולה
באזור תל־אביב

דרוש

מודד שדה עצמאי

(ראש קבוצה)
3 שנים נסיון + רשיון נהיגה

תנאי שכר בהתאם לכשורים

לפנות בכתב לת. ד. 256 ת"א.

בי"ס להנדסאים ומכנאים
מיסודו של בסמ"ת

לשנת הלימודים תשל"ג

דרוש

מורה למתמטיקה ולפיסיקה

בוגר אוניברסיטה או הטכניון, בעל רשיון הוראה במקצועות הנ"ל ובעל נסיון בהוראה בבית ספר תיכון, כולל הכנה לבחינות בגרות.

על המועמדים לפנות מכתב להנהלת ביה"ס ת.ד. 4651 חיפה.

לחברה מסחרית גדולה

דרוש

עוזר למנהל חשבונות ראשי

עם נסיון בהכנת מאזנים
שפות: אנגלית ועברית על בוריין

לפנות תוך ציון קורות חיים אל ת.ד. 4353 חיפה, עבור מספר 266.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על המשרות הבאות הפנויות:

באגף הכספים והבקרה

פקיד מכני

הכשירויות הדרושות: השכלה תיכונית; שליטה בעברית וידיעה באנגלית; ידע ונסיון בעבודות פקידות טכנית.

מס׳ המשרה: אכ. 89/ב

בפקולטה להנדסת מכונות

חרט (2 משרות)

הכשירויות הדרושות: בוגר בי"ס מקצועי במגמת חרטות או מסגרות מכנית; נסיון מקצועי של שנתיים לפחות בחרטות.

מס׳ המשרה: מכ. 145/ב

במחלקה למכניקה

מוכירה כתבנית מדעית

הכשירויות הדרושות: השכלה תיכונית; ידיעה טובה בהדפסה בשפות עברית ואנגלית; רצוי נסיון קודם בעבודות הדפסה מדעית.

מס׳ המשרה: מ. 156/ב

בפקולטה להנדסה אירונוטית

עובד מכני

הכשירויות הדרושות: בוגר בי"ס מקצועי במגמת מכונאות; ידע בשיבוד שבבי, הרכבת כרסום והשחזה; נסיון קודם של 5 שנים בעבודה.

מס׳ המשרה: א. 159/ב

מועמדים מתאימים העונים לדרישות יפנו בכתב לאגף כח אדם, קרית הטכניון, בציון קורות חיים ונסיון קודם עד יום 7.7.72 בציון מס׳ המשרה.

דרושה

פקידה מתחילה

למשרד יבוא
בוגרת בי"ס תיכון או בי"ס לפקידות, אחרי שרות צבאי, רצוי עם ידיעה בהרצאות ואנגלית.
בא לפנות לת.ד. 879 תל־אביב, עם קורות חיים.

דרוש מורה מחנך

למקצועות ריאליסטיקה (כולל ביולוגיה)
רצוי אדם המוכן לגור במקום.

לפנות לקבוץ מסילות המזכירות.

למרכבים

מפעלי מתכת בע"מ
קרית אריה, פתח־תקוה

דרושים

1. חשמלאי מערכות (חמ"ם) משוחררי חיל־אויר
2. מכונאי הידראוליקה
3. מסגרים—רתכים

על המעונינים לפנות לת. ד. 825 תל־אביב או טלפונית 913044

NCR

ללשכת השרות שלנו

דרושים

בוחני שיטות למחשבים אלקטרוניים

הכישורים הדרושים:
— נסיון של 3 שנים בתכנון ובתכנות
— ידיעה באנגלית

נקבניות

הכשורים הדרושים:
— ידיעת נקבנות בעברית ובאנגלית
— 2 שנות נסיון

נא לפנות בכתב יד תוך ציון קורות חיים ל-י. א. מיטווך ובניו בע"מ ת. ד. 1089 ת"א מס׳ משרה 20—3.

לחברת השקעות בינלאומית

דרושים

עבור פרוייקטים גדולים
בענף הבניה
בתל-אביב ובירושלים:

* אדריכלים
* מהנדסים
* מנהלי עבודה

אנו מציעים לכם:
— משרה קבועה,
— תנאים טובים,
— התחלה מיידית בעבודה

אנו מבקשים מכם:
— האור נסיון קודם בעבודה,
— תמצית תולדות חיים,
— המלצות מעולות

כתבו אלינו, לת.ד. 16516, ת"א עבור „חברת השקעות"

למפעל תעשייתי גדול
במפרץ חיפה

דרושים

1. מפעילי ציוד מכני כבד
2. עובדים למחלקת השנוע
3. פועלים למחלקת האריזה

אפשרי סטודנטים לתקופת הקיץ
תנאי שכר טובים מאד

על המעונינים לפנות טלפונית למספר 726051 חיפה אל מר רייפמן, ממחלקת המנגנון

לסניף בירושלים של

חברת ביטוח ידועה

דרושים:

1. פקיד מנוסה

למחלקת הגביה
* ידיעות בהנהלת חשבונות וארגון הפרויות

2. מזכירה עצמאית

* בעלת נסיון בניהול משרד
* נסיון במגע עם קהל ועם גורמי חוץ
* ידיעה מושלמת בעברית ובאנגלית
הגיל הרצוי: בין 30—40 שנה

הצעות מפורטות בכתב יד ובציון המשרה המבוקשת, נא להפנות לת. ד. 4143, תל־אביב, עבור מס׳ 306

למצבעת טכסטיל (חוטים)

דרושים

1. צבעי טקסטיל
2. סוללת
3. עובד בעל נסיון במכונות

תנאים טובים
המעונינים מתבקשים להתקשר לטל. 822695 לקביעת ראיון

לביה"ס העל-יסודי השש-שנתי
ע"ש ח. גרינברג
ק. טבעון

דרושים מורים:

(1) מורה-מחנך ומרכז פעולות תרבותיות החברה (בחט׳ הביניים) — משרה מלאה.
(2) מתמטיקה-פיסיקה (כולל הכנה לבחינות בגרות) — משרה מלאה או חלקית.
(3) תלמוד — משרה חלקית.
(4) אנגלית (בחט׳-הביניים) — משרה מלאה
(5) מורה לכתות האומיות (בחט׳ הביניים) — משרה מלאה.
(6) לבורנט(ית) — משרה מלאה.

בי"ס התעשיתי „ארגמן"
יבנה

דרוש:

מדריך למסגרות אחזקה

הכישורים הדרושים:
1. תעודה של מדריך מוסמך.
2. נסיון בהוראה ובהדרכה.
3. יכולת לרכז מגמת מסגרות.

מועמדים מתבקשים לשלוח קורות חיים בכתב־יד למחלקת כח אדם, לפי הכתובת:
ארגמן — אזור התעשיה, יבנה.
התכתבות מובטחת — סודיות מובטחת.

למפעל תעשייתי בסביבות ת"א

דרושים

1. קופאי

עם ידע בהנהלת חשבונות

2. פקידה

למחלקת חשבונות נסיון בהתאמת בנקים וספקים הכרחיים.

נא לפנות עם פרטים מלאים, נסיון קודם ומשכורת מבוקשת, אל ת.ד. 33157 ת"א עבור מס׳ 553. סודיות מובטחת.

לאמקור בע"מ

דרושות

* מזכירה כתבנית

השולטת בשפות עברית ואנגלית, בעלת כושר בארגון בן 3 שנים לפחות.

* פקידה כתבנית

בשפות עברית ואנגלית. רצוי ידע בעניני יבוא.

*

שעות העבודה 7.30 בבוקר — 4.00 אחה"צ.

*

על המעונינות לפנות בכתב בצרוף פרטי קורות חיים ונסיון קודם בעבודה
לאמקור בע"מ ת.ד. 2850 תל־אביב.

סודיות מובטחת

לחברה קבלנית בירושלים

דרוש

שותף פעיל

עם השקעה של 100,000 ל״י
(מאה אלף ל״י)

סודיות מובטחת

לפנות בכתב לת.ד. 14341 ירושלים

למפעל מתכת באיזור חיפה

דרושים:

1. פקיד משכורת בהנהלת החשבונות
הכישורים הדרושים
נסיון בחישובי שכר בשיטה ממוכנת לפי I.B.M.
רצוי ידע בתמחיר ובהנ"ח, וההמצאות בנושאי מס הכנסה וביטוח לאומי.
2. קניין/מחסנאי
ידע בניהול מחסנים ונסיון בקניות, כול רכש בחו"ל וטיפול בנושאי יבוא.
נא לפנות בכתב לת. ד. 4627 מס׳ 106

סודיות מובטחת

למחלקה משפטית
של
בנק גדול בתל־אביב

דרוש

עורך דין צעיר

*

הצעות, בצירוף תולדות חיים.
נא להפנות אל ת.ד. 1836, ת"א

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול־ 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

היצע וביקוש עבודה

להברה גדולה בתל אביב
דרושה פקידה
[מ]שרה מלאה — רצוי עם ידוע בהנה"ח.
[...] בציון פרטים לת.ד. 36027 תל אביב.

דרוש
[ל]חברה חדשה ומתפתחת
מחסנאי
[...]סיון, לנהל מלאי, אריזה, משלוח וקבלת סחורה בנמל תעופה לוד.
לפנות ת.ד. 26254, תל־אביב.

דרוש
[...]ג למשאית
[...]ל ותק של 3 שנות נהיגה לפחות
בא להתקשר: טלפון 613713

מפעל מזון בפתח־תקוה
דרוש
[...]הל חשבונות
אפשרי פנסיונר
[ה]תקשר לקביעת ראיון לטלפון 916231 בשעות העבודה.

לתעשית שלטים עבודי בע"מ
דרוש
[...]ש מכירות בכיר
[...]ל רקע טכני וידע בגרפיקה/שרטוט
[...]י כאורה בענף הפרסום והשלום.
[...]ת ראיון נא לטלפון 781259 — 785058 — 791912.

ארגמן
מפעלים לצביעת טקסטיל בע"מ
אזור התעשיה יבנה
[...]עלינו דרושים:
פקיד-מחסנאי
התנאים הדרושים:
1. שליטה בשפה העברית.
2. נסיון בעבודה מחסנאית. יועדף בעל נסיון בתחום הטקסטיל.
3. הגיל 30—45 שנה.

מרכזנית - פקידה כללית
התנאים הדרושים:
1. נסיון בעבודת המרכזיה.
2. ידע בפקידות כללית.
3. עדיפות למתמודדת השולטת בשפות נוספות, פרט לעברית.
התחבורה מובטחת
[...]עמדים מתבקשים לפנות בכתב לפי הכתובת [...]יל או טלפונית 055—85251.
סודיות מובטחת.

[...]ורג' ג'נסן ישראל בע"מ
מחפשת
[...]סנאי/רואה־חשבון
בנמל תעופה לוד
[...]ית נפלאה עבור האיש הנכון. עליו לפקח [...]ר מלאי, נהול משלוח וקבלת סחורה וכו'.
[...]שנית עדיפה, אבל אינה הכרחית.
עם פרטים מלאים עד 7 ביולי ל־ [...] ג'נסן ישראל בע"מ, מלון דן, ת"א.

דרושים מועמדים [...]כל הארץ
[...] סיימת חמישית או שישית תיכון, [...]אין לך מקצוע.
[...]אתה מעוניין להחליף מקצוע.
[...] להרויח כ־1000 לירות לחודש [...]ת האלקטרוניקה ולהגיע למעמד [...]עי גבוה.
[...]ת פרטים גזור ושלח לת.ד. 28125 ת"א למס' 7
______
______
______
______

למשרד ארכיטקט
דרושים
שרטטים, טכנאים, ארכיטקט
בעלי נסיון
לפנות טלפון 268735 — 1—8

ת.א.ת. תעשיות אביזרי תעופה בע"מ
דרושים
* **חרטים**
* **פקידה טכנית**
ידיעת שפות אנגלית וצרפתית רצויה.
* **פקידה**
מבקרת איכות מתחילה.
* **טלפוניסטית-כתבנית**

*

עדיפות תינתן לתושבי רחובות, נס־ציונה והסביבה. לפנות בכתב ת.א.ת., ת.ד. 914, בני ברק.

לעבודה חלקית
דרוש
רואה - חשבון
בעל נסיון, ידע באנגלית הכרחית, 5 ימים בשבוע, במרכז ת"א.
הזדמנות מצוינת עבור עקרת בית.
לפנות ת.ד. 26254, תל־אביב.

מפעלי טמבור צבע בע"מ
סניף ירושלים
דרושה פקידה
בעלת נסיון של 3—5 שנים הבקיאה בהדפסה בעברית לחצי משרה (5 שעות לפנה"צ).
לקביעת ראיון, נא לפנות: טל. 234532 ירושלים.

מוסד כלכלי גדול מחפש:
בתל-אביב
מזכירה עברית
עם ידיעה בשפה האנגלית
בעלת נסיון רב
הצעות עם פירוט השכלה יש לפנות למנהל כח אדם, ת. ד. 9142 תל־אביב

למפעל לייצור מכונות בגבעתיים
דרוש
פקיד טכני - עצמאי
עם נסיון בנהול מחסן, אחרי שירות צבאי * עדיף יוצא חיל הים.
● הבאים טובים למועמד המתאים ●
לפנות בכתב יד עם פרוט נסיון קודם לת.ד. 849 גבעתיים.
סודיות מובטחת

למפעלי מצברים
וולקן בע"מ
דרוש
טכנאי יצור
לעבודה זמנית

*

לפנות בכתב לת.ד. 318 חיפה

כל מודעה
המתפרסמת בלוח זה -
מתפרסמת ללא תשלום נוסף
גם ב"ידיעות אחרונות".
על פי הסכם מיוחד בין
"הארץ" ו"ידיעות
אחרונות"

לכפר הנוער בן־שמן
דרושים
1. אם בית
2. מדריך חברתי
3. עובדי גני
המעונינים מתבקשים לפנות בכתב לכפר הנוער בן־שמן דואר בן־שמן ולפרט תולדות חיים ונסיון קודם.

לחברת קוסמטיקה בינלאומית
דרושים
סוכנים
למשקים ולקיבוצים
עדיפות לבעלי נסיון בשטח הקוסמטיקה המועמדים חייבים להיות בעלי רכב
לפנות לת.ד. 23048 תל־אביב, עבור סוכן לקיבוצים
— סודיות מובטחת —

SOVA שובע
לרגל פיתוח המסעדה והיקף עבודתה
דרושים שותפים/חברים
לקואופרטיב המפעיל את המסעדה, בעלי ידע:
1) מחסנאי מרכז קניות
2) מנהל חשבונות
3) אחראי לאירוח
לפנות בכתב לת. ד. 2223 ירושלים בצירוף גיל וקורות חיים

למשרד חברתנו בחיפה
דרושים
עוזרת למנה"ח
בעלת ידע בהפעלת מכונה להנהלת, בוגרת בי"ס לפקידות. תנתן עדיפות לבעלת נסיון, היכולה להתחיל בעבודה מיד.
פקידה מרכזנית לאחר שרות צבאי.
טכנאי אלקטרוניקה
למכונות חישוב אלקטרוניות.
נא לקבוע ראיון בטלפון 525305/6.
יקיר פריד בע"מ
חיפה רח' הבנקים 7.

אגודה צרכנית שיתופית ת"א בע"מ
ככר דיזנגוף 9, תל־אביב, טלפון 233231
דרושות לעבודה במשרדנו בתל-אביב
* **כתבנית במכונת אדו-X**
בעלת נסיון, עם ידע בסיסי בהנהלת חשבונות
* **נקבניות**
גם ללא נסיון
גם ללא נסיון המוצאות ללמוד מקצוע מעניין.
אחרי 10 שנות לימוד
נא לפנות למחלקת המנגנון בין השעות 8.00—12.00 כל יום.

למפעל תעשייתי מודרני
בסביבת בית דגון
דרושים
* **כרסמים**
* **חרטים**
* **משחזים**
* **מסגרים**
מוכנים להכנת מתקנים ומכלמים
תנאי שכר טובים מובטחים לבעלי ידע ונסיון.
המעונינים יפנו טלפונית למר ולדמן (טלפון 944421) לשם קביעת ראיון.

מגדל בנין חברה לבטוח בע"מ
ירושלים
מודיעה על פתיחת
קורס
ליועצי בטוח חיים
מועמדים המעונינים להצטרף לצוות היועצים של מגדל-בנין והמסוגלים לעמוד באתגר של עבודה עצמאית קשה ויסודית המאפשרת קידום אישי רב
יפנו בכתב אל:
מגדל-בנין, ת.ד. 659 ירושלים
או לטלפון 232471 ירושלים
עדיפות תנתן לבעלי השכלה

לחב' ג'ידקל' דרושים
1. קבלני משנה לקונפקציה
עבודה גזרה או עם יכולת לגזור.
2. נשים לעבודת-יד
לקונפקציה בבית חרושת.
●
נא לפנות:
למר קוקלין
רח' חומה ומגדל 20 (כניסה דרך רח' המסגר 38) תל־אביב טל. 32411, 36962.

דרושה פקידה
לעבודה בהנהלת־חשבונות
בעלת נסיון של שנתיים לפחות לעבודה במוסד ציבורי.
לפנות בכתב, עם ציון מספר טלפון לת. ד. 2622, ת"א עבור מחלקת השבונות

דרוש נער לעבודה טכנית
רצוי תלמיד בי"ס מקצועי ערב
לפנות: ת"א ת.ד. 21107 למספר 1024.

דרושה פקידה
כיתן להלקי־הילוך בע"מ
רח' המסגר 60, ת"א

דרוש
דפס אופסט
ו/או מתלמד
לפנות לטלפון 524616 חיפה, בשעות 08.00—16.00.

בעל נסיון מדופלם לטיפול רפואי ואישי בקשישים
מעוניין לאכסן בחוג המשפחה קשיש או זוג.
לצלצל בערב 03—783902.

ביוכימאית (M.Sc.) בעלת נסיון במחקר ביוכימי וידע בתיכנות מעונינת בתעסוקה מתאימה
לפנות לת.ד. 1639 ת"א עבור 3/ג.

דרושים
* ארכיטקט
* מעצב פנים
למשרד דורה גד — אריה ל. גד
לפנות: טל. 242506, 242161

למשרד נסיעות בת"א דרוש פקיד קבלה עם נסיון.
נא לפנות לת.ד. 3037 ת"א או טל. 03־448196.

דרוש מנהל עבודה
בעל נסיון
לאוטיקה מעניין בירושלים
לפרטים נא לפנות: 226886

למפעל מתכת בבת־ים
דרושים
1) הנדסאי מכונות
לתפקיד תכנון ושקות.
2) מחסנאי טכני
למחסן חמרים וכלים.
טל. 863284

דרושה בבאר־שבע
מוכרת בכירה
לאופנת נשים
(יום עבודה מלא) למשרה קבועה ומענינת
נא לפנות אישית למנהל כל־בו המשביר לצרכן — בבאר־שבע.

מקבלים שיפוצים
הלפת תריסולים, כל מיני תיקונים, הרחבת מרפסות, צבעות. הרסינות.
ייעוץ ע"י הארכיטקט המודרני ביותר.
מחיר מיוחד, באמנות האחריות.
בא להתקשר 58044
תל־אביב.

הנדסאי מכונות
[illegible]
בפרטים ת. ד. 36504 תל־אביב

כיתן דימונה בע"מ
מחפשת
מנהל חשבונות
סוג ד'
בעל נסיון של מספר שנים
מקום העבודה תל-אביב
נא לפנות בכתב יד לת. ד. 2147 תל־אביב עם ציון על המעטפה עבור "מנהל חשבונות"

מפעל גדול בצפון
מחפש
מנהל יצור
למחלקה גדולה ומתפתחת.
הכשורים הדרושים:
נסיון בניהול, השכלה טכנית בשטח הכימיה או הפלסטיקה — הכרחית.
נא לפנות בכתב בציון פרטים ונסיון קודם לת. ד. 2306 ת"א עבור מספר 127.
סודיות מובטחת

דרוש טכנאי
למזוג אויר מרכזי וקרור
המתמצא בשרות הרכבה
תנאים מצוינים למתאימים
★★★
להתקשר 720995

הלוח הכפול | ידיעות אחרונות | הארץ
מודעות מתקבלות:
תל־אביב
"הלוח הכפול" — שד' רוטשילד 99 (פינת שינקין) טל. 248905, 230521, 230401; אבן גבירול 66 טל. 7—263236
הארץ: מאז"ה 56 טל. 623311
ידיעות אחרונות: מקוה ישראל 12 טל. 621064 רח' מוזס 5 טל. 32289
ירושלים
ידיעות אחרונות הלל 28 טל. 225251
הארץ: החבצלת 3 טל. 7—224245
חיפה
הארץ: נורדאו 20 טל. 64511
ידיעות אחרונות: הנביאים 28 טל. 67931
באר־שבע
ידיעות אחרונות: החלוץ 40, טל. 3576
הארץ: שלח רחמים, בנין חוה, קק"ל 197 טל. 2042
ובכל משרדי הפרסום וסוכני הארץ וידיעות אחרונות בישראל
הלוח הכפול | ידיעות אחרונות | הארץ

אגודת הציירים והפסלים בירושלים
אגודת ידידי בית האמנים
דרוש
מנהל
לבית האמנים בירושלים
הכשורים הדרושים:
אדם בעל יוזמה עם נסיון ביחסי־צבור, בעל ידע במינהל ובנהול צוות עובדים. ידיעת השפות עברית ואנגלית בכתב ובע"פ. עדיפות לבוגרי מינהל.
המשכורת תקבע בהתאם לכשורים.
יש לפנות בכתב יד לאגודת הציירים והפסלים, רח' שמואל הנגיד 10 ירושלים, עבור "מנהל בית האמנים".
סודיות מובטחת

משמר MISHMAR
לחברת "משמר" סניף חיפה
דרושה מפקחת
על צוות עובדים גדול
לעבודות נקיון
רק בעלת נסיון רב תפנה אישית לסניף חיפה רח' גורדאו 30, בין השעות 10.00—14.00.

למרכז לטלויזיה לימודית
דרוש
עוזר
להחזקה
טכנית
דרגה ח—י אחיד
בעל רשיון חשמל, נסיון בהחזקה טכנית
על המעונינים לפנות בכתב למרכז לטלויזיה רח' קלאוזנר 14 רמת־אביב

לסניף חיפה
של חברה תעשייתית גדולה
דרוש
מנהל חשבונות
בגיל 32—45
* בעל נסיון בעבודה עצמאית
* אחראי לצוות עובדים
* בעל כושר ארגוני וניהולי
עבודה מעניינת למועמד המתאים
*
בהצעות בא לפנות בכתב־יד בציון קורות־חיים, נסיון קודם, המלצות, ודרישות שכר לת.ד. 3438, ת"א, עבור "חיפה".
סודיות מובטחת

גזור לפי הקו המרוסק, קפל לפי הקו הפנימי, הדבק ושלח ללא בול ומעטפה.

דמי הדואר שולמו ע"י המוען סניף הדואר הראשי ברח' אלנבי תל־אביב, אשור 6205.

לכבוד
הארץ
מח' הפצה והמנויים
ת.ד. 233
תל־אביב — 61000

קפל כאן | קפל כאן

30/6/72

שם פרטי ________ שם משפחה ________
הכתובת ________ טלפון מס' ________
בא לשלוח לי את פרטי ההסדר. סמן ב־x במשבצת המתאימה:
☐ עובדי מדינה — צה"ל
☐ עובדי משרד הבטחון על כל שלוחותיו
☐ צבא קבע — מתי"ש
☐ עצמאי או שכיר במקום עבודה כלשהו
☐ סטודנט ☐ זוגות נישואים

קפל פנימה

הערה: תגזירים מהודקים בסיכות או תגזירים בלתי דבוקים או פתוחים מכל צד שהוא של התגזיר — לא יגיעו לתעודתם באמצעות דואר ישראל.

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

זילזול בנוסעים

ב־16.6.72 בשעה 14.30 חכיתי ב־התחנה שברח' יוחנן בן זכאי בירו־שלים לאוטובוס מס' 13. כעבור חמש דקות התקרב לתחנה אוטובוס מס' 019־66. האוטובוס האיט לפני ה־תחנה, וכשחלף על פני התחנה סי־מן לי הנהג בידו להתקדם. התקרב־תי לעבר האוטובוס שנעצר במרחק ארבעים מטר מהתחנה. לא התכ־וונתי לרוץ. נהגי „אגד" אינם צרי־כים לתרגל את הנוסעים בריצה ל־עבר האוטובוס. כשראה הנהג כי איני ממהר להגיע, התחיל לנסוע.

אין זה המקרה הראשון בו נהגי קו 13 מזלזלים בנוסעים. מדי בוקר מחכים הנוסעים זמן רב בתחנה. בדרך כלל חולפים על פני התחנה 4־5 אוטובוסים עד שנעצר אוטובוס. וגם אז במרחק רב מהתחנה. שמע־תי נוסע אומר: במדינה זו לא יכול לקרות. כאן הנהגים מזלזלים בנו. האין חברת „אגד" סבורה שגם בקטמונים התחבורה הציבורית צרי־כה לפעול כשורה?

דוד נתנאל

ירושלים

אזהרה תמוהה

פנייתו של שר האוצר לעם ביש־ראל באזהרה שאם לא נצליח לב־לום האינפלציה הדוהרת לא יהיה מנוס ממיתון, נראית תמוהה.

הלא שמונים אחוז מהעם מתפר־נסים מעבודה שכירה בהתאם ל־כללי כלכלה דחוקים של האוצר. וכי יש ביכולתם להשפיע או לשנות תוצאות המדיניות הכלכלית של ה־ממשלה? סבורני שפנייה זו יש ל־החזיר לאוצר, כדי שימצא אמצעים אחרים לבלימת האינפלציה.

הפנייה לעם מהווה אליבי מפוק־פק שלא ישחרר את השלטונות מ־אחריות ציבורית כבדה למחדלים ש־בכלכלתנו.

בהקשר למיתון — אם יבוא אמנם יפגע כחפצות אבל לא יגרום לאב־טלה רבה מזו שהיתה במיתון ה־קודם (8%).

המיתון יפעל כאמצעי מרסן. יח־זיר לעם את הדאגה לפרנסה, יח־זק ערך הלירה (אשר כוח קנייתה הירוד מבשר שואה כלכלית) ודאי שיחסל את ההפקרות השוררת ה־יום ביחסי עבודה.

איגנ' ש. נוימן

חיפה

עיתוי רע בטלוויזיה

שידורי הספורט של הטלוויזיה, במוצאי שבת („מבט ספורט") וביום חמישי („משחקי השבוע") משודרים בשעה מאוחרת לאחר סרטי מתח ו־הרפתקאות. בצור שמשדרי הספורט מעניינים את כלל הציבור וביחוד נוער ואף ילדים, סרטי המתח לא תמיד טובים לילדים.

היו פניות רבות לרשות השידור להחליף את מועדי השידור ולהק־דים את משדרי הספורט לפני סרטי המתח, אולם רשות השידור מסתפקת בתשובות המקובלות ואינה עושה מאומה.

דוד פרנק

תל־אביב

סיבות הקצר

בשריפות רבות, לרבות השריפה בשבת האחרונה (17.6.72) ברח' אלנבי, נכתב בעתון שסיבת השרי־פה „קצר חשמלי". כמקבל הרושם שהקצר החשמלי הוא איזה שד קטן שנכנס בלילה למקומות דליקים ו־גורם שריפות. הדבר אינו כך.

קצר חשמלי הוא בדרך כלל תו־צאה של מתקן חשמלי מזונח או לא תיקני או שאינו מתאים לסביבה או למטרת הפעלתו. כן יש הרבה מק־רים של עומס־יתר שבסופו של דבר גורם לחימום המתקן החשמלי עד כדי התלקחות.

אפשר למנוע נזקים כתוצאה מ־קצר חשמלי ע"י בדיקות שיגרתיות ואחזקת מיתקנים ברמה נאותה.

ראובן דנור

הרצליה־פיתוח

המפלגה הליברלית

תכנית שבועית

כפר קיסרא

ביום חמישי 6.7, בשעה 5.00 אחה"צ, יתקיים כנס אזורי ל־כפרי הדרוזים: קיסרא, סמיע, בקיעה, בית־ג'אן, חורפיש, יא־נוח, ג'את, ירקה, תרשיחא, נחף ועראב־אל־ערמשה, בביתו של סעיד יוסף באצר־אל־דין, בהשתתפות חה"כ ד"ר אלי־מלך רימלט — יו"ר המפלגה.

פתח־תקוה

במוצאי שבת 1.7, בשעה 8.00, מסיבת חברים ועולים חדשים מבריה"מ, בביתו של עו"ד יצחק בראי"ז בפתח־תקוה, רח' אחד־העם 12, בהשתתפות חה"כ ש. ז. אברמוב.

ארגון נשים / רמת־גן

ביום ראשון 2.7, בשעה 5.00 אחה"צ, מסיבה לחברי מועדון הקשישים באולם „בית־האז־רח" בהשתתפות ראש העיר ישראל פלד, ובתכנית אמנו־תית.

המעמד הבינוני — בעלי־מלאכה / רמת־גן

ביום שני 3.7 בשעה 6.00 בע־רב, תתקיים במשרדי ההתאח־דות ברמת־גן, ישיבת ועד ה־התאחדות ברמת־גן, ישיבת ועד התא בהשתתפות מר יהו־שע נהרי ומר משה קוכמן.

כפר־טייבה

ביום שני 3.7, בשעה 4.00 אחה"צ, תתקיים פגישת פעי־לים בביתו של איברהים מאס־רוה, בהשתתפות מר זאב גר־גו.

מרחב תל־אביב־יפו / סניף יד־אליהו

ביום שני 3.7, בשעה 7.30 ב־ערב, פגישת פעילים, בהש־תתפות מר יצחק אייזנברג ומר משה כאירי, במועדון ה־מפלגה רח' מרגולין 2, ת"א. הפותח: מר י. דויטש — יו"ר הסניף.

קרית־גת

ביום שלישי 4.7, בשעה 4.00 אחה"צ, פגישת פעילים בקפה „יהודה" (ע"י מגן דוד אדום), בהשתתפות מר זאב גרגו.

ארגון נשים / חיפה

ביום שלישי 4.7 בשעה 5.00 אחה"צ, ישיבת ההנהלה, ב־מועדון המפלגה בחיפה, ובש־עה 7.00 בערב, מסיבת חב־רות עם תכנית אמנותית מג־וונת.

המעמד הבינוני — בעלי־מלאכה / הרצליה

ביום שלישי 4.7, בשעה 5.30 אחה"צ, תתקיים בבית מר אברה לוין, בהרצליה רח' הע־בודה 32, פגישת פעילים, ב־השתתפות מר משה קוכמן.

„קדימה" חוג יוצאי הונגריה

ביום רביעי 5.7, בשעה 7.30 בערב, יתקיים בבית המפלגה בת"א רח' אבן גבירול 68, קומה ד', פגישת חברים ואור־חים מאזור תל אביב והסבי־בה, בהשתתפות: גב' אסתר פוראי, מר בנדק פאול, גב' והל קסלין ומר דן צלמס. ה־מנחה: מר יוליוס סלפטר.

ארגון הותיקים

ביום חמישי 6.7, בשעה 7.00 בערב, ישיבת המועצה האר־צית של ארגון הותיקים, ב־בית המפלגה בת"א, רח' אבן־גבירול 68, דברי פתיחה: מר יעקב בר־מידות.

ועדת קליטת עולים / חיפה

במוצאי שבת 15.7, בשעה 8.15 בערב, באולם „לב־הדר", בנין המפלגה, רח' הנביאים 32, ייערך קונצרט חגיגי ב־השתתפותם של עולים חדשים מבריה"מ, סולנים ידועים. כרטיסים להשיג במשרדי ה־מפלגה בחיפה.

קבלת קהל / מרחב תל־אביב־חיפה

חברי מועצת העיר מקבלים קהל לשמיעת בקשות ותלונות והצעות בימי ב' ו־ה' בשעות 7—5 אחה"צ, במשרדי המפ־לגה הליברלית, קומה ה' חדר מס' 503, 504.

קבלת קהל בענינים מוניציפ־ליים בבית המפלגה, רח' אבן־גבירול 68, קומה ה' בכל יום בשעות 9—1 לפנה"צ ו־5—7 אחה"צ, בחדרים 502, 503 (פרט לימי שלישי ושישי).

מרחב תל־אביב—יפו / סניף יפו

מועדון המפלגה בשד' ירוש־לים 112 פתוח לקהל החברים ואוהדים בימים א, ג, ה, בין השעות 7—4 בתורנות של חברי הסניף.

קבלת קהל / מחלקת הקליטה

במשרדי המחלקה פתוחים לק־הל הרחב בעניני קליטה ויי־עוץ, כל יום משעה 8—11 לפנה"צ, וביום שלישי משעה 5 אחה"צ. המעונינים מתבק־שים לפנות לבית המפלגה ה־ליברלית בת"א, רח' אבן־גבי־רול 68, קומה ד' חדר מס' 610, למר אריה בלייך — מז־כיר המחלקה.

כמו כן אפשר לפנות ליו"ר המחלקה עו"ד רוברטו אהרון — במשרדו בת"א, רח' מלצ'ט 1, טל. מס' 611202.

קבלת קהל / מעמד בינוני, סוחרים, בעלי־מלאכה

מר משה קוכמן — מזכיר ה־מחלקה יענה לפונים בימים: א', ג', ה', בין השעות 4—7 אחה"צ, בבית מרכז המפלגה, רח' אבן־גבירול 68, קומה ה', חדר 513, ת"א.

הימים הללו

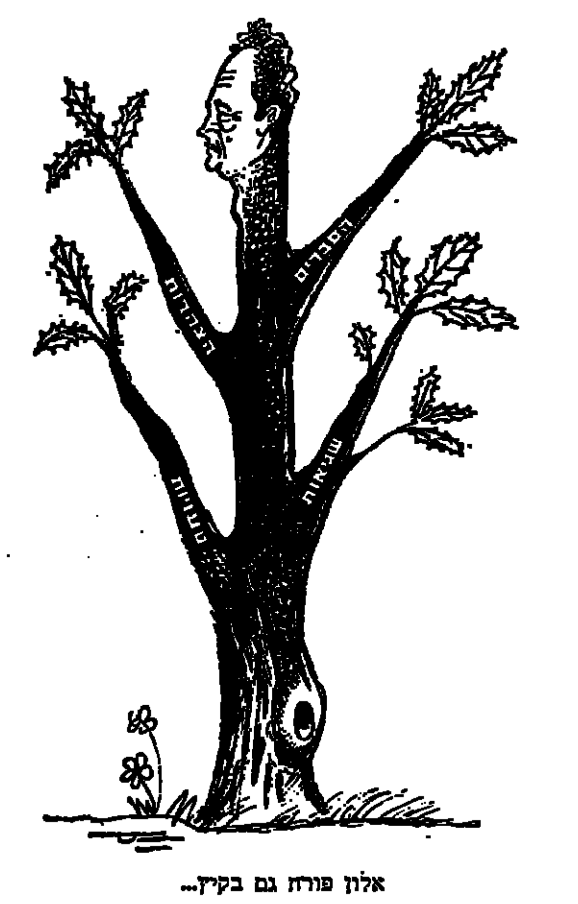

אלון פורח גם בקיץ...

ראיתי שמעתי

קהיר שותקת

מועדון רוטרי בחיפה שנוסד ביוזמת אנשי תנועת רוטרי של קהיר ב־1932, חגג ב־28.6 מלאת 40 שנה לקיומו. אנשי המועדון העבירו ידיעה על החגיגה לאנשי מועדון רוטרי בקהיר, באמצעות הנשיא העולמי של התנועה, תוך הבעת תקוה לכינון שלום ואחווה בין שני העמים בהתאם לעקרונות רוטרי. עדיין לא נתקבל מענה מקהיר...

מועדון רוטרי היה המסגרת היחידה בחיפה בשנות השלושים בה נפגשו יהודים וערבים, בריטים ואיטלקים, כשהם מאוחדים ברעיונות של אחווה בין־לאומית. הם יזמו פעולות בשירות העיר חיפה ותושביה. עם חברי המועדון בשנות השלושים נמנו קולונל קיש היהודי, ראש העיריה חסן שוקרי הערבי, מושל המחוז א. קיט־רוש הבריטי ומנהל בית־החולים ד"ר ג. קוסטרו האיטלקי.

יסורי הספרים

השינויים הגדולים שחלו בעת האחרונה באופנת התספורת, ובמיוחד אופנת השערות הארוכות אצל גברים, אילצו 20 אחוז של הספרים ברחבי ארה"ב לסגור את עסקיהם בחמש השנים האחרונות.

גידול אופיום

למעלה ממאה חברי מפלגת הצדק הטורקית הציעו בבית־הנבחרים הטורקי לבטל החלטה בדבר הפסקת גידול ועיבוד אופיום עד ה־31 בדצמבר 1972.

המציעים טענו כי ראש הממשלה הקודם ניהאט אירים אסר על גידול אופיום תחת לחץ של הנשיא ניכסון. הם הדגישו כי צעד זה פוגע בפרנסתם של 70 אלף איכרים.

חופים לדוגמא

לא נעים לבוא בשבתות אל חוף הים בין תל־אביב לנתניה. מיעוטן של דרכי הגישה לחוף, הצפיפות פוגמים בהנאת הרחצה. הדרכים לחופים חסומות בטורי מכוניות ונהגים עצבניים, החופים [illegible]

צעירה בחוף רחצה בקופנהאגן, יוני 1972

אין די בהם כדי לקלוט את כל הרוצים לרחוץ. די ברצועת חוף של קרוב ל־30 ק"מ כדי לספק את צרכיהם של מיליון וחצי תושבי גוש דן. אין צורך שיתרכזו 100—200 רוחצים בכל דונם של חוף.

כה קורה בחוף ים של אזור דוגמת רימיני בצפון איטליה. מן העיר רימיני דרומה, לאורך של למעלה מ־20 ק"מ מצוי חוף שהוא מן הפופולאריים באיטליה. חוף זה משרת אוכלוסיה הגדולה בהרבה מזו של גוש דן. לכל אורכו של חוף זה בתי מלון ופנסיונים, ולמרות זאת אין צפיפות כמו בחופי תל־אביב — נתניה.

הפתרון פשוט: כביש סלול לכל אורכם של 20 הק"מ, במרחק 150—300 מטר מהחוף נותן אפשרות לכל בעל מכונית לבחור מקום כרצונו. אין בעיית חניה. קיים ניקוז טבעי של קהל המכוניות הבא לחוף, אפילו לא בימי השיא של נופש בתי־הספר, המביא לחוף זה מלבד תושבי איטליה גם אלפים מתושבי מרכז אירופה וצפונה.

דוגמא אחרת חוף ימה של קופנהאגן. בעיר אוכלוסיה לזו שבגוש דן. לאורכם של מרבית החופים מגרשי דשא המשתר־עים על חול הים. גם בדנמארק, כמו באיטליה, אין כבישי גישה בודדים אל החופים.

רו"ן

שיפורים נוספים לשרות הנוסעים

החל ממוצאי שבת 1.7.72 יוחלו שינויים בקוים 32, 16, 15

לרגל סגירת רחוב אלנבי לתנועה, ולמען הגברת תדירות השרות לתושבי „נוה צה"ל".

יחולו השינויים הבאים:

1. יאוחדו הקוים 32 ו־16 לקו אחד (שמספרו 16) שינוע דרך נוה צה"ל.
2. יופעל שרות מיוחד מנוה צה"ל לשפת הים מדי 15 דקות בין השעות 6.45—8.00 בבוקר.
3. יוארך נתיב קו 15 — עד לשפת הים, בתדירות של 20 ד'. קו 15 במסלולו החדש יסע משפת הים עד לרח' ההגנה במקביל לקו 16. ימשיך ברח' ד' — ל־לא רח' ב' — רח' א' דרך לוד — דרך הבצהון — דרך ההגנה וימשיך במקביל לקו 16 עד לשפת הים.

הנהלת „דן"

מסים נוספים

נתבשרנו בעתונים כי עירית תל־אביב וצוד רשויות מקומיות התלי־טו להעלות ארנונות ומיסים עירו־ניים. השערוריות הכספיות השונות הוכיחו ללא צל של ספק שקיימים אי־יעילות ובזבוז בכספי הציבור במפעלים ממשלתיים וממשלתיים ל־מוחצה במשרדי הממשלה וברשויות המקומיות.

האזרח בטוח כי הגילויים האחרו־נים על בזבוז כספי הציבור, הם רק טיפה מן הים. אך טרם נעשה מעשה רציני לתיקון יסודי של המצב. ה־קהל הרחב משוכנע שיש מקום לקי־צוצים בהוצאות ולחסכונות ניכרים בתקציבי הרשויות המקומיות ובתק־ציב הממשלתי.

לא יהיה זה מן היושר להטיל הי־טלים נוספים על הציבור. יוקם נא בהקדם גוף יעיל אשר יבדוק בקפד־נות את התקציבים הציבוריים. אין ספק שיתברר כי יש מקום לחסכון ולקיצוצים ניכרים ואין צורך להעלות את המסים. ישמשו נא הממשלה וה־רשויות המקומיות דוגמה ליעול וחס־כון על־ידי מעשים דרסטיים ואין ספק שזה ישפיע לטוב על הקהל הרחב וידרבן אותו ליתר חסכון ול־מניעת בזבוז.

ד"ר יוסף ישראלי

תל־אביב

המספרים הוחלפו

ב„הארץ" מ־16 ביוני בכתבה בשם „הקשר האוסטרי" מאת שמעון סאמט נאמר כאילו מפי — „לא הסתיר את אכזבתו מכך וכן מן העובדה שה־צוות הישראלי בשגרירותנו בוינה מונה רק ארבעה נציגים כולל השג־ריר..."

המספר אינו נכון. אני מניח כי מר סאמט החליף שני מספרים — ארב־עה אנשים עוסקים בפעילות המדי־נית וההסברתית. היתר — בעבודה קונסולרית, כלכלה ואדמיניסטרציה. בסך־הכל צוות השגרירות מונה תשעה אנשים.

י. פטיש

שגריר ישראל בוינה

וינה

דיוקי קריאה

בשידור הפרקים היומיים בתנ"ך, בקול ישראל ובדברי ההסבר, ביום ב', 26 ביוני בערב, ציטט המרצה את הפסוק האחרון של תהילים מזמור ע"ב, היינו: כלו תפילות דוד בן ישי. הוא קרא את המלה כלו כהיגוי המלה קלו בקינת דוד על שאול ויהונתן: מנשרים קלו מאריות גברו (שמואל ב', א' כ"ג). אני נוהג לקרוא את המלה כלו במזמור הנ"ל בהיגוי כמו של המלה שומ (שמים).

הניקוד בתנ"ך של המלה כלו הוא כ' קמוצה לפני ל' דגושה, ו' שרוקה. לפי דעתי ובהתאם לדקדוק, ה־היגוי של הקמץ הזה הוא כהיגוי קמץ־חטוף, דומה לחולם. ויש הבדל עצום במשמעויות. לפי ההיגוי של כלו בכ' פתוחה יוצאת המשמעות של המלה כאילו הושם קץ כליה, לתפילות דוד בן ישי. לפי ההיגוי בכ' בקמץ חטוף, אשר לפי דעתי הוא הנכון, יוצאת המשמעות של נכללו, כלומר עד כאן כלולות תפילות דוד בן ישי.

ששון לוי

תל־אביב

קוטלר במלוא כוחו

שום כתיבה עיתונאית לא נחרטה בזיכרוני כמו זו של יאיר קוטלר במאמריו לפני שנים רבות בנושאי התחבורה, ומאוד הצטערתי כשנפסק פרסומם. סדרת המאמרים „תל־אביב: כרך העובר על בזותיו" המתפרסמת בימים אלה שוב מציגה את מר קוטלר במלוא כוחו כעיתונאי. שום פרט לא נסתר מעיניו של עיתונאי זה, והוא מציג שאלותיו ללא מורא וללא בושה. כה לחי!

יהונתן רהבי

לוס אנג'לס

מכתבים המתפרסמים ב־מדור זה עשויים להופיע ב־קיצורים המתחייבים מתוכ־נם ומשיקולים של חוסר מקום. יש לשלוח בכתב ברור, רצוי במכונת כתי־בה, ברווחים גדולים בין השורות ועל צד האחד של הנייר בלבד. עדיפות תינתן למכתבים קצרים. מכתבים בעילום־שם או ב־שם בדוי לא יתפרסמו, ורק במקרים יוצאים מן הכלל יודפסו מכתבים ש־שם כותבם יישמר במערכת. אין "הארץ" מחזיר מכ־תבים, ואין הוא מאשר את קבלתם או דחייתם.

בתכנית הרדיו „עולם המדע" שתשודר מחר (שבת, 1.7.72) בשעה 9.05 בבוקר, ברשת א' תושמע שיחתו האחרונה של

פרופסור אהרן קציר ז"ל

על „מבנים דינמיים וסטטיים"

במסגרת הסידרה „מוצא החיים"

* שידור חוזר — ביום ד' (5.7.72) בשעה 9 בערב.

הארץ בשארם א־שיח

ארקיע בטיסות

המכירה: כפר הנופש קראוון-שארם א-שיח

במלאת שלוש שנים לפטירת יקירנו

יעקב הירש ז"ל

תתקיים אזכרה ביום שלישי, 4 ביולי 1972, כ"ב תמוז תשל"ב, בשעה 4.30 אחה"צ בבית־העלמין בנחלת־יצחק.

המשפחה

משתתפים באבלו של חברנו לעבודה

מרקוביץ שלמה

במות עליו

אמו

חבריו לעבודה

לחברתנו

הינדה מוטילוב

משתתפים באבלך על מות

אמך ז"ל

משרד הבטחון
אגף בינוי ונכסים
עובדי לשכת צפון

לחברנו

אברהם גבאי

עם מות אביך

אנואר גבאי ז"ל

תנחומים

מחבריך לעבודה בקו 60

למר דוד וינדמן ולמשפחתו

תנחומינו הכנים באבלכם בהלקח מכם יקירכם

ד"ר אברהם יוסף וינדמן ז"ל

ישראל אמריקה (קונקורדיה)
חברה לאריגה בע"מ

על מותו ללא עת של חברנו

עו"ד טולק (נפתלי) טלר

אבלים ומשתתפים בצער המשפחה

משפחות: הניג, פרימן
אונגשר, מינר, קז
ברנר, סינגר, קירשנבוים
ברטנברג, ספפינג, רופלר

אוניברסיטת תל־אביב

משתתפת בצערו של

מר ויקטור קארטר

יו"ר חבר הנאמנים של האוניברסיטה

על מות אביו

מרק קארטר ז"ל

לבנצי ומשפחת יפה

אתכם באבלכם הכבד עם מות אבי המשפחה

מרדכי ז"ל

בית־מגל

לחברתנו גיצה עובדיה ולמשפחה

אתך באבלך על מות אחיך

עו"ד מרדכי יפה

[illegible]
ע"ש ח. ארלוזורוב, ירושלים

לחסיה והילדים

אתכם באבלכם על מותו ללא עת של

ניומה ז"ל

אהובכם — אהובנו

בית תבור אלקטרוניקס בע"מ

לחסיה והילדים

המומים ומזועזעים בהלקח יקירכם — יקירנו

ניומה ז"ל

ומשתתפים באבלכם הכבד

ידידיו בתבור

למשפחת יפה

אתכם באבלכם הכבד במות

עו"ד מרדכי יפה ז"ל

הנהלת איקופקס —
החברה הישראלית לתערוכות
וירידים ועובדיה

על מות יקירנו

עו"ד מרדכי יפה ז"ל

אבלים
שרה שנקר
אליס ושמריהו שנקר והמשפחה
רבקה שחף

אנו מביעים צערנו הרב על מות

עו"ד מרדכי יפה ז"ל

שפעל רבות למען המכללה

ומשתתפים בצער המשפחה

חברי אגודת שוחרי המכללה
לטכנולוגיה של אופנה וטקסטיל
ע"ש שנקר
חברי הועד המנהל של המכללה

המומים ואבלים

על מותו הפתאומי של

עו"ד

מרדכי יפה

ז"ל

„סוגת"
מפעלי סוכר בע"מ
ההנהלה
וכל ציבור העובדים

אקים אגודה לקימום מפגרים

אבלה על מותו של

עו"ד מרדכי יפה

מהמתנדבים המסורים והיועץ המשפטי כבוד של האגודה

הועד הפועל מרכז אקים

אוניברסיטת בר־אילן

הציבור מוזמן להרצאה פומבית שתינתן בפתיחה כנס מכון הקיץ ליהדות ולמחשבה בת זמננו ע"י פרופסור עקיבא ארנסט סימון מהאוניברסיטה העברית בירושלים, על הנושא:

„ואהבת לרעך כמוך - [illegible]ות המצוה בגולה ובישראל"

[illegible]ה ההרצאה תתקיים אי"ה ביום המדיני(?) כ"ד בתמוז תשל"ב (6.[illegible]) בשעה 8.00 בערב באודיטוריום שבבנין המנהלה [illegible]ה האוניברסיטה.

[המ]דרשה

מודיעה על

המשך ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ג

[לימ]ודים אקדמיים:

מינהל ציבורי — 7 סמסטרים.
מינהל עסקים — 7 סמסטרים.
ראיית חשבון — 9 סמסטרים.

[לימ]ודי תעודה:

- מינהל ציבורי — בית ספר להכשרת מנהלים — דרשנתי.
- מינהל עסקים — בית ספר דרשנתי.
- ניהול שווק — קורס חד־שנתי.
- ניהול כח אדם — קורס חד־שנתי.
- דיפלומה בבנקאות — קורס תלת־שנתי.
- מינהל בנקאי — סמסטר אחד.
- השקעה בניירות ערך — סמסטר אחד.
- תמחיר — קורס ראשוני חד־שנתי.
- תמחיר — קורס הסמכה חד־שנתי.
- ביקורת פנימית: א) מקצועות רקע; ב) עריכת דו"חות; ג) ארגון ושיטות; ד) ביקורת פיננסית ותפעולית. — בשיתוף אגודת המבקרים הפנימיים. — כל קורס סמסטר אחד.
- ניהול משרד — קורס חד־שנתי.
- פקידי גיוס כח אדם ובריר[תו] — סמסטר אחד.
- מנתחי מערכות או"ש ומיכון — קורס דרשנתי.
- מנתחי עסקים וחוקרי מקצועות — קורס חד־שנתי.
- מתכנני טפסים ועורכי נוהלים — קורס חד־שנתי.
- תקשורת ויחסי ציבור — בשיתוף האיגוד הישראלי ליחסי ציבור — קורס חד־שנתי.
- מראיינות (Interviewers) — בשיתוף המכון למחקר חברתי שימושי — קורס חד־שנתי.
- מזכירות מינהליות — בית ספר חד־שנתי.
- מזכירות רפואיות במגמות: א) בתי חולים; ב) בריאות הציבור — קורסים חד־שנתיים.
- מזכירות רפואית — השתלמות סמסטר אחד.
- ספרנות רפואית — קורס חד־שנתי.
- תכנות ותכנון — למחשב אלקטרוני י.ב.מ. 360 — קורס חד־שנתי.
- ניתוח מערכות לעבוד נתונים אוטומטי — קורס חד־שנתי.
- עבוד נתונים אוטומטי לחשבונאים — סמסטר אחד.
- עבוד נתונים אוטומטי לאנשי מינהל — השתלמות סמסטר אחד.
- תכנון עבוד נתונים מרחוק — השתלמות סמסטר אחד.
- מעבדה לשונית, קורסים באנגלית ברמות שונות — סמסטר אחד.

פרטים והרשמה:
ירושלים, בית הפקיד, רחוב בסריק 10, טל. 66380.
תל־אביב, המדרשה למינהל, רח' אלנבי 113, טל. 624462.
חיפה, בית הפקיד, רח' מאיר 44־46, טל. 524103.
באר־שבע, בית הפקיד, רחוב השלום 18, טלפון 3706.

[ה]מינהל
מוסדה של הסתדרות הפקידים

[בי]ת התינוקות ומרכז לילד של ויצו בירושלים

רח' החלוץ 47, טל. 531252

מודיע שנמשכת ההרשמה

[ל]מעון היום שלנו לילדים

בגיל 3 חודשים ועד 5 שנים לשנת תשל"ג
המתחילה ב־1.9.72

בדבר רישום ופרטים נא לפנות למשרדנו
בשעות 8.00—15.00

אלתא
תעשיות אלקטרוניות בע"מ
חברה בת של התעשיה האוירית לישראל בע"מ

[illegible]
המכון הממשלתי להכשרה טכנית

[מוד]יעים על פתיחת ההרשמה
[לק]ורס טכנאי אלקטרוניקה
יום

[illegible]

אוניברסיטת חיפה

מ ו ד י ע ה

כי בחינת המיון הכלל־אוניברסיטאית — מועד ב' תתקיים ביום ראשון כ' בתמוז תשל"ב 2.7.1972 בשעה 10.00.

בחינה זו מיועדת אך ורק למועמדים שלא נגשו לבחינה במועד הקודם ו/או שנרשמו לאוניברסיטה באחור.

על הנבחנים להגיע לאוניברסיטה עד השעה 09.30.

אוניברסיטת בר־אילן

מודיעה בזה על

פתיחת ההרשמה
למכון לשלטון מקומי

המכון נועד להכשיר חברי מועצות ועובדים בכירים ברשויות המקומיות

פרטים להרשמה אפשר לקבל לפי פניה בכתב למשרד הועדה לקבלת תלמידים. אוניברסיטה בר אילן, רמת גן.

אוניברסיטת בר־אילן
ביה"ס לחינוך
המדור להשתלמות מורים
רמת־גן

משרד החינוך והתרבות
היחידה להכשרת מורים על־יסודיים ולהשתלמותם
ירושלים

מערכת קורסי השתלמות/קיץ תשל"ב

I. — קורסים למורים לא מוסמכים לקראת קבלת רשיון הוראה קבוע

א. קורסים למורים לתורה שבעל־פה (רמי"ם)
1. תושבע"פ בעיבוד דידקטי — כ' בתמוז—ג' באב, 2—14.7
2. מיתודיקה של תושבע"פ — ה'—כ' באב, 16—31.7
3. לשון עברית — כ' בתמוז—ג' באב, 2—14.7

ב. קורסים פידגוגיים (למורים כלליים)
1. תורת החינוך ותולדותיו — כ' בתמוז—ג' באב, 2—14.7
2. דידקטיקה כללית — ה'—ס"ז באב, 16—27.7
3. פסיכולוגיה של גיל הנעורים — כ' בתמוז—ג' באב, 2—14.7

ג. קורסים מטריאליים ומיתודיים
1. מקצועות עבריים למורים עד ליס־אקדמאים — שלב א', שלב ב' — כ' בתמוז—כ' באב, 2—31.7
2. השלמות בספרות עברית וכללית — חלק ב' — י"ג—כ"ד בתמוז, 25.6—6.7
3. מתמטיקה — Subject matter — חלק א' — כ' בתמוז—כ' באב, 2—31.7
4. מיתודיקה של פיסיקה — כ' בתמוז—ב' באב 2.7—13.7
5. מיתודיקה של עברית — כ"ז בתמוז—ח' באב, 9—19.7

II. — קורסים למורים מוסמכים להרחבת הידע המקצועי והכללי

א. מדע הרוח והחברה
1. הסטוריה: תולדות עם ישראל בעת החדשה ויהדות זמננו (1880 — 1970). — י"ג—כ"ה בתמוז, 25.6—7.7
2. אנגלית: השתלמות למורי אנגלית. נושאים בספרות ר סדנאות מיתודיות — כ"ז בתמוז—ח' באב, 9—19.7
3. תנ"ך: א. הטבע במקרא וב־ספרות חז"ל (סיורים לימוד־יים) — כ'—כ"ד בתמוז, 2—6.7
ב. עיונים בטעמים ובפרשנות המקרא — כ' בתמוז—ג' באב, 2—14.7

ב. מדעי הטבע
1. בוטניקה: הטבע במקרא ובספרות חז"ל
2. ביולוגיה (לפי שיטת BSCS): מיקרוביולוגיה
3. ביולוגיה (לפי שיטת BSCS): פיזיולוגיה של בעלי חיים
4. ביולוגיה (לפי שיטת BSCS): פיזיולוגיה של הצמח
5. ביולוגיה (לפי שיטת BSCS): אנזימולוגיה
6. כימיה: קורס מתקדם בשיטות מיתודיות להוראת כימיה

III. — נושאים מיוחדים

1. טכנו־קומוניקציה בחינוך — ה' באב—ח' באב, 16—19.7
2. מדעי המחשב — י"ג—כ"ה בתמוז, 25.6—7.7

פרטים נוספים אפשר לקבל ע"י פניה אל: אוניברסיטה בר־אילן, ביה"ס לחינוך, המדור להשתלמות, חדר 104 או בטלפון 752119(03) קו פנימי 7, בין השעות 08.00—12.00.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המחלקה למתמטיקה שימושית

מודיעה

על המשך ההרשמה ללמודים לקראת

תואר מגיסטר ודוקטור

במתמטיקה שימושית בשטחי ההתמחות הבאים:

משואות דיפרנציאליות, תורת המטריצות, אנליזה נומרית, מכניקת הרצף ותורת הזרימה, ביאומתמטיקה, תורת הבקרה המערכות, אופטימיזציה.

יתקבלו מועמדים בעלי תואר ראשון במתמטיקה, פיסיקה, הנדסה וכן בוגרי מדעי החברה בעלי רקע מתאים במתמטיקה, אשר השיגו לפחות ציון טוב בלימודיהם לקראת התואר הראשון.

חלק מן המועמדים יוכלו לקבל משרת מדריך או אסיסטנט.

מועמדים מעוניינים יפנו למזכירות בית הספר ללימודי מוסמכים, בית הסנט, קרית הטכניון, חיפה טל. 225111 שלוחה (739) עד לתאריך ה־14.7.1972.

פרטים נוספים אפשר לקבל במזכירות המחלקה, טל. 225261(04).

הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה
נוסד ב־1945

הרשמת תלמידים
לשנת תשל"ג 1972/3

בין 1.7.1972 עד 15.7.1972

במשרד הראשי: ברח' ליליינבלום 7, קומה ב' בימים א'—ה' מ־15.00—18.00
בסניף רמת־אביב, בבית „אילנות": רח' ברודצקי, ביום ב', 15.30—18.00
בסניף „דיזנגוף": רח' דיזנגוף 221, ביום ג', מ־15.30—18.00

אוניברסיטת תל־אביב

היחידה לרישום ולקבלה

מודיעה על

המשך הרישום ללימודים לקראת התואר „מוסמך למדעי החברה"

בחוג לסטטיסטיקה
הפקולטה למדעי החברה
לשנת הלימודים תשל"ג

קיימים 3 מסלולי התמחות:
א. הסתברות וסטטיסטיקה עיונית;
ב. חקר ביצועים;
ג. סטטיסטיקה יישומית;

בעלי תואר ב"א בציון „טוב" לפחות זכאים להגיש את מועמדותם עד 31.7.72.

טופסי רישום ניתן לקבל על יסוד פניה על גבי גלויה או אישית — במשרד הרישום, בנין מכסיקו, קרית האוניברסיטה ברמת־אביב.

שעות הקבלה: בימי א'—ה' בשעות 08.00—14.00
בימי ד' גם בשעות 15.00—17.00

האוניברסיטה העברית בירושלים

מודיעה על הנהגת

לימודים לתואר „מוסמך" במינהל ציבורי

החל בשנת הלימודים תשל"ג תונהג תכנית בזו מקצועי במינהל ציבורי, במסגרת החוג למדע המדינה והפקולטה למדעי החברה. התכנית מכוונת להקנות הכשרה פרופסיונלית בתחומי המינהל הציבורי, ומיועדת לבעלי תואר „בוגר" בעלי ציונים המזכים אותם להתקבל ללימודים מתקדמים בפקולטות למדעי החברה ולמשפטים באוניברסיטה העברית.

באישור מיוחד יתקבלו גם בעלי תואר „בוגר" בתחומים אחרים. פרטים נוספים ניתן לקבל במשרד לקבלת תלמידים, ובמזכירות החוג למדע המדינה, (בנין קפלן, גבעת־רם, ירושלים).

הרישום יימשך עד 31.8.72. ספסי רישום ניתן להשיג ב„אקדמון", ת.ד. 41, ירושלים תמורת 4.— ל"י. תלמידי האוניברסיטה יקבלו טפסים במזכירויות הפקולטות או במשרד לקבלת תלמידים, בנין הפלנטריום.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המחלקה למכניקה

מודיעה על הרשמה

ללימודי מוסמכים לשנת הלימודים תשל"ג לקראת התוארים מגיסטר ודוקטור

בנושאים הבאים:

א. מכניקת המבנים
אלסטיות, תרמו־אלסטיות, אלקטרו־אלסטיות, תורת הלוחות והקליפות, תורת חוזק מתקדמת, אנליזה סטטית, מבנים מהמודים מורכבים.

ב. דינמיקה
תנודות מבניות, דינמיקה אנליטית, תנודות והתפשטות גלים במבנים אלסטיים.

ג. מכניקת החומרים
ריאולוגיה, התנהגות מבנית של חומרים הנדסיים, מכניקת שבר, חמרים מורכבים, עייפות חומרים.

ההרשמה פתוחה לבעלי תואר ראשון ושני בהנדסה ובמדעים. קיימת אפשרות לתעסוקה במשרות אסיסטנטים ומדריכים, וקבלת מילגות לימוד.

לקבלת פרטים נוספים וקביעת ראיון, נא לפנות בע"פ טל. 221516, 225111 (שלוחה 302) או בכתב לפי הכתובת: המחלקה למכניקה, (בנין אוירונוטיקה) קרית הטכניון.

טפסי הרשמה אפשר לקבל בביה"ס ללימודי מוסמכים קרית הטכניון, בנין הסנט, חדר 403, טל. 225111, (שלוחה 739).

ההרשמה מסתיימת ב־14.7.72

המכללה של הדסה
ירושלים

משרד העבודה
משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנית

המגמה הדו שנתית

להכשרת הנדסאי אלקטרוניקה

המקצועות הנלמדים:

תורת החשמל	ויסות ובקרה
אלקטרוניקה כללית	קליטה ושידור
אלקטרוניקה רפואית	אנטנות וקוי תמסורת
אלקטרוניקה תעשייתית	מעבדת פיתוח
מחשבים	מתמטיקה
פיסיקה	

לרשות התלמידים מעבדות משוכללות.

מתקבלים תלמידים בעלי תעודת בגרות.

משרד העבודה מעמיד לרשות התלמידים הלוואות.

המכללה מעניקה מספר מילגות לתלמידי השנה השניה.

פרטים והרשמה בכל יום בין השעות 9.00 — 13.00 במזכירות המכללה, רחוב הנביאים 37, ירושלים, טלפון 222291.

המכללה של הדסה
ירושלים

משרד העבודה
משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנית

המגמה הדו שנתית להכשרת

הנדסאים במדעי המחשב

המקצועות הנלמדים:

תכנות בשפות: Cobol, Assembler, Fortran
תכנון ותכנות מערכות הפעלה
ניתוח שיטות למחשב
כלכלה — מתמטיקה
סטטיסטיקה — אנגלית
תרגול במחשבי IBM 360, IBM 370, CDC 6400, NCR Century

באמצעות מסוף המותקן במכללה.

מתקבלים תלמידים בעלי תעודות בגרות. עדיפות ניתנת לתלמידי מגמות ריאליות.

משרד העבודה מעמיד לרשות התלמידים הלוואות.

המכללה מעניקה מספר מילגות לתלמידי השנה השניה.

פרטים והרשמה בכל יום בין השעות 9.00 — 13.00 במזכירות המכללה, רחוב הנביאים 37, ירושלים, טלפון 222291.

אוניברסיטת הנגב

מ ו ד י ע ה

לקראת שנת הלימודים תשל"ג קיימת אפשרות לקבל מספר מוגבל של תלמידים בפקולטה למדעי הרוח בחוגים:

מקרא, ספרות עברית, לשון עברית, צרוף לימודים בין־חוגי בספרות עברית ולשון עברית, מחשבת עם ישראל, הסטוריה של עם ישראל, הסטוריה, גאוגרפיה, תעודת הוראה, הלשון האנגלית וספרותה, הלשון הצרפתית וספרותה, פילוסופיה.

יכולים להרשם מועמדים בעלי תעודת בגרות ישראלית או תעודת בגרות מוכרת מחו"ל, וכן מורים בעלי תעודת גמר של סמינר מוכר שעמדו בבחינות בגרות במתמטיקה ואנגלית.

ההרשמה תיפתח ב־2.7.72 ותנעל ב־21.7.72.

בקשות שתשאנה תאריך דואר שלאחר ה־21.7.72 לא תתקבלנה.

לקבלת פרטים וטפסי הרשמה, נא לפנות בגלויה לאוניברסיטת הנגב, מדור רישום, ת.ד. 2053, באר־שבע, או, אישית למדור הרישום, בית היאס, חדר מס' 2, באר־שבע.

ביה"ס להנדסאים

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

משרד העבודה - משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנית

מ ו ד י ע

על הרשמה לקראת שנה"ל תשל"ג

1. למגמות ותת המגמות

אלקטרוניקה	בניה	מכונות	כימיה
חשמל	אדריכלות	מיכון חקלאי	פלסטיקה
פיזיקה	דרכים	אוירונוטיקה	מזון.
ביו הנדסה	מדידות (גיאודזיה)	תעשיה ונהול	הנדסאים־מורים

משך הלמודים: א. למודי יום הנדסאים — שתי שנים ב־40 שעות בשבוע.
ב. למודי ערב הנדסאים — ארבע שנים.
ג. למודי צבירה — פעם פעמים בשבוע לפי בחירה.
ד. למודי יום טכנאים — שנה מוגברת.
ה. למודי ערב טכנאים — שנתיים מוגברות.

הערות:
א. מתקבלים/ות בוגרי/ות י"ב תיכון לרבות בעלי תעודת בגרות אקסטרנית או בוגרי בתי ספר תיכוניים מקצועיים (רמה 4 שנתית).
ב. תלמידים/ות המשתתפים/ות בלמודי יום נהנים/ות מהלוואות מטעם משרד העבודה.
ג. חיילים/ות בשרות חובה הלומדים בכתות הערב מקבלים הנחה כשכר לימוד בשיעור 50%.

2. לכתות קדם הנדסאים

כתה ערב הן כתות לבוגרי י"א כתות של בתי ספר תיכוניים ו/או מקצועיים.

● לשם קבלת פרטים או הרשמה יש לפנות:

בחיפה: (למודי יום וערב) מרכז ביה"ס חצר הטכניון, הדר הכרמל, טלפון 661151 קוים 45, 36, 7 אחרי הצהרים 668439 כל יום בשעות 08.00 — 13.00 ובימים א' ג' ה' בשעות 16.00—18.00.

אוהל שרה: (בעמק יזרעאל) (למודי אחה"צ וערב) מר י. להב, המועצה האזורית יזרעאל, אוהל שרה, דואר נע יזרעאל טלפון 7־065/22956.

באילת: (למודי ערב בלבד מכונות והכנה) מהנדס א. באום, המנע, מכללת ההוראה, טלפון 059/2121/2.

בנצרת: (למודי יום וערב בניה ומכונות וכן הכנה ערב) מהנדס סריגי, רח' 10/316 טלפון 065/54831.

צמח (עמק הירדן): (למודי אחה"צ) מועצה אזורית, עמק הירדן, צמח, טלפון 067/50421

בצפת: מר כבודי, ביה"ס צבל ע"ש בלאושילד, טלפון 067/30284.

בית־שאן: מר מ. אברהמי, המכללה האזורית טל. 067/40969.

הוועדה לאנרגיה אטומית
קריה למחקר גרעיני - נגב

אם אתה

— בוגר 11 שנות לימוד
— בעל כושר בריאות תקין
— מוכן ללמוד מקצוע מעניין המבטיח אפשרויות קידום טובים
— רוצה להצטרף לצוותי עבודה צעירים ודינאמיים

אנו נשמח לקבל אותך לקורס
פקחי בטיחות קרינה

שייפתח בקרוב במוסדנו ויימשך כארבעה חודשים במסלול יום.

— למועמדים שייבחרו תשולם משכורת במשך הלימודים ותינתן השתתפות בשכר דירה.

— תעודת גמר הקורס מקנה לבעליה הזכות להשתתף בקורסים מתקדמים יותר לקראת התואר „טכנאי גרעין".

המעוניינים יפנו בצרוף קורות חיים למדור קבלת עובדים, ת"ד 9001 באר־שבע ויוזמנו לראיון אישי.

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת: יחיאל ארזי

גברו סיכויי המתאבק חלפין להופיע במינכן

לאחר שזכה במדליית ארד ברומניה

מאת אבי ולנטין, סופר ספורט „הארץ"

מדליית הארד בה זכה המתאבק אליעזר חלפין בתחרות בין־לאומית ברומניה הגבירה את סיכוייו לייצג את ישראל באולימפיאדת מינכן שתיפתח בסוף אוגוסט. מאמנו, משה ויינברג, אמור להגיש בקרוב לועדת ההיאבקות המלצה לשגר את חלפין לאולימפיאדה. ועדת ההיאבקות תע־ביר את ההמלצה דרך ההתאחדות לספורט לועד האולימפי, שיתבקש לאשרה.

בתחרות הבין־לאומית ברומניה השתתפו בכירי המתאבקים של אי־רופה, בהם כמה אלופי עולם. בתח־רות במשקלו של חלפין (עד 68 ק"ג) השתתפו 11 מתאבקים. חלפין נאבק נגד בולגרי ובעקבות שיפוט עויין הוכרז כמפסיד. הנהלת התחרות קי־בלה את ערעור המשלחת הישראלית וחלפין הוכר כמנצח. בסיבוב נוסף ניצח מתאבק צרפתי והפסיד בנקו־דות (5:1) למועמד הרומני לאולימ־פיאדה.

גד צברי דורג רביעי (מתוך 6) אחרי שהפסיד נגד מתאבק קובני שסיים במקום הראשון ונגד רומני.

תכנית אימונים מפרכת

שני המתאבקים הנמנים עם הסגל האולימפי, צברי וחלפין, יכנסו ביום א' למשטר אימונים קפדני. חלפין, המשרת בצה"ל, קיבל חופשה עד אחרי האולימפיאדה. החל מיום א' מצפה לחלפין ולצברי תכנית אימו־נים קשה אותה הכין המאמן וינברג: שני אימונים ביום במכון וינגייט.

המאמן מבקש להוציא את תכניו למבחנים ואימונים נוספים בחו"ל ל־פני האולימפיאדה. בתחרות שהיתה ברומניה קשרו הנציגים הישראלים קשרים טובים עם מזרח ומערב גר־מניה והוזמנו בע"פ לתחרויות בין־לאומיות שיהיו שם באמצע יולי. ב־תחרויות אלה ישתתפו מתאבקים גר־דעים. לדעת וינברג השוב שהמת־אבקים ישתתפו במבחן נוסף לפני האולימפיאדה.

הרומנים הזמינו את המתאבקים מישראל להשתתף, יחד עמם, במחנה אימון בן 20 יום, לפני האולימפיאדה. הזמנה דומה קיבלו אנשי הצוף מצר־פת וממערב־גרמניה.

לדעת המאמן וייגברג רצוי לקבל את ההזמנה הרומנית כיוון ששם תתאפשר ההכנה הטובה ביותר.

הועד האולימפי יתבקש להחליט אם הוא רואה בחלפין ובצברי ספור־טאים שעברו את המינימום האולימ־פי. עד כה הם נמנים עם הסגל המת־כונן למיבחן וממומן על־ידי הועד האולימפי. אם יחליט הועד האולימ־פי, כי חלפין ישוגר לאולימפיאדה, יתבקש הועד לתמוך גם בהמשך הכנותיו של המתאבק שעלה לפני זמן מרוסיה.

אתלטיקה בוינגייט

אליפות ישראל לילדים ולילדות, עד גיל 14, וכן תחרות הזמנה לבוג־רים יהיו היום אחה"צ במכון וינגייט. תחילת התחרויות בשעה 5.30 בערב.

אליפות הפועל בהיאבקות

גמר אליפות הפועל בהיאבקות, בסגנון חופשי, יהיה הערב בבית לורוס באשדוד. תחילת האליפות ב־שעה 8 בערב.

השוטרות מברלין יבעטו מחר בירושלים

מחר יהיה במגרש ימק"א בירושלים משחק כדורגל בין־לאומי לנשים, בו יתמודדו קבוצת מיל"ן־יצהר מישראל ונבחרת השוטרות של מערב ברלין. את כדור הפתיחה יבעט ניצב דוד עופר, מפקד המחוז הדרומי במשטרת ישראל.

אשתקד היתה קבוצת מיל"ן אורחת הנבחרת הברלינאית בגרמניה, וגברה עליה 2:6. 4 משש השערים הובקעו על ידי שרה הבוט, הנראית בתצלום קרובה לכדור עם מכנסיים כהים. תצלום זה נעשה בברלין בקיץ שעבר.

הנבחרת הגרמנית תקיים בישראל שלושה משחקים נוספים — בבאר־שבע בחיפה ובתל־אביב.

יותר מ־10 מיליון ל"י היקף מכירות השחקנים באנגליה

לונדון, 29 (שרות „ספורט הארץ"). מכירת סוף העונה — אם תרצו בכך קדם העונה — תגיע השנה למחזור עסקים של למעלה ממיליון ליי"ש (יותר מ־10 מיליון ל"י). כאשר עד כה הגיע סך היקף המכירות ו־העברות שחקנים לסכום של 700 אלף ליי"ש.

בימים אלה צצו שלושה שמות גדולים נוספים, ברשימת ההעברות־מכירות:

● מנצ'סטר־יונייטד מעונינת כנר־אה לשלם הרבה ומהר תמורת שוער, ויהיה זה כנראה בריאן קינג מקבו־צת מילוול.

● סטוק־סיטי כבר הסכימה ל־רכוש את סטיב קאמבר, שחקנה של צ'לסי, תמורת 130 אלף ליי"ש. קאמ־בר סירב וכן קבוצתו ונראה שסטוק עשויה להעלות את התמורה עד ל־150 אלף.

● טומי הצ'יסון מבלקפול, עשוי להיות שחקן נוסף ברשימת המכי־רות שתמורתו תהיה מעל 200 אלף ליי"ש.

עיניים קנאיות

שוערה של מילוול, קינג, נחשב לאחד מארבעת השוערים הטובים ב־יותר כיום באנגליה. הוא היפנה ל־עברו עיניים קנאיות רבות של מנ־הלי קבוצות. מילוול לא הצליחה ל־עלות לליגה הראשונה, אך תהיה מוכנה עתה להאזין להצעות שתפנה אליה מנצ'סטר־יונייטד. מה שברור: מילוול תרצה תמורת קינג כסף רב.

מנהלה של קבוצת סטוק, רואה בקאמבר, שחקן חשוב לחיזוק המע־רך של קבוצתו בהופעותיה במסגרת גביע ההתאחדות האירופית בעונה הקרובה. לפני חודש מכרה סטוק את מייק ברנרד לאברטון תמורת 140 אלף ליי"ש. עם זאת, אין קאמבר עשוי לבוא במקומו, אלא כמחליף לפיטר דוביגג או ג'ורג' איסטהאם.

מנהלה של בלקפול הודיע לעתו־נאים, כי אינו מעונין למכור את הצ'יסון. אבל בנימה של הבנה הו־סיף: „אני מעריך את רצונו של הבחור לשחק בליגה הראשונה. עלי להאזין ולהתחשב בדעותיו".

סיפור האליפות של גיורא שפיגל

קפטן קבוצת הכדורגל של מכ־בי תל־אביב, גיורא שפיגל, הו־ציא בסוף השבוע לאור ספרון מהודר בו הוא מגולל את סי־פור הזכיה באליפות של קבוצתו.

בספרון מראיין שפיגל את מא־מן נבחרת הנוער, דוד שוייצר, המנתח את העונה שחלפה, וכן הוא מצרף חתימות־למזכרת של כל כדורגלני המועדון ומאמנם יצחק שניאור. שלושה אנשי־שם בכדורגל הישראלי — דוד שויי־צר, הקפטן הלאומי מרדכי שפיג־לר וגיורא שפיגל — בוחרו את נבחרת העונה, כפי שהוא נראית בעיניהם.

שיוט חומות עכו

שיוט חומות עכו יהיה מחר משעה 9 בבוקר בעכו. הסירות שיטלו חלק בשיוט הן מדגם 420, הולנדי מעופף ופין.

אליפות בסיוף

אליפות ישראל בדרג לאומי, במק־צוע הרומח, תהיה מחר משעה 10 לפני־הצהריים בבית הפועל בפתח־תקווה.

אליפות ישראל בהתעמלות

אליפות ישראל בהתעמלות לדרגה לאומית ואי תהיה מחר משעה 10 לפני־הצהריים בכפר־גלעדי. בנס־ציונה תהיה באותה שעה אליפות הנוער בהתעמלות, דרגה א' וב'.

בליגה א' במשקולות

שתי התחרויות בליגה א' במשקו־לות יהיו הערב. בבית הפועל בפתח־תקווה יתמודדו קבוצות הליגה מ־מחוז השרון. בבית הפועל בחיפה תהיה תחרות לקבוצות הליגה ממחוז הצפון. תחילת התחרויות בשעה 8 בערב.

חדש! „הסוכו־הכפול" רבלוו של ZP11 LIQUID HAIR DRESSING

תכשיר־שיער
לשימוש יומיומי בעת התסרוקת.
פועל במשך כל היום
פעולה כפולה -
חיזוק־השיער
והחזקת־התסרוקת.
וכמו כל תכשירי ZP11
עם צינקפירידיו־אתיון
[שמפו בתחליב, שמפו בשפופרת
וקרם־השערות] — נוח־לשימוש,
מבטיח תסרוקת מסודרת
בסגנונות האופנה של היום,
מעניק לחות
לעור השיער ולקרקפת,
נקי ואינו שומני,
ומעל לכל
מדביר את נגע־הקשקשת.

תכשירי ZP11 לאשה, לגבר ולנוער - לכל המשפחה!

תמר וגיורא טלטש
מודיעים על הולדת
נועם
אח לדנה
טכס הברית התקיים בחוג המשפחה.

הידעת כי
עובדי המדינה
נהנים מהנחה ניכרת מדמי המנוי
באמצעות בנק „יהב"
ראה מודעה בעמוד 21
הארץ

ברחובות
ויצמן פנת הרצוג
דירה מפוארת בבית משותף 4½ חדר קומה ד' כולל הכיח
כניסה מידית
לפנות: יוסף אגוזי בע"מ, ראשון לציון, שמשון 10, טל. 941403
בין השעות 5.00—7.00

שרותים במשרד עו"ר בחיפה
עו"ד המעונין לעבוד באופן בלתי תלוי ולהשתמש בשרותי משרד מוצע לפנות לת.ד. 4905, חיפה.

אנו בונים בנוה שאנן חיפה

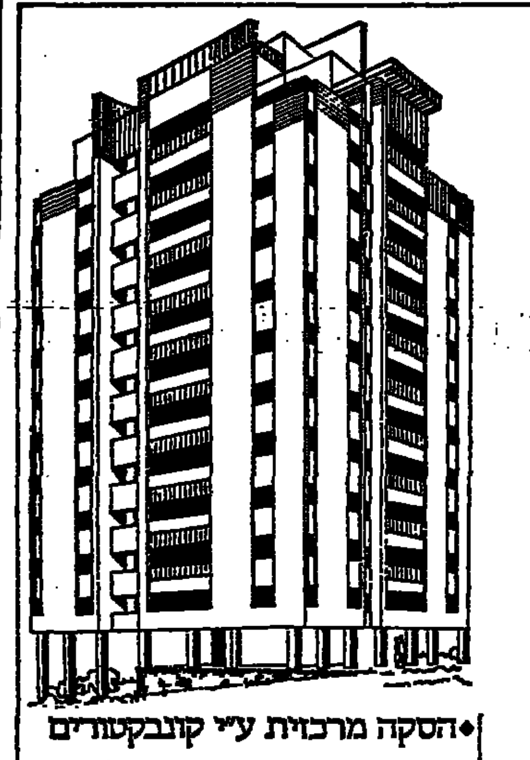

באזור היפה ביותר בנוה־שאנן במרכזו של גן, אנו בונים דירות רווחה מקסימות בנות 4 חדרים, המשקיפות אל נוף מרהיב עין, כאשר מצד אחד ניבט המפרץ והים ומצידו השני יערות והורשות הכרמל. בדירות אלה תמצא את כל מה שתדרוש מדירת פאר.
- איכות בניה מעולה.
- טלפון פנים בכל דירה והכנה לטלפון חוץ.
- שרותים כפולים.
- חניה צמודה.
- הסקה מרכזית ע"י קונבקטורים
- דגם אמריקאי מבוצע ע"י א. עמית בע"מ
- הספקת גז מרכזית ע"י סופרגז.
- אנטנת טלויזיה מרכזית.
- 2 מעליות אוטומטיות.
- מים חמים עם מונה נפרד לכל דירה.
- משכנתאות בלתי צמודות עד 30000 ל"י לדירה.

חנויות, גני ילדים, ומגרשי משחקים בסביבה הקרובה.

כמו כן מתחילים בבנית דירות גן ברח' אינשטיין 127 עם נוף לים.

בלייכר זיכהולץ קבלני בנין בע"מ
רח' הנביאים 20 חיפה טל: 641371-667561

פרסום עופר

למכירה בהזדמנות
מכונת סלילה חדשה
1970 — SCHWEITER
12 ראש
טלפון 721472

HASSOCHECH
הסוכך
רחוב הרצל 89, תל־אביב
טל. 82 34 73
- העשית סוככים
- למרפסות ולחנויות
- שמשיות לגינה
- מבחר גדול של בדים
עבודה מקצועית מעולה

הנהלת הסוכנות היהודית לארץ ישראל
ועדת המכרזים הכוללנית — אזור תל־אביב
מכרז מס' 30/72 - ת"א
לרכישת 800 תריסרי מגבות פרוטה

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן „הסוכנות") מזמינה בזאת הצעות לאספקת 800 תריסרי מגבות פרוטה.

את ההצעות למכרז הנ"ל יש להגיש על טופסי הצעה (הכוללים תנאים) שאפשר לקבלם במכרזי הסוכנות, תל־אביב, רח' קפלן 17, חדר 438.

את ההצעות בשני העתקים יש להכניס לתיבת המכרזים הנמצאת במשרדנו בכתובת הנ"ל, לא יאוחר מיום ה' 13.7.72 שעה 12.00.

אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

„הדסה - נעורים"
המרכז הכפרי לחינוך מקצועי
בפיקוח משרד העבודה וצ.ה.ל.

רשום תלמידים לקורסים
לשנת הלימודים תשל"ג

הקורסים	עבור בוגרים
אלקטרוניקה	בני 16—17½ בוגרי כיתות יוד—י"א—י"ב
מכונאות - תעופה	בני 15½—17 בוגרי כיתות ט'—יוד
הפעלת ציוד מכני הנדסי	בני 16—17½ בעלי השכלה של ח' כיתות ומעלה
חשמל רכב	נערים בוגרי ט'—י' כתות בני 16—17½
מכונאות רכב	נערים בוגרי ט'—י' כיתות בני 16—17½
מכונאות צ.מ.ה.	נערים בוגרי ט'—י' כיתות בני 16—17½
פקידות	נערות בוגרות ח'—ט' כיתות בנות 15½
שרטוט	נערות בוגרות ט'—י' כיתות בנות 15½
ספרות	נערות בוגרות ט' כיתות בנות 15½

הקורסים הנ"ל יתקיימו בתנאי פנימיה לתלמידים שמקום מגוריהם הוא רחוק. תלמידים הגרים באזור נעורים יתקבלו כאקסטרנים.

קיימת אפשרות של השגת מילגה לתלמידים נזקקים.

הרישום מתקיים בימים א—ה', בין השעות 08.00—12.00.

על הנרשמים להביא איתם:
1. תעודת זהות של אב, האם הנרשם.
2. תעודות (עם ציונים) שמעידים על השכלת המועמד.
3. 6 תמונות.
4. אישור רפואי.
5. 25.— ל"י דמי הרשמה.

הכתובת: „הדסה—נעורים", ליד כפר ויתקין, טל. 96662 — 96661 — 96461 —053

דרושים
מיכלים משומשים לקניה
מפלסטיק, פיברגלס, נירוסטה
1000 ליטר עד 10,000 ליטר.
ת.ד. 15020, ירושלים.

למסירה בדמי מפתח
מזנון עם גלריה
פרנסה בשפע במקום סואן
ר.ג.ב.
טל. 613448 רינה.

חברת נוע בע"מ
רחוב המסגר 40 תל־אביב, טלפון 32744
המוסך המרכזי
הננו מתכבדים להודיע לצבור הרחב שפתחנו מחדש
את המוסך שלנו בהנהלה חדשה
לאחר שיפוצים ושיכלולים
ברחוב המסגר 40 תל־אביב
במוסך מחלקות לביצוע כל סוגי עבודות ברכב בנזין ודיזל
צבור בעלי הרכב מוזמן בזה להשתמש בשרותי המוסך הנמצא במרכז תל־אביב
בכבוד רב
הנהלת נוע בע"מ

גולדבין בונה בבת־ים
GOLDBIN
חברה לבנין ולהשקעות בע"מ
ברח' בר־אילן 85 פינת רח' בלפור
בבנין רב קומות
דירות מפוארות
בכל הגדלים
ומרכז מסחרי
- לוקסוס מלא
- כל השיכלולים
- תנאי רכישה נוחים

משרד מכירות:
גולדבין בע"מ
בלפור 47 בת ים טל. 86 59 85

הלוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב, שד' רוטשילד 99
המחיר: יום חול 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

פרקי היום בתנ"ך

המשנה היומית

הדלקת הנרות

תורנות רופאים

שעות ביקור בבתי חולים

תורנות בתי מרקחת

הרצאות וכינוסים

הודעות

נרשמו לנשואין

דירות

קבלנים

וילות ובתים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

2-2½ חדרים

1-1½ חדרים

דירות בשכר חודשי

בצמרת המדינה מתנהל דו-קרב

هكذا من الأصل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230461
המחיר: יום חול־ 55 אגורות למלה / יום ו' 75 אגורות למלה

● 3½ חדרים בבכ"ת לשנה. טלפון: 660062 מ־15.00

● בבכ"ת דירה מרוהטת על עמודים בין ש. מליכם ל־בוגרשוב, מתאים למשרד ל־רופא, לדיור, אפשרי גם בכירות. טל' 03־249866

● בבכ"ת דירת 3 חדרים ב־הילון נאותה. 213434

● כלון וגער 2 חדרים מרד חמת חלקית בה"א. 337373

● 4 חדרים בבית חדש לוקס בהרצליה ב'. להתקשר טל' 54206.

● בבכ"ת בצפון תל־אביב, דירה לוקס 3 חדרים, מרכזית חמה חלקית, מתאימה למשר רד או לפרקטיקה רפואית. כל' 442249 מ־8.00—15.30 ב־ערב 918948.

● להשכרה דירת 2½ חדרים + כל הלוקסוס בבתים — 881402

● להשכרה בהרצליה פיתוח וילה גדולה על דונם, לשנה. 880823 "ירב"

● דירה חדשה בבכ"ת, 4 חדרים, רמת הנשיא, בת־ים. טל' 876234

● דירה בת 3 חדרים מרוהטת בבכ"ת ברחוב בוהמה צמוד לבתים.

● 1½ לוקסוס בשדרות נור־דאו + הול + 2 מרפסות ומטבח פרטי מ־14.00 231420 — 18.00

● בניה מיודית לזוג בסר בנויה המעונינות לתשפץ דירות...

דירות מרוהטות

● בצפון ת"א להשכרה דירת 3 חדרים גדולה בבכיה מצוינת, 4 מרפסות, ריהוט להתקשר בערבים בלבד — 500 ל"י לחודש. טל' 000000

● ברמת אביב, 3 חדרים רהוט מלא טלפון 000 ל"י 268710

● להשכרה חדשה, מפוארת מרוהטת 3½ חדרים בגב־תיים — 452131

● להשכיר דירת 3 חדרים מרוהטת + טלפון בבתים, בבלבוקר, אפשרי גם תקופה קצרה. טל' 844741

ביקוש דירות

● מעוניינת בחדר ומטבח לתור בבכ"ת או ברמ"ם ב־חולון או בתים — ת.ד. 262 חולון.

דירות להחלפה

דירות בדמי מפתח

חדרים מרוהטים

משרדים

אולמות

מחסנים

בתי מלאכה

חנויות

מגרשים

עסקים

עבודה

הכשרה לעבודה

● קורסים לנטישה וניקוי ע.ב.ם. כזו מצורה בעבודה לפקידות. תל־אביב, בוגר־שוב 36.

ביקוש עבודה

הצעות עבודה

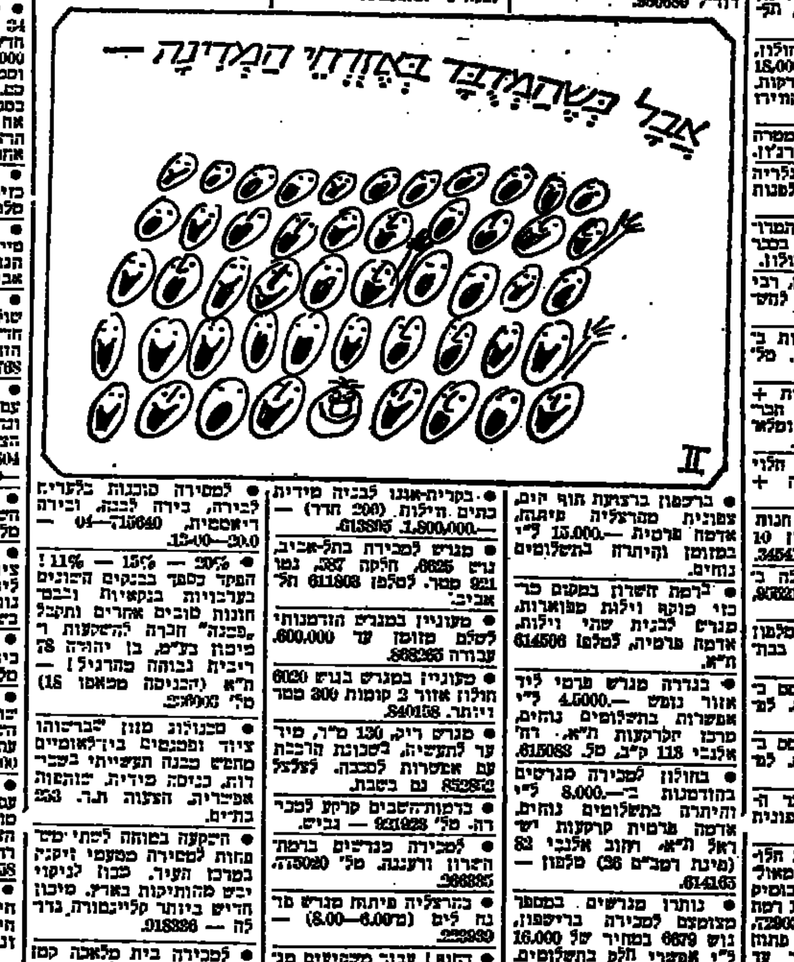

● דרושה פקידה באופן זמני להתקפציה לעבודה, רחוב הטומר 10, טלפון 59903

● דרושה ספרית בתלמיד או מתקדמת בכלון יציאה ד עזיאל 33, רמת־גן.

● דרושות פועלות לעור לוק וקסם "דקר", תל־אביב.

هكذا من الأصل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 59 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 55 אגורות למלה / יום ו' 75 אגורות למלה

● דרוש עליה אחרי צבא עם קטנוע. לפנות יהודה הלוי 64, בנגו.

● תלמידי עירי המרכז זה עכשיו! המודה יום עבודה תקבלו עבודה לחופש, נצלו ההזדמנות „עבאדי" — כל', הרצל 206 החולון.

● דרוש/ה פועל/ת לשילוב מכונות ותוכנה לכבוד חו"ל ביום יום. לפניין להתקשר טלפון — 520236, סכלר.

● דרושה פקידה להפעלת מכונת השמל ולמלאכות משרד. לפנות טלפון 58185 ת"א.

● דרושים צבעים לעבודה קבועה טלפון 834633.

● דרוש צעיר אחרי צבא עם קטנוע לליפוף מקצוע. „המשרד" ביאליק 38 רמת־גן.

● למכירה הילמן מינקס או סומט זבוטינסקי 43 חולון רוביבשטיין.

● דרושה עוזרת בית לשני ימים בשבוע. טל' 864459 לצלצל אחה"צ.

● דרוש לפה מנקים מנוסות. הנאים טובים לאיש המתאים. טלפון 26354.

● דרוש טוכן סבירות לקוב ספקציה גברים בעל נסיון + רכב. 824808.

● בראשון לציון דרושה עוזרת פעמיים בשבוע טלפון 941967.

● דרושה מטפלת לתינוקת ועוזרה במשק הבית ליום שלם. ראשון לציון 942922.

● עובדת דרושה למספרה. שעות העבודה 16.00—7.30. לפנות הרצל 13 תל אביב.

● למוסד רמת אסא דרושות מטפלות ועובדת נקיון טל' 753007.

● דרושות נערות לעבודה! עם אפשרות ללמוד מקצוע לביח"ר לטריקו חרש — חזון איש 1 בני־ברק.

● מתפש/ה עבודה ל„המשרד" — מקבלת עבודה ומגהוף 10.

● לשרד הובלה דרושים נהגים בעלי נסיון של 8 שנים. טלפון 613111 רמת־גן.

● כתבניות! גם לאחה"צ! משכורות גבוהות!!! „המשרד" ומגהוף 10.

● עובדי/ות נקיון! משכורות גבוהות! „המשרד" — ומגהוף 10 ת"א.

● דרושה נערה/בחורה לעבודה בהבנת חלקים בין השעות 8.00—4.00 דרך פ"ת 21 טלפון 824369.

● השגלאי רכב טוב דרוש החוף למסעל. טלפון 826172.

● דרוש מורה לניסורה בעל נסיון. טלפון 26 95 52 מ־ 8.00—11.00.

● דרושה מטפלת עם עבודות בית ולינה. טלפון 83009. בשעות העבודה.

● דרושה פקידה כתבנית ובעלת נסיון.

● דרושה טפרית מעולה בו תנאי משכורת מ־800 ל"י ומעלה + מתפרשת. סלון אולנה אורי, כצנלסון 147 גבעתיים — 728949.

● דרושה עוזרת בית עם הסלנות לחצי יום. טלפון 770041.

● הלבו סמיישו 1969, במצב מצוין, 29.000 ל"י. טלפון 80611, ירושלים.

● יהלומים! דרוש פועל אחתן קטן לאבנים קרומים — מאו"ה 69, יחזקאל.

● דרושה עוזרת עם או בלי לינה. טלפון 844269.

● דרושים עובדי נקיון ל עבודה קבועה טל. 854583.

● דרושה ספרית לסלון ל מאות 700 ל"י טלפון: 56568 תל־אביב.

● דרושה פקידה לפנות מבדלת טל. 441810 בן־יהודה 218.

● דרוש זגג עם רכב ל עבודה קבועה. טל. 854568.

● עבודה? אפשר להשיג בכל התחומים בתנאים טובים ביותר רק באמצעות הנית. דרך פ"ת 7 ק"ג בין השעות 16.00 12.00.

מכוניות למכירה

● פולקסוואגן קבינה אחת 1970 מטודרת במצב חקין. טלפון 791861.

● משאית רודגי' דיזל גוס עם מנוע לילנד מודל 1959 טלפון 952549.

● וילסון הנמר 70 אוטומטי במצב מצוין + רדיו. טלפון בעבודה 258068 טל' בבית — 257741.

● אנגלית 50 אחרי אוברול סמס 8 חודשים 282404.

● לרגל נסיעה פג'ו סמיישן 1971 404 במצב מצוין טל' 222308 בערב.

● פיאט 500 61 מצב טוב טלפון 612560 אחה"צ.

● בהזדמנות לרגל נסיעה משאית חלוו הייבר 14,000 ל"י 055322 בערב.

● למכירה אופל קדט קופה במצב מצוין. מודל אונגוס 412976 ל"י טל' 20,000.

● סוסקה 1000 64, יד ראשונה סמס לשנה להתקשר טלפון 965965.

● ב.מ.וו. 700 1961, סמס לשנה, צבע הדש. 5,250 טלפון 209053.

● בהזדמנות קונטסה 1300 1965 במצב יוצא מן הכלל 66,000 ק"מ סולל, החייל ה אלמוני 3 ראשון לציון בת רב.

● אלפא רומיאו ארומה — ג'וניור 1300 1971 8,400 ל"י + מיסים 15,000 ל"י במצב מצוין 02-532358.

● סוסיתא מסחרית 66 מנוע פורד סמס לשנה + רדיו. טלפון 729057.

● מוריס מיני סמיישן 68 במצב מצוין 461121 שלר חח 54.

● לארק 62, בהזדמנות ב־מצב מצוין סל. 947842.

● דודג' 58, אוטומטי מצב מצוין 7 חודשים סמס — שמירא, יוסטמברג 3, שכר נת אחרונה, פ"ת. טלפון — 948039.

● קונטסה 1800/4 מודל 68 + רדיו. במצב מצוין. טל. 744014.

● למכירה פיאט 124, 69, אחרי אוברול, סמס 9-5 חודשים טלפון 762987.

● מגדל סוסיתא 1963, מנוע סורר 1968, 3,250 לצלצל ב בוקר טלפון 820591.

● ד.ק.ו. 12־1965 במצב מצוין בהזדמנות 367507.

● כרסל 12, אזרחי, מודל 66, מנוע פורד 120.000 ק"מ טלפון 740750.

● ב.מ.וו. 62, אל.אם. אחרי אוברול וצבע. טל. 790622.

● וקסהול ויקטור 68, נגר אוטומטי וסמס לשנה טלפון 862128.

● אלפא דומיאו 1750 — ג'י.טי.וי. מודל 1ה, סמס ל־10 חודשים. 40.000 ק"מ ב מצב חדש, בהזדמנות טלפון 866826.

● פרינץ 1000 1966, במצב טוב 87.000 ק"מ. טלפון — 445618.

● קונטסה 900 בהזדמנות ב־5.900 ל', צבע סמס ותוספות 849130, 38573.

● החלף מכוניתך ב„מנרשי אפשטיין" ארלוזורוב 168, אבן גבירול 78.

● פיג'ו 404 מודל 71 במצב מצוין טלפון 753911.

● למכירה פורד טרקס 1905 טלפון 960049.

● פרינץ 4 מודל 66 במצב טוב אחרי סמס מחיר 6800 טלפון בעבודה 52876 טלפון בבית 747765.

● פיג'ו 204 1968 במצב מצוין 14.000 ל"י 120.000 ק"מ תל־אביב טלפון — 774684 — 824830.

● למכירה ליילנד בולדוג מודל 1963 מצב מצוין טלפון 22762 חדרה.

● שברולט אומפלה 1963 עם טייפ בהזדמנות יואב טלפון 03-961347.

● פיג'ו 403 61 לצלצל אחר הצהריים 941574.

● סוסיתא סמיישן 1963 יד ראשונה במצב מצוין רדיו וסמס לשנה טלפון 785423.

● מגדר פנהרד 1964 לפני סמס במחיר הזדמנותי. אדר חב' להחכמה רח' תחרש 26 טל. 0—4 38015 אחה"צ.

● אופל קדט סמיישן 64 — 66, 6 חודשים סמס + רדיו + תוספות, במצב מצוין, סוקולוב 29 פ"ת דרורי מל־ 32.

● מאתוס 20 מודל 69 מ נת 71 סמס לשנה במצב יוצא מן הכלל 57941.

● למכירה ואליאנט פליימוס 69 יד ראשונה, לפנות משעה 15 250918 ת"א.

● פיג'ו 404 1962 אחרי אוברול + סמס + רדיו — 722916.

● לרגל נסיעה, וספה 150 מנוע אחרי אוברול 827794.

● רנו 12 71 סמס, רדיו — 22.500 ל"י 947340.

● למכירה קטר־שבו + צבע סמס לשנה מנוע חדש 1-800 ל"י. טל. 840586.

● סוסיתא 1966 מנדר במצב טוב לפנות 87798, 842128.

● שבי 2 לאחר ישוע בלל' 1965, מיזוג אויר, הגה כח, סמס לשנה. לפנות 051-8111 בשעות העבודה או 051-2521 בשעות הערב. אשקלון.

● מריוקס פתוחה 1965, מצב מצוין, עם אביזרים מיוחדים ותוספות. 35573, 349130.

● מריוקס 1300 יד ראשונה, דצמבר 1970, 31.000 ק"מ. טלפון 948747, 947647.

● ב.מ.וו. 700 1962 במצב טוב, סמס לשנה + רדיו. טלפון 782201.

● קראוונים, קרונות מגורים נגררים בגדלים שונים, ב מחירי הזדמנות. טל' 61182 תל־אביב.

● רנו 16 1969 שנה סמס, רדיו, במצב מצוין. טלפון 058-23403 (חוץ משבת).

● למכירה טוסטגרייזר מ"פ 1962 19000, קלמט שמן. לפנות 842079.

● למכירה בהזדמנות מכונית סימקה 1000 דגם משנת 1967 במצב מצוין, יד ראשונה.

מציעים למכירה

● למכירה שטיחים טריפר לימאיים נפלאים במחיר הזדמנותי. טלפון 631684 בין השעות 09.00 ל־12.00.

● מערכת סטריאופונית אמריקאית מקצועית בהזדמנות טלפון 803812.

● שולחן פינג פונג, כמעט חדש. טלפון 414413.

● למכירה עגלת לבובה אי־טלקית פג חדשה, טלפון — 283742.

● שולחן אוכל עגול + כסאות חדש בהזדמנות. טלפון 863612.

● סירת גומי תוצרת אנגליה, גדולה, טל. 418984 מ־7.30 בערב.

ביקוש רכב

● מעונינים בסוסיתא סמיישן 1970 במצב מצוין מיד ראשונה לפנות 04-524304.

● קונים סוסיתות וטריומף מכל הסוגים, משלמים במזומן הכי ישראלי בע"מ, רח' התחיה 20 (ליד בלומפילד) 820192.

שותף רכב

● בהזדמנות מכירה לכולות משומשות אחרי האונה, חלקי חילוף כביש וחלקי מה. לפנות: בני מל' 823393.

השכרת רכב

● ב„ארו", השכרת מכוניות: פיג'ו 404 — כביש — רנו — פולקסוואגן (תנאים מיוחדים לתקופות). „ארו", החנות רכבת אילנות דרך תל־אביב, טל. 253054.

אופנועים וקטנועים

● בהזדמנות למכירה כ־3.1 מודל 1963 לפנות ביח"ר כלות, טל. 32236, 4—7.

רוצים לקנות

● עקיבא טל' 926736 ת"א קונה בכל הארץ רהיטים משומשים ועתיקים חפצי בית, פריג'ידרים וכלי מטבח כמותם, פורצלנים, קריסטל וכו'. 926736 ואבוא לביתכם בכל שעות היום וגם בשבת.

● „הלוגה", קונה ומוכר רהיטים משומשים ופריג'ידרים טלפון 874241.

● קונים מלווה קליטה ובטחון דייר, שדרות רוטשילד 10 תל־אביב.

בתי־ספר ושיעורים

● מתמטיקה, פיזיקה, מורה תיכון מוכשר 247048 בשעות הערב.

● מורה אקדמאי נותן שעורים באנגלית לכל הרמות טלפון 22 ת"א.

בולים ומטבעות

● רשום את התגובת בולים מכורה בן יהודה 28 ת"א, אנו קונים בולים (התצים או בלוקי ההופעה), ומשלמים מחירים טובים במיוחד עבור בולי ישראל.

הלוח הכפול — ירושלים

ידיעות אחרונות: הלל 28 טל. 225251
הארץ: החבצלת 5 טל. 224245

תורנות רופאים לפי המקומות

ירושלים
● הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר, טל' 101 ב־תחנת מד"א מרפאה ורופא לטיפולים דחופים מ־7 בערב עד לחצות מיועד למקרים דחופים בלבד.

תורנויות בתי חולים

● היום: שערי צדק (יולדות), בקור חולים (פנימית), הדסה (נשים, כירורגית, עיניים).
● שבת: ביקור חולים (ילדים, נשים) הדסה פנימית, כירורגית עיניים).

תורנות בתי מרקחת

● ליל שבת: עוזה, עוזה 15, טל' [illegible]

בתי כנסת

● בהיכל ישורון קולני...
[illegible]

קבלנים

וילות ובתים

דירות

● במן מרפים, שלושה בני... בר יוחאי שלושה [illegible]

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

2-2½ חדרים

1-1½ חדרים

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

חדרים מרוהטים

● מבחר חדרים לקיימנים ב״פרסום אור״, בן יהודה 3.

דירות מרוהטות

חנויות

משרדים

בתי מלאכה

מחסנים

עסקים

הצעות עבודה

ביקוש דירות

[illegible]

הלוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

דודי שמש וחשמל

טפטים

כלי נגינה

טלוויזיה

הלוואות

חימום מרכזי

חקלאות

חוגים

טיולים

חיות בית

שעונים

מכונות כביסה

מכונות כתיבה

מכונות תפירה

מכונות גילוח

רהיטים

מקררים

שרותים

ספרים

תריסים

קורסים

ריקודים

שונות

צילומים

נופש

סירות

מי מצא?

שידוכים

ציוד בנין

● שרות היקונים למכונות בטון ולמנופים הליקופטר עד לבנין. לפנות רח׳ ירושלים 58 [illegible]

[illegible]

הלוח הכפול חיפה והצפון

ידיעות אחרונות: הנביאים 28, טל. 667931
הארץ: נורדאו 20, טל. 661166

תורנות רופאים לפי המקומות

חיפה

● רופא תורן במד"א טל' 101

תורנויות בתי חולים

● היום: רמב"ם (כירורגית, תאונות, פנימית, ילדים, נוירוכירורגית), רוטשילד (נשים).
● שבת: רמב"ם.

תורנות בתי מרקחת

● ליל שבת: רש"י, בר-גיורא 36, טל' 668266.
● שבת: כרמל, הנשיא 133, טל' 81713.

וילות ובתים

קבלנים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

רוצים לקנות

שידוכים

כלי נגינה

דיקודים

טלוויזיה

רהיטים

בתי-ספר ושיעורים

הלבשה

שרותים

תריסים

מקררים

קייט

נופש

חדרים 1-1½

דירות בשכר חודשי

בקשת עבודה

הצעות עבודה

הכשרה לעבודה

מכוניות

ביקוש רכב

אופנועים וקטנועים

בתי"ס לנהיגה

מציעים למכירה

רוצים לקנות

כלי נגינה

פרסומים

● מודעות ללוח הכפול וכל העתונים. פרסום סימי, צבאיות 47 טל' 04-864413

תערוכות

רהיטים

חימום מרכזי

חיות בית

ביקוש דירות

בתי מלאכה

חנויות

מגרשים

משרדים

עסקים

חדרים מרוהטים

דירות בדמי מפתח

דירות מרוהטות

חדרים 2-2½

שרותי רכב

אופנועים וקטנועים

מציעים למכירה

בתי-ספר ושיעורים

מכונות בביסה

שידוכים

מקררים

חקלאות

בולים ומטבעות

הלבשה

נופש

הלוח הכפול באר-שבע

ביקוש עבודה

מכוניות למכירה

בתי ספר ושיעורים

מציעים למכירה

שרותים

דירות מרוהטות

חנויות

הצעות עבודה

דירות

דירות למכירה

ביקוש דירות

דירות בשכר חודשי

הלוח הכפול נתניה

נופש

קייט

אירועים ובידור

מגרשים

חנויות

ביקוש דירות

וילות ובתים

קבלנים מציעים

דירות למכירה

דירות בשכר חודשי

בתי ספר ושיעורים

אשדוד

דירות למכירה

● דירות במצב חיפה בזיר חד בורבע ר' הנוהמרב אש דוד, טלפון 055/24302 — 055/32932, המכירה באתר ה' בנית.

הכל בכל בלוח
בלוח הכפול

הלוח הכפול | ידיעות אחרונות | הארץ

מודעות מתקבלות:

תל-אביב

„הלוח הכפול" — שד' רוטשילד 99 (פינת שינקין) טל. 248905, 230521, 230401; 263236-7 אבן גבירול 66 טל.

הארץ: מאז"ה 56 טל. 623311

ידיעות אחרונות: מקוה ישראל 12 טל. 621064; רח' מוהר 5 טל. 32289

ירושלים

ידיעות אחרונות הלל 28 טל. 225251

הארץ: התבצלת 5 טל. 224245-7

חיפה

הארץ: נורדאו 20 טל. 64511

ידיעות אחרונות: הנביאים 28 טל. 67931

באר-שבע

ידיעות אחרונות: החלוץ 80, טל. 3576

הארץ: סלה רחמים, בנין הוד, קק"ל 197 טל. 2042

ובכל משרדי הפרסום וסופי הארץ וידיעות אחרונות בישראל

הלוח הכפול | ידיעות אחרונות | הארץ

هكذا من الاصل

אררט
חברה לבטוח בע"מ

המשרד הראשי: בית אררט

רחוב יבנה 32, תל־אביב. טלפון 614431
סניף ירושלים, רחוב בן־יהודה 5, טלפון 233721
סניף חיפה, רחוב נתן 11, טלפון 68236

הוגשה תלונה למשטרה נגד ראש עיריית עזה

מאת דן כספי, סופר "הארץ"

תלונה נגד ראש עיריית עזה, מר ראשיד א־שאווה, הוגשה אתמול למפקח הכללי של המשטרה, על פי סעיף 25 לחוק סדר הדין הפלילי. את התלונה הגיש מר אהוד אולמרט, מזכיר סיעת המרכז החופשי בכנסת ודובר המפלגה.

בתלונתו טוען מר אולמרט, כי לפני כמה חדשים הודה ראשיד א־שאווה כי בעת כהונתו כראש עיריית עזה החזיק בביתו מחבל ערבי יחיד, שנכנס עם הוא השימרון המשמיע. המחבל התאבד בחדרו דירתו. למרות שבמעשיו של א־שאווה במעשים עבירה פלילית, נמנעו הרשויות מלנקוט נגדו בהליכים משפטיים מקובלים.

צוד טוען המתלונן, כי לפי פירסומים בעתונים נאם ראשיד א־שאווה בבסיכות כווית — מדינה הנמצאת במצב מלחמה עם ישראל — וקרא להם סיוע כספי לפלשתינים בשטחים "כדי שיוכלו לעמוד במאבק הבלתי פוסק עם האויב הציוני". באותו מעמד העמיד האמיר של כווית שבחים להתנגדות הפלשתינים ברצועת עזה. בקשתו של ראש עיריית עזה משמעותה "נסיון לקבל תמיכה לשם ביצוע פעולות הפרעות במעכדה של ישראל ובכינוהה המוסכמת ברצועת עזה, ובפועל היא גם מעודדת גורמים התרגיים לפעולות חבלה וטרור".

מר אולמרט טוען בתלונתו, כי "בנתונים אלה חובה על משטרת ישראל לנקוט יזמה לבירור העובדות בכלואן, ובעקבות זאת להעמיד את ראשיד א־שאווה לדין פלילי".

הפסקות חשמל ברחבי הארץ

בשל תקלה ברדינג ד' ✱ שיבושים בתנועה

בשל תקלה שאירעה אור ליום אתמול באחד הרודים של יחידת הכח ברדינג ד' היו אתמול במשך היום והערב הפסקות ממושכות באספקת החשמל ברחבי הארץ.

במרכז תל־אביב גרמו ההפסקות בחשמל גם לשיבושים בפעולת הרמזורים והתוצאה מכך לקשיים חמורים בזרימת התנועה בעיקר בשעות השיא.

נוסף להפסקת פעולתה של יחידת הכח 142 מגוואט) ברדינג ד', לא מופעלות עוד שתי יחידות של 75 מגוואט באשדוד. האחת בשל התקלה שהיתה בה לפני כ־10 ימים ועדיין נמצאת בתיקון, והשניה, הופסקה לצורך שיפוצים שיגרתיים. כתוצאה מכך חסרו אתמול כ־300 מגוואט, שהם כרבע מכושר הייצור של חברת החשמל.

מחברת החשמל נמסר כי בשעות הצהרים, בהתקרב החזר של יחידת הכח ברדינג ד' החל בתיקונים ומניחים כי הם יימשכו עד היום בצהרים. ואז תחודש אספקת החשמל כסידרה.

גאז מדמיע על אברכים בהיכל המשפט בתל־אביב

באו להביע אהדה לשני החשודים בהצתת ארוס ✱ השנים ישארו ל־7 ימים נוספים להמשך החקירה

מאת סופר "הארץ" לענייני משטרה

שוטר התיז אתמול גאז מדמיע בהיכל המשפט בתל־אביב, כדי לפזר עשרות אברכים וסקרנים שהתקבצו במקום, כאות הזדהות עם שמואל ויסנשטרן וישראל ברנט, החשודים כי הציתו את בוטיק המין "ארוס" בתל־אביב. השנים נעצרו ל־7 ימים נוספים, להמשך החקירה.

פקד יהודה פרסבורגר ביקש להאריך את מעצרם של החשודים בהצתת ארוס. הוא אמר, כי אם ישוחררו יש חשש שידוח למשטרה. הוא הוסיף כי למשטרה קשיים באיתור שני השותפים הנוספים להצתה. הוא הציג בפני השופט מנחם אילן הסנגורים של הנאשמים — עורכי הדין מיכאל ספיר ומשה שפרא — מכתב איום שנתקבל במשטרה.

פקד פרסבורגר אמר עוד, כי הקצין הבודק את טענת החשודים כי הוכו בידי חוקריהם, עדיין לא סיים את עבודתו. הוא ציין כי ברור, שאחד החשודים לא איבד שן כפי שטען, אלא רק שבר אותה. כן אמר כי לא התגלו סימני אלימות על גופם של החשודים.

השופט אילן קיים ברור בלשכתו בקשר למזון המיוחד שיש לתת לחשודים וסידורי התפילה במעצרם. הוא חזר על החלטתו שיש לאפשר להם להתפלל כמנהגם.

כתום הדיון ניהלו החרדים מאבק חסר הצלחה עם הצלמים שבאו לצלם במקום. אחד החרדים אמר שלדעתו, קיום בוטיק המין הוא עברה חמורה יותר מאשר ההצתה, שבוצעה בידי האברכים.

הפגנת הזדהות עם שני העצורים נערכה ביום ד' בעצרת על־ידי כ־200 חרדים, מול בטה מרחוב דן של המשטרה ברמת־גן.

צל"שים לאמיצי הלב שסיכלו שוד בנק

(ע.) — צל"שים הוענקו אתמול לאנשי משטרה, אנשי צבא ואזרח על גילוי אומץ לב, שכתוצאה ממנו נלכדו שני חשודים בביצוע שוד בנק דיסקונט ברמת־גן.

הטכס נערך במעמד שר המשטרה מר שלמה הלל, המפכ"ל פנחס קופל ומפקד מחוז ת"א ניצב י. ל. פראג. ציונים לשבח הוענקו למב"ש נסים קאזיס, רס"ר חביב חסון, סמ"ר נתן סלאמה, רב־שוטר סימון יונה והרז אלססולר, אברהם זלמן ונחום סמידה. כן צויינו לטוב המפקח שבחאי לוי ורס"ר יצחק טרנטו.

שר המשטרה מר שלמה הלל שיבח את עוז רוחם ותושייתם של אנשי המשטרה והאזרחים שסייעו בלכידת החשודים.

בן 15 טבע בכנרת

יצחק בן אלברט כהן, בן 15, מרחוב הגפן 21, קרית ביאליק, טבע אתמול בבוקר בכנרת, ליד מוח הספינות. אנשים שנמצאו בחוף והבחינו בטביעתו חילצו אותו מן המים — אך הוא כבר היה ללא רוח חיים.

מת עבריין שנפצע בעת מירדף

מאת אבי ולנסי, סופר "הארץ" לענייני משטרה

במירדף שהיה אתמול לפנות בוקר באזור רחובות נורה משה אריה מוסיאל בן 22 בידי שוטר. מוסיאל, שהיה מוכר למשטרה כעבריין בעל הרשעות קודמות, מת בבית־החולים קפלן.

המירדף החל ב־3 לפנות בוקר. השוטר רדף בג'יפ אחרי מכונית סוסיתא חשודה, מאחר ששינתה כיוון נסיעתה כאשר הגיעה למחסום המשטרה במבואות רחובות. המירדף היה בנס־ציונה דרך כביש בית־עובד ומשם ליבנה.

נהג הסוסיתא ניסה שלוש פעמים לאלץ את הג'יפ לרדת מהכביש לתעלה. השוטר שהיה יחיד בג'יפ הפעיל את הצופר והאורות כדי להורות לבורחים לעצור.

ליד מושב בן־זכאי נטשו הבורחים את הסוסיתא ונכנסו לפרדס. השוטר דלק אחריהם והורה להם לעצור. אחרי שהבחין כי אחד הבורחים מסתובב אליו ושמע קול דריכת נשק, הוא ירה ירייה בודדת לעבר הדמות שנעלמה. השוטר חזר לתחנה ודיווח על התקרית.

ב־5 לפנות בוקר נמסרה למשטרה הודעה, כי שני אורחים הביאו לבית־החולים קפלן פצוע שנמצא מוטל על כביש החוף, לשם הגיע כנראה בכוחות עצמו.

חוקרי המשטרה הגיעו לבית־החולים וזיהו את הפצוע. כעבור חצי שעה מת מוסיאל מפצעיו.

כלב גישוש הובא לפרדס והחל לצעוד בעקבות החשוד השני שהיה בסוסיתא. הכלב הוביל את החוקרים לכביש החוף.

מכונית הסוסיתא, ששימשה את הבורחים, נגנבה באותו לילה ממר שלמה כהן הגר ברחוב עזרא ברחובות.

פצוע ליל הדמים שוחרר מביה"ח

מאת סופר "הארץ" בגוש דן

מבית החולים שיבא בתל השומר שוחרר אתמול מר רמון פיגוארה מפורטו־ריקו. מספר המאושפזים מפצועי ליל הדמים בלוד מגיע עתה ל־11.

אל קוראי "הארץ" בארה"ב ובקנדה

לנוחיותכם קיים משרד של העתון בניו־יורק לקבלת מינויים חדשים, לחידוש מינויים קיימים ולקבלת מודעות מכל הסוגים ל"הארץ" ול"הארץ שלנו":

Israel Communications Inc.
110 East 59th Street
New York, N. Y. 10022.
Tel 421-5547.

מינוים בלעדיים של "הארץ" בארה"ב ובקנדה

סטודנטים — לאלון: יש להחיל החוק הישראלי בגדה

מאת עמוס הרד, סופר "הארץ"

משלחת של פעילים, חברי הסתדרות הסטודנטים באוניברסיטה העברית הגישה אתמול בתזכיר לסגן ראש הממשלה מר יגאל אלון להחיל את החוק הישראלי ביהודה ושומרון לאלתר ולבטל את תכניתו הנקראת תכנית אלון.

הסטודנטים טוענים כי תכנית אלון מקיפה 2,5 מיליון יהודים וכ־900 אלף ערבים.

לא יהודים יהוו בה כ־26% מכלל האוכלוסין לעומת 34% במצב הקיים. הם שואלים: "האם בגלל 8% צריכים אנו לוותר לצמיתות על יהודה ושומרון, שבהן הצפיפות קטנה פי 30 מאשר ברצועת עזה, שאותה החליטה הממשלה לצרף לישראל?"

להלן כותבים הסטודנטים כי מבחינה ריאליסטית קובעות תמיד השנים הבאות. "מר פנחס ספיר שאינו מבעלי הדמיון החופשים מעריך כי בשנת 1980 יהיו בישראל כחמישה וחצי מיליון יהודים ("הארץ" 16.3.71) "1.3 מיליון הערבים בגבולות הקיימים אפילו יגדלו בתוקף הריבוי הטבעי, לא יגיעו ב־1980 ל־26% שב"תכנית אלון"".

אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים בישראל

המשך הסימפוזיון על הנושא:

"משבר הדיור בישראל - בעיות הנדסיות"

ייערך ביום שלישי 4.7.72 בין השעות 09.00 — 13.30
באולם שבקומה א' ב"בית־המהנדס", רח' דיזנגוף 200 תל־אביב.

בסימפוזיון יידונו בעיות תיכנון ומדיניות שיכון, דרכים להחשת קצב הבניה, בעיות תיעוש הבניה, תיכנון, ארגון וביצוע באתר חמרי בניה חדשים ועוד.

דמי ההשתתפות בסימפוזיון — 5.— ל"י.

ההרשמה בבתי המהנדס בתל־אביב, חיפה וירושלים

הציבור מוזמן

תושבי גבעת עמל בהפגנתם אתמול ליד בניין עיריית תל־אביב. (צילום: ע. קרן)

נעשים צעדים משפטיים למניעת פינוי 4 המשפחות מגבעת עמל

100 מדיירי השכונה הפגינו ליד בניין עיריית ת"א

מאת סופרת "הארץ" בתל־אביב

נעשים צעדים למנוע ביצוע פינויין של ארבע משפחות מגבעת עמל א' בתל־אביב בראשית השבוע הבא. אתמול נערכה מול בנייני עיריית תל־אביב הפגנה זועמת של כמה עשרות מתושבי השכונה שהודיעו כי ימנעו, אם יהיה צורך, את הפינויים בכוח.

מחוגי הנהלת עיריית תל־אביב, שהתייצבה לימין דיירי גבעת עמל, נמסר כי אין להעלות על הדעת פינוי משפחות ללא פיצוי או דיור חליף. העירייה תובעת משר־החקלאות, בתפקידו בראש מינהל מקרקעי ישראל, לעכב את הפינויים ולדאוג למשפחות. במקביל תבע ח"כ יגאל הורוביץ, בוועדת הפנים של הכנסת, לדון בשאלה כיצד ביצע המינהל עיסקה עם עו"ד צבי דרזנר בדבר מכירת הקרקע בלי להבטיח את זכויות התושבים. על אף פסק הדין נגד התושבים, — הוא אמר — יש לדאוג שיינתן להם קורת גג.

היום עומדת להתברר בקשת המועמדים לפינוי בפני הלשכה להוצאה לפועל לעכב את הביצוע. בבקשתם, באמצעות עורכי דין אהוד שליש ושלמה שגיא, טוענים הם כי הבעייה תידון בוועדת הפנים של הכנסת ויש סיכוי כי ימצא פתרון, ומכאן גם לא יהיה צורך בסילוקם בכוח.

כ־100 מדיירי השכונה הפגינו אתמול מול בנייני עיריית תל־אביב, הניפו כרזות שבהן נאמר "לתושבי גבעת עמל אין מולדת אחרת" ו"תקום ועדה שתבדוק את עסקי המכירות בגבעת עמל א'".

ההפגנה התפזרה לאחר שנציגי המפגינים והארגון שכונות העוני הוזמנו לפגישה עם מנהל מחוז תל־אביב במינהל מקרקעי ישראל, מר בריקר. הובטח לתושבים לפעול למניעת הפינויים.

✱ מיום א' יפוג תוקפו של הסכם בין עיריית תל־אביב לחברת עמידר, ולא יחודש עוד, בדבר ביצוע פינויים ופעולות משפטיות אחרות שהחברה ביצעה בעבור חברת חלמיש, המטפלת בשיקום ובפינוי וממומנת בכספי העירייה והממשלה.

כלל ופרט

מסיבות חדשות לעיון בתנ"ך במסגרת "תורה ומקרא" מתקיימות: הערב ב־8.30 במועדון חברי ההגנה, ת"א, בר כוכבא 1 עם גור אריה שרה; ביום ד' הבא במועדון ועדי ההורים, רח' שיינקין 12 עם אריה המאירי והמהנדס משה דיין, ובמוצאי שבת בשבוע הבא במפלגת העבודה סניף רמב"ם עם הד"ר דוד מרגליות, מר כהה גולדשטין וגור אריה שרה.

יצאו מישראל

נתנין כאסם, עורך המשנה של "הארץ" — לאירופה.

אסותא אלישע

נולדו:
מרים ויהושע רוזנבלט — בן
שולמית ויורם לביא — בת
לורנה ואורי קרם — בן
שושנה ויעקב לרר — בת
עליזה שלום בלסון — בן
רבקה עודד שרון — בן
מרים חיים ברניב — בן
פרואה ונג'ת חליל — בן
זהרה נג'את קדור — בן
נעמי יששכר רוזן — בן
קלודין שלמה כהן — בת

שרות חיתולים הביתה
לבנות לבתי־חולים
'אסותא' 'אלישע'
חיפה 81418 תל־אביב 245215

DIE WELTWOCHE
28 Juni 1972
Exgeneraele reden:
War Israel 1967 Von Vernichtung Bedroht?
להשיג בקיוסקים
סוכנות ברונפמן בע"מ

מפות עתיקות של ירושלים וארץ ישראל
(רפרודוקציות צבעוניות)
בהוצאת "אוניברסיטס"
בעריכת ד"ר הרמן מאיר ז"ל
מתנה נאה שנוכל לשלוח לכל ארצות תבל

ע. בראון
בימים לספרים
תל־אביב, אלנבי 35 ונחלת בנימין 48
ירושלים, שלומציון המלכה 9

הזמנות לבתי מרגוע ומלונות בכל הארץ, ללא תשלום נוסף
קל
רח' גורדון 28, תל־אביב. טל. 222042
סניף רמת־גן: רח' המעגל 1 (פינת ביאליק 53)

הלוח הכפול
מגרדים 7, 8, 9, 10, 11, 22, 23, 24, 25, 26, 27
הכל הכל הכל בלוח הכפול

לאורליה וד"ר דן ברוורמן
נולד בן
אח לאיריס
נכד
לאסתר ואריה ברוורמן
ירושלים, 26.6.72

א. יצחקי
חברה לבנין והשקעות בע"מ
בונה למכירה
על גבעה נישאה
בגני צהלה
דירות בנות 4 חדרים
הסקה מרכזית • מעלית
תשלומים נוחים
המשרד: ת"א, בן יהודה 74, טל. 236737

א. נ. ת.
ארגון למען נפגעי תאונות דרכים בישראל
מקיים בחודשי יולי־אוגוסט
מבצע שנתי
"כופר תאונות"
אזרח נכבד!
צבור נפגעי תאונות הדרכים מצפה לעזרתך בסיוע ושקום.
אנא הרם תרומתך וקבל־את פוקדי
א. נ. ת.
בעין יפה.
ארגון למען נפגעי תאונות דרכים בישראל

האם לא נפקדת?

אם כך — הרי שעתה — עם תום פעולת הפקידה בשלב א' של מפקד האוכלוסין והדיור 1972 אתה מתבקש להמציא ללשכת המרכזית לסטטיסטיקה (תיבת דואר 13015 — ירושלים 91—130) על גבי גלויה את פרטי מספר הזהות, השם והכתובת המדויקת.

בא להקפיד על ציון הפרטים הנ"ל כי בלעדיהם לא נוכל לבדוק את פנייתך.

1972 מפקד האוכלוסין

אל ציבור הלקוחות

עקב הפחתת המכס
חלה הוזלה ניכרת במחיר זכוכית

אורנמנט צבעוני
תוצרת איטלקית ורומנית

שקופה צבעונית
תוצרת בלגית וגרמנית

א. אלכסנדרוביץ ובנו בע"מ
ע. לוין

תל־אביב, מסילת וולפסון 28, טל. 823407

זה עתה יצא לאור
מהדורה רביעית יוני 1972

דיני עבודה

מאת עו"ד יוסף האוזמן
והשופט מנחם גולדברג
שופט בית־הדין לעבודה

הספר מקובל כמקור יחיד, מוסמך ומעודכן לדיני עבודה בישראל

מיועד:
מנהלי כוח אדם (מנגנון)
ועדי עובדים
מועצות פועלים
כלכלנים
רואי חשבון
עורכי דין

להשיג בחנויות ספרים
ואצל המפיצים הארציים: ספרי אייל, שמרוני
בן שלמה, הרצל 6, חיפה
וכן בהוצאה בצירוף המחאה ע"ס 98.— ל"י
הוצאת "סדן", דוד המלך 1, ת"א 16096
סדן

ליוצאי צ'נסטוכוב

אנו מודיעים בזה לכל ידידנו ומכרינו בארץ ובחוץ־לארץ, אחרי שהצלחנו להעביר את ארונו של אבינו היקר

ר' עמנואל רוטנשטיין הי"ד

שנרצח בליל הדמים (בלוטיגער מאנטג) בצ'נסטוכוב והוטמן ב"הר הזיתים" בירושלים
תתקיים הקמת מצבה על קברו
ביום ראשון, כ' בתמוז תשל"ב (2 ביולי 1972) בשעה 4 אחה"צ, ב"הר הזיתים" בירושלים.

אן ויעקב (ז'ק) קרעי
ניו־יורק

אוטובוס מיוחד הלוך חזור יועמד לרשות המלווים מתל־אביב ליד מלון "דן", רחוב הירקון, בשעה 2 אחה"צ.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

שולמית קלוגאי ז"ל

לבית ר' צבי שמשי

האבלים: בעלה יצחק קלוגאי והמשפחה

ההלויה היום, יום ו', י"ח בתמוז תשל"ב (30.6.72) בשעה 11 לפנה"צ מבית ההלויות סנהדריה "הר־המנוחות", ירושלים.

אבלים על פטירתה של המשוררת

שולמית קלוגאי

רעית הפרופסור יצחק קלוגאי
ואחותו של הנשיא יצחק בן־צבי ז"ל

ההלויה תצא בשעה 11.00 מבית ההלויות בסנהדריה ירושלים
ביום שישי, י"ח תמוז תשל"ב 30.6.72

יד יצחק בן־צבי
ההנהלה והעובדים

עתה יצאו לאור

דפי עדכון והחלפה

קובץ מס' 2 (יוני 1972) לספר

דיני עבודה

מאת עורך הדין יוסף האוזמן
השופט מנחם גולדברג
212 עמודים מנוקבים ומותאמים להכנסה לאוגדן של מהדורות קודמות
להשיג בחנויות לספרי משפט וכן בהוצאה בצירוף המחאה ע"ס 33.— ל"י
הוצאת "סדן" דוד המלך 1, ת"א, ת"ד 16096
סדן

נפתח סלון לרחיצת מכוניות
הירקון 8 בני־ברק, מול מ.מ.מ.

מי הם משתמטים - והיכן מקומם?!
ראה עמוד מס' 28

"מועדון יהודה"

מועדון הלילה החדש
ליד מלון דיפלומט בירושלים

בתכנית:
✱ הזמר האיטלקי סלבדורה פוליזי ותזמורתו
✱ הזמרת לאה תורן
✱ להקת הריקוד הירושלמית
✱ משה גולדמן מנחה.

כל ערב מ־9.00 עד 2.00 אחר חצות.
בשבת בשעה 5.00 תה מנחה ליד הבריכה.

מועדון יהודה, תלפיות, ירושלים, טלפון 67144—02.

שלב ב' נמשך!
נא הכן את השאלון לקראת בוא הפוקד!
1972 מפקד האוכלוסין

ביום השנה למותו של יקירנו האהוב

ד"ר שמואל ירוסלבסקי ז"ל

נעלה לקברו בקרית־שאול, ביום שני, כ"א בתמוז תשל"ב, 3.7.72, בשעה 4.00 אחה"צ.

טכס הענקת הפרס לזכרו יתקיים באולם ההרצאות, בנין וולפסון, מכון ויצמן למדע רחובות, ביום חמישי כ"ג בתמוז תשל"ב 5.7.72 בשעה 3.30 אחה"צ.

מוקירי זכרו מוזמנים.

המשפחה

هكذا من الأصل